PL
248
K3N8

Karaosmanoğlu, Yakub Kadri
Nūr bābā

PLEASE DO NOT REMOVE
CARDS OR SLIPS FROM THIS POCKET

UNIVERSITY OF TORONTO LIBRARY

Suppl. P 3/65

24/-

ذکی تجارتخانه‌سی
بشکطاش عقارتلر ترامواى استاسيوننده ۱۵

نور بابا

یعقوب قدری

نور بابا

« آقشام » مطبعه‌سی

استانبول

١٣٣٨ – ١٩٢٢

PL
248
K3N8

LIBRARY
AUG 1 9 1964
UNIVERSITY OF TORONTO

921040

بر ایضاح

بو کتاب ، « آقشام » غزته‌سنده تفرقه ایدلدیکی اثناده ایجه قیل وقالی موجب اولدی ؛ بعض کیمسه‌لری قیزدیردی ، بعضیلرینی هیجان واندیشه‌یه دوشوردی ؛ برقسم خلقك ایسه لزومندن فضله حیرت وتجسسنی تحریك ایتدی ؛ بونلر میاننده بر طاقم بدخواه ومرائی کیشیلرده محرری مسلکی عفت وملی اخلاق نامنه مسئول و متهم طوتمغه چالیشدی . فقط اخلاق وعفتك صمیمی طرفدارلری بنم بو کتابی یازمقله نه‌یاپمق ایسته‌دیکمی پك اعلا اکلادیلر وهرواسطه ایله بنی تبریك وتشویق ایتمك جوانمردلکنی کوستردیلر . ایشته شیمدی ، بوتشویق سائقه‌سیله‌درکه ، برچوق اسبابه بناءً ناتمام قالان بو اثری تماملایه‌رق کتاب حالنده چیقاریورم ؛ لکن برنجی قسملرینك تفرقه‌سی صیره‌سنده خلق میاننده حاصل اولان سوء تفهملرك بو کتابك انتشاریله تکرار اویانمه‌سنه میدان ویرمه‌مك ایچین بوراده بر قاچ سوز سویله‌مکدن کندیمی آلامایه‌جغم ، مخاطبلرم حسن نیت صاحبلریدر . مرائیلره قارشی ایضاحات ویرمکدن ایسه کندیمی وارسته عد ایدرم .

« نور بابا » یه واقع اولان اعتراضلرك باشلیجه‌سی بو کتابك بر « سر » ی فاش ایتمش اولمه‌سیدر . هانکی سر ؟ اونی نه‌بن بیلیورم ، نه‌ده معترضلرم .. یالکز صاغدن صولدن ایشیدیورم‌که بکتاشی آیینلرینی علناً تصویر وحکایه ایتمکله خائنانه بربوش بوغازلقده بولنمشم وبو طریقت اهلی طرفندن بالذات بو آیینلره قبول ایدیلمه‌م صورتیله حقمده کوستریله‌ن بر امنیت واعتمادی سوء استعمال ایتمشم . اکراورته‌ده حقیقتاً کیزلی طوتلمسی لازم‌کلن برشی اولسیدی

بن‌ده معترضلرم کبی پك فنا برحرکتده بولندیغمه قانع اوله‌جق ویازدیغم بو اثری هیچ دکلسه نشر ایتمکدن واز کچه‌جکدم . نته‌کیم « نور بابا » نك بوندن سکز دوقوز سنه اول یازلمش اولمه‌سنه رغماً میدانه آنجق شیمدی چیقه‌بیلمسنك یکانه سببی برزمانلر بن‌ده بویله بر اخلاقی اندیشه‌یه قاپیلیشیم، یعنی کرك جهالت ، کرك ساده‌دللك سائقه‌سیله حقیقتده بر « بکتاشی سری » موجود بولندیغنه اینانیشمدر . حالبوکه بر طرفدن شخصی کورکولرم ، دیکر طرفدن بوطریقت حقنده یاپدیغم تدقیق وتتبعلر بکا اثبات ایتدی‌که « بکتاشی سری » یالکزعوامك بیننده یربولان اساسسزمفهوملردن بریدر . بوطریقت‌ده دیکر بوتون طریقتلر کبی حدذاتنده هیچ برپرده ایله مستور دکلدر ؛ مدون أسکی کتابلرنده ارکان و آدابنك کیزلی طوتیله‌جغنه وکیزلی طوتله‌سی لازم کله‌جکنه دائر هیچ برصراحت یوقدر .

بوندن تقریباً برعصر اولنه کلنجه‌یه قدر آیین جملره ظاهرلرنه بیله‌اشتراك ایتدیکی وبکتاشی بابالرینك خلق آره‌سنده علنی ارشاداتده بولندیغی‌واقعدی . فقط وقتا که تنظیمات خیریه‌جریانی یکیچری اوجاغنك کوکندن‌استیصالنی‌ایجاب ایتدی‌واومشهورقتل‌عاملر اولدی، یکیچریلکله‌هرطریقتدن‌زیاده‌علاقه‌دار بولنان حاجی‌بکتاش‌ولی‌اوجاغی‌ده ایچین‌ایچین‌کیزلی برقورقو ایله‌صارصیلمغه‌باشلادی بوقورقویه محل‌یوقدی دنیله‌مز . بووقایع اثناسنده استانبولده موجود مرشد ودرویشلردن برچوقلری‌فراره مجبور اولدی، بعضیلری نفی‌ایدلدی ، حتی بر قسمی‌ده‌یکیچریلرك دوچار اولدیغی‌عاقبته اوغرادی . ایشته اوزماندن بریدرکه ، بکتاشی درکاهلری اسرار انکیز برر محفل حالنه کیردی . بومحفللرده بوتون آیینلر کیزلی قاپاقلی‌اجرا ایدیلمکه باشلاندی . مثلاایلك خیرستیانلرده، بوکونکی بکتاشیلر کبی بت‌پرست رومانك قانونلری حکم سوردیکی یرلرده عبادتلرینی کیزلی طوتارلر، آیینلرینی «قاتا قومب» تعبیر ایدیلن مخزنلرده یاپارلردی . بونلر

بری برلرینی ینه بکتاشیلر کبی برطاقم خصوصی اشارتلر ورموزلی سوزلرله طانیرلردی. بونك ایچیندرکه روماليلر، اوزون برمدت بویکی مذهب سالکلرینی مذموم ایشلرله مشغول بویوجی ویا سحرباز نوعندن بر کروه اوله‌رق تلقی ایتدی ویر آلتنده‌کی و زواللی معبدلرینی مدهش سؤ قصدترتیباتی یاپیلان بر طاقم فساد وملعنت اوجاقلری صاندی . نته‌کیم ، بزده‌ده اورته‌یه «بکتاشی سری » دیه برشی چیقارلدیغی کوندن اعتباراً جاهل خلقك و ظاهریلرك بکتاشیلك علیهنده اوندورمادقلری افسانه ، ایناتمادقلری بهتان وافترا قالمادی؛ بکتاشیلر نه‌قدر کیزلندی ایسه حقلرنده‌کی سوء ظن اوقدر آرتدی . بوکتابده زیلان شیلر موضوع بحثمز اولان طریقته خلقك لساننده دولاشان منقبه‌لردن دهازیاده‌می شین کتیرییور؟ « موم سوندیرمك » دن ، «چیرچیپلاق معانقه‌لر» ه قدر بوتون او بری برندن شنیع بری برندن مستهجن ماصاللر « نور بابا » رومانده تصویر ایدیلن وجد وجوشش صحنه‌لرندن دها چوقمی موجب عاردر؟ پك اعلا بیلیرز که متعصب صوفیلر بوعوامفریبانه تلقیلر یوزندن بکتاشیلره سلام ویرمکی بر کفر صایارلر وبکتاشی آیاغنك باصدیغی یری مکروه تلقی ایدرلر. الیوم برچوق عقلی باشنده آداملر واردرکه بونلر عندنده هربکتاشی بر ملحد ویا برزند قدر . « نوربابا » هیچ دکلسه بویله برقناعتله یازلمش برکتاب دکلدر وعوامك تلقیسنه کوره توهم اولنان بعض شنیع حاللرك بوطریقت ارکان وآدابیله هیچ بر علاقه‌سی اولمادیغنی کوسترمك وآیین جملرك حقیقی ماهیتنی تعیین ایتمك صورتیله دنیله بیلیرکه حاجی بکتاش ولی اوجاغنه حتی برخدمت بیله ایتمشدر. اکر خدمت یاریم اولمش واکر کتاب بعض کیمسه‌لرك آرزو ایتدیکی وجهله یالکنز مدیحه‌کارانه یازلمامشسه ، بو نه بنم قباحتم ، نه‌ده طریقتك قصوری یوزندندر . آنجق بوطریقتی تمثیل ایدن بعض مؤسسه‌لرك ـ مملکتمزده‌کی دیکر برچوق مؤسسه‌لر کبی ـ یا جهل ، یا لاقیدی ویا عمومی تردی یوزندن بوزولوب چیغرندن چیقمش اولماسیدرکه « نور بابا » رومانته هجاوانه بر طور

وادا ویرمشدر. کندی حقمده‌کی بوتون سوءظنلره رغماً دیرم‌که بوکونکی کونده بوطریقت کرك شکلاً، کرك روحاً حقیقی عنعنه‌لری خارجنه چیقمش و بوسبوتون طانیلماز برحاله کیرمشدر. واقعا بوتردی‌نك مملکتك احوال عمومیه‌سیله صیقی برعلاقه‌سی واردر؛ ناصل‌که بوکونکی تورك عائله‌سی آرتق دونکی تورك عائله‌سی دکلسه، بوکونکی بکتاشی تکیه‌لری‌ده دونکی بکتاشی تکیه‌لری دکلدر؛ (دیکر تکیه‌لر ایچین‌ده عینی شیئی سویله‌مك قابلدر، فقط بحثك خارجنه چیقمامق ایچین ادعامزی تحدید ایتمك مجبوریتنده‌یز.)

برچوق علوی عنعنه‌لر بورالرده تماميله یا کاش تلقی ایدیلوب یا کاش تطبیق اولنمقده‌در. رومانمك اشخاصندن برینه ایلك فصلده سویله‌تدیکم کبی «میدان»لرك ارکان وادابی آلت اوست‌در، بوحالك یکانه سببی مرشدلرك الك ابتدائی تصوف تهذیبندن محروم بولنمه‌لری ومحبلرك «محبت»ی لغوی معناسیله تلقی ایده‌جك قدر کور وچیك قالمش اولمه‌لریدر. بونلرك کوزلرینی آچه‌جق، بونلرك روحلرینه لازم کلن خصوصی عرفانی ویره‌جك رهبرلرك ایسه آریجه رهبره احتیاجلری اولدیغنی سویله‌مك زائددر.

عنعنه‌دن یتیشمش حقیقی وصمیمی بکتاشیلر بکتاشی درکاهلرینك بوکونکی حالی قارشیسنده دلخوندرلر. بن بونلردن بری‌یم ویارایه‌پارمغمی قویمق صورتیله تداوی‌یه نره‌دن باشلامق لازم کلدیکنی بوکتابله کوسترمکه چالیشیورم. ایجاب ایدرکه ایش یالکز مرضك تشخیصیله قالماسین، حاجی بکتاش ولی اوجاغنك صادق خادملری، هرطرفندن «عالم ظاهر»ك خام روحلری أسه‌ن بو ویرانه‌یی تعمیر واصلاحه چالیشسینلر، تاکه کونك برنده یونس امره کبی:

چیکدك، پیشدك الحمدالله

دییه بیله‌لم.

*

* *

«نوربابا»یه یاپیلان اعتراضلرك برقسمی‌ده، بوکتابك فرانسزلرك تعبیری

وجهله بر «رومان آقله» ـ یعنی حقیقتده واقع برطاقم وقعه‌لری وحیاتده موجود بر طاقم اشخاصی مصور ـ بر حکایه اوله‌بیلمه‌سی احتمالنه استناد ایدیور. کویا نور بابا فلان مرشد ایمش، اونك درکاهی فلان یرده کائنمش، زیبا خانم افندی فلان عائله‌یه منسوب، هرکسك بیلوب طانیدیغی برقادینمش، نکار خانمك اصل اسمی شو ایمش، ماجد آدلی قهرمانمك اصل شخصیتی بو ایمش. بوتون بوظنلر، بوفرضیه‌لر قطعیاً اساسسزدر. بن بکتاشی درکاهلرنده نه نور بابا کبی مرشدلره، نه‌ده زیبا خانم افندی طرزنده محبه‌لره راست کلدم. کرك حکایه ایتدیکم وقعه، کرك تصویر ایتدیکم اشخاص تمامیله مخیلدرلر. اکر بونلری بعض کیمسه‌لره حقیقتده واقع وموجود کبی کورونییورلرسه بونی بر رومانجی صفتیله کندیم ایچین برموفقیت تلقی ایدرم. زیرا، هرهانکی بر رومانجینك ایلك اندیشه‌سی ابداع ایتدیکی «تیپ»لره قوتلی برحقیقت چاشنی‌سی ویره‌بیلمکدر. بعض قدرتلی حکایه‌نویسلر اویله قهرمانلر یاراتیرلرکه انسان بونلره حیاتده طانیدیغی کیمسه‌لردن دها زیاده آشنا چیقار وسوقاقده یرنی کوردیکی ویا برمجلسده برقادینله معارفه پیدا ایتدیکی زمان «بوآدم فلان رومانده اوقودیغم آدامه بکزه‌یور، بوقادین فلان حکایه‌ده تصویر اولنان قادینك عینیدر» دیره. نم قارئلرمده، اکلادیغمه کوره، متمادیاً بونوع اوهامه‌دوشیورلر وبواوهام ایچنده طانیدقلری بعض قادین وارککلرله «نور بابا» حکایه‌سنده‌کی قادین وارککلر آره‌سنده برچوق مشابهتلر ومطابقتلر بولیورلر. اونلری بو مقایسه‌لری یاپمقدن منع ایده‌مم. یالکز شونی سویله‌مك ایسترمکه نور بابانك کندیسی‌ده داخل اولمق اوزره رومانمك بوتون تیپلری حقیقی دکل، طبیعی‌درلر؛ هیچ برتاریخده هیچ بریرده یاشامادیلر، فقط تعریف ایتدیکم شرائط داخلنده موجود اولوب یاشامه‌لرینه احتمال واردر. اساسا ایی رومانله فنا رومانی بربرندن آییران خط فاصل‌ده ایشته بو احتمالدر.

یعقوب قدری

نور بابا

برنجی فصل

بر بکتاشی تکیه‌سنده دوملر فصل سونر ؟

....

— دم بیتدیمی ؟ دم بیتدیمی ؟

— ارنلر باشی ایچین بزه دم ویرك، دم ویرك! . . .

— کربلاده صوسز قالانلر عشقی ایچین . . .

— صوفرامز چول کبی قورویوب قالدی ، بر قطره‌سی جانه جان قاته‌جق . . .

— یاکاش سویلادك، جانانی جانه باغلایه‌جق .

— ایکیسی بردن . . . ذاتاً جان دیمك جانان دیمكدر . . .

— سنی آقاجان سنی ! . .

— هاه ، هاه ، هاه . . .

— ساقی، اوجاغکه دوشدك. نه‌یاپارسه‌ك یاپ ، امداده کل ، . .

— کندیسی محتاج همت برده . . .

— پکی . . . اویله ایسه امر ایدیبورم سکا : دم اول !

— اولدم . . .

— شیشه‌یه کیر . .

— يوق، باق اونی یاپه‌مم ، باشقه یره کیرمك ديلرم .

— آغزیمه کیر . .

— ایسته‌مم، أرتلر . . .

— قلبمه کیر . . .

— نه مظهریت، الله ویرنجه بویله ویرر .

استانبولك یدی تپه‌سندن برنده، اسکی بر بکتاشی درکاهنده قادین، ارکك مست بر کومه محب، صباحه‌قارشی هپ بر آغزدن بویله قونوشیورلردی. آرالرنده سنی چیقارمیان یالکز مرشدك زوجه‌سی باجی جلیله خانم ایدی. حتی او، بوسوزلری براز حدتله دیکلر کبیدی، زیرا، کندیسی هرشیئی طادنده براقمق طرفداریدر. حیاتك، صاچلرنده‌کی بیاض تللردن دها چوق بر طاقم آجی تجربه‌لری درکه اوکا بو دستورك اصابتنی اوکرتدی. مع مافیه، بویله صوفراباشلرنده بوقدر اوزون سورن محبتلرك نه فنا نتیجه‌لر ویردیکنی آکلامق ایچین پك اوقدر صاچ آغارتمغه‌ده لزوم یوقدر. هله نور بابانك درکاهنده، بو عاقبت درحال حس ایدیلیر؛ زیرا، بوکنج وهوائی مرشد، دیکر مرشدلر کبی، الهیلر، نیلر، سازلر وسوزلرله کریلن سیکیرلری اداره ایتمك قابلیتندن محرومدر و اونك ریاست ایتدیکی صوفرالر، اکثریا، یا برتکمه ایله دوه‌یرلمك ویا سسی فضله چیقان بربوسه ایله پریشان اولمق عاقبتنه محکومدر. بونك ایچیندرکه مجلسك انتظامسزلغندن متحصل کوسکون برحدت ایچنده‌سا کت دوران جلیله خانم آغیربرطورله هرکسی سکوته دعوت ایتمك لزومنی حس ایتدی:

— چوجوقلر، دیدی، واللهی نه‌دیدیککزی، نه یاپدیغکزی بیلمیورسکز. بوقدر دملیلك أولورر؛ سکز ساعتدر، متمادیاً ایچدك. نرده ایسه شفق سوکه‌جك. باقکز جاملر آغارمغه باشلادی.

ومحبه‌سی زیبا خانم افندی ایله حرارتلی بر مباحثه‌یه دالمش بابایه دونه‌رك دیدی‌که:

— ارنلر ، امر ایدەکزده آرتق لقمه حاضرلانسه ...

نور بابا یاری اوفکەلی ، یاری سرخوش برتبسمله جواب ویردی :

— یوق، جلیله ! کورویورسك آ ، بز زیبا ایله دهاقوزیمزی پایلاشەمدق. اکر ایستەین وارسه .. دیدی .

بابانك صوك سوزلری یکی برطلب واعتراض فورانی ایچنده غائب اولدی؛ هرکس ، محبته دوام ایتمك ایستەیوردی .

براز اول ، قارشی قارشی‌یه اوطوران نصیب خانمله رؤف بك شیمدی یان‌یانه کلمشلردی ؛ نسیمی ونجاتی‌بك افندیلرك آرەسنده باغداش‌قوران سودی نیازی کیتدکجه آرتان برخاطرنوازی ایله ، یکی برفصل ایچون ، عودنی بلکه یکرمنجی دفعه اولەرق تکرار آقورد ایتمکه باشلامشدی ؛ آقشامدن بری باجینك همشیره زادەلرینی بیك دورلو تحفلقلرله درونی قهقهەلر ایچنده قیوراندیران میرالای حمدی بك ایسه ، شیمدی یوزینی کاملاً اونلره چویرمش وجناسلرینه، نکتەلرینه، چهرەسنك شیطانی اشمئزازلرینه ماسقارالغك‌الك‌صوك بلاغتنی ویرمکه قویولمشدی .

نور بابا ایله زیبا خانم افندی آرەسندەکی محاورەیه کلنجه ، بو، هرقدحده آلەوی طراوتلەنن، آتشین ، شدید بوغوق بردیدیشمه حالنه کیرییوردی .

آیاغه قالقان‌باجی حدتنی کوچ ضبط ایدەرك یرینه‌اوطوردی وراقی شیشەسی بوشالدیغی آندن اعتباراً متصل الندەکی قدحی سیلمکله مشغول ساقیه‌یه دونوب:

— قوزوم نوریه خانم ، بنی یرمدن قالدیرتمه ، کیت ، درویش چناری‌نی بولده شیشەیی بریردن دولدیرسون ! دیدی .

وبوتون اوطورانلره آیری آیری ایصیریجی برر نظرله باقدی ، کندی کندینه : « اللهه امانت ! نەدرکاه ، نه ارکان ! » دییه میرلداندی .

بونی ، یالکز ، باجینك تاپانی باشنده بولونان نسیمی بك ایشیتدی‌ویاواشجه اکیلوب دیدی‌که :

— نه‌دن ، ينه نيه صيقيلديكز افندم ؟

— آللهی سوورسه‌كز ، سز باری بويله ديمه‌يك بك افندی .. سزكه‌دركاه نه‌در بيليرسكز ، طزيقتك اركاننه بندن زياده واقفسكز ، بكا سويله‌يك؛ بويله ميدان ، بويله محبت نره‌ده كورديكز ؟ بابا كنديندن كچمش ، أولادلر هرايسته‌ديكنی ياپار ؟ ربط يوق ، ضبط يوق ، اقمه زمانی ايسه هيچ بللی دكل. بونك صوكی نه‌يه واريرِ بويله ؟

— حقكز وار ، آننه باجی ! بو آقشام محبتی ، جداً براز شيرازه‌سندن چيقمش كوروبورم .

باجی، آغزينی مخاطبنك قولاغنه ياقلاشديردی وكوزينك اوجيله زيباخانم افندی‌يی كوستره‌رك :

— آه ، ديدی، هپ بوقادين ، بك‌افندی، هپ بو قادين! ..

نسيمی بك ياری تصديقكار، ياری معترض برطورله باشنی صاللادی:

— يوق اما، آننه‌باجی ! ديدی؛ دوغروسی قباحتی هپ اوكا يوكله‌مك‌ده روا دكل. شو قارشينك حالنه باقك؛ رؤف بكله نصيب‌خانم نرده ايسه، قوجاق قوجاغه ، دوداق دوداغه كله‌جكلر .

— بن اونلری معذور كورورم ، أرنلر بو درجه سؤ مثال اولدقدن صوكره . . .

نسيمی بك، قاچ ساعتدر ، تاقولاغی ديبنده، بيتمز توكنمز فيصلديلری ، كولوشوب ، قيريشمه‌لريله هرفصلك آهنكنی بوزان كنج قيزلردن ، خاصة حمدی بكدن قورتولمق زمانی كالديكنی حس‌ايتدی وديدی‌كه :

— ياشو حمدی بكه نه‌ديرسكز افندم ؟ بوقيزلرله ، بودرجه «حاشرنشر» اولمق اوكا ياقيشير شيمی؟ اونلر ، معلوم! نه قدر اولسه چوجوقدرلر ، عقللری أيرمز ؛ سز لطفاً آره صيره كنديلرينه اخطار ايتسه‌كز پك ايی برشی ياپمش اولورسكز. چونكه بيلمزسكز، بوحمدی بك نه‌حمدی بكدر !

نسیمی بکك بو سوزلری، جلیله باجی یه دمیندن بری، بوغازنده دوکومله نوب قالان حدت ونفرت سسلرینی آرتق هپ بردن چوزه بیلمك فرصتنی ویرمشدی؛ بناءً علیه الك کور صداسیله کنج قیزلره باغیردی :

— قوزوم، سزك حالا بوراده قالمه کزده کی معنا نه در، باقه یم؟ هیچ برایشه یارامازسکز، نه صوفرایه باقدیغکز، نه آهنکه قاریشدیغکز وار . اوسته لك برده زواللی حمدی بکی دیدیکلر ، دوورورسکز ، بو نه تربیه سزلك ، بو نه رزالت!

جلیله باجی ، کیتدکجه اوقدر باغیرمغه باشلادی که عادتا بابا ایله زیبا خانم افندی مباحثه لرینه نهایت ویرر کبی اولدیلر . بری آمر وحدید اونی سکوته دعوت ایتدی ؛ دیکری، سورمه لی، ایری، آلا کوزلرینی محقر، متعظم برباقیشله اونك بیاض صاچلری اوستنده کزدیردی .

نصیب خانم صوفرانك آلتندن رؤف بکك دیزینی چیمدیکله یه رك، یواشجه قولاغنه اکیلوب دیدی که :

— هرکسی حدت بورویور ؟ نرده ایسه کورولتو قاوغا باشلایاجق. قالق، بز کندیمز ایچون ساکن بربوجاق بوله لم .

رؤف بك سودالیسنك بو دعوتنه چاپقین ، جبری بر تبسمله شویله جواب ویردی :

— هرکسك قاوغاسندن بزه نه جیجیم ؟ فنامی ، اونلر دیدیشیرکن بز سویشیرز .

وآوجی ایچنده، اوزون مدت کنج قادینك النی صیقدی . نجاتی بك افندی، نفس مجموعه سنك یاپراقلرینی چویرییور، عودی نیازی مضرابی خفیفدن خفیفه تللر اوستنده کزدیریوردی .

سکز ساعتلك، فاصله سز بر بزم نوش ایچنده پیرانمش سیکیرلر بدمستلك اختلاجیله یاواش، یاواش ، تکرار کریلمکه باشلامش و کوزلره خشین بر رخاوت چوکمشدی .

تام بو صره‌ده ، نوریه‌خانم ، صوفرانك اورته‌سنه، دولمش برشیشه‌قویدی؛ آرقه‌سندن درویش‌چناری ، مزه‌لری تبدیل وتجدیده باشلادی وبو،صوفرانك سونمکه مهیا شطارتنی‌اوفله‌ین برحادثه‌اولدی. باخصوص، دونوق بیاض برآله‌وکبی ألدن أله، دوداقدن دوداغه دولاشـان ایلك قدحی متعاقب بزمك ایلك نشئه‌سی بوسبوتون تقرر ایدرکبی کوروندی وباش مصراعی‌بابانك‌سسیله‌باشلایان بر نفس میدانك داغنیق نشاطنی عمومی برآهنکده طوپلایی ویردی :

کاف ونون خطابی اظهار اولمادن هو
بز بو کائناتك ابتداسیز
کیمسه‌لر واصل دیدار اولمادن هو
بز قاب قوسینك او ادناسیز
یوق ایکن آدمله حوا عالمده هو
بز حق ایله حق ایدك سر مبهمده
برکیجه‌جك مهمان قالدق مریمده هو
بز طفل مسیحك اوز باباسی یز
. . . .
. . . .

فقط، نفس بیتمکه وقت قالمدی، آهنکك اورته‌سنده نا کهانی شـویله بر سس دویولدی :

— آمان آرتق، تحملم قالمادی، هیـچ‌ده‌می انصافکز یوق، ارنلر ! براز دها دوام ایده‌جك اولورسه‌کز ، واللهی کیجه، مه‌جه‌دیکله‌م. باشمی‌اورتونجه جهنم اولور، کیدرم .

بوسس زیبا خانم افندینك سسی ایدی . نور بابا ، فصلك امتدادنجه اونی کیزلی، کیزلی، دیدیکله‌مکده دوام‌ایتمشدی. فقط بوفریاد اوزرینه، بوتون‌کوزلر

كنديسنه چوريلير چوريلمز. نه‌يايه‌جغنی شاشيردی وموقعنی جديدن قورتارمق ايچين ايشی درحال شاقايه دوكدی :

— هرشی الكزدن كلير، آمنا! فقط ظن ايتمم كه بوكا جسارت ايده بيله‌سكز... ديدی .

اوطورديغی يردن، اللی سنه‌لك جوشا جوش برحياتك بتون ثقلتنی يوكلنمش كورونن زيبا خانم افندی، يردن، يكرمی بش ياشنده‌كی، كنج ايچه قادينلره خاص برچالاكی ايله آياغه قالقدی واوقدر قطعی برآديمله كيتمكه حاضرلاندی‌كه نور بابا اونی أتكندن طوتمغه مجبور اولدی :

— رجا ايدرم، خانم افندی، ديدی؛ اولا، دعوامزی بتون جانلر اوكنده حل ايده‌لم. اوندن صوكره ...

بو تكليفی، هركس بويوك بر تهالكله قبول ايتدی. يالكز، باجی صوصيور، اوكنه باقيوردی. زيبا خانم افندی، عمومك اصرارينه مقاومت ايده‌ميور كوروندی ويرينه اوطوردی .

او زمان، نور بابا شويله سوزه باشلادی :

— جانلر، دميندن بری خانم افنديله نه قدر حرارتلی، حتی بلكه نه قدر سيكيرلی برطرزده قونوشديغمزك طبيعی فرقنه وارمشسكزدر. ذاتاً اوقدر كيزليده قونوشميوردق. چونكه سزی ناصل اولسه مسئله‌دن خبردار ايتمك ايسته‌يوردم. بوكا، هرجهتدن مجبورم؛ ظن ايتمه‌يكزكه، آغزيمی خانم افنديك قالقوب كيتمك ايسته‌مسی اوزرينه آچيورم؛ خاير... ذاتاً، آره‌مزده كيزلی طوتوله‌جق برشی يوق. مناقشه‌مزه سزده اشتراك ايده‌بيليرسكز. چونكه مسئله‌نك دركاهه، عمومه، سزه‌ده عائديتی واردر. باقكز ناصل : ـ زيبا خانم افندی يی كوستره‌رك ـ بوخانم افندی، دركاهك اك اسكی اولادلرندن اولماسنه وآرامزده‌كی حقوقك صميميتنه رغماً برچوق زماندر سمتمزه اوغراماز اولمشدی. كنديسنه اولا بونك ايچين دلكير اولدق. فقط برشی ديه‌مزدك.

كلوب كلەمك كاملاً اوكا مائد بر حقدی. فقط خانم افندی بونکلەدە قالمدی . یاواش یاواش بورایە کلمك ایستەینلرەدە مانع اولمغە باشلادی وکندی خانەسنی بر درکاهە چەویروب بوصورتلە اصل درکاهك چراغنی سوندورمك ایستەدی . نتەکیم ، قاچ زماندر ، ایشیدییورم ، بیلیورمکە برخانم جغز وار ، کندیسنی پك کوچوکدن طانیدیغم بر خانم ... بورایە کلمك ، نصیب آلمق ایستەیور . زیبا خانم افندی ایسە ، بو خانمە اولان قرابتندن بالاستفادە ایشنی کوجنی براقمش ، هرتورلو واسطەیە مراجعت ایدییور ، زواللی‌یی بوفکرندن واز کچیرمکە چابالایور .

نور بابا بوسوزلری آجی براستهزا شیوەسیلە سویلەدی ؛ دوشوك ، سیاه بیقلرینك تماميلە اورتەمدیکی متحرك ، اینجە دوداقلی آغزندە شیطانی بر تبسم واردی. اساساً اینجە برخطلە یکدیکرینە بیتیشیك دوران قاشلرینی دها چوق چاتیور ، کوزلری ایسە هرزمانکی شهوت آلود سوزکونلکیلە، اودائمی معما انکیز باقیشنی محافظە ایدییوردی .

هرکس بری برینك یوزینە باقدی . زیبا خانم افندی اوطوردیغی یردن ایکی دیزی اوستنە یوکسەلوب بوغوق بر سسلە :

— ارنلر افترا ایدییور، ایناممایك ، دییە باغیردی؛ بورایە کلمك ایستەین بر خانم یوق ، بورایە کلسی ، بورایە کتیرلسی ایستەنن برکنج قادین وار . وتعاقباً آرتق هیچ کیمسەنك منعە جسارت ایدەمدیکی درشت بر سرعتلە قالقەرق ، دیشاری‌یە چیقدی . نور بابا ، اونی برمدت کوزلریلە تعقیب ایتدی ، صوکرە زوجەسنە دوغرو اکیلوب ، قولاغنە برقاچ کلمە فیصلدادی وباجی درحال چیقانك آرقەسندن یورودی .

اوطورانلر ، کیزلی کیزلی ، بری‌برلرینە صوروپورلردی: بو بحثی کچن خانم کیمدر ؟ نجاتی بك افندی نوریە خانمدن، عودی نیازی نسیمی بکدن؛ میرآلای حمدی بك ، میدانك صوك حادثەلرندن بالاستفادە شیمدی تکرار اطرافنی

صارمش کنج قیزلردن ، آغزیله ، کوزلریله برطاقم اشارتلر ایده‌رك ، هپ بونی صورویور ، بونی اوکرنمك ایسته‌یوردی .

یالکز نصیب خانمك شوخ وفتان آغزی بوسری کیزلیجه رؤف بکك قولاغنه تودیع ایتدی :

— اشرف پاشانك حرمی نکار خانم ...

نور بابا ، شبهه‌سز برشی سویله‌مش اولمق ایچین ، ایکیده بر ساقیه‌یه :

— صون باقه‌لم برده‌ا ، نوریه ، صون ! دییوردی .

آرتق کیمسه‌ده ایچمکه طاقت قالمامشدی ؛ صباح اولیوردی ؛ بر آز أول جاملرده تصلب ایتمش کبی دوران فجرك ایلك دونوق ضیاسی ، شیمدی ، براق وسیال بربیاضلق حالنده یاواش یاواش بوتون میدانی قاپلایور ، شمعدانلرك ایشیغنده تیترك ، قاریشیق کولکه‌لره بکزه‌ین اشیا کیتدکجه مستقر ، کیتدکجه حقیقی برر شکل آلمغه باشلایوردی . مثلا بر آز أول دیوارلرده ، کوچوك ، مستطیل برر پنجره ظن اولونان لوحه‌لرك مثلث وکوفی خطوطی آرتق کاملاً اوقونور برحاله کلمش وبالمسلطان طاشی استقامتنده‌کی معلقات آرتق یکدیکرینه کرفت بوسورو غریب آغاج داللری شکلنی ترك ایتمشدی. صوفرانك اورته‌سنده‌کی موملر ایسه لزومسز برر سوسه بکزه‌یور وآله‌ولری اینجه ، کموشدن برر بیاض یاپراق کبی تیتره‌یه‌رك اطرافده‌کیلرك کوزلرنده دونوق ، معدنی بر التماع ایله پارلایوب سونیور ، سونوب پارلایوردی .

آرتق کیمسه‌ده ایچمکه طاقت قالمامشدی. شیمدی صوفرانك اطرافنده اسکی باصمه‌قالب رسملره بکزه‌ین چهره‌لر واردی : نسیمی بکك قیرمزی برصاقالله چرچیوه‌لنمش یوزینه عادتا بیاض بر کاغد صولوقلغی کلمش ، اونك یاننده ، چکه‌سنی عودینك صیرتنه دایامش ، کوزلری دولغون یناقلری اوستنده سوزوله سوزوله غائب اولمش و طراوتناك آغزینه دیشسز بر اختیار آغزك ثقالتی چوکمشدی . اونك براز اوته‌سنده ایسه ، نجاتی بك چکه‌سنك یاریسنی اورتن

کنیش ، دوشوك بیقلریله برابر صانکه بتون خطوطی کردانه دوغرو آقیور ظن اولونان سیال بر یوز طاشیوردی .

میرالای حمدی بکه کلنجه، او ، کنج قیزلر ایکنجی دفعه اوله‌رق کندینی یالکز براقدقلری دقیقه‌دن اعتباراً صوفرادن اوزاقلاشمش ، صیرتی اوجاغك مرمر ستونه دایامش ، یاری چیپلاق کوکسی اوستنده برصاغه برصوله، براوکه بر آرقه‌یه یووارلانیر کبی دوران مجلا باشنی ایکی اوموزی آره‌سنده کوچ ضبط ایدییور و آره‌ده بر، کوزلری مستور، یوزی جامد ، عاطل برعصبیت ایچنده یالکز پارماغنك اوجیله ایکی قاشنك اورته‌سنی قاشیان بابایه دوغری یقیلاجق کبی اولیور ، صوکره بردن کوزلرینی آچوب تلاشله کندینی طوپلایوردی .

نصیب خانمك پنبه ودولغون وجودنده ایسه، یانندەکی آدمك عصارهٔ شبابنی قطره قطره اُمن محظوظ بر بهیمیت نمایان ایدی ؛ بونك یاننده دیکر بر قادین دها واردی‌که کوزلرینی قورقونج اولا بیله‌جك قدر ثابت و عجیب بر نظرله قارشیسنده‌کی سیاه صاقاللی ظریف آدمه ، نوربابایه دیکمش حرکتسز دورویوردی. بو ، اونك اسکی مجلوبه‌لرندن بریسی، صوفرانك ساقیه‌سی نوریه خانمدی .

میدانی اوزون برمدت، حاملرده‌کی بخاره شبیه آغیر برسکوت قاپلادی؛مومل یاواش، یاواش، داملە ، داملە اُرییوردی. تام بوصیره‌ده، ایچری‌یه، آرقه‌سنده درویش چناریله جلیله باجی کیردی . یوزنده غایت مهم برمشکلی حل ایتمشلره مخصوص مفتخرانه بر تبسم واردی . آغیر بر طورله کلدی ، زوجنك یاننه اوطوردی . شیمدی هرکس باشنی چویرمش اوکا باقیوردی . نور بابا کوزلری حالا قاپالی ، یاواشجه زوجه‌سنه اکیلوب کوچ دویولور بر سسله صوردی :

— نه یاپدك ؟

اوبری داها یاواش ، فقط خلجانلی ، تلاشلی آ کلاتمغه باشلادی :

— صورمه اُرنلر ، صورمه ؛ نەلر چکدم . بن بورادن ، آرقه‌سندن

يتيشنجه‌يه قدر اوچارشافنی کیمشدی بیله ... قیزلرك اوداسنه اویله بر شدتله کیردی ، قالفه‌سنی اویله برتکمه‌ایله اویاندیردی‌که ... حدتدن بوتون وجودی زانغیر ، زانغیر تیتره‌یوردی ؛ سوزلرمك هیچ بری قولاغنه کیرمیوردی . نه دیدی ایسه‌م کار ایتمه‌دی . اویقو سرسمی نه یاپه‌جغنی بیله‌مین قالفه‌سنی ، تلاشندن عادتا کندیسی‌کیدیرمکه باشلادی . باقدم ، اولمیه‌جق... بنی ارتلر کوندردی ، طرفندن رجا ایتمه‌می سویله‌دی . » دیدم. اووقت براز سا کنله‌شیر کبی اولدی. منددرك اوزرینه‌چوکدی و آغلامغه‌باشلادی. صوکره دوشدی ، اللری ، دیشلری کیلیدلندی. قولونیا صولری ، لقمان روحلری هیچ‌بری‌کار ایتمه‌یوردی. قالفه‌سیله‌بزم‌قیزلره قوشاقلرینی، کوکسنی‌چوزدیرتدم، اوغوشدیرتمغه باشلادم . کندینه‌کلیر کبی اولدی ...

— نه‌ی، نتیجه! قیصه کس، نتیجه ؟..

— هیچ برشیئی تمامیله دیکله‌یه‌مزسکنزکه ... نتیجه ، نتیجه نه‌اوله‌جق شیمدی یتاغنده، قیزلر وقالفه‌لر اوغوشدیروب دورویورلر .

نورباباپی درین بردوشونجه‌استیلا ایتدی، زیبا خانم‌افندی‌یی داریلتدیغنه پك چوق نادم اولمشدی. سیکیرلی برطورله آیاغه قالقدی و :

— بن برشی ییه‌میه‌جکم، همان کیدوب یاتاجغم، سز ایسترسه‌کز بیورك.

دیدی؛ یورودی. جلیله‌باجی تلاشله‌درحال آرقه‌سندن‌شتاب‌ایتدی. متعاقباً رؤف بك‌ده قالقدی؛ اوده درحال کیدوب‌یاتمنی هرشیئه ترجیح ایدییوردی. نصیب خانم ، اوکا ، قوشه‌رق قویدورده ملاقی اولدی ، کنج قادین کنج محبنه :

— نه اولور، رؤف براز دهاقال ! یمك بهانه‌سیله براز دها، نه‌اولور... دیوردی .

فقط رؤف بك قادینك بوتون جسارتنی قیران برطورله بیان معذرت

ایتدی وسلاملق قاپوسنه دوغرو یورودی. نصیب خانم آرقه‌سی میدانك جامكاننه داياليى برمدت قوریدورده يالكز قالدی .

ایچریده درویش چناری تخفلقلر ایدییور، هركس كولوشيوردی .

— ۲ —

بر بكتاشی شیخی نصل یتیشیر ؟

جداً، نور بابا زیبا خانم افندی‌یی دارىلتدیغنه پشیمان اولمشدی. اوداسنده، يتاغی كنارنده، آیاقلری زوجه‌سنه اوزانمش، اوكا چورابلرینی چیقارتیركن، شیمدیدن یاری اویقو ایله آغرلاشان باشنه كیجه‌نك بوتون حادثاتی فنا بر رؤیا كبی كلیوردی. یتاغنه اوزاندی، كوزلرینی قاپادی وشماریق بر رخاوت ایچنده اویوشمش وجودینی بيك تورلو اهتماملرله اوغوشدوروب اورته‌لكه چالیشان زوجه‌سنه میرلدانه‌رق دیدی‌كه :

— جلیله او كیدركن محقق بنی اویاندیر !

آدام سن‌ده... زیباخانم افندیله، كیم بیلیر بو قاچنجی قاوغاسی ایدی! برچوق كره‌لر واقع اولدیغی كبی، یارین ینه هرشی اونوتوله‌جق، هرشی دلیلكه عطف اولونه‌جق و آقشامك عصبی، عاصی، متعظم زیبا خانم افندیسی، كیدركن ینه هر كس كبی اكیلوب اوكا نیاز ایده‌جكدی. ذاتاً بو كیجه‌كی مناقشه‌ده بویله بر باریشمه‌یی مستبعد قیله‌جق قدر مهم و فوق‌العاده نه اولمشدی ! زیبا خانم افندیله طانیشدقلری كوندن بری ، ایشته تقریباً اون سنه‌در ، آره‌لرنده صیق صیق ظهور ایدن منازعه‌لرك بوبلكه اك خفیفی ایدی. اونلرك یارىنی جدی، یاری شاقه دوكوشدكلری زمانلر بیله‌اولمشدی. نته‌كیم برصباح ، ینه بویله بربزم نوش فرداسی ایدی، اونلر باغچه‌نك تنها بركوشه‌سنده‌اوزون

برغیبوبتدن صوکره بردن بره، بتون تکیه خلقنك اوکنه - برینك کیجه لکی پارچه پارچه، دیکرینك دانته للری لیمه لیمه - یورغون و پریشان برحالده چیقیویرمشلردی.

بو، صانکه دیدیشمه لرده، ایتیشمه لرده قوت وطراوت بولان، صانکه غیظ وکین ایچنده یاشایان برمحبتدی. هر بحران صانکه اونلری یکدیکرینه دها مربوط، دها منتدار قیلان برسببدی. فقط بواك چوق نور بابا ایچین بویله ایدی؛ چونکه زیبا خانم افندینك قلبنده، بوتون بوحادثه‌لردن، دائما کینی دوام ایتدیرن وکیزلی انتقاملر حاضرلاتان فنا برحما قالیردی. نوربابا، فی الواقع، بودرونی آتشك عکسنی محبه‌سنك کوزلرنده عیان کوریردی؛ فقط اونده هر اندیشه‌یی استخفافکار بر تبسمله صاقلامق صنعتی واردی. ذاتاً بو مشتهی آغزلی، سوزکون نظرلی درویش ایچین حیاتك هانکی حادثه‌سی بویله بر تبسمه لایق دکلدی؟ اوکه، کندینه عائد هر مشکلك، حتی بلکه هر مصیبتك، نهایت برمی ونی عالمنده، برقاچ الهی ایله بر ایکی جناس وغمزه آره‌سنده حل وفصل اولندیغنی کورمش وحیات یولنك هر یوقوش باشنده دائما کندینه دوغرو اوزانان أللر، قولتوغنه کیره‌ن قوللر وکویا اونی هر آدیمده بر آزدها یوکسلتن قولای قدمه‌لر کبی آیاغی آلتنه سریلمش وجودلر بولمشدی. او، تا اون سکز یاشندن بری، کنجلردن، اختیارلردن، قادین وارککدن مترکب دیندار ودلفکار برافتاده‌لر موکبیله محاط، کاه سه‌ویله‌رك، آغلانه‌رق، کاه قورقولوب یولنه فدای نفس ایدیله‌رك، سودا، نیاز واحتراص سسلری آره‌سنده، کندنجه غایه بیلدیکی صوك حظوظه دوغرو مسعود و مطمئن یورویوردی. مع مافیه اونی، آیینی دائمی برکنج آله حانه قویان بوقالابالق موکبك ایچندن، نور بابانك دماغنه سیلنمز ایزلر براقمش آنجق ایکی سیما یوکسله بیلیردی. اونی حیاتنك ایکی مهم مرحله‌سنه ایصال ایدن ایکی مهم سیما که نوربابا آره‌صره کندینی بونلر اوکنده برازده منتدار حس ایدمر. واقعا اونك حیاتی، اوکده اشتها آور برمی صوفراسی، آرقه‌ده آهنکدار برطنبور ونی جمعیتیله جوششلی وسودائی

برآلای حالنده آقوب کیتمکده ایدی ؛ فقط بوآلای، فتور بیلمز ، دیندار برهمتله مناوبةً بولنی تنویر ایتمش اوایکی لطفکار مشعل کشدن برآن ایچون محروم بولنمش اولسه‌یدی، کیم بیلیر، نوربابا شیمدی ، هانکی اوچورومك کنارنده کیمسه‌سز وچاره‌سز قاله‌جقدی .

چونکه نور بابا ، نوربابا اوله‌رق دوغمامشدی . اوبوندن یکرمی بش سنه اول ، شیمدی رشادت پوستنی اشغال ایتدیکی بو درکاهك اصلی مجهول جیلیز برصیغینتیسیدی ومحبان آره‌سنده ساده‌جه «نوری» دییه چاغریلیردی . سلفی مرحوم عفیف بابا درت دفعه‌أولنمش اولمه‌سنه رغماً هرنه‌دنسه اولادمروتندن محروم قالمش برآدمدی؛ عمرینك یاریسنه واصل اولدیغی زمان بومحرومیت کندیسنی اوقدر ازمکه وصوك قاریسی یوزینه اویله ملول بر نظرله باقغه باشلادی‌که زواللی مرشد آرتق یکانه تسلی‌یی باشنی آلوب‌اوزون سیاحتلره چیقمقده بولدی؛ بتون آسیایی ، ایران وتورانی دولاشدی . ایکی سنه قدر آناطولینك کوبکنده قالدی وایشته نوری‌یی اورادن آلوب کتیردی . چوجوق او زمان سکز طقوز یاشنده یا وار یا یوقدی؛ جیلیز؛ مریض ، فقط پك سویملی وپك ذکی ایدی ؛ هله کوزلرینه هرباقان حیران قالیردی؛ عفیف‌بابا اونی حتی‌میدانده، محبتلرده بیله‌پوستنك یانندن آییرمازدی؛ بوحال اکثریا درکاه خلقنك ، مهمانلرك ، خاصةً باجینك شکایاتنی موجب اولوردی وچوجوق پك صیجاق قانلی اولماسنه رغماً مرشدك غیابنده خیلی دیدیکله‌نیردی . هله برکیجه ، بر (آیین جم) کیجه‌سی، صوفرانك اك جوشا جوش بردمنده ، چوجوغك اویقو بهانه‌سیله بابابی یرندن قالدیروب برابر یاتمغه اجبار ایدیشی ، آرزوسنه کوستریلن مخالفت اوزرینه بوتون قوتیله تپینوب باغیرمغه باشلایشی مهمانلری اوقدر بیزار ایتدی‌که ایچلرندن بیوك برقسمی بعدما ، عفیف بابا درکاهنك محبتلرندن اوزاقلاشمغه ودوامده ثابت قالانلرده اسکی محبتلری حسرتله یاده باشلادیلر .

هله چوجوق اون آلتیسنی بیتیروب اون یدیسنه کیردیکی أثنالرده ، درکاهده ، همانهمان کیمسه‌لر قالمامشدی؛ چونکه دون، ساده‌جه‌مزعج وشیماریق اولان نوری ایلك کنجلك سائقه‌سیله متسلط ومتجاوز اولمغه باشلامشدی. محبه‌لر میاننده ــ تازه وکچکین ــ هیچ بری یوقدی‌کی محبتلرده ، اونك ألنك ایصیران ، صوقان ، چیمدیکله‌ین بش آیاقلی بر حیوان کبی صوفرانك آلتندن کندی دیزلری اوستنده بردفعه اولسون دولاشدیغنی حس‌ایتمه‌مش ویا حرمله میدان آره‌سنده‌کی دهلیزده اوتوپسز، صیسقه کنجك برتکه‌وحشتیله کوکسلرینه آتیلدیغنی کورمه‌مش بولنسون . تحفی شوکه، چوجق فوق‌العاده عنود ومصر ایدی ؛ نه‌یوزینه اینن سله‌لر ، نه عفیف بابانك نصیحتلری، نه بعض محبلرك تهدیدلری ،نه‌ده هرتشبثنك دائما قطعی وآجی برمحرومیتله نهایت بولیشی، هیچ برشی اونك بوسرباز فعالیتنه بر آن ایچین بیله سکته ویره‌میوردی .

حقیقتاً نوری بتون معناسیله برکنج تکه‌یه مشابهدی . حاجی بکتاش آغیلنك روح آشنا راعیلر ألنده بوتون اطوار وحرکاتی بسته‌لنمش ، بوتون مشافهه‌لری طاتلی برنظامه باغلانمش قوزولری آره‌سنده ناقابل‌تحمل برشورش عنصری اولمقده ایدی ؛ آنك ایچین قوزولر برر برر داغیلدیلر . اویله‌که نوری یکرمیسنه باصدیغی‌زمان ، قوجه‌تکیه‌نك ایچنده تك باشنه قالدی وآرتق صوك دمنی یاتاغنده اوزانمش بکله‌ین عفیف بابانك ایکلتیلری ایله ، هرکون کور ، قرال صاچلرندن لااقل بش آلتی آق تل قوپارمقله مشغول باجینك اشمئزازلری آره‌سنده ایلك کنجلك تجربه‌سزلکلرینك جزاسنی چکمکه محکوم اولدی .

فقط ، چوق کچمدی ، یابر یاایکی سنه ظرفنده جسور وعنود چوجوق ینه طالعنه غلبه ایتمه‌نك یولنی بولدی و بویول اونك ایچین، عفیف بابا أولوم دوشکنه دوشدیکی کوندنبری اوطه‌نك آیری بر کوشه‌سنده سریلی دوران باجینك یاتاغی اولدی . واقعا ؛ آتشین و کورپه نوری ، آنجق بر چوق

زحمت و بر چوق تهلکه مقابلنده کیره‌بیلدیکی بوحزانپرور یاتاقدن کندی احتراصاتینه متناسب برکام آله بیلمکدن اوزاق قالدی ؛ فقط ، بو آنک ایچین، اقبالک یوزینی هیچ اولمازسه دولاییسیله کندینه دوغرو چویرن برحادثه اولدی؛ چونکه ، عفیف بابا صوك نفسنی وردیکدن اوچ آی صوکره رسمی و علنی برماهیت آلان بو مناسبت هرکسک اوقدر مراق وتجسسنی جلب ایتدی‌که تکیه یکیدن دولمغه باشلادی ؛ برقاچ سنه اول یاواش یاواش ، تك تك چکیلن مهمانلر بو سفر هیجانلی بر تماشایه قوشار کبی آقین آقین عودت ایله‌دیلر وتکیه‌یه پك آز زمان ظرفنده نامسبوق برفیض وبرکت کتیردیلر .

تجسس انسانلری سوق ایدن قوتلرك الك بویوکیدر. باخصوص بوحادثه‌یکی زوج وزوجه‌یی یاقیندن طانیانلرك اراده‌سنی آلت اوست ایده‌جك قدر مهم، غریب ومراق آور ایدی ؛ جلیله باجی کبی بوتون محبان عالمنده تمکین ووقاری، فرط انتظامپرستیسی ، حتی بر آزده اخلاقی تعصبیله معروف،قرقنه یاقلاشمش برقادین ، کندی أننده بیوتدیکی یکرمی‌اوچنه هنوز باصمش نوری کبی چیلغین وهوائی بر کنجك آغوشنه بویله وهلةً دوشیویرسین وکندنده بو سقوطه مشروع بر شکل ویره‌جك جرأتی بولسون ؟ بوکا کیمسه احتمال ویره‌میور وشاشقین کوزلرله یکی چیفتك اطرافنی آلیوردی .

مع مافیه بو یکی چیفت حدذاتنده پك اوقدر غریب برمنظره ارائه ایتمیوردی؛ چونکه عفیف بابانك کنج خلفی، وقتندن اول یتیشمش کوروسیاه بر صقالله چرچیوه‌لنن چهره‌سی وطاشقین برجنسیتك افاده‌سنی طاشیان سوزکون وکار آشنا کوزلریله چوقدن براولغون ارکك وقارینی طاقینمش ، جلیله‌باجی ایسه نابهنکام برحما آتشی ایچنده کبی تمکینی چوقدن غائب ایله‌مش، سسنه عادتا برکنج قیز سسنك اهتزازی، یاناقلرینه عادتا بر یکی کلین حمرتی کلمش وصولغون صاچلری سراپا پارلتیلی بررنکه بویانمشدی . بویله‌جه هرایکیسی‌ده بری برینه پك مناسب کورونیوردی ، فقط ، بوکونکی ارککك سیاه صاقالی آلتنده دائما دونکی

چوجەنك متجاوز وشیماریق چەكەسنی كورن وشیمدیكی كنج زوجەنك آلتون صاچلرندە براز اولدیغی آق تللری حالا اونوتەمیان اسكی آشنالر اونلری اویلە یان یانە كوردكجە حیرتلرینە بر تورلو نهایت ویرەمیورلردی . هلە كنج مرشد محبەلر طرفندن عادتا برغریبۀ خلقت كبی تلقی ایدیلیور ، آیینلرك امتدادنجە الك اوفاق ، الك سادە بروضعنە قدر بوتون اطوار و حركاتی آنلرە فوق‌العادە كورونیور ، تك بر نظری بیك تورلو تدقیقلرە ، تنقیدلرە ، بیك تورلو فیصلەیلرە باعث‌اولیوردی . حال‌بوكە نوری بابا برمرشد اولمق اعتباریلە هیچ‌دە سلفندن فرقلی برشی‌دكلدی ؛ طریقك بوتون اركاننە ، تكیەنك بوتون عنعنەسنە ، عفیف بابا قدر اودە واقف كورونیوردی ، حتی دنیلەبیلیركە او ، بوخصوصدە عفیف بابانك برنسخۀ ثانیەسی كبیدی ، متوفانك رسمی شخصیتنی كندندە اوقدر تمثیل ایتمشدی . بونكلە برابر ، كنجلكی ، تجربەسزلكی و برازدە جهلی سائقەسیلە احتمال هرآن برباشقە مبالاتسزلغە دوشە بیلیردی ، فقط یانی باشندە جلیلە باجینك ، جبەسنك اتكندن هیچ آیریلمیان مهربان‌آلی‌اونی‌الك‌خفیف برقصوردن بیلە وقایە ایلردی . بوقادین كندی‌ارادەسنی‌غائب‌ایتدیكی كوندنبری انتظام پرستی حسنی آرتق باشقەلرینك ، خاصةً كنج زوجنك ارادەسنە حاكم اولمغلە تطمین ایدەبیلیوردی ؛ حتی زمان زمان بو تحكمنی اوقدر ایلری‌یە كوتوریور ، نوری‌بابایی اوقدرصیقی‌برضبط وربط آلتنە آلیوردی‌كە زواللی كنج آدم عادتا برآغ ایچنە دوشمش كبی چابالامغە باشلایوردی ؛ فقط هرچابالانیشندە جلیلەباجی ، مشفق بروالدە تبسمیلە اوكا دوغروصوقولیور و : « دركاهك سلامتی ایچین ... دیوردی . چوبان كندی هواسنە دوشرسە آغیل دارمە داغین اولور » . دركاهك سلامتی ایچین ... بو سوز نوری بابانك عادتا بوینی بوكر ، أل وآیاغنی كسردی . زیرا كوزی اوكندە بوش قالان دركاهلرك فجاعتی تجسم ایدردی ؛ سلفنك صوك دملرندە ، چیغرندن چیقوب تنهالاشان برتكیەنك نەدیمك اولدیغنی‌اوپك ایی كورمش‌وا كلامشدی ،

لکن نه‌چاره‌که نوری باباده عارضی اولان بو تمکین چوق دوام ایتمدی ؛ نه‌ده تکیه‌نك ظاهری اولان نظامی ...

کونك برنده قاکلیجه‌لی زیبا خانم افندی اسمنده بر قادین تا میدانك اورته‌سنده معطر ورنکارنك بر روزکار کبی اسدی و هرشیئی آلت اوست ایتدی .

بو زیبا خانم افندی استانبولك اسکی و نامدار عائله‌لرندن برینه منسوبدر. پدری عبدالعزیز دورینك مشربی رند ، قلبی کنیش ، اطواری ظریف سرای ارکانندن صفا افندی اسمنده دل آشنا و زنکین بر ذات ایدی ؛ هر کوزل چهره‌یه آچیق اولان قلبی ، هر لذیذ یمکه مهیا دوران معده‌سی کبی أوی‌ده هرکسه ، خاصةً کوزه‌ل سسلیلره ، کوزه‌ل سوزلیلره دائما کشاده طوریردی . الیوم ، التمشنی کچمش استانبوللیلرجه متوفانك اسمنه اضافةً « صفا آباد » تسمیه ایدیلن ، قاکلیجه‌قوینده‌کی بویوك وشهنیشلی یالی برزمانلر بوغاز ایچنك اك دلفریب بر جاذبه مرکزیدی . بو محتشم یالینك بتون یاز موسمی هرکیجه تا بصباح آچیق و ضیادار دوران پنجره‌لرندن تا قارشی ساحلره قدر بیتمز توکنمز قهقهه‌لر ، بیتمز توکنمز ساز سسلری و رونقی هیچ سونمین مدید « هی‌هی ! » صدالری دوکولوردی . هله قوی بر شهر آیینه‌ده کبی کاملاً نور وآهنکله ممتلی قالیردی . بوغاز ایچنك ببك وقندیللیدن باشلایوب تا صاری‌یاره چبوقلی‌یه قدر اوزانان چفته ساحلرندن نشاط آوینه چیقمش بوتون صندللر چالاك ورعشه‌ناك ، آقین آقین کومه کومه کلوب هپ بوراده توقف ایدرلردی ؛ بو صندللر ایچنده حتی بعضاً تابشکطاشدن وتا اسکداردن قالقوب کلنلر بولنوردی .

وجهۀ عزیمتلری دهاجدی نقاطه چویرلمش اولانلر بیله بورادن کچرکن هیچ اولمازسه بش اون دقیقه‌لق بر توقف آرزوسنه مقاومت ایده‌مزلردی . وصال وتلاقی نیازلرینی بری برلرینه آنجق قارشیلقلی یالیلردن محرق غزللرله

هایقیرابیلن معاشقلرده بوقویك عمومی آهنگنده یاواشجه ویان‌یانه قونوشمغه کلیرلردی .

خصةً مهتابلی کیجه‌لرده شهنشینك بیوك پنجره‌لری اوکندن هیچ آیریلمایان صفا افندی ایچین‌ده بومائی جماعت تماشاسنه دویولماز بر منظره تشکیل ایدردی . قادینلرك فراجه‌لری آیك نورنده مثلی کورولمه‌مش پارلتیلی رنکلر آلیردی ؛ آنلر صفا افندی‌یه مجلا صو اوستنده ماوی بر بوشلقده معلق کبی دوران صنداللرنده هوا ایله ضیادن مصنوع خیالی وشفاف ، برر مخلوق ماهیتنده تجلی ایدردی . هر کیجه دائما اقلیتی تشکیل ایلین سیاه ارکك کومه‌لری ایسه بوبراق سطحك اوته‌سنده بریسنده عادتا برربولوطبارچه‌سی کبی سیلیك ولرزه‌دار دولاشیردی .

بعضاً ــ آیك اون اوچندن اون آلتیسنه قدر ــ غلبه‌لك اومرتبه تکاثف ایلردی که‌قادینلری ارککلردن ارککلری‌قادینلردن آییرمق‌عادتا کوج برمسئله حالنی آلیردی ؛ بعضاً ده قویده کیلرله ، یالیده کیلرك عادتا هم بزم وهم آهنك برحاله کلدکلری‌اولوردی : مثلا یالیده هنوزبیتن برفصلی‌دیشاریدن برذیکرفصل تعقیب ایدر وخواننده‌لردن برینك یاریم قالمش برغزلنی قویده‌کی‌سامع وتماشاکرلردن بری اتمام ایلردی ؛ کاه عینی شرقینك هرایکی طرفدن برآنده اوقوندیغی‌ده ایشیدیلیردی .

بویله‌جوششلی کیجه‌لرده ، صفا افندی ، صورتا دکزدن شرقی‌سویلینلری سچمك ، حقیقتده ایسه کوزل قادین چهره‌لرینی سیر ایده‌بیلمك ایچین او مشهور پارس سیاحتندن برابرآلوب کتیردیکی بر بیوك کیجه دوربینی هیچ الندن دوشورمزدی . طومبول وجودی یموشاق یاصدیقلره ودیرسکلری پنجره‌نك کنارینه دایانمش ، کوزلری دوربینك جاملرنده ساعتلرجه باقار ، آرار ، دالار وعین زمانده یاننده کیلرله آغیر آغیر شویله قونوشوردی :

ــ یامان دوربین !.. حسنا خانم تا اوکمه کلدی ، ألمی اوزاتسه‌م طوته‌جق

کبیم ... یانی باشنده کی صندالده بربك وارکه هیچ آیرلمایور . بیتیشیك کبی طوریپورلر . هاه ، سرایلیلر دیرسکی دوندیلر ؛ اونه خطوزلر ، اونه خطوزلر ، اونه خطوزلر یاربی !.. کچکین شیلر .. حتی پاشانککیلر یاواش یاواش آچیلیورلر... وای زیره‌کلی نادره‌یه باقك ، تابورنمزك دیبنه صوقولمش ده فرقنه وارمامشز ، صندالنی دکیشدیرمش ، اونه احتشام اویله ... ایشته ایشته . شیمدی ده فائق بکك قیزلری ، یاهو بونلرده نه آفاجان شیلر ! صباح آقشام صندالده ! بنم ده اینانه‌جغم کلیور ، محقق صندالجیلرله بوقیزلرك آره‌سنده برشی وار ؛ اویله لاابالی ، اویله اقرانجه قونوشوب کولوشیورلرکه ... تحف شی! بوآقشام برتورلو مصرلی رقص ناز خانم افندی‌یی کوره‌میورم ، صاقین کلمش ، کیتمش اولماسون !..

صفا افندینك قیزی بوصیره‌لرده دها پك کوچوك ، چوجوق دنیله‌جك بریاشده ایدی ، یالینك آرقه طرفنده‌کی حرم دائره‌سنده ، کورولتودن پك خوشلانمیان والده‌سیله ، کوزل شیلردن استفاده ایده‌جك برچاغده بولنمه‌سنه رغماً والده‌سندن هیچ آیرلمیان برادری آره‌سنده اوزاقدن اوزاغه عکسی کلن آهنك سسلرینی دیکله‌ر وبعض وضوح ایله ایشیتدیکی شرقیلری چاتلاق ، کورپه سسیله فقط پروزسز هجه‌لر ومعنالرینی آکلامقسزین تکرار ایدرطورووردی. بعضاً صفا افندینك پك نشئه‌لی آنلرنده اونك سلاملغه چیقدیغی ، خواننده‌لری یاقیندن دیکله‌دیکی وپدرینك دیزلرنده شهنشینك بیوك وآچیق پنجره‌سندن قویك شنلکنی سیر ایتدیکی‌ده اولوردی . چوجوق بالطبع ، بوکورولتولردن وبو غلبه‌لکدن ــ مبهم بر لذت دویمقله برابر ــ بیوك برشی آکلامازدی ؛ ومع التأسف آکلایه‌جق بر سنه کلدیکی زمانده خواننده‌لر صوصمش ، قوی تنهالاشمش ، شهنشینك بیوك پنجره‌لری قاپانمش ، بولنیوردی ، چونکه استانبولده ، عبدالعزیز دوری آرتق ختامه ایرمش بوسبوتون باشقه یکی بر دور باشلامش وصفا افندی ، آرتق معزوللر ، متقاعدلر ، منکوبلر صیره‌سنه کچمشدی ؛ فقط ،

بونکله برابر «صفا آباد» بوغاز ایچنك بر جاذبه مرکزی اولمق شرفنی همان غائب ایتمش اولمادی؛ صاحب خانه‌نك کنج قیزی، آلا کوزلی زیبا، پدرینك مسامره‌لرینی برباشقه شکلده ادامه ایتمه‌نك وچن صندالری قویه چکمه‌نك یولنی بولدی. سسی کوزلری قدر کوزلدی؛ پارماقلری تبسمی قدر سحار و پرمهارتدی؛ آقشام یمکلرندن صوکره پیانوسنك باشنه اوطورنجه، شهنیشنك بیوك پنجره‌لرندن ینه قارشی ساحللره قدر لطیف بر موسیقینك عکسی چارپیور، قویه ینه کومه کومه صندالر بیریکیوردی؛ شو فرق ایله که بوسفرکه صندالر آرتق صفا افندی‌یی دور بینی استعمال ذوقندن محروم ایدییور، چونکه مهتابده‌ده قراکلقده‌ده سیم سیاه دوزان ویالکز جیغاره‌لرینك اوچی پارلایان رنکسز ومعناسز برارکاك ییغیننندن باشقه برشی کتیرمیوردی. فی الواقع بورنکسز ارکك ییغننك معناسی، یانندەکی اوطه‌ده اللری پیانوده، کوزلری قویده دولاشان کنج زیبا ایچین پك بویوك و پك بلیغدی، اوقدرکه کونك برنده بومتموج ییغین اونی یالینك پنجره‌لرندن بویولی برکرداب کبی لندینه دوغرو چکدی و کنج زیبا بعدما هپ بوکردابك ایچنده قالدی، تاقواقلردن مرمره‌یه قدر اوزایان دکزك ساحلدن ساحله چارپان دالغه‌لری اوتوز سنه، استانبول سکاننه هپ بوحادثه‌یی وبوحادثه‌یی تعقیب ایده‌نلری حکایه ایتدی، کیجه کوندوز الا کوزلی زیبا اسمنی هایقیردی. اویله‌که اوتوز سنه ظرفنده استانبولده بواسمی اوکرنمه‌مش اوتوز کشی قالمدی. صفا افندینك قیزی بویله برشهرته هرجهتدن استحقاق کسب ایتدی، چونکه کوچوك بر قضایی بیوك برعائله شکلنه صوقمق وساده بروقعه‌دن برداستان چیقارمق ایچون نه‌یاپمق لازمسه یاپدی، آناسنك، باباسنك، قرده‌شنك حیاتنی، عائله‌سنك ناموسنی کندی کنجلکنی کوزه‌للکنی، ثروتنی، هرشیئنی، نه‌سی وا سه هپسنی فدا ایتدی؛ مع مافیه نور بابایه مصادف اولدیغی زمان بونلرك هپسی هنوز بیتمش دکلدی؛ برادری ساجد بك هنوز قیزی نکارك تحصیل وتربیه‌سیله مشغول

قاكليجه‌ده‌كى ياليده ساكن ياشايوردى . كنديسى هنوز باشنده بريغين قرال صاچ طاشيور و تبسملرى وباقيشلرى هنوز طراوتلرينى ، آتشلرينى محافظه ايديور وچامليجه‌ده‌كى بيوك صوفه‌لى، كنيش باغچه‌لى كوشكنده هنوز برچوق كشى‌يه غبطه‌ويره‌جك بر طنطنه ايله ياشايوردى... تكه‌لرده‌كى موقعى هنوز مرشدلرك يانى باشى ايدى. فقط ، هيچ بر مرشدك يانى باشى زيبا خانم افندى‌يه نور بابانك‌كى قدر يوكسك ، راحت وحظ آور كلمه‌مشدى . اويله كه ايلك كيجه‌دن عادتا بوتون موجوديتى قاماشدى ومحبتك نهايتنه دوغرى بردن بره ، ربانى برالهامه مظهر اولمش كبى ايكى ديزى اوستنده يوكسه‌لدى ، نور بابايه توجه ايتدى ، اللرينى برمناجاتده كبى سمايه قالديردى وچيلغين برسسله :

— سن نورسك ! نورالـهيسك . نور بابا ! نور ، نور ! ديه هايقيردى وسسندن دها حيرتور ، دها چيلغين بر حركتله پارمقلرندن يوزوكلرينى ، قولاقلرندن كوپه‌لرينى صيىردى . اينجه برزنجيرله بوينته آصيلى دوران آلتون ساعتيله آلتون اوركولى پاره كيسه‌سنى قوپاردى و بونلرى آووج دولوسى مرشدك قوجاغنه آتدى .

— بو آندن اعتباراً جام‌ده مالم كبى شو مقامه فدا اولسون ، ديدى ؛ ايكيلدى ، كمال خشوع ايله نياز ايتدى .

نوربابا ـ ايشته بوكيجه‌دن صوكرادركه نورى بابا هركس طرفندن نور بابا ديه شهرت بولدى ـ قوجاغنه دوشه‌ن او پارلتيلى معدن كولچه‌سنى آلنه آلدى وغايت خصوصى بر تبسمله، ياواشجه صوفراده‌بوش قالان مزه‌طباقلرندن برينك اينجه براقدى . يانى باشنده جليله باجينك قيزغين وعصبى آلى أتكندن چكيور ، ديرسكيله ديرسكنه دورتيور ، و اوكا يوزينك بوتون حركتلريله بومالايطاق هديه‌يى رد ايتمسى لزومنى اخطار ايله‌يوردى .

فقط ، نور بابا هيچ بر شيئى كورميور و دويميور مشجه‌سنه ساكن ، صانكه دينى برمراقبه‌يه دالمش كبى كوزلرينى قاپادى و دوداقلرى آره‌سندن

یالکز باجینك ایشیدوب آکلایه بیله‌جکی برسسله شو سوزلری میرلداندی :

— درکاهك سلامت و ... رفاهیتی ایچین !

جلیله باجی بوجواب قارشیسنده ییغیلدی ، قالدی . نور بابا او کیجه‌دن اعتباراً زیبا خانم افندیله تمام اون سنه سوره‌ن مناسبتلرنده‌کی بوتون جوشقو۔نلقلری ، آغیر باشلی زوجه‌سنه یالکز بو سوزله‌درکه غایت طبیعی و منطقی اوله‌رق قبول ایتدیردی . فی‌الواقع ، محبان میاننده برچوقلری بونی نه‌طبیعی نه‌ده منطقی بولدی وکیمسی قیصقانجلق ، کیمسی فرط تقوا سائقه‌سیله بزر بزر چکیلوب کیتدی ؛ زیرا صمیمی واسکی بکتاشیلرجه مرشدك برکشی‌یه انحصاری فنا بربدعت تلقی اولنور وآتشی ظاهره ووران عشقلر طعن ودشنامه معروض قالیر. مع‌مافیه ، نور بابا درکاهی ، نه بو طعن ودشنام یوزندن برعقوبته دوچار اولدی ، نه‌ده کیده‌نلرك اکسیکلکنی حس ایتدی . چونکه بوراسی آز زمان ایچنده زیبا خانم افندینك بیوك صوفالرینی شرقیلر ، چالغیلر ، وقهقهه‌لرله چینلاتان جوشقون وسر آزاد جماعتله دولوویردی . هله نور بابا برچوق زمان ایچین یالکز کیده‌نلردن دکل یکی کلنلردن بی خبر قالدی ؛ زیبا خانم افندینك عشقی اونی بردکز کبی قاپلامشدی ؛ کوزلری ، یالکز اونك رنکی، قولاقلری یالکز اونك سسیله مشبوعدی ؛ بوصولغون بکزلی کنج مرشد آنجق کچکین محبه‌سنك اوزاتدیغی صوك جام محبته‌درکه حیاتك بوتون برخلاصه‌سنی ایچدی واسمنك معناسی کبی جنسنك بلاغتی‌ده اوندن آلدی ؛ محبتك سرائرینی اوندن اوکره‌ندی ؛ الیوم ، هر هانکی بر قادینی لال‌ایدن باقیشلرك او مقاومتسوز سحرینی اونك کوزلری تعلیم ایتدی . پاره‌نك ویردیکی حظوظی اونك کیسه‌سنده آکلادی ...

نور بابا زیبا خانم افندی‌یه مصادف اولمزدن اول نه ایدی ؟ بر کولجه احتراص ، بر کومه اشتها . . . صفا افندینك قیزی آلا کوزلی زیبا ، بو ایشلنمه‌مش جوهری کندی کوکسنك آتشنده أریتدی ؛ اله‌دی ، سوزدی ،

آندن تراشیده ومعتنا بر پوت، برعشق واحتراص پوتی یاپدی ؛ بونك ایچین درکه اللی سنه‌نك یوکیله آغیرلاشان وحیاتنی محبته فدا ایلمش هر اختیار قادین کبی آرتق باشقه‌لرینك سویشمه‌لرینی تماشاده لذت و تسلی بولمسی لازم کلن زیبا خانم افندی ، حالا نور بابانی قیصقانمقده دوام ایدییور . هر احتماله قارشی ، بوصوك شاه اثرینی اولونجه‌یه قدر کندینده صاقلامق ایسته‌یور .

٣

بر ظاهر ناصل ارشاد ایدبلیر؟

زیبا خانم افندی، نور بابا ایله منازعه ایتدیکی کیجه‌نك فرداسی صولوغی نکار خانمك یاننده آلدی وایچنده تلاش وهیجان قاینایان بروجودله کنج قادینك اوکنه دیکیلوب آکسزین شویله صوردی :

— قوزوم نکار ، سن بکتاشیمی اولمق ایسته‌یورمشسك ؟

بو نکار خانم ، کندی برادری مرحوم ساجد بکك قیزی ایدی . زوجی اشرف پاشا مادریده سفیر تعیین اولنه‌لی ایکی چوجغیله برابر والده‌سنك نزدنده ، قاکلیجه‌ده‌کی یالیده اقامته باشلامشدر . زیبا خانم افندی ، یکرمی بش اوتوز سنه‌در کندینه قارشی شدتله قاپالی دوران بو یالینك قاپوسندن برادرینك وفاتندن صوکره آنجق ایکنجی دفعه اوله‌رق بوکون تکرار کیره‌بیلیوردی . فی الواقع قرده‌شنك قیزینی اوتوز سنه‌دن بری بو ایکنجی کوروشی دکلدی ؛ نکار خانم ، هنوز کاملاً پدرینك حکمنه تابعکن بیله بو مردود خاله‌سنی کیزلی کیزلی کیدر ، کوروردی ؛ آیری اوه چیقدقدن صوکره ایسه خاله‌ایله یکن آرتق علنی کوروشمکه باشلادیلر دی . واقعا نکارخانمی،

بوتون عائله‌نك كوره‌نكي خلافنه بويله خاله‌سنه دوغری چكن قوتلر يالكز قرابت محبتلری وقان جاذبه‌لری كبی شيلر دكلدی. زيبا خانم افندی، حياتنده‌كی اسرار ايله‌دركه حساس وخيالپرست يكننی دائما كنديسنه دوغری چكدی؛ نكار خانم، تا چوجوقلغندن بری، پدرينك ساكن اوينه هر حادثه كبی دائما بويوك برعائله كورولتوسيله عكس ايدن بو تحف حياتك مسحوری قالمشـدی. ياشی ايلرلديكجه اوقوديغی رومانلرده‌كی بويوك عشق قهرمانلريله خاله‌سی آره‌سنده صيقی رابطه‌لر، مشابهتلر بولمغه باشـلادی و كيت كيده قلبی اوكا قارشی طاشقين بر حيرت و تقدير حسيله دولدی. بناءً عليه خاله‌سنك اك طبيعی برحركتنده بيله بويوك برفوق العاده‌لك كورمكه آليشمش اولان نكار خانم، كونك برنده، اونك بويله أتكلری طوتشمش تعبيرينی تمثيل ايدر برتلاش ايله وهلةً يانته كيريشی واوطه‌قاپوسنی اهتمامله قاپادقدن صوكره بردن بره:

— قوزوم نكار، سن بكتاشی اولمق ايسته‌يورمشسك؟ دييه خاطره كلمز برسؤال ايراد ايديشی قارشوسنده عادتا طوكه قالدی.

زيبا خانم افندی، أل چانطه‌سنی برماصه‌نك اوزرينه فيرلاتدی، كنديسنی برقولتوغه آتدی وچارشافی باشنده، ألديوه‌نلرينی چيقارمقله مشغول، دوام ايتدی:

— صوصمه، صوصمه، برجواب وير؛ ديدی. مسئله چوق مهم... دون كيجه صباحه قدر سنك ايچين قيامتلر قوپدی، تكيه آلت اوست اولدی؛ باشمه كلمينلر قالمادی. سن قاچ زماندر نصيب آلمق ايسته‌يورمشسك‌ده بن مانع اوليورمشم، اويله‌می؟

نكار خانم، حيرتدن حيرته دوشويوردی:

— خاله، نصيب آلمق نه ديمك؟ واللهی برشيدن خبرم يوق.

ديدی.

زيبا خانم افنديك تلاش و عصبيتی ياواش ياواش آجی برحدته منقلب اوليوردی. كندی كندينه سويله‌ر كبی دوام ايتدی:

— آل بر افترا دها ! حقمده بو یاشه کلنجه‌یه قدر افترالرك انواعی اویدورولدی؛ هله بوآوده.. هله بوأوده... خاطر وخیاله کلمیه‌جك قدر تحفلری، کولونجلری ، فجیعلری ، قورقونجلری اختراع ایدلدی ؛ فقط ، دوغریسی بونلرك هیچ بریسی بوصوکنجی قدر اعصابمه دوقونمادی ایدی: «نکار خانم نصیب آلمق ایسته‌یوزمش‌ده بوکا خاله‌سی زیبا خانم مانع اولیورمش ! » وبو سوز ضمناً «زیبا خانم بکتاشی شیخلرندن برینی سوییور ، یکننی آندن قیصقانیور » دیمك ایچین . . افترانك بوقدر سینسی‌جه‌سی انسانه عادتا نفرت ویرییور .

زیبا خانم افندینك صوك سوزلری ایصیریجی کنایه‌لرله دولیوردی . نکار خانم اونی سکونه دعوت ایتدی ؛ خاله‌سی بونك اوزرینه بوسبوتون جوشدی :

— یوق، انکارایتمه نکار، بوتون بودیدی قودیلرك محقق براصلی وبراساسی اوله‌جق. هیچ یوقدن اورته‌یه بوقدر سوز چیقماز . دیدی .

نکار خانمی تحف برشرم استیلا ایتدی، عادتا برقباحت اثناسنده یاقالانان چوجقلر کیبدی؛ اونك دوز وساکن حیاتنده همان‌همان ایلك هیجانلی حادثه‌یی انتاج ایده‌ن سببلری آراشدیرییوردی ، بر مدت صوکره مستریح بر تبسمله کوله‌رك :

— هاه ؛ بولدم خاله. دیدی. دمینجك نصیب دییه برشی سویله‌دیکزده خاطرمه کلدی . بلکه بوتون بونلر نصیب خانمك باشنك آلتندن چیقمشدر . کنـدیسی کچنلرده بوراده ایدی ؛ اولا ، معلومیا ؛ بر چوق رؤفندن بحث ایتدی ؛ صوکره ناصل اولدی بیلمم ، سوز سزك تکیه عالملریکزه کچدی ، ساعتلرجه آکلاتدی؛ دیکله‌دم ، نهایت برشی سویله‌مش اولمق ایچین دیدم‌که: « آه ، نه‌قدر ایستردم ، سزکله برابر اولمق، سزك ایچکزده بولنمق... بوتون

بو حاللری یاقیندن کورمك ، آکلامق . . . » صاقین بو قاریشیق مسئله‌لر بوساده سوزدن چیقمش اولماسین !

زیبا خانم افندی ، نهایت کنیش بر نفس آلدی و أللری آغیر آغیر باشنی آچمقله مشغول :

— بوکا هیچ شبهه ایتمه قیزم، دیدی . — سسی خیلی یومشامشدی . — بوکا هیچ شبهه ایتمه قیزم — دییه تکرار ایتدی — أوت، بوساده سوزدن... أوت نصیب خانمك باشی آلتندن ... ذاتاً بوچیلغین قادین بکتاشیلکی بر چوجوق اکلنجه‌سنه چویردی ؛ یالکز چوجوق اکلنجه‌سی اولسه أبی... او درکاهلری عادتا برر راندوو محلی صانیور . قباحتك بویوکی بنده ؛ ذاتاً بتون خطالرمك جزاسی ینه دونر، دولاشیر بنم باشمه کلیر. یالکز بو نصیب ایچین سویله‌میورم ؛ دها نه‌لری وار . هپسنی انسان ظن ایتدم‌ده قوجه بر مرشدك پوستی اطرافنه طوپلادم ؛ هیهات ، مرشد پوستی نره‌ده ، بونلر نره‌ده ؟.. ایلك کیجه‌دن شرقی سویله‌مکه ، کوچکلر کبی اویون اوینامغه باشلادیلر . ایکی قدح فضله ایچینجه عقللری باشلرندن کیدییور ، هله مرشد برکره یوزلرینه باقدیمی، آرتق ضبط ایده بیلیرسه‌ك ایت! حالبوکه بزم بیلدیکمز مرشدك نظری ارشاد ایدر ، افساد ایله‌مز . دم آلینیر ، فقط ، کوبك آتمق، قالقوب شاقیر شاقیر اوینامق ایچین دکل... دم درکاهلرك مهنك (محك) طاشیدر. بونلرك هپسی بریانه باری‌هربایدقلری، هرکوروب‌ایشیتدکلری یرنده قالسه ! خایر ؛ بو آقشام درکاهه‌می کیدیلدی ؟ کیملر کیتدی ؟ نه‌اولدی ؟ بونلر ایرتسی کون محقق هرطرفدن ایشدیله‌جك، بیلنه‌جك ؛ آغزدن آغزه کزه‌جك، دولاشه‌جق . یالکز بوحال باشلی باشنه طریقتك اساسنه ، روحنه مغایردر ؛ نیچین بکتاشی سری دیمشلر ؟ چونکه محبلردن ظاهرلره هیچ برشی عیان اولمیه‌جق ؛ ارکان اسرار ایچنده قاله‌جق . . . ذاتاً طریقتك بوتون علویتی ، بوتون معناسی بونده مندمج دکلی ؟ بکتاشیلکی قولای ظن

ایدییورلر ؛ بن‌که یکرمی سنه‌در مرشدلر اوکنده دیز چوکیورم ، بویون اکیورم ؛ شیمدی ، بکا صورسه‌ك‌که بکتاشیلك نه‌در ، واللهی جواب ویرمکدن عاجز قالیرم . بوروحی تصفیه ایدن ، بو انسانده‌کی جوهری الهین ، سوزن برشی ... اوقدر علوی ، اوقدر درین ... اوقدر ...

زیبا خانم افندینك سسی کیتدکجه محزون ، مونس و مؤثر برآهنکله دولویوردی :

— شیمدیکی خانملر درکاهلری ساده‌جه برر معاشقه محلی تلقی ایدییورلر ؛ معاشقه ... باری بونك نه‌دیمك اولدیغنی بیلسه‌لر . یالکز رؤف بکله نصیب خانمی سه‌ویشیرکن کورمك انسانه محبتدن ، عشقدن استکراه ویرییور ؛ الله ویرمسون ، طبقی حیوانلر کبی ... کوجنمه اما ، بونسل ، سزك نسلکز دوغریسی هرشی کبی محبتدن ده بی خبر ... اونی‌ده بجره‌میور ، آغزینه ، یوزینه بولاشدیرییور .

نکارخانم تبسم ایتدی وپنجره‌دن دکزه باقدی ؛ دکز دورغون و سرینلدی ؛ قارشی ساحلدن بروایور کچیوردی . زیبا خانم افندی ، بری برینی ولی ایدن اوزون أسنمه‌لرله بر مدت دها سوزینه دوام ایتدی ، صوکره یاواش یاواش باشنی قولتوغك آرقه‌لغنه دایادی ، کوزلری سوزولدی ، بر قاچ دفعه اوست اوسته :

— نه قدر اویقوسزم ، یاربی ؛ نه قدر اویقوسز ! دییه سویلندی وصوصدی . زیبا خانم افندی ، اویومشدی . نکار خانم ، اونی قالدیروب یاتاغنه کوتورمك ایسته‌دی ، فقط او ، اویله طاتلی و درین براویقویه دالمشدی که برندن قیمیلدامق ایسته‌مدی . صفا افندینك حفیده‌سی آیاقده ، اوزون برمدت دمینکی او پرهیجان زائره‌نك بوساکن اویویشنی سیر ایتدی ؛ قارمه قاریشیق رنکا رنك برصاچ ییغینی آلتنده قولتوغه دایالی دوران بوباش ، بر چوق یورغونلقلرك ایزلریله چیزلمش ، بوزولمش ، صولمش ؛ طبقی اوزون

مدت صوده قالمش بويالى بر نقابه بكزه‌يوردى . كوزلرك اطرافى چوقوردى وبولانيق بر اسمر هاله ايله محاطدى ؛ برونك يانلرندن باشلايوب چكه‌يه دوغرو اينن ايكى درين چيزكى آغزك اوجلرينى آشاغى‌يه چكيور وبوتون چهره‌يه سويمسز براشمئزاز ويرييوردى. بومنظره قارشيسنده مبهم ورعشه‌دار برحزن ايله مملو قالان آياقده كى تازه قادين ياواش ياواش پنجره‌لرك پرده‌لرينى اينديردى واوطه‌نك صولغون قرا كلغنده بياض بركولكه كبى ، سسسزجه يورويه‌رك طيشارى‌يه چيقدى .

زيبا خانم افندى، آنجق آقشامه دوغرى اويانه‌بيلدى وكوزلرينى آچار آچماز براز اول كونشله ، سسله دولو اودايى تنها و قرا كلق بوله‌رق تلاشله يرندن قالقدى، پرده‌لردن برينى آچدى ؛ ديشارى‌يه باقدى: قارشى‌تپه‌لرده كون صولويوردى . نور بابانك محبه‌سى پك كچ قالديغنى حس ايتدى ؛ او ، بو آقشام دونمكى مناقشه‌يى سرين قانله اتمام ايتمك ايچين نور بابايى چامليجه‌ده‌كى كوشكنده بكله‌يه‌جكدى .

همان قوشدى، اوطه‌نك قاپوسنى آچدى؛ ايكى كره: «نكار، نكار!» ديه هايقيردى ، صوكره آينه‌نك اوكنه كچدى ، باشنى دوزلتمكه ، حاضرلانمغه باشلادى . نكار خانم ، اوطه‌يه كيرديكى زمان ، خاله‌سنى چارشافى باشنده ، ألديوه‌نلرى وچانطه‌سى النده چيقمغه مهيا بولدى :

— آ ، كيدييورميسكز ، بو نه تلاش خاله؟ ديدى.

زيبا خانم افندى ، كچ بيله قالديغنى سويله‌دى :

— باشقه بر وقت دهـا اوزون كوروشوروز قيزم ، ديدى . بو آقشـام كوشكده برسورو مسافرم وار .

ونكار خانمى يناقلرندن اوپوب قاپويه دوغرى كيدركن وهلةً عقلنه‌برشى كلمش كبى كرى‌يه دوندى :

— آ ؛ آز دها اونوتيوردم ؛ ديدى . بوكون بانقه‌يه اوغرايه‌جقدم ،

طبیعی وقت بوله‌مدم ، یارین‌ده اینه‌میه‌جکم . بکا برقاچ کون ایچین اوتوز لیرا قدر برشی ویره‌بیلیرمیسك !

نکار خانم ، دوداقلرندن هیچ اکسیلمین دائمی ملتفت تبسمیله اوطه‌سندن اوتوز لیرایی آلمغه کیتدی ؛ برکونده اوستندن ایکی یوکی بردن آتان زیبا خانم افندی‌ده چالاك آدیملرله شوخ ، لاابالی اونی تعقیب ایتدی؛ براز صوکره ، یالینك بویوك صوفه‌سنده ، کنیش مردیوه‌نك باشنده ، کنج وزنکین یکنك ویردیکی بانقنوطلری چانطه‌سنه یرلشدیرمکله مشغول اولان زیبا خانم افندی ، برآیاغی باصاماقده ، یواش و مداهن برسسله نکار خانمه دییوردی‌که :

— اکر حقیقةً اویله برنیتك وارسه ، بکا سویله یاوروم ! بویله شیلرده کیمسه‌یه آچیلمغه کلمز . سن أولی ، چولوقلی چوجقلی برقادینسك ، کنجسك ، تجربه‌سزسك . بزم یوللمز قولای یول دکل ... دوشون‌که ، چوقده فداکار اولمق لازم ... مال ، جان ، راحت بونلرك هپسنی ، هپسنی ...

آرقه‌سنی بیتره‌مدی ، نکار خانمك والده‌سی ، آغیر ، آغیر متعظم ومحقر مردیونلردن چیقیوردی .

نکار خانم ، خاله‌سی کیتدکدن صوکره یالینك قان‌رنکی برضیا ایله‌دولان بیوك اوطه‌لرنده تطمینی مشکل مبهم بر فعالیت احتیاجیله بی‌قرار قالدی . صانکه زیبا خانم افندی بوتون برکونك معناسی برابر آلوب کیتمشدی ؛ کنج قادین شودقیقه‌ده اوکیدن کبی کندینی هیجانلره براقمق ، دیدی قودیلر ایچنده چیرپینمق ، افترالره اوغرامق ، باغرمق ، اویومق ، پاره‌سز قالمق ، صوکره قوشوب کیتمك ، مسافرلر بکله‌مك ایستیوردی . برمدت ایلك دفعه ایشتدیکی برسسمش کبی صوفه‌ده و مردیونلرده یکدیکرینی قوالایان چوجقلرینك چیغلقلرینی ، کورولتولرینی دیکله‌دی ؛ صوکره معهودشهنشینك بویوك پنجره‌سنه یاقلاشدی ، آغیر جامی قالدیردی وقویك آقشامله دولمش،

پنبه صوینه باقدی. بوصیره‌ده یالینك اسكله‌سنه برصندال یاناشیوردی؛ صندالك ایچندن اوزون بویلی، اینجه بر كنج چیقدی و مغرور آدیملرله اسكله‌نك دار تخته‌لری اوزرندن یورومكه باشلادی. بو، زوجنك اقرباسندن بر كنجدی كه اكثر آقشاملر نكار خانمله ادبیاته، عشقه، هوایه، حریته وملتلرك حیاتنه دائر مباحثه‌لر ایتمكه كلیردی.

٤

برظاهر نصل ارشاد ایدیلیر؟
(مابعد)

درت كون كچمدی، نكار خانم برصباح خاله‌سندن شویله بر تذكره آلدی:

« ایكی كوزم نكار، سنی یارین ایچین كوشكده بكله‌یورز؛ او مسئله حالا قاپانمه‌دی؛ بوتون شدتیله دوام ایدییور و هپمزی لزومندن فضله اشغال ایله‌یور. كل‌ده بنی شو مشكل موقعدن قورتار، بر درلو سوز آكلاته‌میورم. محقق سنك حضورك لازم كلیور. اودن چیقاركن آقشام بنده قالمق احتمالنی‌ده اونوتمه، اوكا كوره حركت ایت، كوزلركدن اوپر وسنی محقق بكله‌رم. »

نكار خانم، بوجمله‌لرك معناسنی پك ایی آكلایه‌مدی؛ هانكی مسئله؟ بكله‌ینلر كیم؟.. بز كیملر؟ نیچین كندی حضوری لازم كلیور؟ بوتون بونلر اوكا مبهم واوزاق كورونیوردی. فی‌الواقع، او حالا قاپانمیان مسئله‌یه كاملاً بیكانه دكلدی. كندیسنی بكله‌ینلرك كیملر اوله‌بیله‌جكنی آزچوق تخمین ایده‌بیلیوردی؛ بو، كچن كون خاله‌سنی كوزلرینك اطرافی سیاه، برون

قانادلری رعشه‌ناك، اللری خیرچین، قارشیسنه چیقاران اومعهود دیدی‌قودی، اومعهود بکتاشی اولمق ایسته‌مك شایعه‌سی ایدی . فقط نکار خانم بوكا بر تورلو لازم‌کلن اهمیتی ویره‌میوردی. اسمیله، بر تك سوزینك اوقدریابانجیسی بولوندیغی بر عالمده بوقدر بویوك بر ولوله چیقارمش اولمسنه شاشیوردی ؛ مع مافیه ، عین زمانده بوندن تحف بر ممنونیتده حس ایدییوردی . برقاچ کره‌لر ، کندی کندینه : « شو بکتاشیلرده نه عجایب انسانلر ! . . » دیدی . نکار خانم ، اوته‌دن بری اونلری عجایب کورمکه حاضرلانمشدی. پدرینك وفاتنه قدر ، بو أوده زیبا خانم وسیله‌سیله بکتاشیلك وبکتاشیلر علیهنه نه‌لر سویله‌نمه‌مش ، نه‌لر حکایه ایدلمه‌مشدی . خاصةً پدرینك اونلردن بحث اولنورکن قوللاندیغی خصوصی بر تعبیر واردی‌که ، نکار خانمی دها کوچوك یاشنده عادتا نفرت وحشیتله تیتره‌تیردی : « قیزیل باشلر ! » بوایکی کلمه اونك ایچین « جادی » ، « خورتلاق » وسائره کبی کلمه‌لرك افاده ایتدکلری جهنمی معنا ایله مشبوعدی .

نکار خانم آرتق اوتوزینه یاقلاشمش، اولدقجه ذکی، منور، ایکی چوجقلی بر قادیندر . فقط، بوقیزیل باش تعبیرینك أوكا چوجوقلغنده ویردیکی حشیت حالا بردوامدر، حالا بکتاشی دینلنجه خاطرینه قیزیل باش کلیر وبوتون وجودی نفرتله قاریشیق بر قورقو ایله اورپرر . ذاتاً بر ازده بو چوجقجه حسك تأثیریله‌درکه . تجسس وآرزوسنه رغماً ، دائما زیبا خانم افندینك ماجرالر خلق ایدن محیطنه کیره بیلمکدن محروم قالدی. خاله‌سنك، هر صحیفه‌سی آیری بر داستان اولان کتاب حیاتنك آکلایه‌مدیغی ، غریب وحتی بر ازده عادی بولدیغی طرفی بوصوك اون سنه‌لك سرکذشت . بودرویشلك سرکذشتی ایدی .. بیلمرجه موسیقینك اك کزیده‌سی ، سوزلرك اك ناشنیده‌سی ، اشکال واشخاصك اك ظریفی، اك کبارلیه بسله‌نن بوروح ، مملکتك اك بویوك بر شاعرینه لسانك اك قیمتلی اشعارینی الهام ایدن بوقادین کونك برنده بلی کمرلی،

کنیش شالوارلی بردرویشـك قوللری آرەسـنه دوشسون وبنلکـنك اوبادر عصارەسنی صوك قطرەسنه قدر بکتاشی تکیەسی دینیلن برقارا کلق یرەدوکسون؟ نکار خانم ، بوعاقبتی دکرسز، معناسز وسونوك بولیوردی. اونك ایچیندرکه، قوص قوجه زیبا خانم افندی‌یی، بوتون دبدبه واحتشامیله بویلی بوینـه یره سرن او اسرار آمیز محفلك مهلك اشیکنی هیچ اولمزسه بردفعه کورمك مراقنه دوشدی. واقعا صوك زمانلرده، بواشیکدن یکی کچمش نصـیب خانم اسمنده برکنج قادین اوکا حیران کوزلرله بومحفله دائر برخیلی تفصیلات ویردی ایدی؛ فقط ، بوتون او تفصیلات نکار خانمەکی تجسـی تشدیددن باشـقه بر شیئه یارامادی. زیرا، حاجی بکتاش اوجاغنی، سوکیلیسی رؤف بکله برلشمك ایچین اك مساعد برملجأ تلقی ایدن نصیب خانم، اوکا تکیەلری کندی تصور وتخمیننده بوسبوتون باشقه برطرزده آکلاتمشدی. اونك تعریفنه کاملاً اعتماد لازم کلسه ایدی، بکتاشی آیینلرینی عادتا برنەرونك، برپەترونك، برتریمالکیونك سفاهت عاللرینه بکزەتمك ایجـاب ایدەجکدی . اونك ایچین هیچ بوقدن مراقی آرتدی وبرکون کمال صمیمیتله :

— «آه نەقدر سزکله برابر بولنمق ایستردم!» دیدی. فقط طبعاً جسارتسز، عزمسز ومتردد اولدیغندن بوآرزو اونده هیچ بر آن نیتە تحول ایدەمدی ، دائما خوابیده بر آرزو حالنده قالدی .

ایمدی، خالەسنك بو صباحکی تذکرەسی ، اونی براز شاشیرتمق ، براز اوفکەلندیرمك، برازده ممنون ایتمکله برابر قلبنك بر کوشەسنده اویویان بو کوچـوك، جلیز آرزویی قامچیلایان برحادثه اولدی. شبهەسز کیدەجکی یر ، خالەسـنك أوی ، بر بکتـاشی تکیەسی دکلدی ، فقط ، محقق اونك بر نمونەسیدی .

ایرتسی کون همان دعوته اجابت ایتـدی . صباحلری پك کچ قالقدیغی وحاضرلانمق، سوقاغه چیقمق خصوصنده آغیروتنبل اولدیغی ایچین خالەسـنك

کوشکنه آنجق آقشامه دوغری یتیشه بیلدی. کوشکده کیلر اوندن امیدلرینی کسمشلر و کندی خصوصی عالملرینه دالمشلردی. نکار خانم اونلری کوشکك کنیش تراچه‌سنده، اوستی شیشه‌لر، قدحلر، بوزلر و مزه‌لرله دولو بیاض اورتولی بر بیوك ماصه باشنده نیم مست بولدی و بو حال، ایلك نظرده اونی اویله اورکوتدی که هپسی طرفندن کندیسنه کوستریلن تهالك و نزاکته رغماً همان کری یه دونمك دوشوندی؛ فقط، وجودی قدر نرمین اولان قلبی خاله‌سنی کوجندیرمکدن قورقدی و اوراده کیلر نظرنده اورککك وطوی کورونمکی نفسنه قارشی بر زلت صایدی. دوداقلرندن هیچ اکسیك اولمیان ظریف، ملتفت تبسمیله هپسنی بر بر سلاملادی.

ماصه‌نك اطرافنده زیبا خانم افندیله برابر اوچ قادین و نور بابا ایله اوچ ارکك ایدیلر. قادینلردن ایکیسی جلیله باجی و نصیب خانمدی. دیکر ایکی ارکك‌ده عودی نیازی ایله نجاتی بکدن باشقه کیمسه دکلدی. نکار خانم، نصیب خانمك یاننده برحاصیر قولتوغه اوطوردی و اونکله حرارتلی برمکالمه‌یه دالارکبی کورونه‌رك فراری فقط نافذ نظرلرله اطرافنده کیلری تدقیقه باشلادی: نور بابا دینیلن آدم تخمین و تصورینك چوق فوقنده ایدی، شالوارلی دکلدی، نه‌ده بلنده کمری واردی؛ قویو رنك بر پانطالون اوستنه یاقاسی قاپالی بیاض برکتن یلك کیمش و عبا برینه صیرتنه انجه سیاه قماشدن برجبه کچیرمشدی، بو قیافتك کندینه مخصوص ساده، ظریف بر رسمیتی واردی. یالکز، باشی بودوزکون قیافت اوستنده پك انتظامسز عادتا پریشان دورویوردی. صاچلری قارمه قاریشقدی و پرچملری تا کوزلرینك اوستنه قدر صارقیوردی. صاقالی فضله اوزون و هیچ طارانمامش کبیدی، بکزی پك صولغوندی، کوزلری سیال ظن ایدیله‌جك قدر سوزکوندی. نکار خانم، بوچهره‌یی قره‌قلمله چیزلمش بر حواری رسمنه، خاصةً کنج بر «سن ژان» ه بکزتدی.

دیکرلری اوستنده چوق توقف ایتمدی؛ یالکز جلیله باجی‌یی خصوصی براعتنا ایله سوزدی و یواشجه نصیب خانمه دیدی که:

— بو بياض صاچلى قادين شيخك حرمى مى ؟.. نەقدر ياشلى!..

نكار خانم، بونى سويلركن، نوربابانك خالەسنه دوغرى ا كيلوب كنديسنه دائر برقاچ كلمه فيصلداديغنى حس ايتدى ، فقط، چوق مراقده قالمدى ، زيبا خانم افندى مرشدك سوزلرينى اوكا تبليغ ايلەدى :

— أرنلر برشى ايچمزميسك، ديبه صوربيور! ديدى .

نكار خانم، اعتذار ايتدى؛ شيمدى يه قدر راقينك طادى ناصل اولديغنى بيلميوردى. بلكه يمكده برقاچ قدح بيرا آله بيليردى .

نوربابا بونك اوزرينه دوغريدن دوغرى يه كنديسنى سويلدى :

— اويله ايسه ايچمزده چوق صيقيله جقسكز ، خانم افندى ! ديدى ، بزجه ، هله شو دقيقەده ، كلامك ، نشاطك ومحبتك مصدرى بوزلر ايچنده كورديككز شوشيشەدەكى مايعدر. بز حكمت كلامى بوندن استخراج ايلرز ، شوق روحمزى بوندن اقتباس ايدرز ، برى بريمزى بونك باشنده طانير ، آكلار كورور و ... سوەرز .

نكار خانم ، متبسم ، ديكله يوردى ؛ نجاتى بك سوزه قاريشدى :

— الحق ارنلر ، ديدى . سوزيكز نور حكمتله مملى ـ واسكى ساقى نامەلردن برقاچ مصراع اوقويوب نكار خانمه دوندى ، حكمتفروش بر طورله ـ ذاتاً فرنكلرده بومبارك صودەكى خواص معنويەيى انكار ايدەمەمشلرده آدينه « حيات صويى » ديمشلر ، اويله دكلى افندم ؟

سوزلرينى علاوه ايتدى .

نور بابا سوزينه نهايت ويرمدى :

— بوندن آكلاشيليوركه افندم، ديدى، بو آقشام محبتك صوكنه قدر بزسزه متحسر وسز بزه بيكانه قالەجقسكز. بللى، پك دل آشناسكز، اقوال واطوارمزك تحتنده مستتر معانى سزه نهان قالەماز ، فقط . . . بز ايستەدككه كاملاً بزدن اولەسكز؛ جانلر مجلسنه، اويانيق جانلر مجاسنه سزك شعلەكزده قاتيلسون . . .

وبونلری سویله‌یه‌رك یاری‌یه قدر دولمش کندی قدحنی طریقت ارکاننه مخصوص برادا ایله نکار خانمه اوزاتدی ، کنج قادین صیقیلدی ، قیزاردی ، اعتذار ایتمك ایسته‌دی ، فقط ممکن دکلدی ؛ هپسی بردن اصرار ایدیور وبانی باشنده نصیب خانم آکا کال تلاشله وبواش یواش دیيوردی‌که :

— آمان، رد ایتمه‌یکز . مرشد سزه کندی الیله وکندی قدحندن دم ویرییور ، بولطف هرکسه میسر اولماز ، نه‌یاپیورسکز ، دقت ایدك !

نکار خانم ، قدحی آلدی ودوداقلرینه قدر کوتوروب اوکنه براقدی؛ نور بابا ، معما انکیز برتبسمله زیبا خانمه شویله دیدی :

— برادر زاده‌کز هم کندی قسمتنی تپدی ، هم‌ده بنم قسمتمه مانع اولمق ایستیور ، بونه ظلم !..

نکار خانم ، بونکته‌ده‌کی معنایی آکلایه‌مدی وبرخاله‌سنك برده نور بابانك یوزینه باقدی ؛ برکت ویرسونکه دیکر طرفدن جلیله باجی امدادینه یتیشدی :

— خانم افندی ، دیدی ؛ واقعا ظاهرسکز ، ارکانمزه اویمغه مجبور دکلسکز ؛ فقط هرشیئی بیلمك واوکرنمك هیچ برزمان ضرر ویرمز . بزجه مرشدك ویردیکی دم رد اولنماز ، محقق آلنیر وآلندقدن صوکره‌ده صوك جرعه‌سنه قدر ایچمك وقدحی ویرنه اعاده ایتمك مجبوریدر .

نکار خانم جبری برقهقهه ایله کولدی :

— واقعا ، نه‌اینجه مراسم ، دیدی . ودوداقلرینك تماس ایتدیکی قدحی ، نور بابایه اوزاتدی ؛ پریشان صاقاللی کنج شیخ ، اوطوردیغی‌یردن کوکده‌سنی اکدی ؛ برألنی کوکسنه قویدی وبریودومده قدحك بوتون محتویاتنی ایچدی . نکار خانم ، بونی متعاقب عین قدحك ، ینه عین آدم طرفندن دولدیریلوب خاله‌سنه اوزاتلدیغنی کوردی . دیکرلری جلیله‌باجینك دولدیروب اوزاتدیغی بردیکر قدحی مناوبةً بوشالتیورلردی . کنج قادین

بومراسمی ایکرنج وعادی بولدی ؛ هله مرشدك کندی قدحنه کندی الیله ، کندی اطواریله بوقدر بویوك برقیمت ویرمکه جهد ایدیشنده‌کی قابالق آکا نهایتسز کوروندی ومحبانك اك یکیسی اولدیغی ایچین ، دوداقدن دوداغه دولاشمش قدحی اك صوك بوشالتمق فلاکتنه معروض قالان نصیب خانمه دوغری اکیلدی وکوله‌رك :

— حقیقةً بکتاشی اولمق پك کوچ برشی ایمش . . . دیدی . بوسوز هرنصلسه اوآنده نکار خانمك اوکنده‌کی برمزه طباغنه دوغرو اوزانان نور بابانك قولاغنه چاربدی . کنج دوریش چانالینك اوجنده ایری برزیتون دانه‌سی طوته‌رق ، کنج قادینه توجه ایلدی وشویله دیدی :

— اوقدر کوچ دکل افندم ؛ آنجق کبر ونخوتدن ، حکم ماسوادن برآز تجرد لازم . . .

نکار خانم ، نور بابانك بوصوك جمله‌سنی پك ایی آکلامامقله برابر آنك برمقابله‌ده بولندیغنی حس ایتدی وکندی سوزینی تفسیره ، تأویله قالقشدی . فقط ، تام بوصیره‌ده ، خاله‌سنك کورسی کوشکك پنجره‌لرینك برندن اونی چاغیریوردی ؛ زیبا خانم افندی ، برآز اول بغتةً ایچری‌یه کیرمشدی . بوکنج قادینی مشکل موقعندن قورتاران بر حادثه اولدی وهمان قوشه‌رق سسك کلدیکی طرفه دوغری کیتدی وپك آز صوکره : « سزی‌ده ایچریده بکله‌یورلر ! » دعوتیله یانته یاقلاشان بر خدمتجینك آرقه‌سندن نور بابا‌ده آنلره التحاق ایتدی . صوفره باشنده قالانلر برمدت معنیدار کوزلرله باقیشدیلر . جلیله باجی :

— بو ، بجن آقشامکی مسئله‌نك حلی ایچین اوله‌جق .

دیدی . فی‌الواقع ، اومسئله‌یی کندی حسابنه برعزت‌نفس دعواسی مرتبه‌سنه چیقاران زیبا خانم افندی ، برادر زاده‌سی کلدیکی دقیقه‌دن بری برنده‌طوراما مشدی ؛ کندیسنی هرکس نظرنده ترك ایدلمکدن قورقان وبونك ایچین مرشده

یاقلاشمق ایسته‌ین کنج قادینلری ممکن مرتبه تبعید اوغراشان قیصقانج، اسکی بر محبه‌درکه‌سنه ایتمش کورمکدن بر آن اول قورتولمق ایستیوردی. عین زمانده کندی محبتیله اوقدر مغرور کورونن کنج محبنه قارشی، هرچه‌باد آباد لاقید داورانمق آرزوسنه دوشدی، اویله‌که ممکن اولورسه نکار خانمی اونك قوللری آره‌سنه کندی اللریله ایتمکه چالیشه‌جقدی . بو ، فی‌الواقع ، هم نور بابا و هم زیبا خانم افندی ایچین دلسوز بر انتقام اوله‌جقدی ؟ فقط بو کچکین و آتشین عشق راهبه‌سی کیندکجه صولان بوصوك محبتنه بویله مضاعف برضربه ایندیرمکده حتی شمدیدن وحشی برذوق بولیوردی . جانی و مالی بهاسنه ، بیك زحمت ، بیك مشقتله کندی اللریله قوردیغی بو اون سنه‌لك حظوظ سراینی ینه کندی اللریله یاقمقده قدرتنك درجه‌سنی دهنه‌یه‌جك ویار و اغیارك بویله بریانغین اوکنده شبهه‌سز کوزلری قاشه‌جقدی .

زیبا خانم افندی ، بوآقشام نکار خانمی کوشکنه دعوت ایتمك و اونی نور بابا ایله کوروشدیرمکله بومقصدینه‌دوغری ایلك آدیمنی آتمش اولیوردی، آنك بو حرکتی مرشد ایله مسئله‌یه آز چوق وقوفی اولان بوتون محبانه حیرت ویرمکدن کری قالمدی ؛ هله نور بابا ایچری‌یه چاغیرلدیغی وقت عادتا شاشقیندی ، خاله ایله یکن کوشکك صالوننده کندیسنی بکله‌یورلردی.

زیبا خانم افندی بارد وموسمسز برکولیشله :

— بیورك أرنلر ، دیدی ؛ واقعا سزی آیاغمزه چاغیرمق کستاخلغنی ارتکاب ایتدك . فقط ، بوسزجه حلی مطلوب برمسئله ایچیندی .

نور بابا نه دیه‌جکنی بیله‌میوردی . زیبا خانم افندی، سوزلرینه شو جمله‌لری علاوه ایتدی :

— لطفاً نکاره صورارمیسکز ، بن اونك آرزو وحرکتلرینه نه زمان وناصل مانع اولمق ایسته‌مشم ؟

پریشان صقاللی مرشد کولدی :

— بوراسی برمحکمه صالونی می ؟ دیدی ونکار خانم دونوب :

— باقەلم ، خانم افندی ، کندیلرینه بویله برسؤال ایراد ایتمه مه مساعده بیوروولرمی ؟

کنج قادین موقعنی تحملفرسا بولدی ؛ دوداقلرندن هیچ اکسیك اولمیان تبسمی سیلنمش ودائما پنبه دوران چهرەسنه اوفکەنك صولوقلغی چوکمشدی ، برحملەده شوسوزلری سویلەدی :

— افندم ؛ خبرم اولمقسزین خالەمله سزك آرەکزده بر سوء تفهمه سببیت ویرمشم ؛ اهمیتسز بر سوزم فضله اعظام ایدلمش ، حتی مبالغەلره اوغرامش ، بوندن برمسئله چیقارلمش ؛ بوندن خالەمك ذره قدر معلوماتی یوقدر ؛ حتی بن بیله هرشیدن بیخبرم .

نور بابا نەدیەجکنی بیلەمیوردی؛ زیبا خانم افندی، اوطوردیغی قولتوقدن فیرلادی :

— ایشتدیکزمی ارنلر؟ دیدی وهرشدك تا یاننه صوقولدی . یاواش ، یالواران برسسله :

— امید ایدەرم که دیشاریده کیلره لازم کلن ایضاحاتی ویرەجك قدر جوانمرد طاورانیرسکز .

بونلری سویلەیەرك رقصه باشلار کبی برادا ایله قاپویه دوغری یورودی .

— بنم اوزرمدن بوتون وبال قالقدی؛ سزی یالکز براقیورم . ایستدیککز کبی قونوشك آکلاشك ! دیدی وبرکنج قیز شوخلغیله مترنم، چالاك چیقوب کیتدی .

نکار خانم ، خالەسنك بوصوك حرکتنه برمعنا ویرەمدی و اوطوردیغی یرده دوکدی قالدی . پریشان صاقاللی شیخ آیاقده طوریور ونه یاپەجغنی نەدیەجکنی اونوتمش کورونیوردی . پنجرەلری صارماشیقلرله اورتولی اوطەیه آقشامك کولکەلری دولمشدی ، نکار خانمك شقاقلری آتیور ، باشی

آغریبیوردی ؛ بوتون وجودی قارشیسنده‌کی آدامدن کلن بر هوا ایله اورپرییوردی. کندیسنی مدهش بر تهلکه اوکنده یالکز وچاره‌سز براقلمش ظن ایتدی . آیاغه قالقدی ، تیتره‌ك بر سسله :

— چیقالم افندم ،

دیدی . نور بابا آرقه‌ده او اوکده تراچه‌یه چیقان اوزونجه ، آیدینلق برقوریدوردن یورودیلر ، برخدمتچی ألنده کیرلی طباقلرله دولو بر تپسی ایله یانلرندن کچدی و اونلره نظرلرك اك معنیداریله باقدی . مرشد کنج قادینه یواش یواش وکراراً :

— دوغروسی خاله کز پك عجائب بر خانم . دییه سویلندی .

کنج قادین جواب ویرمدی ؛ بیانه‌مز نیچین ، هم یانده کنه ، هم کندینه آجیوردی وقلبی خاله‌سنه قارشی کیتدکجه بیتمز توکنمز بر کین ایله‌دولویوردی. قوریدورك واسع برمنظره‌یه آچیلان قاپوسی اشیکنه کلدکاری وقت نوربابا :

— آمان افندم ، نه لطیف بر غروب ! دییه سسلندی .

نکار خانم آغاجلرك پنبه‌لاشمش تپه‌لرینه، بایرلرك کولکه‌لی یشیللکلرینه، تا اوزاقده‌کی دکزه و پرخون افقلره باقدی ؛ بورادن مودا برونی ، فنار وآطه‌لر کوزوکیوردی . طبیعت خیالی دنیله‌جك قدر سیالدی .

پریشان صقاللی درویش قولنك کنیش بر حرکتیله قادینه افقك دیکر برطرفنی کوستردی :

— هله شورایه باقیکز ! دیدی .

قایش طاغنك اوستنده نحاسی ، بویوك ودکرمی بر آی چیقیوردی . کنج قادین بوتون بونلره آکلامایان ، کورمه‌ین بولانیق کوزلرله باقدی . شو آنده کندینی هرشیدن وهرکسدن اوزاق، اونوتمش ، اونوتولمش وبرباشقه عالمه آتیلمش صانیوردی .

صوفرا باشنده کیلری پرآهنك وپرنشئه بولدیلر؛ شرقی سویله‌نیور، عود ، طنبور و دف چالینیوردی. زیبا خانم افندی هپسندن دها نشئه‌لی ، عادتا

مست ایدی . اونلر کلیر کلمز مرشده حرمةً هپ بردن آیاغه قالقیلدی ، جلیله باجی ، زوجنك اوطوره‌جغی قولتوقده‌کی مندر ویاصدیقلری دوزه‌لتدی ؛ نکار خانم ، برآز اولکی ذلیل و پریشان آدامك غایت متعظم بر طورله قولتوغه یاصلاندیغنی وخاله‌سنه قدحنی دولدیرمسنی معلن آمرانه بر اشارت یاپدیغنی کوردی وبوغریب عالمده هرشیئك نه‌چابوق اونوتولدیغنه متحیرقالدی . حقیقةً دمینکی اوتحملفرسا صحنه نه نوربابانك ، نه‌زیبا خانم افندینك یوزنده بر ایز براقمشدی . حالبوکه کندیسی اوصحنه اوکنده آز چوق تماشا موقعنده قالمش اولمقله برابر عادتا خرده خاش ایدی .

بورادن هیچ اولمازسه برآن ایچین اولسون‌همان اوزاقلاشمق‌ایسته‌دی ، هرنه‌دنسه صوفرانك برکوشه‌سنده صومورتوب قالمش نصیب‌خانمه :

— قوزوم نصیب ، دیدی ؛ بکا رفاقت ایدرمیسك ؟ براز باغچه‌ده دولاشمق ایسته‌یورم .

نصیب خانم ، همان اجابت ایتدی . ایکی کنج قادین ، براز صوکره کهنه و بویوك باغچه‌نك منتهاسنده بر ییقیق سدك اوستنده یان یانه شویله قونوشیورلردی :

— باشمه‌اویله‌برایش آچدك‌که ایشلره بکزه‌مز ؛ نه‌واردی ، هیچ‌یوقدن بویله برشایعه‌یی اورته‌یه صالیویره‌جك ؟.. واقعا سکا بکتاشی اولمق ایسترم دیدم ؛ فقط ، بونی سوز اولسون دییه سویله‌دم . . دوغریسی سزلرله بوندن صوکره غایت تمکینلی قونوشمه‌لی ... آه ، شوآنده کچیردیکم بحرانی تصور ایده‌مزسك نصیب ! دمینجك ایچریده نصل برحقارته هدف اولدم ، یوقیره نه‌ذلیل برموقعه آتیلدم ، بیلسه‌ك . . . هپ بونلر ، اعتراف ایت‌که سنك یوزندن ، سنك مبالغه‌ك ...

— یوق ، نافله یره کناهمه کیرمه ، نکار ! واللهی سبب بن دکلم .

مسئله‌یی بو حاله صوقان نور بابانك سكا قارشی حس ایتدیكی تمایل و خاله‌كك او مجنونانه قیصقانجلغیدر .

— نه‌لر سویله‌یورسك ، قوزوم نصیب ؟

— كوردیكمی ، ایشیتدیكمی ، بیلدیكمی سویله‌یورم . أوت ، بابا سنی سه‌ویور نكار ! بر كون خاله‌كله برابر ، سكا بیلمم نره‌ده تصادف ایتمش ، پچه‌ك آچیقمش ، یوزیكی كورمش . او كوندنبری دركاهده هپ سن ، هپ سنك اسمك ؟ حتی بر دفعه یالكز دق ، اومست ایدی ، یانه یاقیله بكا آچیلدی . سنك اسمكی تلفظ ایدركن والاهی یوزینك هر برقیلی آیری تیتره‌یوردی . ایشته اوزمان سویله‌دم : « مراق ایتمیك ، دیدم . بر كون اولور ، اونی اولادلریكز میاننده كورمك سعادتنه ایررسكز . چونكه نكار خانم نصیب آلمق امنده‌در . » سوز بو سوز اولدی . درحال زیبا خانمه خبرلر كیتدی ؛ تشبث ، تشبث اوستنه ... فقط هیچ بری كار ایتمدی . حتی خاله‌ك اوزماندن صوكره تكیه‌یه اوغراماز بیله اولدی . هرحالی ، هر وضعی ایله سنك ایچمزه كیرمه‌كه ممانعت و مخالفت ایدیوردی . اورته‌ده فول یوق یمورطه یوقكن ایشته بو ایشلر چیقدی ..

— تحف شی . . . سزك بو شیخكز بكا نه حقله مسلط اولیور ؟ آ كلاشیلان سز اونی چوق شیمارتمشسكز .

— اویله دیمه ، نكار . واقعا ، ایچمزده اونك یولنه حیاتی فدایه حاضر برچوق كشی وار . ذاتاً مرشدلر سویلنز اولماز . هله اولكر خانم اسمنده برزواللی قادین واردی‌كه بر كیجه اونك فنا بر معامله‌سی اوزرینه كندینی تكیه‌نك حجره‌سندن آشاغی‌یه آتدی . انتحار ایتمك ایسته‌دی . شیمدی ، ایكی آیاغی كوتروم أونده اوطوریور .

— نه دیورسك نصیب ؟ بو حریف ایچینمی ؟

— بو حریف دیوب ده‌چیویرمه ! او بوتون عشق ، بوتون آتشدر ؛ بر كره

کوزلرینه دقتله باقسه‌ك اوریدیککی حس ایدرسك . کوکلی پك یوکسکلرده‌در، فقط سه‌و یجه مدهش سه‌ور . بیلیرسك‌که ، بو خصوصده ، بن پك بیطرفم . هیچ برزمان اونکله آرامزده برشی وقوع بولمدی . رؤفك دردی باشمدن آشقین بیله .. ایشته بوکا رغماً ینه آچیقجه دیرم‌که اکر نور بابا ایسترسه . .

— نصیب ، اولور شی دکلسك !..

— آ، دوغریی سویله‌یورم، قرده‌ش! بنم ایچیم نه‌ایسه دیشیمده اودر!.. هیچ ریادن ، یالاندن ، کیزلی قاپاقلی ایشلردن حظ ایتمم . خاله‌ك کبی...

— آمان اوندن بحث ایتمه ..

— بالعکس ، اصل اوندن بحث ایده‌لم، زیرا کوریورم‌که هنوز خاله‌كك نه‌مال اولدیغندن خبرك یوق . اوکرنده ، باری بوندن صوکره اوکا کوره حرکت ایت ! دنیاده بونك قدر حیله ویالانله یاشایان بر قادین کورمدم . یالان ایچین یالان سویلر ؛ حیله ایچین حیله یاپار . دقت ایت ، هرشیئی بر کوستریشدر . او هپ کوستریش ایچین یاشار ، کوستریش ایچین سه‌وه‌ر ، آغلامه‌سی ، کولمه‌سی ، هرشیئی برکوستریشدر . بوکون ، سنی بورایه چاغیریشی ، بابا ایله براوطه‌ده یالکز براقیشی .. بوتون بونلر، هرکسه‌قارشی محقر ، یوکسك وجوانمرد کورونمك ایچین . . بوکون ، بوایشلر آره‌سنده بکاده آیریجه یاپه‌جغنی یاپدی ، کویا رؤف بوآقشام بوراده بوله‌جقدی، بنی چاغیررکن اویله دیدی ؛ شیمدی : « خبر کوندردم‌ده کلمه‌دی . » دییور . واللهی یالان ! نه‌خبر کوندرن ؛ نه‌ده کلمه‌مم دیه‌ن وار. بونی ، مخصوص بنی معذب ایتمك ایچین بویله یاپدی . بیلیرکه قوجه‌مدن اوزاق کچیردیکم زمانلری رؤفه حصر ایتمك بنم ایچین شدتلی بر احتیاجدر . الله ایپلك ویرسون ، برفنا خویی دها واردر : اطرافنده سه‌ویشنلری هیچ چکه‌مز . هرکسی هرکسدن قیصقانیر ؛ ایسترکه بوتون دنیا هپ کندیسی، هپ زیبا خانم‌افندی

ایله مشغول اولسون . . . اوده ممکنمی یا ! یوزی بر چوروك شفتالی یه دونمش .. بونی ، کندی‌ده حس ایتمیور دکل . . . آنك ایچین‌درکه دائما کنجلره قارشی جهنمی برکینله ، برکین وحسدله یانار ... هله سنی ، نکار ؛ هله سنی هیچ چکه‌میور

— بن اوکا نه‌یاپدمکه ... یوزینی کوردیکم بیله یوق . .

— الله صاقلاسین، یا یاپسه‌ك ، یا کورسه‌ك کیم بیلیر، دهانه‌لر اوله‌جقدی. سنك حقکده بابایه سویلدیکی شیلرك یالکز کندی قولاغمله ایشتدیکم اقسامنی طوپلاسه‌م بیك صحیفه‌لك برکتاب افترا تشکیل ایدر ، کویا سنك قدر اتکی دوشوك، مسکین برقادین‌دها کورولمه‌مش ایمش؛ کوزل ایمشسك! کنجمشسك اما، نه‌یه‌یارارمش، بویله‌لطیف برقاب‌ایچنده‌بوزکبی برقاب‌طاشیدقدن صوکره.. قوجه‌ك بیله سنك بو صوئوق طبیعتکدن بیقمش‌ده فرسخ ، فرسخ اوزاقلره قاچمش.. دها وار: کویا اقربا کدن ماجد اسمنده برکنجی سنه‌لردن بری سه‌وب الده ایتمك چالیشیرمشسك‌ده بر دورلو موفق اوله‌مازمشسك . حتی او کنج ایچین برچوق پاره‌لرده صرف ایدرمشسك ، یانکدن بردقیقه آییرمازمشسك، اویله‌که چوجوق سنك الکدن داد ایله فریاد دییورمش . .

— تحف‌شی ، بونده برتضاد وار . مادامکه قلبم بوز کبی ایمش، ناصل اولمش‌ده ماجدی بوقدر حرارتله سه‌وه‌بیلمشم ؟

— نوز بابا آنك ایچین ، بوتون بونلره بیق آلتندن کولیوریا !.. آه، سنك یرکده اولسه‌م نکار !..

آقشامك سیال‌پنبه‌لکی‌یرینی ماهتابك‌نقتی ودونوق‌ضیاسنه ترك ایتمشدی. تا اوزاقده ، دکز ، سحرآمیز بربویوك آینه کبی مجلا و راکددی . باغچه سسزدی . ناکهان ، کور ، آهنکدار فقط محزون برصدا، ایکی کنج‌قادینی صاران سسز کیجه‌یی بردکز کبی دالغه‌لر ورعشه‌لر ایچنده براقدی . بو ؛

صانکه أوله‌ن کونك موسیقی حالنه کیرمش بر فریادی ایدی . نصیب خانم یواشجه :

— نور بابا شرقی سویله‌یور ؛ دیدی .

محبه‌لر عندنده نور بابانك سسی‌ده کوزلری قدر مقاومتسوزتلقی ایدیلیر. نته‌کیم ، نکار خانم‌ده ایلك نداده بوسسه حیران قالدی ؛ بو ، دکز کبی ، روزکار کبی طبیعی عنصرلرك صیحه‌لرینی ، ولوله‌لرینی ، بعضاً بر اورمانك اوغولتوسنی، بعضاً بر دالغه‌نك ایکلتیسنی؛ بعضاًده برصویك خفیف جوششلرینی اکدیران قوی ، غریب وموثر برسسدی. دریندن درینه اوزون، اوزون دیکله‌دیلر. نوربابا حایقیریبوردی :

« قاچمه مجبورکدن أی آهوی وحشی الفت ایت
« غیری بو بیکانه‌لکدن کچ ، وفایی عادت ایت
« بزمه کل سرمست هجرك نشئه‌یاب وصلت ایت
« شرقی‌سویله، رقصه‌چیق، ساقیلك ایله‌صحبت‌ایت..

سس دوردقدن صوکره ، ایکی قادین بر مدت دها والهانه دیکار کبی قالدیلر . نصیب خانم ، شوخ وفتان برقهقهه‌یله کولدی ، محبه‌سنه :

-- ایشیتدکمی ؟ بو ، هپ سکا ، هپ سکا دیدی . نه‌قدر یالواریرلرده آغزینی آچوب برتك مصراع اوقومغه تنزل ایتمز . . . . هی‌کیدی باغری یانیق عاشق ، هی !

نکار خانم محبه‌سنك برسوزینه جواب ویردی :

— کوزلرینی بیلمم آما ، سسی یامان ... دیدی .

شیمدی ، عودی نیازینك صباحیدن برتقسیمی ایشیدیلیوردی .

ایکیسی بردن آیاغه قالقدیلر ویواش یواش کوشکه دوغری یورودیلر.

نکار خانم موسیقی ایله دولمشدی ؛ یورورکن عادتا رقص‌ایدر کبیدی ، دمینکی باش آغریسندن واو فنا اورپرمه‌لردن وجودینده اثر قالمامشدی ؛

اویله‌که تراچه‌ده کیلرك او کنه چیقدیغی زمان حادتا نصیب خانم قدر نشئه‌لی ایدی. بو نشئه اوکا نره‌دن کلیوردی ؟ بو صوك اوچ درت ساعتلك مؤلم حیاتنده دکیشه‌ن برشی یوقدی ؛ او، حالا یابانجی ومتسلط برآدامله بوش براوطه‌ده یالکز براقیلان، اسمی برآلای سرخوشلك آغزنده کزن، عادی بر طاقم دیدی قودیلرك حلی ایچین براختیار آشفته‌نك اوینه کلمش مدافعسز، کیمسه‌سز بر قادین اولمقده بردوامدی . نکار خانم، تراچه‌ده‌کی حاصیر قولتوغه اوطورور اوطورماز، کندینی برآن ایچین ینه بودوشنجه‌لره وبوتأثیرلره براقدی . موسیقی صوصمشدی ؛ نور بابا ایله زیبا خانم کنایه‌لی، ایهام وابهاملی سوزلرله هرکسی مشغول ایده‌جك برطرزده قونوشیورلردی . جلیله باجی آره ده برسوزه قاریشمق ایسته‌یوردی . نجاتی بك متمادیاً کولیوردی . عودی نیازی کوزلری سوزولمش، اوکنده‌کی مزه‌لره دالمشدی . نصیب خانم کوزینك اوجیله زیبا خانم افندی‌یی اشارت ایتدی وکیزلیجه دیدی‌که :

— آیول، نه‌دیرسك ؟ قادین شکارینی یکیدن ألده ایتمشه بکزه‌یور .

نکار خانمی هیچ کوزدن قاچیرمایان خاله‌سی ایکی کنج قادین آره‌سنده کندینه دائر بربحث آچدیغنی سزدی ویاری سرخوش برخنده ایله :

— نکار ؛ دیدی . دوغریسی بوکون بنی چوق مأیوس ایتدك ، ارنلر سنك قابل ارشاد اولمدیغکی سویله‌یور .

کنج قادین بوسوزك معناسنی آکلایه‌مامش کبی ، متعجب ، خاله‌سنك یوزینه باقدی ؛ فقط ، نور بابا درحال صمیمی برحدت ایچنده :

— خاله‌کز یالان سویله‌یور ؛ سوزینه ذاتاً اعتماد ایتمیه‌جککزی بیلدیکم ایچین تصریح وایضاحه کیریشمیورم.

دیدی ویانه چویریله‌ن اوفکه‌لی کوزلرینی شدید برتوبیخ معناسیله زیبا خانم افندی‌یه دیکدی .

نور بابانك بو حركتی نكارخانمك خوشنه كیتمشدی ؛ اوكا قارشی كندینی قلباً براز منتدار بیله حس ایتدی و دوداقلرینك دائمی نرمین بر تبسمیله رونقدار یوزینی كنج مرشـده چویردی . ماهتابك عكسی بو یوزه طاتلی بر دونوقلق ویرمشدی ، نور بابا اوكا ، حیران ، باقه قالدی .

كندینی ، علی الاكثر بو كبی باقیشـلر و دمینكی سوزلر كبی حادثاتله شیرازه‌سندن چیقان مجلسـلره نظام ویرمكله مكلف عد ایده‌ن جلیله باجی ، بو صیرده‌ده متمادیاً :

— آمان بر نفس اوقویالم . دییوردی . آمان بر نفس . . هم كندیمزه كلیرز ، هم نكار خانم ایشیتمش اولور .

بوكا رغماً میانه‌یی اېچه بر مدت یاری كوسـكون ، یاری میراثیلی ویاری معنیدار بر سكوت قاپلادی ؛ نه‌دن صوكره نور بابا اوقومغه باشلادی . هپ بردن اوكا پیرو اولدیلر ؛ سـسلرده غریب بر جوشش واردی ؛ نكار خانم دقتله دیكله‌دی ؛ بو ، دینی ، تصوفی وعین زمانده غرامی وربانی بر آلهی‌ایدی ؛ كنج قادین مدت حیاتنده هیچ بوقدر شاعرانه برعبادت سسی دویمامشدی ؛ اویله‌كه اونلر صوصدقلری زمان فصلك تكرارینی رجا ایتدی . دها بویوك برشوق ایله تكرار اوقودیلر . بونك اوزرینه نور باباده نكار خانمدن ایكی شی رجا ایتدی : بری ، كندی الیله اوكا برقدح دم ویرمك ؛ دیكری اونك الندن برقطره دم ایچمك ...

كنج قادین پریشان صاقاللی شیخك بو نیازینه شـوخ برتبسمله جواب ویردی ؛ زیبا خانم افندی چیغرندن چیقمش بر قهقهه ایله كوله‌رك ، نور بابایه :

— نهایت ارشاده موفق اولدیكـز ؛ نه‌قدر اولسه‌بنم قانمدن ، بنم قانمدن ... دییه سویلندی : نكارخانم ، واقعا كیجه‌ایركن یاتدی ؛ فقط تا بصباح اویویامه‌دی ؛ تراچه‌ده كیلرك سسلری ، كوشكك اوست قاتنده‌كی اوطه‌سنه قدر چیقیوردی ؛

بوسسلر کسیلدیکدن صوکره‌ده اوزون بر مدت پنجره‌سنه دایاندی ، افقك بر کنارنده قانلی برباش کبی یاواش یاواش دکزه دوغری یووارلانان آیی سیر ایتدی وبر اسحاقك کسیك ، مطرد هیچقریقلرینی دیکله‌دی ؛ سحر معطر وسرینده‌ی .

٥

حاجی بکتاشه چراغی اطرافنده ایکی یاصه پروانه

— بوکون نه‌در، ماجد ؟

— بوکونمی؟ بن‌ده پك ایی بیلمیورم، جمعه ظن ایده‌رم . کونلر اوقدر بری‌برینه بکزه‌یورکه انسان اونلره آیری آیری اسملر ویرمك لزومنی حس ایتمیور .

— آیلرده ... سنه‌لرده اویله ماجد . . .

— بنم ایچین اویله... فقط سنك ایچین بیلمم اویله‌میدر؟ کچن سنه‌قوجه‌ك مادریده کیتدی؛ ایکی سنه اول دنیایه برچوجوغك کلدی؛ بش‌سنه‌اول ینه بر چوجغك اولمشدی. اوندن اولده نشانلاندك، نکاحلاندك، اولندك..

— اوخ... بونلر اویله وقعه‌لرکه نه‌وقت‌اولدیلر، ناصیل اولدیلر . شیمدی فرقنده بیله‌دکلم .

— دیمك‌كه چوق دالغین یاشادك؛ کوزلرك باغلی، قولاقلرك طیقالی کچوب کیتدك .

— خایر، ماجد .کوردم وایشیتدم ؛ فقط دوغریسی نه‌کوردیکمی ، نه‌ده ایشتدیکمی دقته شایان بولدم... هپسنی اونوتدم .

— اویله دیمه، نکار آبلا! بن بیلیرم ؛ سنك روحك طبقی باشنی قانادینك آلتنه صوقمش برقوش کبیدر. خارجه قارشی اوقدر اورتولی، اوقدر صاقلی دوریرسك وحیات نامنه یالکز کندی قلبکك ضربانینی دیکلەرسك. بر آز آچیلسەك براز قیلدانسەك، براز اوچسەك ...

— صوص، صوص، ماجد! بیلمیورسك، یاشامق چوق کوچ، چوق مهلك برصنعت. بو، عادتا جانبازلق کبی برشی.. یوکسکدن باقمەیی، ترازی قوللانمەیی، اینجه برتل اوستنده یورومەیی، دوشمکدن قورقمامەیی اوکرنمك، بیلمك؛ خلاصه برچوق مهارته، برچوق مهارته وبرچوقده جسارته صاحب اولمق لازم.

— عادتا تجربه ایتمش کبی سویلەیورسك، نکار آبلا!

— تجربەمی؟ اوت، بواوقدر کوچ برشی دکل. سادەجه یاشایانلری یاقیندن کورمك کافی. بن، حتی بوقدرلەده قالمادم؛ تورلو، تورلو احتراصلرك، رنك رنك چراغلر کبی یاندیغی برمحیطك هواسنی تنفس ایتدم. بوهوا آجی وباش دوندیریجی برقوقویله مشبوعدی. دوغریسی اودامك یاریم ظلمتنی او ایسلی آیدینلغه ترجیح ایدەرم.

— سن بیاض وقورقاق برپروانەسك، نکار آبلا!

— سن ده اویله دکلیسك، ماجد؟

— بنمی؟ بیلسەك، بن نەچوق ونەدرین یاشادم... و اقعاسمی کیمسه ایشتمدی؛ غریب برکولکه کبیم. فقط برملتك تاریخی قدر وقایع ایله دولویم... درونی حیاتمی برکورەن اولسه، اوراده نەفلاکتلر، نەسعادتلر، نەماجرالر بولمازدی. بن قورقاق ومعصوم دکلم، نکار آبلا، فقط یورغون وبزکینم...

— هیچ سەودیکمی ماجد؟

— . . . .

اسمر باشلی کنج آدام، کوسکون کوزلرله افقه باقدی. قارشی تپەلرك

آرقه‌سنده ، کون، صاپ صاری کسیلمشدی ؛ هوا اویوشمش کبیدی ، ماجد کوزلرینی قویه ایندیردی واورایه کولکه‌لر ورنکلر دولویوردی ، آرقه‌سنده اشیا یوکلی آغیر بردوبه چکن بیاض برومورکور کچدی، بورنی بر صندال دونویوردی . نکار خانمك ، محبی بر مدتده یالینـك کنیش دامنه باقدی ؛ صوکره باشنی آغیر آغیر کنج قادینه چویره‌رك شویله صوردی :

— او تورلو تورلو احتراصلرك رنك رنك چراغلر کبی یاندیغی محیط نره‌سیدر؛ آکلایه بیلیرمی‌یم، نکار آبلا ؟

نکار خانم کولدی :

— زیبا خاله‌نك محیطی . دیدی .

— زیبا خاله‌نك محیطی اوقدر جانلی وخصوصی برعالممیدر ؟

— أوت ماجد ، پك جانلی و پك خصوصی برعالم . واقعا بو هرکسك بیلدیکی برسورو حیات عنصرلرندن مرکب ... محبت کبی، کین وحسد کبی، موسیقی، می ، ماهتابده ترنم کبی شیلر بوعالمك اساسلرینی تشکیل ایدییور . فقط اونه حدودسز محبت ! اونه درین کین وحسد ! اونه‌چوق موسیقی ، نه‌چوق می ، نه چوق ترنم ، ماجد ! بو عالمده هر شیئك صوکنه قدر کیدیلیور . موسیقی صباحه قدر دوام ایدییور ، می صوك جرعه‌یه قدر ایچیلیور ، محبت اکثریا بیالرجه سورویور خلاصه بواویله بر صوفره‌که انسان اونك باشندن ابالب دولو وطاشقین قالقیور؛ أك طاتلیسندن، اك آجیسنه قدرمعنوی غدالرك انواعنی طادییور .

— آسیائی برامیرك قصرنده کبی ...

— انسان کندینی ـ واقعا موقت برزمان ایچین ـ آسیائی بر امیر قدر هرشیئه قادر، هرشیئی دویرمکه، ازمکه، قیرمغه قادرصانیور ؛ سراپاعزم،قوت واحتراص کسیلیور؛ اومرتبه جوش‌وخروش ایچنده قالیور .

— أللیلك برقادینك محیطنده بوقدر زنکین برحیات منبعی بولنسون !

تحف شی . . . سن عادتا یکی برالهك معبدندن بحث ایدن گنج بر مرشده یه بکزه یورسك؛ سسکده هیجان؛ کوزلرکده آتش وار. سنك یولك محقق بر باشقه یره اوغرادی نکار آبلا !

— بو یر بربکتاشی تکیه‌سندن باشقه بر یر دکل، ماجد ...

ماجد، شاشقین کوزلرله محبه‌سنك یوزینه باقدی؛ اونی شو آنه قدر هر تورلو مذهبی خرافه‌لردن آزاده طانیوردی .

واقعا بربکتاشی تکیه‌سنك نه دیمك اولدیغنی بیلمز دکلدی؛ بوندن برقاچ سنه اول فلسفهٔ اسلامیه مراقنه دوشدیکی زمانلر یاشلی و عالم دوستلرندن بریسی اوکا تصوفه دائر بر خیلی معلومات ویرمش و دولاییسیله بو طریقتك ارکان و عاداتندن بحث ایله‌مشدی . فقط ، ماجد فکری ماجرالرینك الك قیصه سوره‌نی اولان بوفلسفهٔ اسلامیه مراقندن پك چابوق واز کچدیکی ایچین اوعالم دوستنك بوخصوصده‌کی معلوماتندن لازم کلدیکی قدر مستفید اوله‌مامش، کرك تصوفه وکرك بوطریقته دائر سطحی ومبهم برقاچ فکرله اکتفا ایله‌مشدی. مثلا تصوف اونك ایچین برنوع «مستیسزم» ایدی وبکتاشیلك ابتدائی ، قابا طاسلاق بر «پانته ئیزم»دن عبارتدی؛ بومذهبه سالك درویشلره کلنجه: ماجد، بونلری کندیلرینه کوره رندمشربلی ، لاقید وبرازده ریپی و کلبی اوله‌رق طانیوردی ؛ فی‌الواقع ، اونجه بکتاشی درویشلری عمومیتله اسلامیتدن کچمش وصافیتنی غائب ایتمش برر «دیپوژه‌ن» دن باشقه برشی دکلدیلر . ایشته بونك ایچوندرکه کنج آدم ، محبه‌سی نکار خانم کبی اینجه ومعتنا بر قادینك بویله بر دیپوژه‌نلر مجلسنده جوشش و هیجانه بکزه‌ین حسلرله صارصیلمش اولمسنه برمعنا ویره‌مدی ؛ دوشوندکجه حیرتی آرتدی ودیدی‌که :

— بربکتاشی تکیه‌سی‌می ؟... نه‌لر دییورسك ، نکار آبلا ؟

کنج محبه‌نك بوساده‌دلانه حیرتی نکار خانمك خوشنه کیتدی ؛ بو آنه قدر هرشیئی ، فقط دائما نظری ، دائما بر کتابده کبی‌هپ اوندن اوکرنمش ایدی ؛

شیمدی مقابلةً اوکا ویریله‌جك برچوق معلوماته صاحب بولنمقدن عادتا چوجوقجه بر سه‌وینج دویویوردی . ایمدی ، خانجاندن تیتره‌ین برسسله اوکا اولاً بوصولك برهفته‌لق – چونکه خاله‌سنه مدعو اولدیغی کیجه‌نك هفته‌سنده تحف برجریانه قاپیله‌رق ظاهر اولدیغی حالده تکیه‌یه‌ده کیتمشدی – ماجراسنی حکایه ایتدی ؛ صوکره یواش یواش تفصیلاته کیریشدی . نصیب خانمله رؤف بکدن ، نور بابا ایله زیبا خانمدن بحث ایله‌دی ؛ بونلرك نصل پرواسزجه سویشدکارینی آکلاتدی ؛ محی‌یی ، صوفرانی ، نفسلری ، مهتابده ترنملری ، مرشدك باقیشلرینی ، سسنی سویله‌دی .

ماجد ، کنج محبه‌سنك سوزلرینی نامسبوق و ناهنگام بر بلاغتله مجهز بولیوردی ؛ برزمان اولدی که اوکا عادتا پیه‌رلوتیدن بر صحیفه اوقونیور وهمی کلدی . شرقی ، شرق حیاتی وشرق مناظرینی بوتون نسلداشلری کبی آنجق فرنك ادبیاتنك مصنع آینه‌لرنده کوروب سومکه آلیشدیغی ایچین ایشیتدیکی حکایه‌نك برچوق یرلرینی صنعتکارانه و طاتلی بر تجسسله دیکله‌دی وکندی کندینه مکرراً ! « فاره‌ر بونی کورملیدی ، لوتی بونی ایشتملیدی . نه‌عالم ! نه‌عالم ! » دیه سویلندی . فقط وقتا که حکایه‌نك صوکنه دوغری کنج محبه‌سنك سوزلری کاملاً نوربابانك سسنه منحصر قالدی ، اوزمان اسمرباشلی کنج آلننك مؤلم براندیشه ایله بوروشدیغنی حس ایتدی ، چونکه اوده بوتون سسسزجه سه‌وه‌نلر کبی قیصقانجلغنده مفرط ومنطقسز ایدی .

— نکار آبلا ، دیدی . نه‌اولور ، بوتون بونلری برکره بن‌ده کورسه‌م ... بزم حیاتمزده دوغریسی بوقدر تدقیق ومشاهده‌یه شایان کوشه و بوجاقلر اولدیغنی بیلمیوردم . بوبر اجتماعیات متخصصنه ویا اجتماعی بر رومانه مکمل بر زمین اوله‌بیلیر ، اوقدر انموذجی بر عالم ...

نکار خانم خفیفجه تبسم ایتدی :

— اویله آما، انسان اوراده‌قابل دکل تماشا موقعنده‌قالامیور، هرناصلسه بیلمیه‌رك ایسته‌میه‌رك اویونه قاریشیور .

دیدی . بونك اوزرینه ، کنج آدم آز چوق حدید بر سسله شـویله جواب ویردی :

— بو انسانه کوره دکیشیر ؛ دیدی . بعض کیمسه‌لر واردرکه اساساً قوتلی وخصوصی برشخصیتدن محروم بولندیقلری ایچین هرهانکی بر محیطك هواسنده ارییوب محو اولورلر ، بعضیلری ایسه ...

جمله‌سنی اکماله لزوم کورمدی وکوله‌رك دیدی‌که :

— نه‌حاجت ، برکره تجربه ایده‌لم ، نکار آبلا .

کنج قادین ، ماجدك بوتکلیفنی ، ایچندن ، محال اوله‌رق تلقی ایتدی ؛ کندیسنك بیله تکرار اوراره عودتی احتمالی اوکا اوزاق ومهلك کورونیوردی . خاله‌سنده کچردیکی اوتحف کیجه ایله اوندن برقاچ کون صوکره‌کی تکیه عالمی اونك ایچین عادتا برباشقه‌سنك ماجراسی قدر یابانجی وخیالی بروقعه ایدی . مع‌مافیه نکار خانمی حیاتنك بوایکی وقعه‌سندن بوقدر اوزاقلاشدیران شیلر هنوز نه‌اوزون برزمان، نه‌ده بویوك برمسافه ایدی. چونکه‌بو آنجق‌اوچ‌درت کون أوله عائددی واوکیجه‌دن بری هیچ بر کون کچمه‌مشدی‌که اووقعه‌یی خاطرلاتان سیمالردن بریله قارشی قارشی‌یه کلمه‌مش اولسـون . مثلا : نصیب خانم همان هرسـاعت یالیده کبیدی ؛ اوکا فاصـله‌سز زیبا خانم افندی‌یی چکشدیرییور ، نوربابادن وزؤف بکدن بحث ایله‌یوردی وایکیده بر محبه‌سنی رسماً کندی عالمنه چکمکه چابالایوردی ؛ حتی ایکی‌کون اول جلیله باجی‌بیله اونی زیارته کلمش ونوربابادن کندیسنه سلام کتیرمشدی ؛ نکار خانم دونده تکیه‌نك هرزمان ایچین اونك ولو ظاهر صفتیله اولسـون ، وقوع بوله‌جق زیارتلرینه محتاج و مفتقر اولدیغی خبرینی آلمشـدی . خلاصـه دنیله‌بیلیرکه

کنج قادین زیبا خانمله تکیه مسامره‌لرینی بر هفته فاصله‌سز یاشیور و بو یکی و عجائب عالم نامرئی براور و محك کبی اونی هر کون سسزجه برازدها کندی آغی ایچنه آلیور، هر کون براز دها کندینه باغلایوب طوریوردی. او حالده، کنج قادینی هر شیئه رغماً حالا بو عالمه، پرواسز و آشنا کوزلرله باققدن منع ایدن حس عجبا نصل اسرار آلود برسائق قلبی ایدی؟ بونی کندیسی‌ده پك ایی تعیین ایده‌میوردی. یالکز، بش اون کوندر بنلکك، صانکه ایکی ضد جاذبه قوتی اورته‌سنده قالمش کبی اندیشه‌ناك ورعشه‌دار بر عطالت ایچنده چیرپیندیغنی کوریوردی.

نکار خانم، آغیر براویقودن سیلکینیرکبی کندینی طوپلادی و کنج محبنه دیدی‌که:

— قالقه‌لم، آرتق ماجد. هوا پك راطب. ظن ایدرم، چوجقلری‌ده ایچری‌یه آلمادیلر.

٦

نور بابا درگاهنده میثلی کورولمه‌مش بر آیین جم

نور بابا درکاهنك امکدار و ایشکذار آشجیسی درویش چناری، بو کون، شفقدن بری، ایکی دقیقه‌جق اولسون، راحت یوزی کورمدی: تك باشنه اوچ قربان تیغلادی، بر آرابه دولوسی ذخیره‌یی تکیه‌نك باغچه قاپوسندن تامطبخه قدر صیرتنده طاشیدی، اونلری برر برر کیلارك دولابلرینه یرلشدیردی، صوکره اوجاغك باشنه کچدی، تمام درت قزغان یمك پیشیردی. و آقشامه دوغری‌ده نشئه‌دار بر غیرتله صوفره‌نك مزه‌لرینی ترتیب واحضاره

قویولدی ؛ بر کون ایچنده بوقدر ایشك اوسته‌سندن کلمك ، جداً ، حیدرانه برمجاله متوقفدر . فقط اصل تحفی شودرکه دوریش چناری هیچ یورغونلق آثاری کوسترمز ، اصلا شکایت ایتمز ، بالعکس ایشی آرتدقجه غیرت ونشاطی تزاید ایلر ، بریوك طاشیرکن نفس سویلر ، اوجاغك باشنده غزل اوقور ، مطبخی ، باخصوص بویله ایشك باشدن آشدیغی کونلرده ، آهنکله دولور .

یاننه آصلا معاون قبول ایتمز ؛ وظیفه‌سنی پك قیصقانیر ؛ بویله اولمسه طبیعیدرکه درکاهده کندیسنه یاردیم ایده‌جك کیمسه‌لر بولنور ، زیرا نور بابا درکاهنه صیغینمش قاچ دانه یرسز یوردسز باجیلر ، محبه‌لر واردرکه صباحدن آقشامه قدر ایشسزلکدن ، ایچ صیقینتیسندن فاصله‌سز دم ایچرلر واویقو اویورلر . بونلرك اکثریسی فی‌الواقع دائما تکیه‌ده بولنمازلر ، فقط ، آیین‌جم کونلرنده محقق تاصباحدن اثبات وجود ایدرلر . انسانلره قارشی پك مشکل پسند وپك ازمیال محبت اولان درویش چناری خاصةً بوکیبلری هیچ چکه‌مز ، زیر اونك ایچین درکاهه خدمتی طوقونمایانلر انساندن معدود دکلدر ودرکاهه خدمتده آنجق نقداً قابلدر ، بدناً وقوع بوله‌جق خدمتلر ، اوکا کوره کأن‌لم‌یکن حکمنده‌در ، چونکه اوده مشهور بربکتاشی فقره‌سندکی درویش کبی آلتونه «یاوورلاق اولماسه‌یدی الله!» دییه‌جکلردن بریدر ؛ هم اونك ایچین آلتونك جناب حقه ایکی جهتدن مشابهتی واردر : بری الله طوتماز کوزله کورولماز اولیشی ، ایکنجیسی‌ده افسون وقدرتی هرشیده عیان ایدیشی ..

تا اون سکز یاشندن‌بری ، — ایشته نره‌ده ایسه قرق‌بش‌سنه‌در—قولاغنده مجردلره مخصوص اوایری خلقه‌لی بکارت کوپه‌سنی طاشیمقدن بر آن خالی قالمیان بوآدم ، مدت عمرنده نه‌بابا محبتی ، نه‌اولاد شفقتی ، نه‌ده قادین عشقی طانیدی ؛ بوتون کنجلکی سرخوش ولاقید بربهیمت ایچنده‌کچدی ؛ کندیسی ، فی‌الواقع چوق شی کوروب چوق شی ایشیتدیکنه قانعدر وآراصیرا هرکسی ده بوکا ایناندیرمغه چابالار ؛ درویش چناری بلکه پك چوق یر

دولاشدی، بلکه افندیسی مرحوم عفیف بابا ایله برابر هند و چینه قدر کیتمشدی. هر تکیه‌ده برازخدمت ایتدی ؛ فقط عمرنده برکره‌جك اولسون آیپلمادیکه اطرافنی کورمش و ایشتمش اوله بیلسین. چونکه اونك دم شیشه‌سندن آییرلدیغی زمانلر آنجق اویقو ساعتلرینه منحصردر ؛ بوشدید ابتلا یوزندن درویش چناری سنه‌لرجه هیچ اویانمیان برساٸرفی‌المنام حالنه کیرمشدر . هر حرکتی بیتمز توکنمز بر رؤیانك زادهٔ سواٸقی کبیدر ؛ حیاتنده وضوح و سلامتله یاپدیغی شیلر یالکز تکیه‌نك اونده حیوانی برر اعتیاد حالنی آلمش آغیر ایشلرندن عبارتدر ؛ آنك ایچیندرکه، بوکون، بوتون معناسیله یاشادیغنی حس ایدییور وفعالیتنه برتورلو نهایت ویره‌میوردی ؛ ذاتاً ایش ده باشدن آشقیندی ، چونکه ، بو آقشام درکاهده امثالی نامسبوق بر آیین جم واردی ؛ بو آقشام شریف پاشانك حرمی وزیبا خانم افندینك برادرزاده‌سی نکار خانم، نصیب آله‌جقدی .

نور بابانك بیك اندیشه ، بیك درد ، بیك زحمت ایچنده آیلرجه بکله‌دیکی بوکون ، نهایت بوتون حشمتی و بوتون دبدبه‌سیله حلول ایتدی ؛ کنج مرشد حیاتنده بوقدر مهم برکون خاطرلایه‌میور ؛ او ، بو آقشام کندی درکاهنده یالکز کوزللکده و زنکینلکده یکتا برقادینك شرفنه برشهرآیین حاضرلامقله قالمیور، عین زمانده کندی قدرتنك بونادر و کزیده مظفریتی نامنه‌ده شنلکلر یاپیوردی . فی الواقع بوموفقیت دوغریدن دوغری‌یه اونك اثر قدرتی دکلدی ؛ بیاض وقورقاق برپروانه اولان نکار خانمی ، یالکز اونك نوری دکلدی‌که بو آقشام، بوجوشقلی عشق محفلنه چکیور ؛ خایر، نکار خانمی بورایه چکن قوتلر بوسبوتون باشقه، یوزلرجه قوتلردی. اوقدرکه کنج قادین بیله کندینی ایته‌ن سواٸقك ماهیتلرینی حس وتمییزدن عاجزدی . واقعا کندی اوزرنده اجرای تأثیر ایدن قوتلردن برینك نصیب خانم اولدیغنی پك اعلی بیلیوردی . بوقادین تا کچن یازدن بری سویملی ومضر برشیطان کبی اونی تشویق واغوادن

بر آن خالی قالمامشدی . صوڭ زمانلرده محبه‌لردن برچوغی‌ده اوكا بو خصوصده یاردیمه كلدی ؛ اویله‌كه قاكلیجه‌ده‌كی یالی عادتا بوعجائب كیمسه‌لرڭ ایكنجی براجتماع كاهی شكلنه كیردی ونكار خانم كوڭ برنده اسكی دوستلرینڭ بر بر اطرافندن چكیلوب تك باشنه بونلر ایچنده قالدیغنی حس ایتدی ؛ طبیعتی مونس ، قلبی وجودی كبی نرمین اولدیغی ایچین محرمیتنڭ معروض قالدیغی بواستیلایی مقدر ومقاومت برانداز بولدی وكندینی هرهانكی برجریانه براقیویردی . بركت ویرسون‌كه حیاتنڭ بو آنی تحوانه یابانجی قالمیان والده‌سیله اونی سزجه قیصقانان محبی ، كنج ماجد یالینڭ هواسنی بوسبوتون فساده اوغرامقدن وكیت كیده بوغوجی برماهیت آلمقدن هیچ اولمزسه بر مدت ایچین منع ایتمكی كندیلرینه بر وظیفه بیلدیلر ؛ عكسی تقدیرده نكار خانمڭ صالونی برسنه ظرفنده عادتا زیبا خانم افندینڭ چاملیجه‌ده‌كی صوفه‌لرینه وتراچه‌لرینه دونه‌جكدی ؛ اوقدر آلت اوست اوله‌جقدی .

ایمدی ، بوندنده آكلاشیلیوركه نكار خانم ، اساساً ، بر سنه‌دن بری فرقنده اولمقسزین بویله بركون ایچین حاضرلانمش بولنیوردی ؛ چوقدن راقینڭ قوقوسنه آلیشمش وپیانوسنده نفسلر چالمغه باشلامشدی ؛ نور بابادن كندیسنه سلام كلدكجه مقابلةً « ارنلره عشق و نیاز ایدرم . » تعبیرینی قوللانمقده یكی بر لسان اوكره‌نمشلره مخصوص بر ذوق بولیوردی ؛ یواش یواش زكان طریقتڭ ایجاب ایتدیكی اوضاع و اطواری تقلیدده اونڭ ایچین آری براكانجه اولدی ؛ مقام تشكرده صاغ‌ألنی قلبی اوزرینه قویوب اوكه دوغری ایكیلیشلری ، برقاپودن كیركن أشیكه‌باصمه‌دن چكیشلری ، راقی قدحنی آلیش وویرشلرده‌كی خصوصیتلری تعلیم ایتدكجه ، ایچندن عادتا چوجوقجه برسوینج طویوردی .

بونكله برابر ، ادعا اولنه‌مزكه حدذاتنده آغیر باشلی واراده‌سز بر قادین اولان نكار خانم ، بم بیاض قونداقلر ایچنده‌یكی دوغمش برچوجق سكوتیله

اویوبان حیاتی کندی تعبیری اوزره بیك تورلو احتراصك، بیك تورلو چراغ
کبی یاندیغی بر محیطك ایسلی و بولانیق کردشنه براقیویرمك جسارتنی یالکز
بوکبی هوائی سوائقك تأثیری آلتنده بوله‌بیلمش اولسون؛ خایر، بوکون نکار
خانمی قنادلری کسیلمش بر کوکرجین تسلیمیتیله نورباباننك کرفت، قیزیل پوستی
اوستنه دوشورەن شی بونلرك هیچ بری دکلدر ، بو کوکرجین اورایه کور بر
قضا قورشوننك ضربه‌سیله تا قلبندن مجروح اوله‌رق دوشدی . بوقضا
قورشونی ده ، زیبا خانم افندینك صوك زمانلرده بیك تورلو تهلکه‌یه معروض
قالان سعادتی مدافعه ایچین دائما ألنده طوتدیغی و نومیدانه بر تلاش ایله اوته‌یه
بری‌یه صالladیغی مهلك بر سلاحدن چیقدی؛ واقعا بو سلاح عینی زمانده اونی ده
یارالامش اولدی، بوتون تدبیرلری برر برر کندی علیهنه چویرلدی ؛ نکار
خانمی نورباباد رکاهندن نه قدر اوزاقلاشدیرمق ایسته‌دیسه او قدر یاقلاشدیردی.
او، ذاتاً کچن یاز، کوشکنك کنیش تراچه‌سنده نکار خانمه : «سن قابل ارشاد
دکلیشسك.» خطابنده بولنمق ایله بیلمیه‌رك ایلك خطانی ایشله‌مش و کنج قادینی
کندی الریله بویله رعابته أیتمش اولیوردی. بوندن صوکره‌کی بوتون حرکاتی ده
بو ایلك خطانی تأکید و تکریردن باشقه برشیئه یارامادی. فی الواقع، بی‌چاره زیبا
خانم افندی هرهانکی بر قادینك نسویت غروریله اوینسامه‌نك نه مهلك بر شی
اولدیغنی دوشونه‌میه‌جك قدر کندندن کچمش بولنیوردی . آنجق بو کونك
تقرری اوزرینه‌درکه هر قادینك ، حتی کنج یکنی نکار خانم کبی دونوق
و اراده‌سز قادینلرك بیله سنه‌لرجه کندی کوکسنده بر ییلان کبی قیملدانان ،
بورقولان او آتشین، عناد و قیصقانجاق داماریله مجهز بولندقلرینی آکلادی،
نکار خانمده، احتمال شیمدی‌یه قدر اویوشمش برحالده قالان بویله بر داماره
باصدیغنی سه‌زه‌رك بوکا قارشی یکانه چاره‌نك ینه صونوق بر لاقیدیدن
باشقه برشی اولامیه‌جغنی دوشوندی ؛ اونك ایچیندرکه صوك کونلرده نکار

خانمك اوكنده ، يعنى دلالت موقعنده كورونن كيمسه‌لرك برنجيسى ينه زيبا خانم افندى اولدى .

نته‌كيم اوكله‌دن برى، تكيه‌نك جهانماسنده ، ألنده دوربينى چوجقجه بر تلاش ايله يولى كوزه‌تله‌ين نور بابا، آقشامه‌دوغرى نكارخانمى آنجق خاله‌سنك پنبه پرده‌لى اوزون آرابه‌سنده كليركن كوردى . سه‌وينجله‌قاريشيق برحيرتله مرديوه‌ن باشنه قوشه‌رق، آشاغيكى‌صوفه‌ده مهمانلره ياتاق طاقملرى چيقارمقله مشغول باجى‌يه شويله سسلندى :

— جليله، جليله .. زيباده كليور. ايكيسى برابركليورلر.

حالبوكه، آرابه‌باغچه قاپوسنك اوكنه ياقلاشنجه كلنلرك يالكز ايكى خانمدن عبارت اولميوب زيبا خاله‌نك‌قالفه‌سيله برابر درت كشى‌اولديغى آكلاشيلدى؛ بودرت كشيدن برى، اوزونجه بويلى كنج‌براركك ايدى. نوربابامرديوه‌نلرى دردر ، دردر آتلايه‌رق جهانمادن أينديى، صيرتنه پنبه رنكلى اينجه بر جبه كچيروب برروز كار كبى صوفه‌نك بالقوننه چيقدى وشوخ برمهمانتوازى ايله كلنلره منديل صاللامغه باشلادى؛ فقط قادينلرك رفاقتنده‌كى اوزون‌بويلى كنجى كورور كورمز بردن نشئه‌سى بولانير كبى اولدى وياننده‌كى پنجره‌دن بياض‌باشنى متردد، ديشارى‌يه اوزاتان جليله باجى‌يه :

— هاى قالتاقلرهاى؛ كوردكمى؟ نهايت، او اوغلانى‌ده پيشلرينه‌طاقمشلر؛ ديدى .

جليله باجى، ملايمتنده برشمهٔ استهزا كيزله‌نن برسسله، ياواشجه :

— اونلرك نه كناهى‌وار، ديه جواب ويردى . سز مساعده ايتمديكزمى أرنلر ؟

نور بابا ، حالا ، فقط ايسته‌كمز برطورله ، منديلنى صاللامقده دوام ايدرك :

— بيليرمى‌يم بن ؟ دوغريسى شاقه ظن ايتمشدم ؛ ديدى و ديشلرينى قيصوب :

— بوهپ زیبانك ایشی ... بندن آلاجقی اولسون ! سوزلرینی علاوه ایتدی .

فی الواقع ، الك چوق زیبا خانم افندی ایدی که ماجدك هرچه باد آباد نگار خانمه مصاحب اولمسی امکانی حاضرلادی . او ، کونك برنده نور بابایه یاری جدی ، یاری شاقه‌جی برطورله دیمشدی که :

— نگار کلیر . فقط اونك جانلی بر کولکه‌سی وار ، اوده برابر اولمق شرطیله راضیمیسکز ؟

نور بابا دوشونمه‌رك بوکا راضی کبی کورونمشدی . ایشته زیبا خانم افندی بونك اوزرینه‌درکه اونی بویله برامر واقع قارشوسنده بولندیردی . مع مافیه ، بوحال ، نور بابانك نگار خانمله برابر ماجد بکی‌ده فوق المأمول بر خاطر نوازلق ایله تام دیوه‌ن باشندن قبول ایتمه‌سنه مانع اولمدی ؛ اوقدرکه باغچه قاپوسندن بری ، کندینی محاط اولان اشیا واشخاص آره‌سنده بناکنك خصوصیتلرینی غائب ایده‌جك قدر غریب وپریشان قالان ماجد بیله کنج شیخك حرارتلی وصمیمی اطواری اوکنده عادتا تسلیتکار بر حضور حس ایتدی .

٧

نور بابا درگاهنده مثلی کورولمه‌مش برآیین جم

(مابعد)

ماجدك خاطره دفترندن مفرزدر :

«... زیبا خاله ، نهایت بنی‌ده کندی غریب عالملرینه چکدی ؛ سوزده دون آقشامدن بری بن‌ده بکتاشی‌یم . بو ، فی الواقع ، بر آز بنم آرزوم ، فقط بر

چوقده زیبا خالەنك آشوبقیله وقوع بولدی . نكار هیچ سسنی چیقارمامقله برابر ، بیلمم نەدن ، صوكنه قدر دائما بو كولونج ماجرایه مخالف بر وضعیتده قالدی .

«ذاتاً ، دوغریسی ، بر آزده اونك بو حالیدركه بنم مراق وتجسسمی آرتدیردی ؟ عكسی تقدیرده بنم ایچین‌ده برسر ماهیتنده قالەجقدی . واقعا ، شودقیقەده بونك برسر حالندەقالوب‌قالمامسنده نەبویوك برمحذور ونەدەبویوك بر فائده بولیورم ؛ فقط دون هیچ بویله دوشونمیوردم . بوتون كونمی چوق زماندن بری حس ایتمدیكم برتلاش واندیشه ایچنده كچیردم ؛ هله آقشام اوستی ، زیبا خالەنك آرابەسی بزی دركاه دنیلن یره دوغری كوتورركن عادتا نه اطرافمی ، نه نكارك سوكیلی چهرەسنی كورەمیەجك قدر دوشونجەلی و دالغین ایدم ؛ ایكیده بر زیبا خالەیه « رجا ایدەرم ؛ سویلەیك بكا ؛ دیبوردم ؛ نەكورەجكم ، نەیاپەجغم ، نەاولاجغم؟» دیز چوكمك ، یر اوپمك ، برشیخك اوكنده ساعتلرجه اكیلمك كبی اوزمانه قدر آلیشمدیغم برسورو حركتلرده بولنمغه مجبور قالەجغمی بیلیوردم وایچمدن بوكا چوقدن راضی اولیوردم . فقط ، هرنەدنسه بكتاشی اركانندن همان عمومیتله بوتون شرق متقیلرینه خاص بوكبی اطوار وحركاتدن دها معناسز ، دها كولنج ، دها عادی ودها زحمتلی برچوق مجبوریتلره قاتلانمق احتمالی موجود اولدیغنی دوشونەرك عادتا قرارمدن دونمك درجەلرینه واریپور وقارشیمده، نكاری، تمیز ، ظریف وكبار قیافتیله معتنا ومطرا كوردكچه قلبم اونك حسابنەده آری اندیشەلرله دولیوردی . اوكا ، قاچ دفعه : « بویاپدیغمزك معقول برحركت اولدیغنه امینمیسك ؟» دییه صوردم ، آكلامیور كبی یوزمه باقدی . او ذاتاً قاچ زماندر بودالغینلغی كندینه عادت ایتدی . براق كوزلرینك اسكی افادەسی سیلندی ، اسكیدن، پك اسكیدن دكل، برقاچ آی اول، بنم ایچین بیاض بر روحه لكەسز برآینه اولان شفاف چهرەسنی مزعج برمعما بولوطی قاپلادی .

اووقتدن بری، دوغریسی، بوساده قادینك هیچ برحرکتنه معنا ویره‌میه‌رم. ازجمله بوعقله کلمز ماجرایه آتیلیش نه‌دن ایجاب ایدییور؟ بکتاشیلك نرده؟ نکار نره‌ده؟ تربیه‌سی، ذکاسی، اکتساب ایتدیکی معلوماتی، طرز حیاتی، دوشونیشی، کینیشی هپ بوکاضد دکلمی؟ عجبا اوده‌می خاله‌سنی سنه‌لردن بری پنجه‌سی ایچنده صیقان اوکنج درویشه شکار اولدی؟ بوکانه احتمال ویره‌میورم؛ بش سنه‌در، ایشم کوجم هپ بوقادینی اوقومق، ازبرلمك اولدی: نکار راحتنی سه‌وه‌ن، راکد روحلی قادینلردن بریدر. واقعا کوزل اولدیغنی بیلیر، سه‌ویلمك خوشنه کیدر. فقط سه‌ومك! بو اصلا، اونك ایشی دکلدر؛ یکانه سه‌وه‌بیله‌جکی ینه کندیسیدر. اونی قاچ دفعه بویوك برآینه‌نك اوکنده، والهانه کندی اندامنی سیر ایدرکن کوردم.

«زیبا خاله‌نك سسی «کلدك» خبرینی ویرر ویرمز براویقودن قالقار کبی سیلکندم؛ آرابه دیوارلری ییقیق ویاریسی بوستان، یاریسی باغ، برقسمی ده مزارستان اولان خراب، اوجرا بر باغچه‌نك تخته قاپوسی اوکنده توقف ایتدی؛ بوقاپویه کرك دستك، کرك طوقماق مقامنه بویوك برطاش پارچه‌سی آصیلمش طوریوردی.

«زیبا خاله‌نك بیاض ألدیوه‌نلی ظریف ألی بوقبا وعجائب قاپویی ایتدی. او اوکده، نکارله بن یان‌یانه، پیکر قالفه دها کریده، اولدقجه اوزون ودیك بریوقوشی تشکیل ایدن لوش وباقیمسز بریولدن آغیر آغیر چیقمغه باشلادق. آغاجلرك آره‌سندن، تادیبده بویوك، اخشاب وبویاسز، اسکی بر کوشکك اوته‌سی بریسی کوزوکیور وبوکوشکك اوست قاتنده، تخته دیرکلر اوستنه متکی بر بالقوندن پنبه‌لر کینمش بر آدم بزه مندیل صاللایوردی؛ نکارایله زیبا خله مقابله ایتدیلر... بویله ملاطفه‌لری هیچ سه‌وم؛ نه آیریلیرکن، نه بولوشورکن محسوساتمی بوکبی اشارتلرله تبلیغ ایتمك معتادم دکلدر؛ نکارده اسکیدن بوکا مماثل حرکتلردن هیچ خوشلانمازدی؛ او، شیمدی، عرشیه،

خاصةً بوکیردیکمز یره پك آلیشمش کورونیور ؛ بویرده‌کیلرك هپسی‌ده آیری آیری پك ابی طانیور ، ازجمله بز یوررکن باغچه‌نك بیلمم هانکی کوشه‌سندن وهلةً اوکمزه چیقیویره‌ن یاری مجنون ، قوللری صیوالی ، قولاقلری کوپه‌لی ، برعجائب درویش ایله عادتا شاقه‌لاشیر کبی قونوشدی ، براز صوکره بزی استقبال ایچین درکاهك قاپوسی اوکنده‌کی طاشلغه طوپلانمش ایریلی ، اوفاقلی ، کنج واختیار برچوق قادینله بکتاشیلره مخصوص اوضاع ایله سلاملاشدی ومردیوه‌ن باشنده طوران صاچلری بیاض فقط کوزلری سوزمه‌لی برخانمله ـ بوشیخك قاریسی ایمش ـ عادتا برآناقیز کبی شفقتله اوپوشدیلر ، صاریاشدیلر . بن ایسه اونك براز آرقه‌سنده ، قضارا برباشقه دنیانك مخلوقاتی آره‌سنه دوشمش کبی سوزمی ، باقیشمی ، یورویشمی ، حرکتلریمی شاشیرمش سرسم ، پریشان برحالده ایدم ؛ نکار هیچ اولمزسه کندیسندن چوق دون کیمسه‌لر ایچنه کیردیکنی حس ایتملی ایدی ؛ چونکه ایللك نظرنده واوشاشقینلغم آره‌سنده کوره‌بیلدیکم سیمالرك هیچ بری ، بکا ـ محبت شویله دورسون ـ امنیت بیله القا ایتمدی . یالکز بزی مردیوه‌نك اوست باشنده قارشولایان شیخی ، اوستنده‌کی پنبه جبه‌یه ، باشنده‌کی کلاهه وقارمه قاریشیق صاقالنه رغماً اولدقجه مونس بولدم ؛ بوکنج درویشك هر شیئی آکلارکبی باقان ، حساس وآشنا کوزلری وار . بنی صمیمیت وحرارتله قبول ایتدی ، غیاباً طانیدیغنی سویلدی وکنیش براوطه‌یه آلدی ؛ خانملر صویمق ایچین دیکر براوطه‌یه کیتدیلر . بزم کیردیکمز اوطه ، آقشام کونشیله دولو ، بیاض دوشه‌لی وچیپلاق ایدی ؛ آب آچیق پنجره‌لرینك هربرندن برباشقه منظره کورونیور ؛ شیخ بنی ایکی پنجره آره‌سنده‌کی یوکسك برارکان مندرینه اوطورتدی ؛ ذاتاً اوطه‌ده قاریشیقلی ایکی ارکان مندرندن وبرقاچ حاصیر صندالیه‌دن باشقه کوز دولدیرر بر اشیا یوق ؛ یالکز شیخك ارکان مندرینك اوستنده‌کی کندینه مخصوص کوشه‌سی براز دها اعتنالی ؛

ایپکلی، ایریلی اوفاقلی یاصدیقنز واوچ قات اینجه صایوانلی شیلته ایله بسلنمش وسوسلنمش طورویور ؛ بونك یانی باشنده زوجه‌سنه مخصوص بریر دها وار؛ تکیه صاحبلرینك بوکیفی وخودپرستانه صنف تشکیلاتی پك تحفمه کیتدی ؛ فقط اوطه‌نك ایچنده اصل تحفمه کیدەن شیلر دیوارلرده‌کی لوحه‌لر ورسملردی . بورسملری محقق برکوچوك چوجوق چیزمش وبرمجنون بویامش اوله‌جق ؛ بعضیسی برکره اوزرنده باغداش قورمش چبوق ایچن بردرویشی ؛ کیمی درت باشلی اژدرلر ، سکز آیاقلی قاپلانلر وبرطاقم انسان کوزلی یریجی قوشلر اورته‌سنده مراقبه‌یه دالمش بر معتکفی ، دیکر بر قسمی‌ده محقق حضرت علینك غزالرینی مصور اولان بورسملر اوقدر ابتدائی ومهارتسز برالدن چیقمشه بکزه‌یورلر. بورسملرك آره‌سنده برچوقده خطوطی ملز ، معنالری بسیط لوحه‌لر ازجمله برسورو ایریلی اوفاقلی « یاعلی » لر وار ؛ اوطه قاپوسنك اوستنده آصیلی دوران بویوکجه بر چرچیوه‌ده شو بیتی احتوا ایدییور :

کیتدی مجنون خانهٔ دهری بکا اصمارلادی
بر خراب اودر قالور دیوانه‌دن دیوانه‌یه

ظن ایدرم‌که بکتاشیلر حیاته بو چرچیوه ایچندن باقیورلر . کوزلرمك دیوارلرده دولاشدیغنی کورن شیخ بکا برر برر رسملر حقنده تفصیلات ویرمکه قالقیشدی ؛ بن ، بالخاصه ، کندیسندن دها عجائب مخلوقات‌سوروسی اورته‌سنده قالمش معتکفك تضمن ایتدیکی رمزی استیذان ایتدم ؛ بوساده‌جه، « قایغوسز سلطان » ك رسمی ایمش . شیخ ، بکا آیریجه حضرت علینك « دولدور» ی ایله « ذوالفقاری » نك تصویرلرینی‌ده کوستردی ؛ او بوتون بو اویونجاقلره آز چوق اهمیت ویرر کبی کورونیور و ظن ایدرم که بو خطوط والوان واسطه‌سیله بنی برآز صوکره سلوك ایده‌جکم طریقتك رموز

وسرائرینه شـیمدیدن ارشـاده یلتەنیوردی ؛ بو آدم هیچ گوروندیکی کبی پیشکین ودرین دکل ؛ سوزلری پك بسیط وطفلانه... بونکله برابر سویملی اولمقدن بر آن خالی قالمیور ، بعض حرکاتی پك لاابالی اولدیغی حالده انسـان اوزرنده ینه فنا بر تأثیر یاپمیور . لوحه‌لر حقنده‌کی ایضـاحاتنی بیتیردکدن صوکره یاواشـجه یرینه اوطوردی ؛ اوچ قات شیلته‌سی اوسـتنده باغداش قورمقله دیز چوکمك آره‌سنده بروضعیت آلدی ؛ بو صره‌ده خانملرده یانمزه کلدیلر : زیبا خاله بوکون هروقتدن دها سوسلی ؛ کیرپیکلرینك سورمه‌سی، صاچلرینك بویا-ی عادتا کوز آلیور ؛ قیافتی بر (اوپه‌رت) (پریمادوننا) سنك کی کبی مطنطن وآلایشلی ... نکار اوکا نسبةً پك ساده ، فقط معتنا کینمش ؛ یاقه‌سی یاری آچیق، قویو فس رنکی، ایپکلی بلوزی تننه طاتلی بردورغونلق‌ویریور ؛ بوینده برصره مرجاندن برقاچ سیاه انجی‌دانه‌سندن مصنوع اینجه برکردانلق‌وار ؛ بو زوجنك اوکا اسپانیادن کوندردیکی برهدیه اوله‌جق؛ کیم‌بیلیر، اشرف پاشا نکاری بوراده کورسه نه قادار شاشاردی . اوطه‌نك ایچی بر آن اول کوردیکم قادینلرله دولدقجه‌نکارك کندی‌محیطندن نه قادار اوزاق و آیری بر یره دوشـدیکنی دهـا صراحتله حس ایدییـورم . فی‌الواقع ، بوخانملر ، کرك زیبا خاله وکرك نکارله کنـدی آره‌لرنده‌کی مسافه‌یی محافظه‌ده‌اهتمام‌کوستریورلر وتکیه‌نك‌اوطه وصوفه‌لرنده، بربویوك‌قوناغك‌امکدارقالفه‌لری ویاشیماریق دالقاووقلری‌طوریله دولاشیورلر، فقط بوهیچ بروقت آنلردن برینك فرصت دوشـدکجه کلوب نکارك یاننه اوطورمه‌سـنه ویا کولبرك قولاغنه برشیلر فیصیلدامه‌سنه ، یاخودده زیبـا خاله‌نك بویننه صاریلوب « آه بیلرسك‌یا اوکونلری؛ آرسلان قادین!» دیمك کبی لاابالیلکلره باشلامه‌سنه مانع اوله‌میور . هله بونلرك ایچنده بر آل‌خطوز عفیفه خانم دیه چاغیریلان یاشـلیجه برقادین وارکه یوزینك قارمه قاریشیق خطوطنده سرابا بولانیق برحیاتك مناقبی اوقونیور . بونکله برابر کندیسنه

شیخك زوجه‌سندن صوكره تكیه‌نك الك امتیازلیسی كبی معامله اولونیور ؛ كوزلرینك دیك وخشین افاده‌سی روحه رعشه ویرییور ، سوزلری هپ سفیهانه جناسلرله دولو ؛ بوخانم بر مدت اوطه‌نك ایچنده دولاشدی ؛ زیبا خاله‌یه براشارت ، شیخه برشاقا ، شیخك قاریسنه بر كنایه صاووردی ؛ صوكره بردن كوزلرینی نكاره دیكدی وكلدی ، اونكله بنم آره‌مه صیقیشدی ؛ اوستی باشی برسرخوشك مندیلی كبی مسكرات قوقویوردی .

نكار ، ظن ایدرسه‌م بو قادینی اولدن طانیوردی ؛ چونكه اونك بویله معنیدار برادا ایله ایكیمزك آره‌سنه صیقیشمه‌سندن و كندیسنه عادتا برمعشوقه معامله‌سی یاپمغه باشلامه‌سندن هیچ شاشیرمش كورونمیوردی ؛ حتی طراوتنك یناغنی ، ایكی كره اونك یامرو یومرو آغزینه اوزاتمق لطفكارلغنده بیله بولندی ... شیخك قاریسی قارشیكی مندردن بنی تدقیق ایدییور ، برقاچ دفعه نظرلرمز بری برینه اصابت ایتدی ؛ دوغریسی بو قادین بوتون بوقاریشیق سیمالر ایچنده كرك قیافتی ، كرك اطواری ایله انسانه یكانه تمیزلك ، انتظام وعفت حسی ویره‌ندر ؛ بیاض صاچلری‌ده باشنه آیری برنجابت بخش ایدییور ؛ آزاده بر ، آمرانه برادا ایله بردن قالقوب صوفه‌ده دولاشانلره یاواش یاواش برشیلر تنبیه ایله‌یور . كوشه‌سنده اوطوران شیخ بردن ، قهقهه ایله كوله‌رك :

— هاه ، بزم جماعت كلیور . دیدی .

بو سوز اوزرینه قالقیلوب پنجره‌لردن دیشارییه باقیلدی ؛ باغچه‌نك آغاجلری آره‌سندن بر كومه اركك ، كیمنك ألنده برشیشه ، كیمنده بردف ، كیمنده برعود بزه دوغری كلیورلر .

زیبا خاله :

— بونلر هپ برلك نره‌دن چیقدیلر ؟ دیدی .

شیخ ، كوله‌لرنده دوام ایده‌رك :

— چیفته چاملرك آلتندن ؛ دییه جواب ویردی . اونلر محبته صباحدن باشلادیلر .

محبت ، بکتاشی تعبیرنجه ، ایچمك ، چالغی چالمق الخ . . . اوله‌جق . فی الواقع ، کلنلر پك چوق ایچمشه بکزه‌یورلر ، ایچلرنده جاکتنی صیرتنه ، یاقه‌لغنی ألنه آلانلر ، کورولتو ایله کولوشه‌نلر ، شاقه‌لاشانلر وار . بونلرك برآز کریسنده یافضله سرخوش ویا علیل برآدام کلاهنی ألنه آلمش ، اوزون قیرچیل صاقاللی بردرویشه اتکا ایده‌رك یورویور .

برآز صوکرا هپسی بزم اوطوردیغمز اوطه‌یه دولدیلر وشیخ طرفندن برر برر بکا تقدیم ایدلدیلر . یالکز دییورم . چونکه نکار بونلره آشنا . یالکز ارقه‌دن کلن قیرچیل صاقاللی شیخی طانیمیور اوله جق که اونی آیریجه کندیسنه :

— رهبریکز لطیف بابا . دییه طانیتمق لزومی کورولدی .

رهبرمز لطیف بابا ، بوتون دیکر افندیلر کبی پك لاابالی طورلی برآدام ؛ قولسز ، قیصه بر جاکت کییور ؛ بلنده طونوق وایری برطاش طوقه‌لی کمری وار ؛ مینتنك ایلکلرندن قیصه ، اینجه زنجیرلره معلق قیرمزی ، یشیل ، بیاض رنکده بردیزی بلور پارچه‌لری صارقیور وایری کووده‌سنی نکارله بکا دوغری چویره‌رك أکشی برروم ایلی شیوه‌سیله :

— بکی جانلر بونلرمیدر ارنلر ؟ دییه صوردی .

بوتون یوزلر ، بوسوزلر ، بوسسلر ، بوتون بوانسانلر ، اوطورردیغم اوطه‌نك هواسی بنی کیتدکجه دها زیاده بوناتیوردی و نکاری یانی باشمده راحت راحت نفس آلیر کوردکجه عادتا اوفکه‌لنیوردم ، یوزینه الك بلیغ معناسنی ویره‌ن وآغزینك براوجنی شویله یانه دوغری خفیفجه چکن اودائمی ، براق تبسمی ایله مقابله ایدییور ، هرکسه دلنواز برنظرله باقیور . مکر ، سنه‌لرجه اونی اکلامقدن نه‌قدر اوزاق قالمشم !

« برقاچ کره، اوطوردیغی یردن باشنی پنجره‌یه اوزاندی:

— نصیب نره‌ده قالدی! عجبا کلیه‌جکمی؟ دییه سویلندی.

«بونصیب خانم، نکاری بومذبله‌یه سوروکله‌ین قادیندر. کندیسنه‌قچ دفعه یالیده مصادف اولدم. قاچ دفعه‌نکارله باش‌باشه کیزلی مکالمه‌لری اوزرینه‌دوشدم، اونره‌ده ایسه کندی أثرینی تماشایه کله‌جکدر؛ نته‌کیم، برقاچ دقیقه کچمدی‌که، کوشه‌سندن دائما باغچه‌یی سیر ایدن شیخ، چاپقین برتبسمله، نکاره دونه‌رك:

— مراق ایتمه‌یك، شیمدی نره‌ده ایسه چیقار کورونور، چونکه رؤف بك افندی تشریف بیوریورلر. دیدی.

«هپسی بردن، شیخك کولیشنی تقلید ایتدیلر. نکار هروقتکی تبسمنی محافظه ایله اکتفا ایلدی وخفیفجه قیزاره‌رق اوکنه باقدی. بو رؤف بك کوموشلی، کول‌باستونلی، یاقه‌سی اطلاس پارده‌سولی، بییقلری اینجه وقیوریق کنجلردن بری... یکی نسلدن برقلم افندیسی... بو، محقق، شیخك‌اوقدر معنیدار تبسملره میدان ویرن سوزینه کوره نصیب خانمك یاری اوله‌جق. فی‌الواقع کنج آدم، اوطه‌یه کیروب علی الاصول شیخك دیزلرینی واللرینی اوپوب یرینه اوطوردقدن صوکره کندیسنه نصیب خانمی صوراندره اویله التزامی برخصوصیتله جواب ویردی‌که...

« زواللی نصیب خانم آنجق لامبه‌لر یانارکن کله‌بیلدی، طونبول وجودی دانتللر وقوقولر ایچنده پرخلجان ایدی؛ مکر بورایه کله‌بیلمك ایچین بوتون کون نه مانعه‌لرله چارپیشمامش، نه تهلکه‌لر آتلامامش! آکسزین کیجه یاتیسنه کلن مسافرلرمی صاومامش؛ یولده کندیسنه تصادف ایدن زوجنه بیك دورلو یالانلرمی اویدورمامش؛ ایکی کوندر اوتوز طقوز درجهٔ حرارتله یاتان چوجوغنی یکی بردادینك ألنه براقمغه مجبورمی اولمامش واك صوکنده، آرابه‌سی درکاهه منتهی یولك دیرسکنی دونه‌جکی صره‌ده پدرینك آرابه‌سیله « هابه هاپ » قارشو قارشویه‌می کلمه‌مش... نصیب خانم، بونلری آکلاتیرکن

کوزینك اوجیله آره‌ده بر رؤف بکه باقیوردی . زیبا خاله کنج قادینك بوتون بوسوزلرینی هر نه‌دنسه محقرانه واستخفافکار بر تبسمله دیکله‌دی ؛ نکار متحیر ایدی . اوطه‌ده کیلر میاننده نجاتی افندی اسمنده بری :

«— قوجه‌ك نه ایسه اما ، بابا که راست کلیشلك فنا ، نصیب‌خانم . دیدی . وهر کس کولوشمکه باشلادی . کیتدکجه بکتاشی درکاهلرینك معناسنی دها ایی آکلایورم ، بونلر محقق عائله حیاتی علیهنه قورولمش بر طاقم مؤسسه‌لر اوله‌جق .

«بر آز اول او قیرچیل صاقاللی درویشله ، بزم رهبر مزله دیشاری‌یه چیقان شیخك زوجه‌سی قولنده بویوك وکناری صیرمه ایشله‌ملی بر حاولی ایله یاقلاشدی واولا نکاره ، صوکره بکا دوغری اکیلوب :

— هایدی افندم ، وقت کلدی . صوینکزده آبدست آلکز ، رهبریکز بکله‌یور . دیدی .

« وصوکره شیخه دونه‌رك :

— أرنلر ، هرشی حاضر ؛ آرتق باشلانیلسه . سوزلرینی علاوه ایتدی .

«بوبکتاشی آبدستی بوسبوتون باشقه برشی : صو ، وجودك اقسام معلومه‌سنه بش وقت آلنان آبدستلردن دها آز تماس ایتدیکی حالده ، ینه حکمی حیاتك صوکنه قدر دوام ایدییورمش . بو نه‌درجه‌یه قدر دوغریدر بیله‌میورم . چونکه رهبرمز بو معلوماتی بزه یاری شاقه‌جی ، یاری‌جدی برطورله ویردی . اولا ، نکار آبدست آلدی . رهبر برطرفدن ألنده‌کی ابریقله اوکا صو دوکیور ودیکر طرفدن سویله‌نه‌جك دعایی اوکره‌تیوردی . بودعا غایت بسیط وتورکجه اوله‌رق سویله‌نیور ؛ مثلا قولاقلر ایصلانیلیرکن : « بو قولاقلر بعدما کوتو سوزه ، دیدی‌یه قودی‌یه قارشی مسدود قاله‌جق . » ، کوزلر ایصلانیرکن : « بو کوزلر ، کوردیکنی کورمه‌مش کبی اوله‌جق » و صیره آیاقلره کلنجه : « بو آیقلر حق یولندن شاشمیه‌جق . » الخ ... کبی جمله‌لر تکرار ایدیلیور .

نكار بوتون بونلری تيترهك برسسله وعادتا جدی برشی یاپیور مشجه‌سنه دقت واهتمامله سويله‌دی ووجودی آبدستك صوكنه‌قدر، هله آياقلری يیقانیركن، سراپا اورپيشلر ايچنده‌قالدی . بن آزچوق اوفكه‌ايله وعادتا خوردانه‌رق يیقاندم. ايچمدن : «بوباشمه‌كلن نه‌در؟ هيچكز قهراولك.» ديیوردم. مكر باشمه‌دها نه‌لر كله‌جكمش آبدست مراسمی بيتديكدن صوكره بزی ـ كندی تعبيرلری‌وجهله ـ يالين آياق ، باشی‌قاپاق ، ميدانك قاپوسی اوكنه كوتورديلر ؛ بو، ميدان‌دنيلان شی تكيه‌نك آلت قاتنده برضلعی جامكانلی، مسجدطرزنده كنيشجه مستطيل بر يردر ؛ ديوارلری سراپا مذهبی معلقـات ايله اورتولی وزمينی چپ‌چوره بياض ، سياه و قرمزی رنكلی پوستلرله دوشه‌ليدر ؛ ميدانك شمال جهتی موقع رشادتی وياخود اكر تعبير جائزسه محبانك قبله‌كاهنی تشكيل ايدييور؛ اوراده ، هرايچری‌يه كيره‌نك يرينه اوطورمزدن اول ، برچوق‌تعظيم وتعبد مراسميله يانته ياقلاشـوب اوپديكی لحد بچمنده بربياض مرمر واركه هربر كوشه‌سنده برر مترو طولنده قالين مومل يانيور و اوزرنده هنوز مومل ياقيلمامش قرق قوللی ، مجسم بركوموش شمعدان طوريیور. مرشد، باشنده سياه صاريق ، ديلم ديلم بركلاه ، صيرتنده كنيش وبياض برعبا ايله‌بوطاشك يانده كندی پوستنك اوستنه ديز چوكمش ، أللرينی عباسنك يكلرينه صوقمش، كوزلری قاپالی بر مومیا كبی حركتسز اوطوريیور . بودينی ده‌قور ايچنده آسـيائی براله تصـورينی آكديريیوردی . ايچری‌يه اولا زوجه‌سی كيردی . أللری چاپراست واری، كوكسی اوزرنده، هراوچ آديمده بر آنی برتوقفله‌سريع برر ركوع‌حركتی ياپه‌رق ميدانك بوينجه اوبياض‌طاشه‌دوغری يوروردی ، اكيلوب طاشی اوپدكدن صوكره آياغه قالقدی و هپ اومشی ايله صـاغدن صوله برنيم دائره دائره چيزوب مرشـدك ديزلرينه قاپاندی ونهايت كندی پوستنه‌ده عينی حرمتی كوسـتره‌رك ، يرينه اوطوردی ؛ اونی متعاقب صيره صيره اركك‌لر كيرديلر ، ايلك نظرده ، قادينلره هيچ اولمزسه ظاهری

برحق مساوات ویردیکنه ذاهب اولدیغم بوطریقتك ارکاننده‌ده آرقه صفی ینه قادینلر تشکیل ایدییور ویاش، قدم کبی حقوق تقدم، رجایتمزك ویردیکی حق رجحان اوکنده آنجق ایکنجی درجه‌یه قالیور. نته‌کیم بن‌ده میدانه، نکاردن اول کیردم ؛ دها دوغریسی ایکیمزدن اول رهبرمز کیردی ؛ بو آدم شیشمانلق و سرخوشلق کبی برطاقم عوارض جسمانیه‌سنه رغماً دیکرلرینك کیندن دها کوج بعض فضله مراسمه تابع اولدی . مثلا کیررکن قاپونك اشیکنی اوپدی، صوکره یوروركن هراوچ آدیمده بر کاه عربجه ، کاه عجمجه ، کاه آچیق تورکجه خطابه‌لرده بولندی ؛ مرشدك جوابلرینی بکله‌دی ، صوکره کیتدی . اوقالین ، اوزون مومل‌ردن آلدیغی بر مقدار آلوله قرق قوللی شمعدانك قرق دانه مومنی برر برر یاقدی ، بو مشغله آراسنده دوداقلری فاصله‌سز ، بر سورو دعالر میرلدامقدن خالی قالمدی ، برچوق دفعه شیخك اوکنده‌یرلره قاپاندی ، قالقدی ، ینه قاپاندی ، صوکره کری کری دیشاری‌یه چیقدی . نکارله بن اونی دهلیزك یارم ظلمتنده یان یانه بکله‌یوردك ؛ میدانده قادین ارکك، لااقل اللی کشی‌دن فضله بر جماعت وار ؛ بونلر صیره صیره چپ‌چوره پوستلرینك اوستنده دیز چوکمش اوطوریورلر . رهبرمز ألنده ایجه، بیاض برایپ ، یانمه یاقلاشدی وبوایپی یواشجه بلمه باغلادی ، برقسمنی بوینمدن چیردی وبراوجنی‌الملك باش پارمغنه صاردی ، دیکر اوجنی‌ده کندی الینه آلدی. بز بویله‌جه بری بریمزه باغلانمش بر حالده سنده‌لیه سنده‌لیه قاپونك اشیکنه دوغری‌یورودك . رهبرم اشیکك اوکنده توقف ایتدی وکور برسله‌شویله باغیردی :

— یا مفتح الابواب!

ایچریدن مرشد، عین سسله آکا جواب ویردی:

— فتحنالك باباً مبیناً

«بونك اوزرینه ایکیمز بردن اکیلوب اشیکی اوپدك ؛ رهبرم قولاغمه یواشجه:

— باصمادن کچ ؟ دیدی .
بن وهلهً آکلایه‌مدم .
— نره‌یه باصمه‌دن کچه‌یم؟ دییه صوردم .
بو یمدن ایپله چکن آدم :
— اشیکه اولاد، اشیکه . دیدی .

اشیکه باصمه‌دن کچدك. ایچری‌یه آتیلان برایکی آدیمی متعاقب یوزیمزی یانان مومل‌رله مرشده دوغری چویردك وتکرار یره قاپاندق . معمافیه آیاغه قالقوب یوریشمز اشیك اوپمه‌لریمزدن ، آتلامه‌لریمزدن وبویره قاپانیشمزدن دها مشکل اولدی ؛ مگر او هراوچ آدیمده بر توقف ایده‌رك یورویشلرده نه‌کیزلی بر هنر وارمش ؛ برثانیه بیله سورمه‌ین بو آنی توقف اثناسنده صاغ آیاغك باش پارماغی سرعتله صول آیاغك باش پارمغنه دوقوندیریلیور ، بل خفیفجه اوکه دوغری ایکیلیور وأل کوکسه باصدیریلوب کوزلر برلحظه ایچین منحصراً شیخه معطوف قالیور وبو اوقدر سرعتله ، اوقدر مکرراً یاپیلیورکه انسان یورودیکی مدتجه عادتا اللرینك، قوللرینك، یوزینك وخاصةً آیاقلرینك اداره‌سنی شاشیرییور، بوتون ظواهریله برصرعه‌لی حاله کیرییور.

مرشده بش اون آدیم قاله بردن توقف ایتدك ؛ رهبرم ینه یوکسك سسله اوقارمه‌قاریشیق خطابه‌لرینه باشلادی. بوخطابه‌لر برچوق اولیا وانبیا اسملریله اورولمش، عادتا تاریخ مقدسدن برصحیفه‌کبی... سوزلری آنجق نهایته دوغری کاملاً موضوع مراسمه تعلق ایتدی وتقریباً شومعناده بر طاقم جمله‌لر احتوا ایلدی:

« کوزی کورمز ، قولاغی ایشتمز برجان، آنادن یکی دوغمش ، بوینی باغلی بر قوربانلق قوزی داره کلدی ، حاجی بکتاش ولی اوجاغنده یاتمق دیلر. کوزی کورمك دیلر. کتیردم قبول ایدرمیسك؟ سوأل ایتدم . » الخ .
بو قربانلق قویون بن ایدم . مرشد ، رهبرك صوك سوزلرینی کلمه‌سی

کلمه‌سنه تکرار ایتمك شرطیله جمعیته تبلیغ ایتدی و فضله اوله‌رق شویله دیدی :

— بو جانك الندن ، دیلندن ، صدق وخلوصندن امینمیسکز ؟

هپ بر آغزدن : (ایوالله ! ارنلر !) جوابی ویرلدی و بونی هیجانلی تکبیر صدالری تعقیب ایلدی ؛ آرقه‌مده بعض قادینلرك آغلادیغنی دویوردم ؛ بن حقیقتاً کسیلمکه کیدن بر مخلوق کبی بلااختیار بوینمی بوکدم .

چوبانم بنی یاواش یاواش بوینمدن چکه‌رك شیخك اوکنه کتوردی؛ دیز چوکدم؛ باشمی اوزاتدم، (بکتاشیلر بوکا باش تسلیم ایتمك دییورلر) صاغ ألله تنبیهلری اوزره جبه‌سنك اتکندن طوتدم‌وصول الیمی باش پارماقلرمز یکدیکرینه متصل اولمق اوزره ألنه براقدم. سیاه‌صاقاللی آدم، مهم برسر تودیع ایده‌جکلره مخصوص اندیشه آور برصمیمیت ایله آغزینی قولاغمه یاقلاشدیردی.ایچمدن کندی کندیمه : (ایشته بکتاشی سرینه شیمدی واقف اوله‌جغم !) دییوردم وتکیه‌یه کیردیکم ساعتدن بری‌ایلك دفعه اوله‌رق‌چوجقجه‌بر مراقله‌تتره‌یوردم. چوق کچمدی، مراقمك بوشه چیقدیغنی حس ایتدم، آنجق‌بش دقیقه سوره‌ن بوکیزلی تلقینی متعاقب، کنج مرشدمك اوکندن قالقدیغم زمان باشمده فضله اوله‌رق یالکزقالین برکچه کلاه واردی ، اورامده بوندن باشقه‌هیچ برشیئك آغرلغنی دویمیور، قولاقلرمده ، شیخك ایلك وصوك سوزلرینی تشکیل ایدن شو ایکی مبهم جمله‌دن باشقه هیچ برحکمتك ایزینی طاشیمیوردم: «ألمکه،بلمکه، دیلکه صاغلام اولاجقمیسك؟» ، « کلمه، کلمه! دونمه،دونمه! کلنك‌مالی،دونه‌نك جانی کیدر.» ایشته بجه، بلکه بوتون اسرار بوندن عبارت! بونی متعاقب ، ینه رهبرك رفاقتنده،صاحبلری نامرئی برچوق بوش پوستلری‌اوپمك‌صیره‌سی کلیور؛ اولا اوبیاض طاش، بالم سلطان‌طاشی اوپولیور، صوکره‌حاجی‌بکتاش ولی پوستی، صوکره خراسان پوستی، دها صوکره آشجی بابا پوستی‌ونهایت... ونهایت ظن ایدرم، آرتق ، یکی بکتاشی یورغون، سرسم بر حالده کندینه

تخصیص ایدیلان پوستك اوزرینه ییغیلیور ؛ بوتون پوستلر ، بو اوزرلرینه قاپانیلان، بواوپولن ، مقدس پوستلر نه قدر فنا قوقویور! عادتا هپسی‌ده بر تکه‌نك صیرتندن یکی صییرلمش کبی . . .

« حقیقةً بن بوکیجه نه چیرکین ، نه معناسز شیلر یاپدم ! شبهه‌سزکه حیاتمك بو صفحه‌سی بنم ایچین ایستر ایسته‌مز اعترافی کوچ بر ماجرا اوله‌جق ؛ بو تحف مراسمك صوکنده حس ایتدیکم ذلت ، بنی کندیمه قارشی ایشلنمش برکناهك مجازاتی کبی دائما ، دائما تعذیب أیلیه‌جك . بن براز اول بوأللی کشیدن مرکب خلقهٔ تماشا اورته‌سنده نه ایدم ؟ نه وضعیتده ایدم ؟ هیچ شبهه‌سز، بیلمیه‌رك؛ برسیرك اورته‌سنده ، طاقلا آتان بر قلوون قدر کولنج ایدم. بووهمم، صره نکاره کلنجه بوسبوتون قوت بولدی.اونی‌ده میدانك اورته‌سنده بوینده اینجه برایپله قیرچیل صاقاللی ایری بر آدمه باغلانمش، آیاقلری چپلاق، صاچلری پریشان، کاه سه‌که‌رك، کاه یرلره قاپانه‌رق قیملدانیر کوردکجه باشمك بلااختیار اوکه دوغری ایکیلدیکنی ویوزمك قیپ قیرمزی کسیلدیکنی حس ایدیوردم . کنج وکوزل قادینلره مضحك وضعلر هیچ یاراشمیور؛ بویله قادینلرك کولنج اولمه‌سنده نهایتسز برفجاعت وار .

« ایشته اوده اشکنجه‌سنی اکمال ایتدی ویاواشجه‌یانی باشمه دیزچوکدی. بونی متعاقب میدانده اوزون دعالر وعبادتلر اولدی ؛ اوزرنده « واطسمواهم فقیراً ویتیماً . . . » یازیلی برقاپونك اوکنده آیینلر یاپیلدی ، دها صوکره هیچ بر دقیقه اورته‌ده طولاشمقدن خالی قالمیان رهبرك « وسقاهم . . . » دعاسیله ، مرشددن اعتباراً ألدن أله اوزاتمغه باشلادیغی بر بویوك صراحینك ایچنده‌کی قیرمزی مایعدن ایچیلدی ؛ بومایعك طادی حقنده هیچ برمعلوماتم یوق ؛ چونکه صراحی بکا کلنجه‌یه قدر تمام اللی بش آغزه تماس ایتدی وبو آغزلردن بردانه‌سی‌ده آل خطوز عفیفه خانمك سیاه دیشلی ، یامرو یومرو آغزی ایدی .

«آ کلاشیلان بکتاشی اخوتی بوکبی وسائطله تأمین اولونیور . فی‌الواقع اوقدر تیتیز بیلدیکم نکارك بیله کندینی، بوایکرنج مجبوریته بلاتردد قاتلانه‌جق درجه‌ده برعلوجناب کوسترمکدن منع ایده‌مه‌یشی بو اصولك نه رتبه مصیب ومؤثر اولدیغنی بکا کافی مقدار اثبات ایله‌دی .

«بکتاشی آیینی بوقدرله قالمیور، دها دوغریسی اصل بوندن صوکره باشلایور. چوق کچمیور، عین میدان غریب برمیخانه حالنه کیریـور ، براز اول کمال خشوع ایله پوستلرینك اوستنده تك تك دیز چوکنلر ینه عین میداندهٔ قهقهه‌لر، شقه‌لر وشرقیلرله برطاقم مدور یر صوفره‌لرینك اطرافنـه کیشی کوزل ، چپ چوره‌یه‌بلیو‌یریورلر. بوصوفره‌لر برسکروجوشش کیجه‌سنك بشیکلری کبی طوریورلر؛ انسان بونلرك اطرافنه اوطورانلرك براز صوکره یرلرندن نه‌حالده قالقه بیله‌جکلرینی أولدن واپلاك نظرده کمال وضوح ایله تخمین ایده‌بیلیور. بوزه قونولمش ایری قارنلی راقی صراحیلری برطرف، یالکزمزه‌لری کورمك بوراسنك ایرکج نصل معدوی برسفاهته میدان آچه‌جغنی ؛ کلامغه کافی کلیر. آلله صاقلاسون، بوصوفره‌لرك اوستنده نه‌لریوق! شبهه‌سزکه برچین برنسنك مشهور مطبوحاتی بوندن دها زنکین وبوندن دها قاریشـیق دکلدر ، نکاره یاقلاشوب دیدم‌که :

« — بوتون بوایریلی اوفاقلی طباقلر، بوتون بوشیشه‌لر، هانکی معده‌لره بوشاله‌جق؟.. بونلری هانکی جکه‌لر اوکوته‌جك ؟

« نکار، کندیسنده ایلك دفعه کوردیکم قلندرانه برطور ایله:

« — بزم معده‌لرمز، بزم چکه‌لرمز. دیدی.

« — سنك چکه‌ك وسنك معده‌ك بلـکه، دییه سویلندم. فقط، بن تپه‌مدن طیرناغمه قدر اویله یورغون، اویله بزکینم‌که ... تنها بریرده تك باشمه وبویوك برحسرت وندامتله صباحی بکله‌مکدن باشقه برشیئه یارامیه‌جغم .

« نكار، بو اوفكه‌می پك معناسز و نابمحل بولدی، محقرانه اوموزلرینی سیلكدی، سادەجه شویله دیدی :

« — چوجق!

« كیتدكجه اوندن نفرت ایدییوردم، حیاتده یكی و واسع برافقه دوغری یوروديكمنه و بنی اوقدر كریده براقدیغنه قانع كه . . عادتا غروردن ایچی ایچنه صیغمیور ؛ هرشیئده خالەسنی تقلید ایدییور و هرمقلد كبی بوایكرتی بنلكنی بیك كوجلك و بیك موفقیتسزلكله طاشیور .

« نته كیم صوفرەیه اوطوردیغمز زمان، هیهات ـ اوت هرشیئه رغماً نهایت بن‌ده اوطوردم ـ نوربابا زیبا خالەنی صاغنه ، اونی صولنه آلدی ، بن زیبا خاله ایله نجاتی بك اسمنده برینك آرەلرینه صقیشدم . صوكره صیرەسیله دیكر بكلر وخانملر كلیور ، آل‌خطوز عفیفه خانم بورادەده نكارك یانندن آیرلمادی ، نصیب خانم رؤف بكیله دیز دیزه ، قارشیمده اوطوریورلر ؛ بویله‌جه ، قادین اركك اون‌بش كشی قدر وارز ومیدانی قاپلایان درت صوفرەنك اك معتنا و مستثناسنی تشكیل ایدییورز . دیكرلرنده تكیەنك موقع واعتبارجه ایكنجی واوچنجی طبقەنی تركیب ایله‌ین درویشلری اوطوریورلر . بری برینه یتیشیك دوران بوصوفرەلرك هپسنه بردن نور بابانك زوجه‌سی ریاست ایدییور . دوغروسی ، بوصنف تشكیلاتی هیچ درویشلك عاداتیله متناسب دكل . بكدیكرینه « قرەدش » دییەن بوآداملر عجبا قردەشلكی نه كبی خصوصاتده استعمال ایدرلر ؟ هیچ شبهەسز ، بكتاشی دركاهلرینك قپولرینه « اكرمواالناس علی قدر درجاتهم » طرزنده برر لوحه تعلیقی چوق موافق اولەجق . بویله دوشونوركن بافدم‌كه بزم صوفره بیله برطاقم صنفلره آیرلمش ؛ مثلا مرشدك كندینه مخصوص آل رنكلی برراقی طاقمیله ، ینه او رنكده طباقلره قونولمش آیری مزەلری واركه بونلردن استفادەایتمك امتیازی یالكز زیبا خانم ایله نكاره ویرلمش ؛ بززواللیلر صوفرەنك تاكوشەسنده اوطوران

نوریه خانم اسمنده یاشلیجه ودوزکونلی برقاینك ألندن وتك بیاض برقدحدن مناوبةً ایچیورز : هیهات ، أوت ، تك ومشترك برقدحدن !.. بن هرشیئه رغماً آرتق کندیمی جریانه براقدم ؛ برآن اول سرخوش اولمق و صنیزمق ایسته‌یورم ؛ حیاتمده ، بوتحف احتیاجی برچوق دفعه‌لرحس ایتدیکم اولدی ؛ سرخوشلقده کندی کندیمی تحقیر وتذلیل ایتمك لذتنی بولیوردم .

«فقط ، نکارك ایچدیکنی هیچ کورمه‌مشدم ؛ یاننده‌کی بیاض انتاریلی ، سوز کون نظرلی کنج درویشك ، ایکیده بر ، کندینه اوزاتدیغی پنبه قدحی آغزینك کنارینی خفیفجه یوقاری‌یه دوغری قالدیران تبسمیله آلوب دودقلرینه کوتوریشلرینی کوردیکجه حیرتدن حیرته دوشویورم ؛ اوبوقدح مراسمنه چوقدن آلیشمش کبی طوریور ؛ هردفعه‌سنده بیك‌ادا ایله ایکیلوب ساقینك ألنی اوپمکی ، صوکره بوشالان قدحی حرمتله کوکسنه کتورمکی هیچ اونوتمیور ؛ حتی ـ ساقیسی مرشد اولدیغی ایچینمیدر ، نه‌در ؟ ـ بونی دیکرلرندن فضله برخواهش واهتمام ایله یاپیور وبوکا کندیلکندن دورلو دورلو شوخلقلر ودورلو ، دورلو ظرافتلر علاوه ایدییور ؛ اویله‌که صوفره خلقنك کوزلری بلا اختیار اوکا دوغری چوریلیور ، حتی آره‌صیره ، دیکر صوفره‌دن بزم صوفره‌یه کلنلر اولیوردی . ذاتاً نکارك هانکی بر طوری ، هانکی برحرکتی بومحیطك هواسنی‌ایکیده بربویله برتجسس‌رعشه‌سیله‌اهتزازه کتیرمکدن خالی قالیور ؟ مرشد باشده اولمق اوزره ، هرکسك‌مطمح نظری او دکلی ؟ اوعادتا بوتکیه‌یه آنی برآیدینلق حالنده کیرمشه بکزه‌یور ، بوتون کوزلرده اویله‌برقاماشمه امارەسی وار . هیچ شبهه‌سزکه نکار آقشامدن‌بری کوردیکم قادینلرك الك کنجی ، الك کوزلی والك‌مستثناسی ایدی ؛ نه زیبا خاله‌نك عظمت و دبدبه‌سی ، نه نصیب خانمك پیرلتیلی و شاقراق موجودیتی ، نه ده باجینك همشیره زاده‌لری اولدقلری سویله‌نن غزال کوزلی ایکی کنج قیزك طراوتلری اونك بر باقیشنه ، بر کولوشنه ، محسوس نامحسوس بر وضعنه

یتیشه‌میور. اونك قیملدانیشلری بوتون خلقك روحیتنی بسته‌له‌ین برموسیقی آهنکنه بکزه‌یور .

« بلکه بر آزده کیسه‌سنك قوت واهمیتیدرکه اوکا بویکتا موقعی ویردی. بکتاشی درکاهلرنده کوزه‌لك و زنکینلك ، اوکنده هر باشك اکیلدیکی ایکی بیوك قدرتدر . نکار بو ایکی قدرتی نفسنده جمع ایتمش بولنیور . کیم بیلیر، بوظفر کیجه‌سی اوکا قاچه مال اولدی ! بن کندی حسابمه بوتحف مسامره ایچین صباحلین شیخك مندری آلتنه براقیلان پاره ایله برابر اون لیرانی متجاوز برشی صرف ایتدیکمی خاطرلایورم . کیم بیلیر شیمدی ، مرشدك صاغنه اوطورمه‌سنه رغماً ینه هرحالیله مخلوع برملکه‌یه بکزه‌ین زواللی زیبا خاله اون سنه‌در بورایه نه‌لر دوکمشدر ؟ فی الواقع ، اونك تکیه‌ده‌کی موقعی هنوز نکارك موقعندن آشاغی دکلدر. هنوز، هرکس کندیسنی عبودیتکارانه برلاابالیلکله «خانم افندی!» دیه‌چاغیریور، مثلا یا اوطه‌سنده اونوتلمش سیغاره طبقه‌سنی کتیرمکه بش آلتی کشی بردن قوشیور ، یا یره دوشه‌ن مندیلنی طوپلامق ایچین اوچ درت بلك بردن اوکنده ایکیلدیکی اولیور. فقط، بوتون بونلره رغماً زیبا خاله‌نك یوزنده برباشقه زمانك وکچمش بر اقبالك حسرتنی چکنلره مخصوص یتیمانه برملال وار . مرشد بونی حس ایتمش کبی صوفره‌ده هپ اونکله مشغول اولیور. که قولاغنه محرمانه برشیلر فیصلدایور ، که ـ ظن ایدرم، معناسی یالکز ایکیسی آره‌سنده معلوم ـ برطاقم طورلرواشارتلرله اونی کولدیرمکه چالیشیور وآره‌ده بر کندی ألیله آیقلادیغی مزه‌لردن اونك آغزینه اوزاتیوردی .

«عین لطفی نصیب خانم رؤف بکله وآل خطوز عفیفه خانم نکاره یاپیور ؛ نکار بو اختیار قادینك مزعج وبارد محبتندن وبلکه برازده، کنج مرشدك کندیسنی اهمال ایدر کورونیشندن صیقیلمش کبی طوریور وبعض طورلریله بنم یانمده اوطورمق احتیاجنی کوستریور. حال بوکه بن ـ نه‌قدر نابجا ایسه‌ده

اونلرك تعبيرینی قوللانه‌لم ـ محبتك ابتداسندن بری یانمده‌كی نجاتی بكی دیكلر
كبی كوزومكله مشغولم. بونجاتی بك طاووق‌بازاری ادبیاتیله‌مشبوع بر آدمدر؛
بكا قلندرانه برسسله قطعه‌لر اوقویور، خاطره‌لر نقل ایدییور: عندلیب‌اسمنده
برشاعرك كونده بیلمم قاچ اوقه راقی ایچدیكنی آكلاتیور . كندیسی عدلیه
نظارتنك پك بویوك مأمورلرندن ایمش. ذاتاً بزم صوفره، عودی‌نیازی ایله
رهبرمز مستثنا اولمق شرطیله هپ بویله مهم وكزیده ذواتدن متشكل. نته‌كیم
براز دها آشاغیده نسیمی بك اسمنده بری دها واركه كندیسنك اوقاف
مستشاری اولدیغی سویله‌نیور ؛ دها اوته‌ده قوجه بر میرالای اوطورییور ،
كوكسی آچیق برانتاری كیین ومجلا ، قوجامان باشنی ایكی طرفنه صاللایان
بو آدم برعسكردن، دها دوغریسی بر انساندن زیاده یونان اساطیرنده‌كی او
یكی یتیشمش بالكرمه‌لری قووالایان ساطیرلره بكزه‌یور؛ یانی باشلرنده‌كی كنج
قیزلره اوقدر مشغول‌كه اطرافنی كورمیور. آووردلری‌مزه‌لر وكوزلری بریسی
برجوشقله دولو شبهه ویریجی، اوستی‌اورتولی طورلرله قیملدانوب‌طورییور.
بو آدم آنجق نفس سویله‌نیرلن دركه برازكندینی طوپلایوروایكی دیز اوستی
كاوب بوغوق برسسله آهنكه اشتراك ایدییور .

«محبت‌موسیقی والهی فصللری یالكز بوآدمك منظره‌سنی ده‌كیشدیرمكله
قالمیور ، بوتون مجلسه بر باشقه حالت بخش ایدییور ، آكا مونس برحرارت
ویرییور ... حقیقتاً بكتاشیلكده بنجه یكانه كوزل، یكانه معنیدار اولان شی
هپ برآغزدن نفس سویله‌ییشلردر . بو ، بر سورو قادین و اركك سسندن
متركب اویله غریب بر ارغنون‌كه هر نفحه‌سنده بر باشقه داءالصله‌نك حماسی
سیترەیور ؛ تغنی ایدیلن مصراعلر بر چوق اقلیملردن ، فكری وحسی
بر چوق ماجرا و مصائبدن كچمش بوناق بر روحیتك صایقلامه‌لرینه
بكزییور. بو، بوتون حزنی، بوتون نشوەسی ، بوتون اوپریشان بطائتیله الك
خصوصی برتورك موسیقیسی... دیك‌یاه‌لی چیپلاق قیصراقلر اوستنده قوشان

پت‌پرست تورك، دبدبه‌سی خرافاته قاریشمش بلده‌لرك سورلری كنارنده قارغی صالالایان آقینجی تورك، برعربك چادرنده محمدك مناقبنی، برعجمك سراینده كربلا فاجعه‌سنی دیكله‌ین مسلمان تورك ونهایت قیصرلركده‌ویرلمش صوفره‌لری اطرافنده رقص وطربه دالان مدنی وانقراضی تورك برر برر كوزمك اوكندن كچدیلر. بن وبوتون یانمده كیلر، بومختلف ماجرالرك قاریشیق برمحصله‌سی ایدك، نور بابا چهره‌سنك بوتون معناسیله حظوظی توركی افاده ایدییور؛ بن ایسه روحمك بوتون صمیمه‌سیله حسی توركی تمثیل ایله‌یوردم؛ نكارده بیلمم نه‌دن عادتا برشهزاده‌نك كوزده‌سنه بكزه‌یوردی. زیبا خاله‌نك ایسه، قوبه‌تودیوانخانه‌لرده اوچ اتكلی برانتاریله‌دولاشان ویا كنیش‌سدیرلرده اوزون صاچلی جاریه‌لره‌دیزلرینی اوغوشدیرتان اومطنطن‌اسكی‌خانم‌افندیلردن هیچ فرقی یوقدی. بوتون اوطورانلرك یوزندن صانكه برنقاب دوشیور كیبدی؛ نصیب خانم نه‌قدر انموذجی بر شرق آشفته‌سی، رؤف بك نه‌قدر خصوصی بر استانبول زنپاره‌سی ایدی! باجینك همشیره‌زاده‌لری زیللرینی پارمقلرندن هنوز چیقارمش ایكی كنج رقاصه‌یی نه قدر آكدیرییوردی! میرآلای حمدی بكده ناصل سیلیك بر یكیچری سیماسی واردی! آل خطوز عفیفه خانم ماصاللرمزده‌كی عجوزه تیپنی نه كوزل تمثیل ایدییوردی!

«كیجه‌یاریسنه‌طوغری میدانی شیدا برجوشقونلق استیلا ایتدی؛ مرشد سماعه، قادینلردن برقاچی رقصه قالقدی؛ آل خطوز عفیفه خانم باشده‌اولمق اوزره، اوكا بكزه‌ر بعض كچكین‌قادینلر اوته كینك بریكنك اوكنه دیزچوكوب عاشقانه (مانی) لر سویله‌مكه باشلادی؛ بزم صوفرادن دیكرصوفراله‌كیدنلر، اونلردن بزه كلنلر اولیوردی؛ بونلرك اكثریسی یا چهره‌سنك اك كوچوك تویلرینی برر جیمبزله یولمش قرق بشلك قادینلردن ویا هربرقیلینی آیری بر اهتماماله بوی‌تمشه بكزه‌ین قیرچیل اركككلردن عبارتدی؛ هربری كندینه مخصوص سوزلر، طورلر، باقیشلر، كولوشلر وجوششلرله كلیور. بن،

كاه آلقول ، كاه صوغان ، كاه آغير لوانطه قوقولرى نشر ايدەن بو بولانيق انسان دالغەجقلرى ايچنده بوناليور وهرچهرەيه آيرى برحيرتله باقييوردم ؛ بتم بوحالم صوفرەنك تا اوبر اوجنده ، بالكه يوزنجى قدحنى بوشالتمقله مشغول بويوك قارنلى رهبرمك هرناصلسه نظردقتنى جلب ايتمش اولملى كه، ايكيده بر، بلندن يوقاريسنى بكا طوغرى اوزاتوب :

« — هى اولاد ، بزه هيچ بر سر صاقلى قالماز ، بن آكلادم ، سن فيلسوف بر آدامه بكزييورسك ، هرشيئه عبرت كوزيله باقيورسك ، كل يانمەده قونوشەلم ، بن فيلسوفجه سويلنمەسنىده بيليرم .

«ديهوردى و بوسوزەقهقهەلرله كولنلر اوليوردى. دير كن،ميداندەصيرتنده ترسنەچويرلمش پاموقلى برخرقەايله باغلر وتارلالر اورتەسنه ديكيلن قورقولقلره شبيه اوپ اوزون، عجائب بر آدم كيردى. هپ بر آغزدن هايقريشديلر :

«— درويش چنارى ... آيول نرەده ايدك سن ؟.. نرەدن چيقدك ؟.. آلك سزه بر فيلسوف دها ...

«بو آدم آقشام اوستى تكيەنك باغچەسنده تصادف ايتديكمز ايرى كوبەلى درويش ايدى . مكر بو يالكز نكارك دكل بوتون تكيه خلقنك شقالاشديغى خصوصى برشخص ايمش . مع مافيه يوزى هيچ شاقەيه مساعد كبى كورونميور ، كوزلرى ديك ، آغزى متقلص، بورنى حشين، سويلەنن سوزلردن هيچ برشى آكلاميورمش كبى هركسك يوزينه باقيور ؛ ظن ايدرم ، بو باقيشلرده بيك دورلو معنالر بولانلر وار . نتەكيم بر اختيار خانم اكيلوب قولاغمه ديدى كه :

«— اولادم، بوپك محترم بر ذاتدر، يكرمى سنەدر دركاهەخدمت ايديور، اوچ دفعه يايا اولەرق حضرت پيره كيدوب كلدى . هرسوزنده بر حكمت واردر ؛ هرديديكى چيقار . باجى اوكا دانيشمدن هيچ برشى ياپماز. مرشد بيله باشى صيقى يه كلنجه اوكا قوشار . آنك ايچيندركه كنديسنه تاج و تبر

ویرلدی. بونکله برابر کندیسنده کبرك ذره‌سی یوقدر ، کوندوزلری مطبخده یمکنی پیشیرر و کیجه‌لری باغچه‌نك بر کوشه‌سنده ، کندی الیله یاپدیغی درت دیرك اوستنده‌کی چارداغنده یاتار . محبتلره آنجق بوساعتدن صوکره اشتراك ایدر، بعضاً هیچ کورونمز... بوکون، ناصلسه سزك شرفکزه کلمش اوله‌جق. دوغریسی بو، کرك مصاحبك، کرك سنك ایچین خیره علامت اولادم . . .

« مصاحبم دیدیکی نکار اوله‌جق... یانی باشمده‌کی سحرباز سوزلی قادین نه دیرسه دیسون، نکار حقنده بوکیجه‌نك پك خیرلی اولمدیغنی حس ایدییوردم ؛ او ، بوکیجه ، بویاریم سفاهت صوفره‌سنده حیاتك پك مهم بر کوشه‌سنی دونیور . یاننده‌کی سیاه صاقاللی آدام کیندکجه قاباران سیاه براحتراص دانغه‌سی حالنده اونی هرآن برآز دها کندینه دوغری چکیور، یاواشجه قاپلایور ، سنز ، سنز صاریور . بونی بالکنز بن سزمیوردم ؛ زیبا خاله بیله قاچ دفعه کوزینك اوجیله بکا اونلری اشارت ایتدی .

«هرایکیسی ده، مجلسدن آیراش ویکدیکرینه منحصر قالمش کورونیورلر؛ نوربابا متمادیاً سویله‌یور، متمادیاً کولیور. اکثریا آل‌خطوز عفیفه‌خانمك ده اونلرك مکالمه‌لرینه قاریشدیغی اولیور، صوکره ینه باش باشه قالیورلر. بوبیاض انتریلی لاابالی درویش نکاره نه‌لر آکلاتیه بیلیر ؟ نکار اونی ساعتلرجه نصل دیکلیه‌ بیلیر؟ بوایکی ضدی یکدیکرینه برلشدیرن شی نه‌در ؟ ارککك کوزلرینه بوخشین سوز کونلکی نه ویرییور ؟ قادینك کردنتی ناصل بر نشئه‌درکه بو شوخ قهقهه‌لرله دولدیرییور ؟ برساعت کلدی‌که آغیر باشلی بیاض محبه‌می آرتق هیچ طانیماز اولدم : بو، بوتون طورلریله سرخوش، شوخ و آشفته بر قادین... عجبا هرقادینك بناکنده بویله دوغمق ایچین فرصت بکله‌ین رشیم حالنده بر فاحشه‌می صاقلیدر ؟

« ینه هپ بر آغزدن تغنی باشلادی . بوتون سسلرك فوقنده مرشدك سسی دویولویور . نکار باشنی اکدی ، کندینی درین بر وجده براقدی. بن

آغلامق ایسته‌یوردم؛ روحمده‌چوروین، دوکولن‌وپارچه پارچه‌اولن برشی‌وار. حسلر عالمنك بوتون او قورقونج، سیاه وقیزیل شـیطانلری برر برر بندلکمه دولویورلر: کین، استکراه، نومیدی، هراس، حجاب، عذاب‌وجدانی،انکسار خیال ودها بیك تورلو اضطرابلر؛ یرلری بولونامایان ، اسم ویریله‌مه‌ین بیك تورلو آجیلر ، قیصقـانجلق ، حدت ، عصیان دویغولری ... بوتون بونلرله دولویورم؛ حیات، موجودیتمده سراپا برهائله کسیلدی . مظلم بر جوشقونلق ایچنده ایدم ایشته، تام بوصیراده صوفره‌ده مهم برحادثه اولدی: زیبـا خاله ایله نصیب خانم ، وصفـه کلمز بر طرزده قاوغا ایتمکه باشـلادیلر ؛ بوقاوغا بعضلرینك افاده‌سنه کوره تغنی ایدیلان نفسـك بر مصراعندن چیقمش ، او مصراعده شو ایمش :

بوبر رضا لقمه‌سیدر یه‌مزسك دیمدیمی ؟

«یاراماز نصیب‌خانم بومصراعی زیبا خاله‌نك یوزینه دوغری برقاچ کره، اویله معنیدار، اویله مزیف برسـله هایقیرمش وکوزلرینك اوجیله مرشدی اشارت ایدرك اویله تحملفرسا ایمالرده بولنمش‌که، زیبـا خاله بردن فوران ایله‌مش... فی‌الواقع ، زیبا خاله بوتون معناسیله فوران ایتدی ؛ اونی هیـچ بومرتبه مدهش کورمه‌مشدم ، عادتا کوکره‌مش برپارس کبیدی ، ثانیـه بثانیه شکارینك اوزرینه آتلامغه مهیا طوریبوردی ؛ ایکی دیزاوستی یوکسلمش ، کوزلری یووالرندن دیشاری‌یه فیرلامش، وجودی تیتره‌یور ، سسنك بوتون قوتیله شویله هایقیریوردی :

«— ییدم، ییدم، ییدم، هضم ایتدم.. وچیقاردم بیله ... ایسترمیسـك سکا آرتیغمدن ویره‌یم؟ مراق ایتمه! اودهاسنك کبی یوزلرجه آچی، آج کوزلی‌نی طویورور، سنه‌لرجه، سنك کبی یوزلرجه آچی ...

«نصیب خانم ، شـوخ قهقهه‌لرله متمادیاً عینی مصراعی تکرار ایدیـور وایتدکجه زیبا خاله چیغرندن چیقیوردی . برآن کلدی‌که بو آتشین‌منازعه‌عادتا

وحشی بر مصارعه شکلنه کیرمك استعدادینی کوستردی . برینك اللری اوته کینك باشنه آتهجق شیلر آرییور، اوتکی برندن قالقوب هجومه حاضرلانیوردی . بر طرفدن نوربابا ، دیکر طرفـدن رؤف بك بو فجیع حادثه یه مانع اولدیلر ؛ زیبا خاله کوچ ضبط ایدیلیوردی. برکت ویرسون که چوق کچمدی ، شدید بر سیکیر بحرانی هر ایکیسنی ده مغلوب ایتدی؛ نصیب خانمك طونبول وجودی هیچ قریقلرله دولو، رؤف بکك قوجاغنه دوشدی؛ زیبا خاله کوکسنك اورته سندن آنی براوق ضربه سنه هدف اولمش دیشی بر قاپلان کبی بوغوق صیحه‌لر وحشین رعشه‌لر ایچنده صوفره‌نك بر کوشـه سنه ییغیلیوردی. مع مافیه ، بونکله هرشی ختام بولمش اولمدی ؛ قالابالغك برقسمی نصیب خانمك باشنه ، دیکر قسـمی زیبا خاله‌نك قیوریلان ، تپرشه‌ن وجودی اطرافنه اوشـوشدی وبایـیلانلرله آییلاتمغه قوشانلر آره‌ســنده یوروجی بردیدیشمه‌در باشـلادی . یالکـز بن وجلیله باجی ایله درویش چناری بوکا سیرجی قالدق . بیـاض صاچلی قادین کین واسـتحقار ایله مملو بر لاقیدی ایله آیاقده طوریـیوردی . ابری کوپه‌لی درویش بر معجزه قارشیسنده کبی شاشقیندی . بر آز اول ، شوراده بوراده قالانلر ، شـیمدی کورولتودن اویانمش ، بولانیق چهره‌لرنی ، پریشـان باشلرنی صوفره کنارلرینك کولکه‌لکلرندن سرسم سرسم آیدینلغه دوغری اوزانیورلردی ، بن ایسه ، آرتق کیدوب یاتمغی دوشـونیوردم . بلکه بر آز صوکره ، بن ده اوطوردیغم برده صیزه‌جقدم ؛ باشم اویله آغیردی ، معده‌م اویله بولانیـوردی که .. حالا ، عین وضـعیتده آیاقده دوران باجی یه یاقلاشوب :

« — لطفاً بکا یاته‌جغم یری کوستریرمیسکز ؟ دیدم.

باجی کولدی :

— چوق دم آلدیکز غالبا اولادم . دیدی .

« فی الواقع، آیاغه قالقنجه حس ایتدم ، عادتا طوردیغم یرده صاللانیور

واطرافنده کیلری بر بولوط آرقه‌سندن کبی کورویوردم ؛ ذاتاً دون کیجه‌نك بو ساعتدن صکره‌کی قسمی بنم ایچین شـو آنده بیله یاری رؤیائی برشی . . .
«نته‌کیم اویله برحادثه تخطر ایدییورم‌که حقیقتده‌می اولدی، یوقسه‌ساده‌جه سرخوش بینمه چوکن برکابوسمی ایدی حالا پك أیی بیله‌میورم .
«باشم یوکسـك برپنجره‌دن ، سرین برقراکلغه دوغری اوزانمش غشیان ایدییوردم ، یانی باشمده ، نکار اولدیغنی پك ایی سزدیکم برقادین ، برأیله آلنمی طوتیور . دیکریله متمادیاً ایصـلاتدیغی بر مندیلی صاچلرمك اوسـتنه صیقیوردی؛ بن بوألی برقاچ کره‌لر دوداقلرمه دوغری چکوب :
«— آه ، نکار آبلا ! نکار آبلا ! دییه ایکله‌دم وصو کره‌ده آغلامغه باشلادم ؛ نکار :
«— واه ماجد ، واه قرده‌شم . کندیکه کل ، بر آز کندیکی طوپلا . دییوردی . بوحال نه‌قدر دوام ایتدی بیـلمیورم . بردن نوربابانك بزه یاقلاشدیغنی ، صـکره نکاری بلندن طوتوب یاواشجه کندیـنه دوغری چکدیکنی وایکیسنك بردن فیصلداشه‌رق قراکلغك ایچنـده غیب اولدقلرینی کوردم .
«شوسطرلری‌یازدیغم دقیقه‌ده بونك برکابوسدن باشقه برشی اولمه‌مسنی تمنی ایدییورم؛یالکز بونك دکل، بوتون اودون کیجه‌یه عائد نه‌وارسه هپسنك‌ده ...
«بوصوك یکرمی‌درت ساعت ظرفنده صانکه یوزسنه‌لك برماجرا یاشامش کبی تا موجودیتمك کوکندن یورغونم ؛ باشمده ییغین ، ییغین ، آغیر ، سیاه برچوق خاطرات یوکی وار . بن نرده ایدم ؟ نره‌دن کلیورم ! سـفینه برعجم امیرینك قصرینه‌می کیتمشدم ؟ هوپپا بر تورك امیریـلك اکلنجه‌لرینه‌می اشتراك ایتمشدم ؟ تاریخك هانـکی فصلنده ، دنیانك هانـکی قطعه‌سنده ایدم ؟.. بونکله برابر، برطرفدن‌ده دونـکی مسامره‌ده نی بویله بویوك برتأثره صالیویره‌جك نه خارق العاده کریه ، نه خارق العاده فجیع برشی اولمدیغنی دوشونیورم ؛

فی‌الواقع ، یاری معبده بکزه‌ین او پرده ویاریم برظلمت ایچنده ، هر فردی جوشقون براحتراص دالغه‌سی حالنه کیرمش هایقیران ، کوله‌ن ، آغلایان ، باییلان ، قیوریلوب صیزلان بر ییغین انسانك منظره‌سی بنم ایچین حیاتك نادر کوریلن صفحاتندن بریدی ؛ بونده ، عادتا تکمل ایتمه‌دن چورومش ، سقط ، کوچوك بربشریتك فجاعت آلود افاده‌سی واردی و نور بابا دینلن آدم ، بویودیکم مملکتك ایلك کوردیکم خصوصی و تحف بر محصولی ایدی . سراپا احتراص ، سراپا اشتها اولان بو آدم استانبولك ساکن بر کوشه‌سنده ، قرون وسطی ماصاللرنده‌کی سحربازلر کبی ، آتشی هیچ سونمه‌ین براوجاق اوستنده ، بر چوق روحلرك قایناديغی شیطانی بر قازغانی فاصله‌سز قاریشدیرمقله مشغول اولیور .

نکاری ، آرتق هیچ کورمیه‌جکم ...

۸

ارشادانك ایکنجی دوره‌سی

نکار خانم ، نصیب آلدیغی کیجه‌دن صوکره نور بابا درکاهنی ، بر آی ظرفنده ایکی کره دها زیارت ایتدی . فقط ، بومدت ایچنده هیچ بر کون ویاهیچ بر کیجه بکمدی‌که او ، نور بابایی کورمه‌مش ویا اوندن آز چوق دور بولنمش اولسون . نته‌کیم ، آیین جم کیجه‌سنك فرداسی ایدی ، کنج قادین نصف‌اللیله دوغری تا یاتاق اوطه‌سندن ، تا یاتاغی ایچندن نور بابانك سسنی ایشیتدی ورعشه‌لر چارپنتیلرله قالقوب ، پنجره‌لرینك برندن سسه دوغرو باشنی اوزاتدیغی زمان ،

سیاه صاقاللی مرشدی، یاریم آیدینلق ، پرسکون بر کیجه ایچنده ، قویك اورته‌سنده، اوزون برقایغه یاصلانمش :

. . . . اسمه نکارم اویقوده

میانلی برشرقی‌یی پرده پرده یوکسه‌لوب آلچالان بر سسله هایقیریر حس ایتدی؛ بوتون وجودینی لطیف برقورقو قاپلادی، دیزلری تیتره‌دی، بوئندینی یره دوشو ویردی .

ایرتسی کون، اوکله صوکی، شهره اینیوردی. اسکله‌دن واپوره آتلایه‌جغی صیره‌ده برده باقدی‌که نور بابا یانی باشنده‌یورویور ؛ بویوك چوجنی وچوجغك دادیسی، امکدار براختیار قادین رفاقتنده ایدی؛ آز قالدی، اونری اوزنده براقوب، ترس یوزی وقوشه‌رق یالی‌یه دونه‌جکدی. بردن، اوقدر باشی دونمش، دیزلرینك یاغی چوزولیویرمشدی .

سیاه صاقاللی وسیاه صاریقلی مرشد او کون آقشامه قدر نکار خانمك پشیندن آیرلمادی؛ واپوردن ینه یان یانه چیقدیلر، بك اوغلنده بوتون مغازه‌لری همان برابر کبی دولاشدیلر ؛ نوربابا ، خلق ایچنده کاه کوروتمز اولیور ، کاه پك اوزاقدن تعقیب ایدییور ؛ بعضاً تا اوکلرینه چیقیویرییور ، بعضاً ده کنج قادینك آدیم آدیم آرقه‌سندن یورویوردی. نکارخانم، او کون نه‌یاپدیغنی نه‌ده نره‌یه کیتدیکنی بیلمدی .

یوروركن آیاقلری بری برینه دولاشیور، دوررکن باشی دونیور ونور بابانی پك یاقینده حس ایتدکجه چارپنتیدن طیقانه‌جق کبی اولیوردی ؛ هله چوجغه البسه آلمق ایچون کیردکاری « اولیون »مغازه‌سنك دار مردیوه‌نلرنده اونکله اوموز اوموزه تماس ایدرجه‌سنه یانندن کچیشی ودادینك آرقه‌سنه‌دونوب ده: « آیول ، بودرویشك‌ده دردی نه‌در بویله.. نره‌یه کیتسه‌م قارشومه‌چیقیور!» دییشی اوزرینه نکار خانم، آز قالدی قدمه‌لردن آشاغی‌یه یووارلانه‌جقدی؛

حدتله قادینه دوندی: «صوص ، قوزوم پیکر آبلا ! أوله سوقاغی هیچ بریرندن آییرمازسك ، ذاتاً سنکله بریره کیتمکه کلمزکه .. » دییه سویلندی ودیشاری‌یه چیقار چیقماز همان کندینی بر آرابه‌یه آتدی . أوه کلدیکنده وجودی خردە خاش ایدی ؛ سیاه صاقاللی مرشدی حالا اکسه‌سنده حس ایدییور وتیتره‌یوردی؛ کیجه کندی کندینه برقاچ کره‌لر : «آمان، بونه مصر، نه مهلك بر آدممش! » دییه سویلندی ، دماغی بوم بوشدی ، روحنده جبراً تملك ایدیلمش قادینلرك اوفکه‌لی، کیندار و آجی محظوظیتی واردی. شدیدالمآل برمکتوبله اوکا تربیه‌سنی ویروب آرتق پك مزعجلشمکه باشلایان بوماجرانك اوکنی آلمغی دوشوندی . فقط بونی یاپمادی و ایکی کون صوکره تکرار اونکله یوز یوزه کلدی .

فی‌الواقع بو پك غریب برتصادف اولدی . نصیب خانم اوکه‌دن صوکره کندیسنی زیارته کلمشدی ، اوده پك اصرار ، پك رجا ایله محبه‌سنی کیجه یانیسنه آلیقویمش و آقشام اوستی‌ده کچ وقت جوار قیرلرده کزینمکه چیقمشلردی ؛ یالینك داغ طرفنده‌کی قورولغندن کچدیلر ، کوچوك ویشیل برتپه‌یی طیرمانان اینجه برکچی یولندن آغیر آغیر یورودیلر ؛ یولك هر ایکی طرفنده دیکنلی و قوقولی نباتاتدن کوچوجك طبیعی چیتلر واردی ؛ هوا خفیف و آجیمسی بر رایحه ایله مشبوعدی .

نکار خانم، پارماقلری باش اورتوسنك کنارلریله مشغول، اوکنه باقه‌رق، محبه‌سنه ، اوکه‌دن بری بلکه اونجی دفعه‌در تکرار نور بابادن بحث ایتدی؛ کنج قادین، مرشدی حقنده ، بعضاً حیرتی، بعضاً اوفکه‌یی، بعضاً ده قورقویی افاده ایدر سوزلر سویله‌یوردی . واقعا ، نور بابانك کیجه یاریسی، دکزدن، یالینك پنجره‌لرینه قارشی ناکهانی ، شرقی سویله‌مکه کلیشی ، سراپا حیرتبخش بروقعه ایدی ؛ او کیجه‌نك صباحی دکلی ایدی‌که نکار خانم ، نور بابانی ، بلکه کندیسی قدر یورغون و پریشان بر حالده چاملیجه‌نك بر کوشه‌سنده براقمشدی ؟

بوکا رغماً ناصل اولمشدی‌ده ، او ، کندنده عینی صباحك آقشامی، بلکه تا اسکدار ساحللرندن قالقوب قاکایجه قوینه قدر کله‌بیلمك عزم وقوتنی بولمشدی ؟ گیجه‌یی اوجوارده نصل ونره‌ده کچیرمشدی ؟ فرداسی کون قاکلیجه اسکله‌سنده‌کی تصادفی نه صورتله ترتیب ایتمشدی؟ نکارخانمك او کون فلان ساعتده استانبوله اینه‌جکنی نره‌دن بیلیوردی ؟ دوغروسی کنج مرشدك بوتون بو حرکتلرنده عادتا بر معجزه قوقوسی واردی . نصیب خانم ، خیلی معتقد بر بکتاشی اولدیغی ایچون بوتون بونلری بر مرشده کوره پك طبیعی احوالدن عد ایدییور و ـ ساده دلانه برلسان ایله ـ محبه‌سنه بوکبی ممتاز روحلره خاص اسرار انکیز قوتلردن، بوقوتلرك باش‌دوندیریجی تجلیلرندن و عشقك الوهیتندن بحث ایله‌یوردی .

بونك اوزرینه‌درکه نکار خانم ، نوربابانك صوك حرکتلرینی کندیسنه یاقیشدیره‌مدیغنی سویله‌دی؛ هرشی اسکله‌ده‌کی تصادفله قالسه‌ایدی، نه ایسه... فقط بك اوغلنده‌کی او مصرانه تعقیبی ، نه‌طریقك علویتی ، نه‌ده مرشدك موقعیله متناسب بولیوردی وبونی بویله دوشونورکن یاری صمیمی ، یاری صنعی ، محبه‌سنه قارشی براز اوفکه‌لی کورونمك لزومنی حس ایدییوردی :

— سن نه دیرسه‌ك دی... بو آدم‌فضله چیلغین ، فضله کستاخ ... اوچ کوندر بر کناه ایشله‌مش کبی بویوك‌برعذاب وجدانی ایچنده‌یم،نادمم،قورقویورم؛ دیدی. تام بوصیراده‌ایدی، دار بریول‌دونومنده، بیقیق برچشمه‌دیواری آرقه‌سندن ، ناکهان ، نور بابا اوکلرینه چیقیویردی ؛ جبه‌سنك اتکلری ، پانطولنك پاچالری ، قوندره‌لری طوز طوپراغه بولانمش ، یوزی ترله‌مش، صارارمش، کوکسی پرخلجان ایدی. نصیب‌خانم، ایکی آدیم کری‌یه چکیلدی : صلوات پارماغنی اوك دیشلرینك آره‌سنه قیصدیردی وبرقاچ دفعه‌لر :

— آ ، آ ، آ ؛ دیه حایقیردی .

محبه‌یی بولندیغی نقطه‌ده طوکمش قالمشدی ، اطرافنده اتمکا ایده‌جك بر یر آرایوردی . مرشد تیتره‌ك بر سسله :

— قورقمایك افندم ، بنم ، قورقمایك ! دیدی وکنیش ، قره‌م رنکلی بر ایپکلی مندیل ایله آلننی سیلمکه باشلادی . او ، پك اوزاقلردن کلشه بکزه‌یوردی ؛ «قورقمایك» سوزی اوزرینه ایکی کنج قادین متحیرانه بری‌بریلرینه باقدیلر . نصیب خانم کیتدکجه آرتان بر تعجبله اوزون ، اوزون ، قارشوسنده‌کی پریشان درویشی سوزدی :

— نه‌دییه‌جکمزی ، شاشیردق ارنلر ! دیدی . سز نه‌سیکز بیلمم‌که .

نکارخانم ، صوصیور و کلمه‌لرك آغیر بر عقده حالنده بوغازنده صیره‌لاندیغنی حس ایدییوردی .

نور بابا کیتدکجه مهتز برسسله ، نصیب خانمه جواب ویردی :

— بنده بیلمم ... بنده بیلمیورم ، اونی خانم افندی‌یه صوریکز ، دیدی .

نکار خانم ، مبهم معنالی وجبری بر تبسمله کولدی واوکنه باقدی . مرشد الیله تازه مریدینی کوستره‌رك تکرار ایتدی :

— اونی خانم افندی‌یه صوریکز .

نصیب خانم شوخ برقهقهه ایله :

— آ ، او نه بیلسون ارنلر ، دیدی . الله عشقنه شقه‌یی برافیك ؛ نره‌دن کلیورسکز ، ناصیل کلدیکز ؟ بزم . .

کنج آدم ایکنجی دفعه اوله‌رق مخاطبنك سوزینی کسدی :

— بیلمیورم ، نافله صورمایکز ، بیلمیورم .

آنجق بونك اوزرینه‌درکه نکار خانم ایستر ایسته‌مز سوزه قاریشمق لزومنی حس ایتدی :

— ارنلر دوغری سویله‌یور، نصیب، دیدی. اوچ درت کوندر، حقیقة کندیلرنده نه یاپدیغنی بیلمین بر آدم حالی وار .
کنج قادین، بونلری یاری ستمکار، یاری مستهزی برشیوه‌یله سویله‌دی؛ فقط نوربابا بو نکته‌دن بی خبر کوروندی ، کولدی ودیدی‌که :
— کوردیکزمی بکا حق ویریورلر .
باقیشلرندن و کولوشلرندن بر آزمت اولدیغی آکلاشیلیوردی ؛ آقشام کیچ وقته قدر یانلرنده قالدی وکندیلرندن ایرتسی کون ایچین درکاهه کلمك وعدینی آلمقسزین قابل دکل آیرلمادی .
ایرتسی کون ، نکار خانم ، درکاهه یالکز کیتدی ؛ فی‌الواقع محبه‌سنه برلکده کیتمسی ایچین خیلی اصرار ایتدی . تك باشنه بویله برزیارتی اختیاره کندنده جسارت بوله‌میوردی ؛ قاکلیجه ایله چاملیجه آره‌سنده‌کی مسافه‌لر ویوللر اوکا قورقو واندیشه ویریوردی ؛ هله نوربابا ایله باش‌باشه کچه‌جکنی تصور ایتدیکی کیجه ، مخیله‌سنده عادتا، بیك باشلی بیکلرجه اژدرله دولو درین، سیاه وخرافاتی برقویو کبی آچیلیوردی ؛ هیچ اولمزسه ، هرشیئه رغماً ، اودن برینی برابر کوتورمك ایسته‌دی ؛ اوفاق برملاحظه‌دن صوکره واز کچدی ؛ زیبا خانم افندی‌یه مراجعتك بالکه بوندن دها موافق اوله‌جغنی دوشوندی ، هرنه‌دنسه بوکاده جسارت ایده‌مدی. اسکدار اسکله‌سنه چیقدیغی زمان صوك چاره اوله‌رق خاطرینه آل خطوز عفیفه خانم کلدی . بو احتیار قادینك ، سلطان تپه‌سنده، اسکی، بویوك برقوناقده اقامت ایتدیکنی بیلیوردی؛ سلطان تپه‌سنه کیتدی ، فقط بویوك قوناغك ، آغیر طوقماقلی قاپوسنی صیم صیقی مسدود بولدی ؛ تك باشنه تکرار آرابه‌سنه بیندیکی زمان ، آرتق نره‌یه کیده‌جکنی ، نه یاپه‌جغنی بیلمیوردی ؛ چاره‌سزلکلر، تردد‌لر ایچنده قالدی ؛ قلبنده سببی وهدفی مجهول بر اوفکه قاینیوردی ؛ متمادیاً الدیوه‌نلرینی کیبوب چیقاریور ، پچه‌سنی قالدیروب ایندیریوردی ؛ هانی بکتاشیلکده یکدیکره خدمت ومعاونت شرط اساسی ایدی ؟ دها ایلك آدیمده اونی یاپ یالکز

براقویرمشلردی . ایشی بو درجه‌یه کتیرن ، حتی آز چوق بوزیارتی ایجاد ایدن ، ایلك چکیان وایلك وازکچن اولیوردی. نکار خانم ، بر آزده نوربابایه قیزدی ؛ هانکی سببه ، هانکی حقه استناداً کندیسنی یانـنه چاغیرمشدی ؛ بو آدم ، زیبا خاله کبی بر قاچ موفقیتدن صوکره کندینی غیب ایتمش ، نفسنده هرقادینه قارشی بر حق تملك وهم ایلکه باشلامش بر خودبیندن باشقه بر شی دکلدی ؛ نکار خانم ، اوکا هرکسك زیبا خانم افندی‌یه بکزمیه‌جکنی اثبات ایده‌جکدی .

بودوشونجه اوزرینه‌درکه آرابه‌جی‌یه تکرار اسکله‌یه‌دونمه‌سنی سویله‌دی. کندی کندینه : « خایر . کیتمیه‌جکم ، خایر ..... » دییوردی ؛ شیمدی‌یه‌قدر نه‌اولدی‌ایسه‌اولمشدی ؛ یاری جان‌صیقنتیسی ، یاری تجسس ، یاری‌عنادایله خاطره صیغماز د. جه‌ده غریب بر حرکتـده بولنمش ؛ رنکسز ، قوقوسز ، فقط براق بر مایعله دولو بلور بر قدحه بکزه‌ین حیاتی ، طوروب طورورکن ، یاری جان صیقنتیسی ، یاری عناد ، یاری تجسـسله متعفن برچرکابه باتیروب چیقارمش وبوندن مرضی برذوق دویمشـدی . لکن ماجرا لازمسـه ، بو قدری کافی ایدی ؛ ایچندن « المده دکلی ؟ ایسته‌دیکم یردن دونرم ؛ المده دکلی ؟ » دییوردی . فقط ، اسکدار اسـکله‌سنه کلدیکی زمان اوفاق برسبب کنیج قادینك سلسلهٔ ملاحظـاتنی وهلهً ترسنه چویریویردی . آناطولی ساحلنی تعقیب ایدن واپور هنوز قالقمش ، دیکر واپوره ایسه بربچق‌ساعتدن فضله بر انتظار لازمدی . نکار خانم ، بکله‌مکه قرار ویرمکله برابر بوبربچق ساعتی‌جداً تحملفرسا بولدی وبوبربچق‌ساعت‌اوکا ، حیاتك‌هردقیقه‌سی برعصر قدر اوزون دیکر برسورو بوش وآغیر سـاعتلرینی خاطرلاتدی ؛ کـندیسنی دوغدیغی ، بویودیکی ، اولندیکی بویوك واسکی یالینك ایچنده ، اللری بوش ، کوزلری بوش ، دماغی بوش ، کاه بواوطه‌دن او اوطه‌یه دولاشیرکن ، کاه یوزی قویون شه‌زلونغینك اوسـتنده یاتارکن ، کاه قیشدن قالمش صوباسـنك تهی

و صامت آغزینی فاصله‌سز ، ایسته‌کسز و یاریم ایچلمش سیغاره‌لرله دولدیررکن کوردی ؛ بویله زمانلرده او ، عادتا ، ساعتك ایچنده‌کی زنجیرك معند ، سسز وکمیریجی بردور ایله کندی قلبی اطرافنده دوندیکنی حس ایدر . اشرف پاشانك حرمی انتظار صالونك قفسی آرهسندن نسکدار ساحلنك صولغون صولرینه باقدی وکوکسی برقاچ کره‌لر بطی ، زحمتلی بر تنفسله اینوب قالقدی .

شو آنده ، اونك ایچین ، حیاتك هیچ برفلاکتی کوکسنی شیشیره‌ن بومشئوم ایچ صیقنتیسی قدر الیم ودلخراش اوله‌مازدی ؛ اوست اوسته برچوق دفعه‌لر ساعتنه باقدی ، کندی کندیسنه : « دها قرق بش دقیقه وار ، قرق بش دقیقه ! » دیدی وبویله سویله‌نه‌رك ، آغیر ، آغیر دیشاری‌یه چیقدی . نکار خانم ، یاریم ساعت صوکره نور بابا درکاهنده ایدی .

کنج مرشد ، کندیسنی ، کوزلری سوینجله دولو ، تاباغچه قاپوسندن استقبال ایتدی ؛ محبه‌لر پنجره‌لردن بیاض مندیللر صاللادیلر . کنج قادین ، تکیه‌یی غلبه‌لك حس ایدر ایتمز مستریح اولدی ونور بابایه دیدی‌که :

— آه ، نه ایی ! سزده هیچ مسافر اکسیك اولمایور ؛ حالبوکه بن بوآقشام پك یالکز قاله‌جغمزه حکم ایتمشدم .

کنج مرشد ، بوسوزلری ممنون وپك معنیدار برتبسمله دیکله‌دی و :

— نه‌چاره افندم ؛ تکیه‌لر هپ بویله‌در . هپ بویله . دیدی .

نکار خانم ، مقصدینی ایضاحه لزوم کورمدی . بردقیقه ایچنده سرابا شوخلق وخفت کسیلمشدی . کندیسنی قاپونك اوکنده بکله‌ین بنجی ایله اوزون اوزون اوپوشدی ، محبه‌لرك بعضیلریله شاقه‌لاشدی ، کولوشدی واطرافنه قوقولر صاچه‌رق کندی‌ایچین حاضرلانان اوطه‌ده صوینمغه چیقدی .

نور بابا ، یاننده دوران یاشلی بر محبه‌یه یان کوزله باقوب درین درین نفس آلدی ویواشجه :

— عطیه ، حدا بیلیرکه سرمستم !.. دیدی .

او کیجه چوق ایچلدی ؟ ساز اولمدیغی ایچین نور بابا تغنی ایتـدی ؟ نکار خانم اورتبه مست اولدی‌که ایرتسی کون آقشامه قدر کندینی طوپلایه‌مادی ویالی‌یه آنجق صوك واپورله عودت ایده‌بیلدی . چوجقلر یاتمشدی ، والده‌سی مردیوه‌ن باشنده مراق‌وحدتله کندیسنی بکله‌یوردی ؛ اختیارقادین، قیزینی کوسکون برچهره ایله قارشولادی :

— واللهی، بو اولور شی دکل، نکار! دیدی. هایدی بزی‌دوشونه‌مدك، فقط کندیکی ... قورقادن ناصل اولدی‌ده بوزمانلره قدر ...

نکار خانمك آیاقده دوراجق حالی یوقدی . کوله‌رك یاتاغنی والده‌سـنه اوزاتدی وهمان اوطه‌سنه قاپاندی .

ایرتسی کون ایسه ، آقشامه قدر یاتاغنده قالدی وآنجق ، کیچ وقت ، کندیسنی زیارته کلن براختیـار قادینله کوروشـمك ایچیندرکه ، کوچ حال ، آیاغه قالقه‌بیلدی . بوقادینك هویتی أو خلقنجه تمامیله مجهول ایدی ؛ فقط ، نکار خانم آنی کورور کورمز طانیدی وهمان اوطه‌سـنه آلدی ؛ زائره درکاهدن کلیوردی . نور بابا طرفندن بالخاصه استفسار خاطر ایچین کوندرلشـدی وقوینده برده مکتوب کیتیرمشدی . بو مکتوب ، کنج قادینـه عشقدن ، هجراندن، تلاقی‌دن ، فرقتـدن بحث ایدییوردی . اختیـار قادین کیدرکن :

— محقق بونك جوابنی ایستیور. دیدی .

صفا افندینك حفیده‌سی کولدی :

— کوریورسکزکه راحتسزم، أللرم تیتره‌یور، باشم دونیور؛ کندیلرینه بویله سویله‌یك . دیدی .

ایکی کون کچمدی ، نور بابادن نکارخانمه ایکنجی برمکتوب دها کلدی. بو،سراپا ستملر واشتکالرله دولو ایدی؛ شیدادل مرشد : « صفا صورت،

جفا سیرت پرستیدهم، دییه باشلایوردی؛ مجبورکه بو رتبه ظلمی نه‌دن روا کوروسك ؟ صرصر آه واهمله کیجه‌لرم کوندوزه ، کوندوزلرم کیجه‌لره قاریشدی ؛ سنسز کچن ایاملك لیله یلدادن فرقی یوق ؛ ییدیکم لقمه‌لر برر دوکوم کبی بوغازمده دیزیلیور ، ایچدیکم دم وجودمده برسم قاتل حالنه کیرییور ، جسمملك هر برمویی سنك ایچون آیری آیری فریاد ایدییور ؛ کندیمدن تحاشی ایدر اولدم ؛ قبله‌کاهم سنسك ، سکا توجه ایلرم ، شفامی سندن بکلرم . » وبر سورو تظلمدن صوکره شویله نهایت ویرییوردی:

« صوك کلیشکزده افکندهکزی جواریکزده دولاشمقدن منع ایله‌دیکنز ، امریکز نزدمده اوامر الهیه مرتبه‌سنده مقدس اولدیغندن بویون اکدم، دیش صیقدم؛ ایشته، درت کوندرکه سزی حضورمله راحتسز ایتمیورم ؛ بوفدا کارلغمه مقابل سزدن برلطف دیلرم چوقمیدر ؟ نه اولور افندم ، برقاچ سطرله پریشان خاطریمی صورمغه تنزل بیورسه‌کز ، قلبکاهمه برآز امید وتسلی سرپسه‌کز . کچن سفرکی رجامه راحتسزم یازه‌م دییه جواب ویرلمش ... الخ »

مکتوب بیتدکدن صوکره مکتوبی کتیرن‌قادین، عطیه خانم باشلادی:

— هرکون ، هرساعت سزك لقردیکز ... صاغ اولسون ، ینه کندینی قاپوب قویوویردی. صوفره باشنده دالوب‌دالوب کیدیویرمه‌لر، کیزلی کوشه‌لره چکیلوب آغلامه‌لر. کیجه یاریلری ، دم شیشه‌سی قولتوغنك آلتده غیب اولیویرمه‌لر . زواللی باجی شاشیردی، قالدی ؛ اواولماسه تکیه‌نك حالی‌یامان.. فقط ، معنومیا قیزم، محب دیدیکك مرشد ایچین‌کلیر ، باجی اونك یرینی نصل دولدیرر ؟ نه‌ایسه ، ینه تدبیرلی قادین‌ده اُکینی بللی ایتمیور . . ایتمیور اما ، بو، بویله سورمزکه ؛ بویله سورمزکه . . ایکی جهتدن بویله سوره‌مز ، اولا باجی‌نك تحملی توکه‌نیر، صوکره‌ده.. آه صاغ اولسون ، آرتدیردقجه آرتدیرر. واقعا باجی صبرلی قادیندر آما . . بیلمم‌که بو کبی خصوصاتده انسان نه‌درجه‌یه

قدر صبر ایده‌بیلیر ، بویاشه باشه باقمازکه یاروم . نفسکی کوره‌لت کوره‌لت ، لونك برنده برده باقارسككه . .

نکار خانم کولدی ؛ عطیه خانم دهازیاده آچلدی ، دها لاابالی برسسله :

— کونه‌قیزم ، کوله .. کوکل دیدیکك آللهك اویدر ، هیچ شقه‌یه کلمز . آه ، بوکنجلك ! آه ، بوجاهللك . . انسان ظن ایدرکه محبت براکلنجه‌در ؛ برقیریشمه ، ایکی کولوشمه .. بن سنی سوییورم ، سن بنی سوییورسك ، معنالی هدیه‌لر ، قوقولی مکتوبلر ... ایشته سز یاشده کیلرك محبتدن آکلادیغی شی . . هی کیدی محبت هی . . محبت . . یاوروم ، بزم بیلدیکمز محبت آلله ویرمه‌سین زلزله کبی ، ییلدیرم کبی ، یانغین کبی ، سیل کبی برشیدر ، بربلا ، برآفتدر . برآفتدر . کوزل باشك ایچین بویله برقضا تمنی ایده‌مم ؛ فقط سکا یالکز شونی سویلیه‌یم‌که وبال آلتنده قالمقدن چکیك .

اختیارقادین ، برتورلو مقصدینه‌واصل اوله‌میوردی ؛ نکارخانم استهزایی ، غروری وشوخلغی هپ برآرایه طوپلایان اوخصوصی تبسمیله مخاطبنه معاونت ایتدی :

— پکی افندم ، آکلادم . . دیدی . فقط نه‌یاپه‌می ، نه‌طرزده حرکت ایتمه‌می ایسته‌یورسکز ؟

— استغفراله قیزم ، سزه یول کوسترمك حدم دکلدر ؛ واللهی ارنلرك حالی ، دولاییسیله باجینك وتکیه‌نك حالی ذهنمی آلت اوست ایتدی‌ده سزه بوقدر آچیلمق جسارتنی کوستردم . بلکه ارنلر دویسه بوقدرینه‌ده راضی اولماز. قوزوم ، بوسوزلر آرامزده قالسون . بن‌ینه هیچ برشی بیلمه‌مش کبی اوله‌یم . لطفاً مکتوبك جوابنی یازده . .

نکار خانم ، دوشوندی ، طاشیندی ، نهایت ، شوبرقاچ سطری یازمقله اکتفا ایتدی :

« سزی پك یاقیندن وپك أیی طانیمامش اولسیدم ، مکتوبکز بنی بلکه‌پك

چوق متألم ایدردی. محبت سزك صنعتكز وبو، سزده برصنعت حدودینی آصلا گچه‌مز. لطفاً بندن بویوك برشی بكله‌مه‌ییكز. سزی آره‌صیره كلیر كورورم. كمال حرمتله نیاز ایلرم.»

نكار خانمك محبته دائر، بو، ایلك یازدیغی شی ایدی؛ كاغدی، اختیار قادینه ویردكدن صوكره، پك مهم برایش یاپمش كبی كندی جسارتنه حیران قالدی وقلبنده ندامته بكزر برحس اویاندی. ذاتاً بوصوك برقاچ آیلق حیاتنده اونك هرحركتنی یابرانكسار خیال، یا برقورقو ویا برندامت تعقیب ایلیوردی؛ بنلكنك كوكنده زمان زمان سیاه بریلان كبی قیورانان شئامت آلود برحس قبل الوقوع واردی. هر آن ایچین، كندینی برفلاكته معروض صانیوردی. فقط چوق سورمیور، روحنك بوتون بوقراكلغی آنی برنشئه ایچنده أریبوب كیدییوردی. نته‌كیم، نور بابانك كار آشنا مصلحتكذاری قوینده‌كی مظروف كاغدله هنوز یالینك اشیكنی كچه‌مشدی‌كه صفا افندینك حفیده‌سی متبسم، شوخ وشعله‌ناك اوطه‌سنه كیردی. برآز أول اوطوردیغی قولتوغك بركنارینه صیقشدیرلمش مكتوبی آچدی، پنجره‌یه یاقلاشدی؛ اوزون اوزون، تكرار تكرار اوقودی. بو، اوكا حیاتده ایلك كوریلن شیلرك، ایلك ایشیدیلن سوزلرك حیرتنی ویریور، قلبی راكد برحظ ایچنده هركلمه‌یی كندینه آیریجه مونس وآشنا بولیوردی. چونكه بوتون قادینلرده اولدیغی كبی نكار خانمده‌ده عشقك هرنوع تجلیاتی سوائق طبیعه‌دن چیقیور واورایه خطاب ایدییوردی. كوزلری هرجمله‌یی درین براشتها ایله كافی درجه‌ده مص ایتدكدن صوكره كاغدی بوكدی وكویا اوطه‌سنده اونك محافظه‌سنه لایق بریر بولامامش كبی یواشجه قورساژینك ایچنه صیقیشدیردی. برمدت خولیالی ودالغین قالدی. نور بابایه آجیوردی، كوندردیكی جواب بومكتوبك آتشیله عادتا ظالمانه برتضاد تشكیل ایتمشدی.

بونی نور باباده بویله بولدی وآنك ایچندركه فرداسی كیجه ینه محرق

وكور سسيله دكزدن ، نكار خانمك پنجره لرينه قارشى اشتكايه كلدى .
لكن سفركى قدر كيچ دكلدى ، هنوز كيجه ياريسنه ايكى ساعت واردى ؛ نكار خانم ، بركون اول شيشليدن يالى يه مسافر كلمش تيزه زاده لرى ، والده سى وماجدله ـ ماجد ، صوك قرارينه رغماً ينه آره صيره يالى يه اوغرامقدن فراغت ايتميوردى ـ كندى ياتاق اوطه سنك اتصالنده كى كنيش شهنيشلى صالونده برعائله مصاحبه سنه دالمش وهظم زمانلرنده برى برينى ولى ايدن كوچوجك، اينجه جك جيغاره لرينك صوكنجيسنى هنوز سوندورمشدى كه بردن بوتون وجوديك آنى بررعشه ايله اورپرديكنى حس ايتدى وبرمكالمه نك اورته سنده ايكى اوچ دفعه توقف ايدوب كوزلرى مدور ، قاشلرى يوقارى يه دوغرى كريلمش ، متحير وپردقت ديشارى يى ديكله دى . كنج قادينك بوحركتى اوقدر آنى وصريح اولدى كه بونى ؛ اساساً لزومندن فضله اينجه برحساسيتله مجهز بولنان تيزه زاده لرى وآتشين ، قصقانج برتجسس حماسى ايچنده حواس خمسه سنك هيچ اولمازسه بشده اوچنى كاملاً اونك موجوديتندن صيزان محسوس ونامحسوس تجليانه وقف ايلين ماجد شوبله طورسون ، حتى اوطه نك بركوشه سنده كنديسنه مخصوص مشغوليتلرله باشقه برعالمه كيرمش كبى كورينن والده سى بيله حس ايتدى وكنديسنى :
— آ ؛ اويله بردنبره نه اولدك ؟ ديمكدن آله مدى .
نكار خانم ؛ برقباحت اثناسنده ياقالانان چوجقلر كبى ، نه ديه جكنى بيله مدى ، شاشيردى ، قالدى وبومشكل موقعندن آنجق كندنجه صريح ، فقط اوطه ده كيلر ايچين آريجه محتاج ايضاح شويله برجواب ايله قورتلمق ايسته دى :
— ايشتميورميسكز ؟ قويده برى غزل سويله يور .
ديدى . بونك اوزرينه هپسى ده بلااختيار پنجره لره ياقلاشوب طيشارى يى ديكله ديلر . يالكز ، ماجد اوطورديغى يرده قالدى . او ، شيمدى دكزده كى

سسی واضحاً ایشیدیور و بوسسك کیمك سسی اولدیغنی ونه دیمك ایسته دیکینی پك ایی اکلایوردی . تیزه زاده‌لر صالونده‌کی لامبه‌لری قیصوب قفسه‌لردن برینی آچیق ایسته‌دیلر . نکار خانم :

— براقك ؛ رجا ایده‌رم ؛ کلك، بریکنزه اوطورك ؛ بونه تلاش! هیچ دکزده غزل اوقوندیغنی ایشتمه‌دیکنزمی ؟ دیدی .

— فقط ، نکار ، بو ، بوسبوتون باشقه برشی ؛ خارق العاده برسس .. دییه جواب ویردیلر .

کنج قیزلرك بوفکرینه ، صفا افندینك اختیار کاینی‌ده اشتراك ایتدی :

— جداً پك محرق ومؤثر برسس ... دیدی .

پنجره‌لر آچیلیر آچیلماز یاری قراکلقده قالان سسز ، اونه نور بابانك نغمه‌لری هوائی دالغه‌لرکبی هجوم ایتدی ؛ محبت مرشدی شویله تغنی ایدییوردی :

سو ، سنی سودم دیین جان عزیزی جان ایله
هم سومك ، هم سویلمكدر ویرن روحه غدا ..

سس کاه درونی ایکلتلر حالنده آغلایور ، کاه آتشین آه لرله یوکسه‌لیور وهر مصراعك آهنکنی ، اوزون رعشه‌ناك برسکوت تعقیب ایله‌یوردی ؛ اوزمان ، یالینك پنجره‌سندن اوزانان باشلر یالکز دالغه‌لرك قیملدنیشلریله ، کندیلرینه دوغری یاقلاشان صانداللك خفیف کوره‌ك سسلرینی ایشیدیبورلردی . نکار خانم ، پنجره‌دن کری‌یه چکیلدی وقراکلقده یاواشجه ماجدك یانـنه اوطوردی ؛ اوزمان ، ماجد ، کنج قادینه دوغری اکیلدی ویاواش ، فقط آچی ومستهزی برسسله شویله دیدی :

— نکار آبلا ؛ تبریك ایدرم ، ایشی ایلرلتمشسکز!..

نکار خانمك وجودی بوز کسیلمشدی ، پك اوزون سوره‌ن بردکز

بانیوسندن هنوز چیقمش کبی دیشلری بری برینه چارپیور ، موجودیتنك تا کوکندن تیتره‌یوردی .

ماجد ، تکرار ایتدی :

— تبریك ایدرم ، تبریك ایدرم .

کنج قادینك جواب ویرمکه مجالی یوقدی ، محبتك بو آجی تلمیحنی آنجق حس ایده‌بیلیوردی وکسیك کسیك :

— آمان ماجد ، صوص ؛ کورمیورمیسك ، خرابم ، طیقانیورم .

دییه ؛ یالواریوردی .

نور بابانك سسی ییتدکجه یاقلاشیور کبیدی ؛ فی الواقع ، اساساً فضله مست اولان کنج مرشد پنجره‌لرك آچیلدیغنی حس ایدر ایتمز بونی کندینه قارشی موافق بر اشارت ظن ایتمش و صندالنی کیتدکجه یالی یه دوغری چکدیرمکه باشلامشدی . صندال کوره‌ك کوره‌ك یالی‌یه یاقلاشدقجه سسی درجه درجه آچالیور ، راز پرور ، مهتز نغمه‌لرله آهنکدار هنچقریقلر وغرامی ایکیلتیلر حالنی آلیوردی .

ماجد یاواشجه :

— بلیغ « سه‌ره‌ناد » ! دیدی وبرلحظه تأملدن صوکره ، ینه عینی‌سسله ، فقط نکار خانمه دها زیاده اکیله‌رك آجی آجی شو سوزلری علاوه ایتدی :

— فقط ، نه‌یازیق‌که عاشقده ساز ، معشوقه‌ده ناز یوق .

کنج قادین دوداقلرینی ایصیردی وکندی کندینه سویلنیر کبی :

— الله ویره‌ده دها زیاده یاقلاشمه‌سه ، دها زیاده .. دیدی .

ماجد :

— کندیسنه اوقدر جسارت ویرمشمیدیکز ؟ دییه صوردی .

شیمدی سس دورمشدی ، فقط صندالك تا پنجره‌لرك اوکنه کلدیکی حس اولونیوردی . نکار خانمك والده‌سی بردنبره باشنی ایچری‌یه چکدی :

— آ! پك ده مناسبتسز بر آدممش . ديدى . وهمشيره زاده‌لرينه قفسى ايندير‌مه‌لرينى اشارت ايتدى . نگار خانم كولمكه چاليشيور و :

— آمان، پرده‌لرى‌ده چككده لامبه‌يى آچه‌لم. كبى سوزلرسويله‌يوردى. محبت مرشدى ، شمدى پرده پرده يوكسه‌لن و آغير آغير اوزاقلاشمغه باشلايان بر سسله دكزدن شويله فريادە باشلادى :

آتش آهم ايدر وصلت طريقك برضيا
بندهٔ اولاد حيدر اولديغك اثبات ايچون
ايشته نورى‌يه ويرر اول مهلقا جام صفا

نگار خانم او كيجه هيچ اويويامدى . بوتون موجوديتنده توكنمز بر اوفكه قاينادى . فقط ، كيمه قارشى ؛ نه ايچين؟ بونى صباحه قدر كنديده تعيين ايده‌مدى .

آقشامه دوغرى هيچ بيلمديكى بر ياشلى قادين نور بابا طرفندن اونى زيارته كلدى ؛ بوقادينك اطوارى ظريف ، سسى نوازشكار و كوزلرى اسرارلى ايدى ، مونس و آشنا بر وضع ايله نگار خانمه ياقلاشدى و كيزليجه شويله ديدى :

— ألماسم ، يابانجى دكلم ، نور بابا اولادندنم .

كنج قادين مسافرينى كوومز قديفه‌دن دوشه‌لى، لوش، كوچك بر اوطه‌يه آلدى ؛ بوراسى يالينك هردورلو كورولتولرندن آزاده ، حريم بركوشه‌سى ايدى . محبه‌لر ، برى برينه پك يقين قارشولقلى درين قولتوقلره اوطورديلر . مسافر خانم ، سوزه نره‌دن باشلايه‌جغنى بيلميانلره مخصوص ترددلى اوضاع ايچنده ايدى ؛ كردش روزكارك كيم بيلير نه تخف جلوه‌لريله كوشه‌مش وسوزلمش چهره‌سنده بركنج قيزه ياقيشير، طراوتلى، معصومانه خجالت كولكه‌لرى واردى ؛ فقط ؛ كوزلرى كيزلى تجسسلردن برى دكلدى ؛ برقاچ كره اوست وسته اطرافنه باقندى ونهايت :

— آیین جمکزده بولنه مدیغمه چوق متأسفم. دیدی. صوکره دن کوروشمک ده نصیب اولمادی ؛ ذاتاً ایچه‌در درکاهه‌ده کیده‌میورم ... بری بریمزه‌ده پك یاقین، شوراده، آناطولی حصارنده اوطوریورم. ارنلر؛ اکسیك اولماسونلر قصوریمه باقمایوب بنی اکثریا زیارته کلیرلر ؛ چونکه کندیلرینك ایلك اولادی بنم . فقیرمیه قارشی توجهلری پك فضله‌در ؛ فقط ؛ صوك اولادینك محبتی دیکر بوتون محبتلری ...

اکمال ایده‌مدی ، کولدی ؛ نکار خانم آکلامامش کبی داوراندی ، نور بابانك ایلك اولادی سوزینه دوام ایتدی :

— نته‌کیم صوك زمانلرده زیارتلرینك صیقلاشمه‌سی سزك سایه‌کزده‌در؛ بو سعادتی سزه مدیونم . ممکن اولدیغی قدر سزه یاقین بولونمق وجواریکزده دولاشمق احتیاجی اونی ایکی‌اوچ کونده بر، فقیرخانه‌یه سوق ایدییور. ایشی کوجی، کیجه‌لری، کاه دکزدن کاه قره‌دن سزك یالی‌یی طواف ایتمکه منحصر قالدی ؛ واقعا بو هم کندیسی وهم سزك ایچین پك تهلکه‌لی براویون . . . قاکلیجه آووج ایچی قدر بر یر ؛ اطرافده بویالی‌یی طانیمایان یوق ؛ ارنلری دیرسه‌کز . . . اوزون سوزه نه حاجت ، الماسم ! یالکز باشنك « فخری » قیافتی ؛ خلاصه . . .

نکار خانم ، مخاطبنك سوزینی کسدی :

— نه‌قدر ایی افندم ، هپ بنم سویلیه‌جکلریمی، بنم دوشوندکلریمی حتی بنم کندیلرینه دفعاتله سویله‌دکلریمی سز سویلیورسکز.

— اوحالده سزه پك یالواریرم . بوکا قارشی بر چاره بولکز ! واللهی دون کیجه‌دن بری عقلم باشمده‌دکل... باقکز نه دییه‌جکمی ناصل‌شاشیرییورم؛ سز اصل دون کیجه . . . جوانم دون کیجه سز اوکا نه‌لر یاپمشسکز ؟..

تام بو صیره‌ده مسافره قهوه کتیردیلر.. خدمتجی الٔنده تپسی ایله قاپونك اوکنده دوردیغی مدتجه نکار خانم از قالدی مراقدن و صبرسزلقدن بایله‌جقدی .

نور بابانك ايلك اولادى قهوه‌سنى ايچدكدن صوكره برسيغاره ياقدى وخدمتجينك تماميله اوزاقلاشمه‌سنى بكله‌دى . نكار خانم اوست اوسته :

— آمان خانم‌افندى ، دون كيجه نه اولمش ؟ نه ياپمشز ؟ لطفاً سويله‌يك .

ديدى . مسافر خانم درين درين ايچنى چكدى :

— دون كيجه‌مى ؟ آمان اللهم ؛ اونى بكا صورمايكز . دون كيجه ، هم بنم ، هم اونك ايچين بويوك برفلاكت كيجه‌سى ايدى . او صندال صفاسندن اويله برحالده دوندى‌كه ، بن‌الله صاقلاسون‌يا ، عقلنى تماميله غائب ايتديكنه ويا همان جان ويرمك اوزره اولديغنه حكم ايتدم . اوستى‌باشى صيرصقلام‌وپريشان ايدى ، صاريغى چوزولمش ، بوينينه‌دولانمش ، ميتانينك‌بتون دوكمه‌لرى قوپمش ، كوكس عريان ، صاچ صقال بري‌برينه قاريشمش ، كوزلرى يووالرندن ديشارى‌يه فيرلامش ، يوروك شويله دورسون ، بردقيقه آياقده دورمغه قادر دكل ؛ اويله برحالده كلدى وايچرى‌يه كيركدن صوكره آرقه‌سنى قپويه دايادى ، اوراده اوزون برمدت حركتسز وسسز قالدى . بن قارشوسنده نه‌ياپه‌جغمى شاشيرمش ، عقلم باشمدن كيتمشدى . الده لامبه زانغير زانغير تيتره‌يوردم . اونى صانكه ايلك كورويورمش كبى بن بن يوزومه باقدى ، برشيلر سويله‌مك ، هايقيرمق ايستيور كبيدى وبويله ياپدقجه كوكسى ؛ بوغازى خيرلتيلرله دولو يوردى ؛ قولتوغنه كيروب ايچرى‌يه آلمق ، راحتجه بريره ياتيرمق ايسته‌دم ، نه‌ممكن . . . يرندن قيملدانير قيملداتماز ، همان برآديم يا آتدى يا آتمادى ، طاشلرك‌اوزرينه بويلى بوينه دوشوب ييقيليويردى ؟ آرتق ؛ بوسبوتون نه‌ياپه‌جغمى‌شاشيردم . كيدوب خدمتجى‌مى اوياندير سه‌م اولميه‌جق . . . كنديسنى اوحالنده كيمسه‌نك كورمه‌سنه كوكلم راضى دكل . . . حق ارنلر بكا متانت ويردى ؛ الده‌كى لامبه‌يى برطرفه براقدم ، اكيلدم ، قولتوقلرينك آلتندن اللرمى كچيردم ، سوروكليه سوروكليه يتاغنه قدر كتوردم ، براونى ،

برده بنی دوشون ، ایکی کوزوم ؛ بواوله‌جق شیمی ؟ فقط اولونجه اویورم.. بیر قوتی ، ایمان قوتیله دها بوکا بکزه‌مز نه‌لراولیور، نه‌کیم ...

نکار خانم ، بوراده، مخاطبنك صدددن خارج وبو بیر وایمان قوتنه دائر برچوق سوزلرینی دیکله‌مك مجبوریتنده قالدی . اساس مسئله‌نك اك جان آله‌جق نقطه‌سنده‌کی بوتوقف صبرینی توکه‌تیوردی ؛ برقاچ دفعه «اوکا نه اولدی ؟ سز اصل بکا بونی آکلاتیك . اوکا نه‌اولدی ؟» دیمك ایستەدی . حصارلی محبه نه‌دن صوکره اصل سوزینه عودت ایتدی ، آقشام اولیور ، کوه‌ز دوشه‌لی اوطه‌یه کولکه‌لر دولیوردی.

— یتاغنه یاتیردم ، دیدی . فقط هرشی بونکله اولوب بیتدی ظن ایتمه‌یکز ؛ اصل فاجعه بوندن صوکره باشلادی؛ صانکه یاتیردیغم یاتاق بر بوز ییغنی ایمش کبی بوتون وجودینی بر شدتلی تیتره‌مه آلدی؛ باشنی صوغوق صو ایله ایصلاتمشدم، اوندن اولدی ظن ایتدم، همان قورولادم، صاردم، اوزرینه الیمه نه‌کچدیسه اورتدم . بوتون قوتمله وجودینی باصدیرمغه ، اوغوشدیرمغه باشلادم. نه‌ممکن، نه‌ممکن افندم، تیتره‌مه‌لر کیتدکجه آرتیور، دیشلری قیریله‌جق کبی بری برینه چارپیوردی . آکلادم‌که بو بزم بیلدیکمز اوشومه‌لردن دکل ؛ باشقه برچاره ... چاره نه‌بوله‌یم؟ کیجه یاریسی نره‌یه کیده‌یم؟ اوطه‌نك ایچنده شاشقین شاشقین دولاشیور؛ «آمان پیرم ، یتش امدادیمه؛ آمان پیرم...» دیه سویله‌نیوردم . برآز صوکره تیتره‌مه‌لر دوردی ؛ فقط ارنلرك حالی دها مدهش برشکله کیردی ؛ دیشلر کلیدلندی ، یومروقلری قیصیلدی، بویونی دیمدیك اولدی ، بل کوپرولندی ، بوتون وجودی براوق کبی کریلدی ، آجی برسسله یورغانلرك آلتندن فیرلادی، تا اوطه‌نك برکوشه‌سنه یووارلاندی. عقلم باشمدن کیتدی، اولا بردورلو یاننه یاقلاشمغه جسارت ایده‌مدم، طوردیغم یرده دوکه قالدم . صوکره باقدم‌که اولمیه‌جق، کندینی اورادن اورایه آتیور، دیوار دیمیور ، قاپو آشیکی دیمیور ، باشنی ، قوللرینی چارپیور . یاقلاشدم ،

اوزرینه آتیلدم، دیزلرمله اوموزلرینه باصدیردم، وار قوتمله قوللرینی طوتدم. نه‌ممکن جوانم ، نه‌ممکن! اونی ضبط ایتمك شویله دورسون ، کندیمی کوج طوته‌بیلدم . صاغ اولسون ، اساساً کندیسی پك قوتلیدر ، پك هیبتلیدر آما بوحالنده بوسبوتون بشقه برشیلر اولدی؛ دمیر دیسه‌م؛ دکل: خایر سراپا آرسلان... کوکره‌مش برآرسلان افندم. باقکز (نور بابانك آیلك اولادی بلوزینك یکلرینی صییردی ، دیرسکلرینی ، بیلکلرینی کوستردی . بوتون سیاه لکه‌لر ایچنده ایدی) هپ چوروك ؛ دیدی. اوموز باشلرمی؛ دیزلرمی کورسه‌کز ؛ حالمه دها زیاده آجیردیکز . فقط بن او ساعتده کندیمی دوشونه‌جك حالده‌می ایدم؛ نرده‌یم ؛ یرده‌می‌یم، کوکده‌می‌یم، اونی بیله اونوتمشدم . . .

نکار خانم ، حصارلی زائره‌نك سوزینی کسدی :

— دیمك‌که ارنلر ، آکلاتیشیکزه کوره ، عادتا بر (ایستەری)نوبتی کچیرمشلر . نه تحف ، بن بونی یالکز قادینلره مخصوص بر خسته‌لق ظن ایدردم ؛ دیدی .

محبه، کنایه‌لی بر تبسمله کوزلرینی خفیفجه‌قاپایه‌رق آغیر آغیر سوزینه دوام ایتدی :

— سز نه‌دیرسه‌کز دییکز، ایکی کوزم. بو هرحالده اویله اسمی قولایجه سویله‌نیر وقادین ارکك دیکلر برخسته‌لق‌دکل. واقعا بن‌ده بابیلیرم ، برچوق بابیلوب آیالانلرده کوردم ، نته‌کیم تکیه‌لرده بوعلی‌الا کثر هرکسك باشنه کلیر برشیدر.فقط جوانم،بو بنم آکلاتدیغم حال بوسبوتوز باشقه ،خارق‌العاده، بوتون کوزولمش وایشیدلمش شیلرك فوقنده... ناصل آکلاته‌یم بیله‌میورم . تمنی ایتمم‌که سزك باشکزه بویله بر حال کلسین . فقط ، برکوزلرکزله کورمش اولسیدیکز ، امینم‌که .. سزك ایچین بویله قیورانان ، بویله کندینی یردن یره آتان ،بویله باشنی سزك ایچین دیواردن دیواره چارپان بر آدمه، بلا تردد،

همان او آنده ، بوتون واریکزی ، یوغیکزی ، بوتون حیاتکزی فدا ایدردیکز .

قادین، نکار خانمك کوزلرینك ایچنه باقدی و حکایه‌سنی شـو صورتله بیتیردی :

— صباحه قارشی ایدی . هیچقیره‌رق ، آغلایه‌رق کوزلرینی آچدی . دربندن درینه «نکار، نکار، نکار ! » دییه ایکله‌یور وطیرناقلریله کوکسـنی ییرتیوردی ؛ مکر بو اضطرابنده نه قدر حقلی ایمش . بوسـبوتون کندینه کلوب‌ده دون کیجه‌کی وقایعی برر برر آکلاتیـویرنجه بلا اختیار بن‌ده آغلامغه باشلادم . بیك‌امید ، بیك آرزو ، بیك اشتیاق‌ایله دکزده اوزاقدن پنجره‌لریکنزه قارشی شرقی سویله‌یورمش، مقصدی یالکز سزك پنجره‌لریکزده‌کی آیدینلغه باقمق ، او آیدینلغك ایچنده سزك هیچ اولمازسه بر کولکه‌کزی کوره بیلمك وصوکره چکیلوب کیتمك ایمش . فقط سز مأمولنك فوقنده، کندیسنه جسارت ویرمشـسکز . قفسی قالدیرمش ودها زیاده یاقلاشمه‌سـنده محذور اولمدیغنی اشراب ایدر بر چوق حرکتلرده بولنمشـسکز . بونك اوزرینه ، او یواش یواش سزه دوغری کلش؛ اوته‌سـنی تکراره حاجت یوق ظن ایدرم ؛ پنجره‌یی قپایوب آمان بونه‌منزعج آدم ، دییه سویله‌نمشسکز . .

نکار خانم ، بوراده، مخاطبك سوزلرینی کسدی :

— یاکلش افندم ، دیدی، سزه یا کلش آکلاتمشـلر و یاخود کندیلری یاکلش کورمشلر ، یا کلش آکلامشلر .

وکیجه، پنجره‌لر اوکنده کچن حادثه‌یه دائر اوزون اوزادی‌یه تفصیلات ویردی .

اوسـویلرکن حصارلی زائره کیتدکجه آرتان بر تجسـله کوزلرینی سوزه‌رك کندیسنی تدقیق ایدییور وذهناً باشقه شـیلرله مشغول کورونیوردی . نهایت قالقوب کیدرکن :

— هر نه‌حال ایسه، اُلماسم، یارین محقق بر کره کیدوب کندیسنی کوریکز.
دیدی .

یالینك ایچی قراکلق اولمشدی ؛ صوفه‌ده‌کی بویوك آویزه‌لی لامبه هنوز یانیوردی . نکار خانم ، اکثریا روحنی پك صیقان بو یارم آیدینلغی حس ایتمدی . اوزون‌مدت ، اندیشه‌ناك برممنونیت ایچنده دالغین وخولیالی قالدی ، نوربابا، زیبا خاله‌نك مهلك وبی اُمان عاشقی ، کنج ویاشلی بر چوق قادینك غرامی رعشه‌لرله دیزلرینه قاپاندیغی قلبلر صیادی ، محبت مرشدی نور بابا.. دیمك‌که شیمدی کندی یولنده بوقدر ذات وبوقدر اضطراب ایله قیورانان آدم ، بو ایدی . بو نوربابا ایدی . نکار خانم « مکر بن نه ایمشم؟ نه بویوك، نه خطرناك برقوتمشم !» دیه‌دوشوندی وعقیم،قورو تخیلاترله لچن ایلك کنجلك سنه‌لرینه آجیدی . مع‌مافیه ، بویوك عشقلرك موسمی اونك ایچین هنوز کچمه‌مشدی. بویله دوشونه‌رك آغیر آغیر اوطه‌سنه کیردی و فرداسی کونی تا نور بابانك یاننه کیدنجه‌یه قدر خولیاسنه پایان اولمادی .

نوربابا خسته‌یاتیوردی؛ چهره‌سی ایکی‌قات‌صاری، کوزلری معتاددن فضله آتشلی‌ایدی. آغیرودارغین برسسله قونوشیوروکیمی آیاقلرینی اوغوشدیران ، کیمی‌یاصدیقلرینی‌دوزه‌لتن، کیمی‌ایکیده بربوزلی ورنکلی برطاقم‌مایعلر اوزاتان محبه‌لر اورته‌سنده‌برشیماریق چوجق کبی نازلانیور، نازلانیوردی .

درکاه خلقی نکار خانمی صوثوق بر چهره ایله قارشولادی . هله باجی بوتون سنم ، بوتون تزییف ایدی . باشقه زمانلر کندیسنی تا باغچه قاپوسنه قدر قهقهه‌لرله استقباله قوشان کنج همشیره‌لر بوسفر بارد بر نزاکتله انجق صویونمسنه یاردیم ایتدیلر و نور بابانك یاننه کیرنجه‌یه قدر یانده‌کی اوطه‌ده برخیلی بکله‌تدیلر. صفا افندینك حفیده‌سی حقارتی‌حس ایتدی؛ فقط اسبابنی پك وضوح ایله آکلایه‌مادی، اوتاندی ، شاشقین وپریشان قالدی .

اویله‌که نوربابانك یاننه کیروب‌ده نیازایچین یاتاغنه دوغری اکیلیرکن آرتق

نره‌ده اولدیغنی ، نه یاپدیغنی بیلمیور ، قولاقلری اوغولدیور، قلبی ، کوکسنی قیره‌جق برشدتله چارپیوردی ؛ اوطه‌نك ایچنده کوچ حال ایله بریر بولوب اوطوردقدن صوکره اوزون بر مدت نه کیمسه‌نك یوزینه باقه بیلدی ، نه‌ده بر سوز سویلمکه قدرت بولدی وباشی اوکنده آلدیوه‌نلرینی چیقارمقله مشغول کوروندی .

بومدت ظرفنده نوربابا دخی ، کوزلری قاپالی ، چکه‌سی متقلص، صامت وحرکتسز قالدی ؛ اونك بوحالنده دینی واخروی برعظمت واردی ؛ قویو سیاه صقاللی وفضله صاری اوزون ، سوزکون چهره‌سیله بر اسکی آثور پادشاهنك مومیاسنه پك بکزه‌یوردی .

نکار خانم، محبت مرشدینك بوبارد وخشین منظره‌سی اوکنده اوفکه وقورقو ایله قاریشیق برحس دویدی‌واوطه‌نك اورته‌سنده برکوچوك چوجق کبی تپینه تپینه ، باغیره باغیره، هونکور هونکور آغلامق ایسته‌دی .

برکت ویرسین‌که نوربابانك اوحالی‌چوق‌سورمدی. کوزقاپاقلرینی خفیفجه قالدیردی ویاتاغك کنارنده اوطوران باجی ایله دیکر برقاچ محبه‌یه دیشاری‌یه چیقملرینی اشارت ایتدی. اونلرچیقدقدن‌صوکره قیملدانمقده بویوك‌زحمتلر چکن برآدم اشمئزازیله یاصدیقلر اوستنده بی مجال دوران باشنی آغیر آغیر نکار خانمه دوغری چویره‌رك ، کیرپیکلرینك آره‌سندن یاری آچیق کوزلرینك اوجیله باقدی ودیدی‌که :

— خانم افندی، نصل حالمی بکنندیکزمی ؟

صفا افندینك حفیده‌سی صاپ‌صاری کسیلدی ؛ اولکی کیجه‌یه دائر ایکی کلمه‌لك ایضاحات ایله کندی اوزرینه آتیلمق ایسته‌نن بربویوك حقسزلغی رد ایتدکدن صوکره خاصةً قارشوسنده کینك کیتدکچه متوالی ومتزاید احتیاطسزلقلرندن ، جوشقونلقلرندن وده‌ها بیك تورلو چیلغین حاللرندن شکایت عزمیله قوی ویرامید تا قاکلیجه‌دن بورایه قدر کلمشکن،شیمدی بوسؤال وبو وضعیت

اوکنده بردن بره نه دییه جکنی ، نه یاپاجغنی شاشیرمش ، نطق طوتمش ، اراده سی الندن کیدیویرمشدی . تخفف برهزیمت معنویه ایچنده عادتا کندی کندینی اتهامه باشلادی وقلبنی آغیر ، تعمیری ناقابل برجرمك عذابیله ازیلمش وهم ایدییوردی .

نور بابا :

— قصدیکز بنی اولدیرمکسه ، سویله یك ، دیدی . بن اولومدن قورقمام . فقط بیلك که هرهانکی بر آتشه اویله کورکورینه یالکزده آتیلمام. یرم حقی ایچین یانارم ، قاوورولورم ، فقط سزی ده کول حالنه ، بر ییغین کول حالنه قویدقدن صوکره . .

مرشدك سسی یوکسلدی ، کوزلرینی بوسبوتون آچدی وصوك سوزلری سویلرکن قوللرینی اوکه دوغری اوزانوب یومروقلرینی صیقدی .

نکار خانمك قولاقلری اوغولدادی . خسته ، سوزینه دوام ایتدی :

— ایشته ، بوتون بودرکاه خلقی بیلیور . دون صباح عودتمده هرکسك ایچنده اویله باغیردم : بندن آله جغی اولسون . اونك باشنه اویله برعقوبت کسیله جکم که ... بونی شیمدی سزك یوزیکزه قارشی ده سویلیورم ، سزی وبنی طانیانلرك هپسنه ده سویلیه جکم . هپسی ده شاهد اولسون ؛ خانم افندی ؛ بنم کبی بر آدمك محبتیله ا کلنمك باقالم ناصل اولورمش ! باقالم ! بنم قلبمده اویله ماجد بك قلیقلی زوپپه لرك قلبی کبی بر چوجق اویونجاغی می ایمش ، نه ایمش . . .

نکار خانم ، بونقطه ده ، هیچقیریقلرله قاریشیق برسسله مرشدك سوزینی کسدی :

— بابا ارنلر ، حقسزسکز ، چوق حقسزسکز . الله عشقنه ؛ براقیك سویلیه یم . . دیدی وایچندن کندی کندینه : « آمان یاربی ! بنی قیصقانیور ، بنی ماجددن قیصقانیور . » دییه سویلنمه رك آغلامغه باشلادی . . فقط بو

طاتلی بر آغلایشدی . نکار خانم کبی نرمین طبیعتلی قادینلر بویله آغلامقدن حظ آلیرلر ، اونلر ایچین ارکک ، حقلی ویا حقسز هر تورلو ستمی ، هر تورلو تحکمی دویولماز بر لطفدر ، روحلری ارککک اوفله‌دیکی اشکنجه‌وجزا آتشنده‌بسله‌نیر ، نشوونما بولور. اونلرده عقوبت‌حسی، جنسیتلرینک تا کوکنه صاریلمش مونس وسویملی بر بیلاندر ؛ بو بیلانک آره‌صیره باشنی قالدیروب موجودیتلرنده پك اساسلی بر نقطه‌یی غیجیقلامه‌سی اونلر ایچین درین واعمی بر احتیاجدر . دنیله‌بیلیرکه بوقادینلر حس ایتمه‌رك ، بیلمیه‌رك دوغدقلری کوندن بری دائما مغلوب، دائما محجوب قلبلرنده، حوانك ازلی کناهنی وبو کناهك ازلی ندامتنی طاشیرلر .

فطرةً دل آشنا اولان نور بابا بالخاصه قادینلره خطاب ایتمه‌سنی بیلیر وناصل بر قادینه دوغری کیتدیکنی دها ایلك آدیمده حس ایدر . بونك ایچین دکلمیدرکه او مادی وشکلپرست اولان جایله باجی‌یی ، خلقت و طبیعتك یکنسق ومطرد قوتلرندن بری کبی استیلا ایتدی؛ مغرور ومتحکم زیبا خانم افندی‌یه برشیماریق چوجق رولی اوینادی ؛ شوخ و هوائی نصیب خانمدن ایسه آره صیره ، بر طاقم ال و دیل شقه‌لری یاپمق صورتیله کام آلدی ؛ ساده‌دل ومعتقدلری کریه‌لر والهی‌لرله، کچکین وجسارتسزلری‌می وشرقیلرله، سفیه ، فاسد و تجربه‌کار اولانلری‌ده قارانلقلرده آنی حمله‌لرله ضبط ایتدی . شیمدی ایسه طورلرنده بر کوچوك چوجق خشیتی ، کوکسنده بر یکی والده شفقتی وباقیشلرنده عجمی برجاریه‌نك شاشقین مطاوعتی کیزله‌ین بو یکی شکارینی کاه مونس سسلرله چاغیره‌رق ، کاه مریض ، جیلیز برچوجق کبی ایکله‌یه‌رك ، کاهی خشین برشاهزاده طوریله جبر وتحکم اوقنی صالایه‌رق خواه ناخواه کندینه رام ایتمك ایسته‌یور . بو رعشه‌دار شکار ایسه چوقدن آغه دوشمش صاییلیر. مادامکه آغلایور ، مادامکه سببنی بیلمیه‌رك ، یاری حدت ، یاری شفقت ، یاری ندامت وقورقو ایله هیچقره هیچقره ، بوتون

موجودیتی صارصیله‌رق آغلایور، نور بابا بونی حس ایتدی و آوینه‌دیشلرینی کچیرن برتازی کبی ظفردن، حظدن تیتره‌دی، کوزلرینك ایچی کولیوردی ؛ مع‌مافیه بردن کندینی طوپلادی ، وقاری ساخته برشیوه ایله :

— آغلایورسکز ، اویله‌می؟ دیدی . بوده اشکنجه‌نك باشقه‌برنوعی ... بنی آغلاتمق ایچونمی آغلایورسکز . آغلایه‌جغکزه بکا جواب ویریکز ؛ اومشئوم کیجه‌یه دائر برشی‌دییکز... الله عشقنه برشی‌دییکز. انکارایدیکز، یالان سویله‌ییکز ؛ فقط برشی دییکز ...

او ، بویله سویله‌دکجه قادینك هیچریقلری آرتیوردی. نه‌دن صوکره برآز سکون بولدی. اولا بری برینی قوو الایان سرعتلی ، خلجانلی کلمه‌لرله نوربابانك اوکیجه‌یه عائد ذهابنی تصحیح ایتدی ؛ صوکره نمناك و یموشاق بر سسله شکایته باشلادی... فقط ؛ نور بابادن‌دکل‌مرشدن! حیاتندن، طالعندن، طبیعتندن ، کچمش وکله‌جك زماندن شکایت ایتدی . صوگغون بکزلی مرشد بوشکایتلرك دوامنجه کنج محبه‌سنی بوبوك ودیندار بر اهتمام ایچنده دیکله‌ر کوروندی. صوکره یواش یواش یتاغندن ایندی ، یاقلاشدی ، نکار خانمك آووجی‌ایچنده کوزیاشلریله ایصلانمش مندیلنی صیقان النی طوتدی وکوزلرینی عجائب بر باقیشله کنج قادینك کوزلرینه دیکدی :

— کندیکی محبته، کاملاً محبته تسلیم ایت ، یاوروم. دیدی .

ونکار خانم اوریرن باشنی مرشدك کوکسنه براقدی . تکرار بر چوق آغلادی .

تام بوصیره‌ده جلیله باجی او ساخته وتحف وقاریله آغیر آغیر اوطه‌یه کیرییوردی .

٩

لاميلا محبة موقوف

استانبولك قيش موسمی سویشنلر ایچین آیریلق وحسرت دمیدر . توکلی کفته ساز : « قیش کلدی فراق آچه‌دەدر سینه‌مه یاره » دیمه‌مش . فقط تماماً استانبوللی اولان بومصراع ظن ایتمم‌که استانبوللی اولمیان معاشقلره بویوك برشی افاده ایتسین، چونکه اونلر، ناصل اولسه، هرهانکی برموسمده بولوشوب سویشه بیلیرلر. هله مدنی پایتختلر خلقی ایچین محبت موسمی ضیافتلر، رقصلر، جمعیتلر وچای صحبتلریله برابر خاصةً قیشین کلیر ، قالین قدیفه پرده‌لرله کولکه‌لنن وکنیش داللی صنعی نباتات ایله اورتولن صالون کوشه‌لری ایللك بوسه‌لرك دوغدیغی یرلر دکلیدر ؟ معشوقه‌لرك تلاقی کاهلره کیتمك ایچین انتخاب ایتدکلری کونلر ایسه خاصةً قیشك یاغمورلی ، فورطنه‌لی و پك صوغوق کونلریدر ، زیرا بویله کونلرده جاملری ، پرده‌لری صیقی صیقی‌یه اورتولو بر آرابه‌نك جاده‌لردن سرعتله کچوب کیدیشی هیچ کیمسه‌نك نظردقتنی جلب ایتمز وکنج سودالی تنها ، بکار آپارتماننده ، شاقلانه چیتردایان بر اوجاق باشنده اوزون قانه‌پەسنه یاصلانەرق موعود ساعتی کمال امنیتله بکله‌یه‌بیلیر .

استانبولده ایسه عشاقك اکثری ملی واقلیمی بر چوق سببلرله حالا چوبان معاشقه‌لرینی مصور داستانلرده‌کی کبی طبیعتك سینه‌سنده سویشییور . بورانك اهل محبتنده بر آزده روستائیلك وار ، اونلر خاصةً قویتو فوروجقلرده، تنها تپه‌لرده ، کیجه‌لری ماهتابلی دکزلرده‌درکه کندیلرینه ملجألرك وتلاقی‌کاهلرك اك امینی بولیورلر ؛ برطرفدن پك چوغنك معتادی‌ده شرقی وغزللرله تقریر راز ایتمك اولدیغی ایچین اکثریا صامت قراکلقلرده ساحللره اینیورلر ، تاکه سسلری هوا موجه‌لری اوستنده مقصود سامعه‌یه

چارپدقدن صوكره بوشلق و قرا كاقده تیتره‌یه تیتره‌یه داغلسین ، كیتسین دییه ؛ دنیاله‌بیلیركه اونلر عندنده طبیعتك بویله ایلیق موسملره مخصوص هواسیله عشقك صیجاق تجلیاتی یكدیكرینی اتمام ایدن ، برابر باشلایوب برابر بیته‌ن ، یك جوهر ایكی حیات عنصریدر. هجران دمنده آغلایان هر هانكی برناكام عاشقك قابنده یازك اشتیاقیله كچمش بریازك حسرتی یكدیكرینه قاریشمش بولورسكز . بزده هر حكایهٔ عشق آزچوق بریازك تاریخیدر .

نته‌كیم نوربابا ایله نكار خانم‌ده بوتون بریاز سویشدیلر . چاملیجه تپه‌لری ، بوغاز ایچی قورولری ، مرمره ساحللری ، بوتون بریاز بوسودالی چیفتك سوزلریله ، بوسه‌لریله ، قهقهه‌لریله ، آه واهلریله دولدی. اونلر ایلك عاشقلر كبی هپ بو یرلرده باده‌یله ، شرقیله آچیق سینه‌لر و آچیق باشلرله ال اله ویره‌رك ، یان‌یانه اوطوره‌رق سرآزاد دولاشدیلر.. هیچ برشیئدن چكینمدیلر ؛ تپه‌لری اوقدر تنها ، قورولری اوقدر امین ، ساحللری اوقدر رازپرور بولدیلر . فی‌الواقع نصیب خانم كبی سودالیلرینی دائما یاننده طاشیان خانملرله نفسنه موعود یاری بر تورلو بوله‌میان محبه‌لرك بعضاً اونلره رفاقت ایتدیكی اولدی ؛ اونلر بوشرائط آلتنده كندیلرینی دها چوق امین ، دها چوق مصون وحر بولدیلر ؛ یانلرنده كیلرینی محبتلرینك نكهبانی صاندیلر. فقط ، نه‌چاره! نفسنی كاملاً محبتنه وقف ایده‌ن نكار خانم كیتدكجه صوصایان نور بابا ایچین بوتون معناسیله براولمش میوه حالنه كلدیكی زمان قیشلك ایلك یاغمورلری دوشمكه باشلادی . نور بابا ، هرسنه اولدیغی كبی بوقیش‌ده درگاهی قاپایوب اسكدارده‌كی مشتاسنه ایندی . نكار خانم‌ده زوجنك نشان طاشنده‌كی قوناغنه نقل ایتدی . بوكوچلر هر ایكی طرف ایچین‌ده ، موسم ومسافه‌دن منبعث مشكلات شویله دورسون ، رفع وتسویه‌سی خیلی بویوك فداكارلقلری ؛ خیلی مهم مشقتلری مستلزم دها بر چوق موانع ومزاحم تولید ایله‌دی . نكارخانم ؛ نشان طاشنده زوجنك اقربا وتعلقاتیله محاط ؛ دار

ومزعج برچنبر ایچنده کیدر ؛ هرحرکتنی ضمنی بر مراقبه‌یه؛ هر سوزینی سسز بر تنقیده و هر تشبثنی نره‌دن چیقدیغی بیلنمه‌ین بر مانعه‌یه معروض وهم ایدر ایدی . اوازدواجنك ایلك کوننده‌نبری، کرك زوجنك و کرك اوکا منسوب اولانلرك یاننده بر آن ایچین اولسون نه قلبنك استراحتنی ، نه وجودینك حریتنی ، حتی نه‌ده ارادهٔ جزئیه‌سنی بوله‌بیلدی . کنج قادین ، اونلرله واونلرك محیطنده، کندینی بوسبوتون باشقه بر یرده غائب ، غریب ، منفی ومحبوس حس ایدییور . صفا افندینك حفیده‌سی بو حسنده یا کلیور . کندی پدرینك اون‌بش یکرمی سنه سورن «قاپالی» رنکسز وسسز دورینه رغماً هواسنده ، حالا صفا افندی ایله قیزی زیبا خانم زمانه عائد اوآشفته شرقیلردن ، اوجوششلی سسلردن برشی صاقلایان قاندیلجه‌ده‌کی یالی ایله‌مادرید سفیری أشرف پاشانك برسفارتخانه‌دن دها رسمی ودها مطنطن قوناغی، استانبولده ، بری برینه ضد ایکی عالمك قطبلرینی تشکیل ایدر. بوعالمك برینده هیچ بر شیئك حدودی یوقدر ، دیکرنده هر شی کچیلمز بر چیزکی ایچنه آلنمشدر. بوراده پاشایانلرك سوزلری بچیلمش،سسلری اولچولمش،وضعیتلری، طورلری آینه‌لر قارشوسنده صوك قرارینی آلمش ؛ قیملدانیشلری دقیقه وساعتلرك سیرینه تابعدر.. حیاتده هرشیئك فضله‌سنی آرایان نکار خانم بونلر آره‌سنده طبیعیدرکه هرحرکتنی فضله بولیور ؛ اونك ایچین حیاتی کوزل ، قولای ولذید یاپان شیلر ، محرمانه وصیجاق محاوره‌لردن ، بعض کیجه‌لری صباحلره قدر کولوشمه‌لردن ، موسیقی‌نك بر فصلنده کوزیاشی دوکمه‌لردن ، جوششلی آنلرده روحنی چیرچیپلاق اورته‌یه آتی ویرمه‌لردن خلاصه ، کلیشی کوزه‌ل ، کنیش ، آچیق وآیدینلق یاشامه‌دن عبارت ایکن ، دیکرلرینی بوتون بونلرك عاناً دکلسه بیله ضمناً چیرکین، قابا وبایاغی تلقی ایدیشی اونده برنوع شاشقینلق تولید ایله‌یور : مثلا فلان ساعتده ناصل برقیافته کیرمك لازمدر، فلان سوزه نصل برطورله جواب ویرمك ایجاب ایدر. سوقاغه نصل ونه وقت

چیقیلیر ، اوه نه‌وقت کلینیر ، بونلری بیله اونوتیور ؛ نور بابانك اراده‌سز ونرمین قلبلی محبه‌سی اوقدر بونالمش وچاره‌سز بر حالده‌در .

نور باباده دیکر طرفدن دها ای برحالده دکلدر ؛ اونك اسکدارده‌کی مشتاسی بر عشق محبسی کبیدر ؛ او جوارده نقیب پاشا حرمی دینکله معروف بردول قادین محبت مرشدینی هرقیش بویوك چینی صوبالرله ایصیتمش ، کنیش صوفه‌لی برقوناقده صرف کندی نفسنه حصر ایدییور . بونور بابا ایچون اوچ سنه‌در بویله یالکز قیش موسملرینه مخصوص برعجائب مناسبتدر . ایلك زمانلر بومناسبت آز چوق مرکسی مشغول ایتدی ایدی ؛ جلیله باجی باشده اولمق وزیبا خانم افندی‌ده ایشك ایچنده داخل بولنمق صورتیله نوربابا ایله سائر محبه‌لردن زیاده صمیمی علاقه‌لری اولانلرك هپسی بردن بوحاله قارشی عصیان ایتدیلر ،

الك قلندر محبلر ایچنده بیله کنج مرشدك بو آکلاشلمایان حرکتنه اعتراض ایدنلر اولدی . فی‌الواقع بومسئله هرجهتدن عصیان واعتراضی موجب بر شیدی ، اولا انسانلق نقطهٔ نظرندن داعیٔ عصیاندی : چونکه بوقیشلق دلداده یتمشی بولمش ، یرندن قیلدایه‌ماز بر حاله کیرمش ، بوروشوق برعجوزه‌در . بوقادین نوربابایه ظاهراً براولادمعامله‌سی یاپمقله برابرحقیقتده ، جلیله باجینك قولنجه اونی وحشی ، قیصقانج وخود اندیش بر احتراص ایله سوییورمش . ذاتاً بونك بویله‌اولوشنه کنج مرشدك هر قیش بوتون مریدلرجه کورولمز ، بیلنمز ، بولنمز برحاله کیریشی کافی بردلیل دکلمی؟ برمرشدك قیشین تعطیل وظائف ایتدیکنی کیم کورمش ؟ باشنی اوقوتمق ایسته‌ینلر ، برآناغی اولانلر ، یازین نصیب آلمغه وقت بوله‌میانلر ، اوزون کیجه‌لرك آیین ومحبت تشنه‌لری ، جمال ودیدار مشتاقلری کیمه ، نره‌یه باش وورسونلر ؟ واقعا استانبولده باشقه درکاه یوق دکل ، فقط هرکس بیلیرکه بردرکاهك مالی‌اولانلر دیکرلرنده عادتا برصیغینتی حالنه کیررلر . هله نوربابا اولادلرینك دیکربابالرله ــ هرنه‌دنسه ــ باشلری هیچ خوش دکلدر ؛ اونلر بکتاشیلك ایچنده دیکر بر

بکتاشیلکك ممثللری ، آیری برصنف اهل طریقت کبیدرلر . هله سودایجه پوستنه اوطوران براختیار مرشد نور بابایه عادتا برملحد نظریله باقیور وآنك اولادلرینه هریرده هرتصادفده تورلو تورلو حقارتلر ایتمکدن کندینی آلامیوردی. دوغریسی نور بابانك (بوتون بونلری بیلدیکی حالده) سوروسنی ولو برموسم ایچین اولسون بویله چوبانسز وپریشان براقیشی اهمال ولاقیدیدن باشقه برشی ، عادتا برظلمدی .

فقط بواعتراضلر نهایت کندی یوزینه قارشی — ویانمکه باشلادیغی زمان نور بابا (باشـده جلیله باجی ایله زیبا خانم اولمق شرطیله) بوتون جانلره ایضاحات ویرمك لزومنی حس ایتدی ؛ دیدی که :

— بن بونی کیفمدن یاپیورم . هانکی انسـان ، هانکی نفس تصـور اولونورکه نقیب پاشا حرمی کبی قانیقسه‌مش برعجوزه‌نك قهرینی ایسته‌یه‌رك سه‌وه‌رك چکسون. اورته‌ده مجبر برطاقم سببلر اولماسه پیرم‌حقی ایچین بردقیقه دونوبده یوزینه باقمغه تحمل ایده‌مم . فقط نه‌یاپه‌یم ؟ طالع مساعده ایتمدی‌که کندیمزه برمناسب قیشـلق درکاه آچالم. نصل؟ ایچکزده بوفدا کارلغی یاپه‌جق وارمی ؟ ایشته صوصیورسـکز . حالبوکه او بکنمدیکمز قادین بونی بکا وعد ایتدی ؛ وعدینی اجرا ایده‌جکندن‌ده امینم ؛ زیرا سخاوتی وفدا کارلغی اورته‌ده . . . بوتون قیش کندی یوردیمزده بوله‌مدیغمز راحتی اونك اونده بولیورز . (جلیله‌باجی ایله درکاهت برلی‌مهمانلرینی کوستره‌رك) ایشته‌یوزلری ؛ بولطفی یالکز بکا حصر ایتمیور ، بونلرك هپسی ایچین‌ده آیری آیری قول کوله اولیور . چناری‌یه نه‌دیرسکز ؟ اوبیله قیشین تکیه‌ده قالمقله برابر ینه بو خانمك نعمتیله متنعم. هله جلیله‌یه کلنجه اونك هیچ شکایته حقی یوق. اواوراده عادتا قوناغك صاحبه‌سی کسیلیور ؛ برایسته‌دیکی ایکی اولمایور. هپکز بیلیرسکزکه ، بن کندی باشمه نره‌ده ونا صل اولسه اولورم ، فقط . . . نه ایسـه سـوزك قیصه‌سی : بو ایشده بویوك ، پك بویوك برمنفعتم وار ، بوتون بو صایدیغم شیلر تفرعات قبیلندن ! اصل الك اساسلی برجهت وارکه ...

زیبا خانم افندی ، نور بابانك صوك جمله‌سنی آچی بر قهقهه ایله کسدی وغایت مضحکه پرداز بر طورله :

— آکلاشلدی ، آکلاشلدی . نه امید دنیاسی بو ، ـ اه کچیکدن ویرسون اما ـ اولوم حق، میراث حلال! دیدی.

ونقیب پاشا حرمی دعواسی بوتون محبلر آره‌سنده بوکوندن صوکره بویله بر « اولوم حق ، میراث حلال » شقه‌سنه انقلاب ایدیوردی . مسئله‌نك بو وادی‌یه دوکولیشنی کوره‌ن نوربابا‌ده اختیار قادینك پك حریم، پك خصوصی احوالنه دائر بعض کولنج حکایه‌لر نقلنه باشلار باشلاماز ، ایش بوسبوتون آلای حالنه کیردی ؛ اویله‌که بوقاریشیق وغریب عادتلره هنوز پك یابانجی اولان نکارخانم بیله کنج مرشدك حیاتنده‌کی بو کیرلی وچبرکین صفحه‌یه ایکرنمه‌دن، قیزارمادن ، عادتا کوله‌رك باقیور وآره صیره ، نوربابایه :

— بواسرار انکیز عشق محبه‌سی وسزك اوراده‌کی طرز حیاتکز صوك درجه مراقی جلب ایدییور . هله بکا اسکی ماصاللرده‌کی اوسحرباز عجوزه تیپلرینی خاطرلاتان اختیار معشوقه‌کزی کورمك بنم ایچین پك شدتلی بر آرزو .

دیمکله اکتفا ایدییور .

فقط بوسنه نوربابا، هر نه‌دنسه بو کولنج ماجرایی پك جان صیقیجی وتحملفرسا بولمغه باشلادی . بونده نکار خانمله کچن اوآتشین یازك پك بویوك بر تأثیری وار . زیرا کنج مرشد تازه محبه‌سنه آره صیره‌بیلك مشکلات ایله کوندردیکی مکتوبلرده : « تحملم توکندی ، صبرم طاشدی ، دییه شکایت ایدییور ، بو یازك خاطره‌سی بنده یاشادقجه قیشلك بو نجیبع اسارتنه بویون اکمك کوندن کونه امکان واحتمال خارجنه چیقیور . روحم ، خبرك اولسون ، هرشیئی قیروب کچیره‌جکم . برکیجه سنکله ، برکیجه دها بولنمق سعادتی ایچین بوتون استقبالمی محو ایده‌جکم . »

هر مكتوبده تكرار ايدن بو صوك جمله‌يه نكار خانم مسعود بر تلاش ايله تيتره‌يور وهمان شويله جواب ويريوردى : « سز سربست اولسه‌كز بيله بن دكلم . هر شيئى قيروب گچيرمكز هيچ بر شيئى دوزه‌لتميه‌جك . نه‌قدر صبرسزسكز ؟ شوراده يازه نه‌قالدى ! »

حقيقتده ايسه يازاوكا يتيشلمز ، اوزاق كورونيور ودريندن درينه آرزو ايدييوركه نوربابا ديديكنى ياپسون ، هيچ بر شيئى دوزه‌لتميه‌جكى معلوم اولسه بيله هر شيئى قيروب گچيرسون ، بتون لزومسزلغنه رغماً كندى ايچين (استقبالنى محو) ايتسين ، بو عارضه‌لى محبت يولنده اوقدر ايلرى‌يه كيتسون‌كه كرى‌يه دونه‌مه‌مك هر كس ايچين تماماً براسر واقع حالنه كيرسين . نكارخانم اوزمان صوك قرارينى ويره‌جكدى و كنديسنى ، شيمديدن ، هرتورلو فدا كارلغه حاضر بوليوردى .

زيبا خاله‌نك بوندن بر بچوق سنه اول « دوشون كه چوقده فدا كاراولمق لازم ؛ مال ، جان وراحت ، بونلرك هپسنى هپسنى » ديين سسى دائما قولاقلرنده ايدى ؛ حالبوكه هنوز نه‌او ، نه‌ده كنديسى فدا كارلغه بكزه‌ر برشى ياپمامشلر . اوكندى حسندن ، كنديسى اونك آتشندن كام آلمق آرزوسى بر سنه‌در بورابطه‌نك يكانه اساس وغايه‌سنى تشكيل ايله‌يور . عشق انسانك اك عزيز واك قيمتلى شيلريله يانان بر (مولوخ) آتشندن باشقه نه‌در ؟ نكار خانم بونى اينجه‌دن اينجه‌يه حس ايدييور و مجرمانه اورپرشلرله دوشونيوركه كنديسى ايجاب ايدرسه اورايه نه‌لرينى آته‌جق . شبهه‌سز ، اورايه ايلك آتيله‌جق زوجى ايدى ؛ صوكره صيره والده‌سنه ، مالنه ، أوينه وچوجقلرينه كله‌جكدى ؛ بو هائله انكيز خوليا نكار خانمى اوزون قيش كيجه‌لرنده ، صوثوق ترلره غرق ايدييور و كوز قپاقلرى بر فاجعه‌نك هولناك صفحاتى اوكنده تيتره‌يه تيتره‌يه قاپانيوردى ؛ بو روحنك بر نوع صيتمه‌سى كبى ايدى ؛ بعضاً چوق دوام ايدييور ، بعضاً كلوب گچيوردى .

وهر دفعه‌سنده کنج قادین اتکلریته یاقلاشان بر تهلکه‌دن قاچار کبی اوطه‌سندن دیشاری‌یه فیرلایور ، بره‌لرده ایسه چوجقلرینی بولوب ، قوجاقلایور وهمان والده‌سنك یاننه قوشیوردی .

ماجد اکثریا قوناغه کلیور ؛ فقط ، برزمانلر صمیمی ومحرم مکالمه‌لری وردرد آشنا باقیشلریله نکار خانمك روحنه صاف ، سرین وطاتلی برغدا دوکن بوکنج آدم اونك ایچین شیمدی مجسم بر ندامت حانه کیردی ؛ کوزلرنده دائما کندیسنی‌اورکوتن برشی بولیور واونك آره صیره ، آزلیجه « نه‌قدر ده‌کیشمشسك نکار آبلا ! » دیه‌ن سسی کنج قادینه صانکه برجزا وعقوبت شیطاننك سسی کبی قورقولر ویریور ، اونی کونلرجه اوهام ایچنده تیتره‌تیوردی . بردفعه‌اولسون کوزلرینی قالدیروب اوکا باقه‌میور ، یاننده بردقیقه یالکز قاله‌میوردی .

ماجد ، بر آقشام اوستی اونی یاواشجه برکناره چکدی :

— سکا حوادثم وار ، هیچ یالکز قاله‌میورزکه سویله‌یم . دیدی ؛ ایکی دفعه‌در بك‌اوغلنده بزم مرشده تصادف ایدییورم ؛ باشنده دائما سیاه صاریغی ، اون ایکی دیلم کلاهی و قارمه قاریشیق صاقالیله دوغرو یولده برینی غیب ایتمش کبی بر آشاغی‌یه بر یوقاری‌یه ، اومغازه‌دن بومغازه‌یه اوغرایه‌رق دولاشوب طورییور . برنجی تصادفده‌بنی کورمه‌مزلکه کلدی ، ایکنجیسنده ایسه اوقدر یوز یوزه کلدك که ، قونوشمه‌دن چکمك ممکن اولمادی ؛ فقط کورملی ایدك . یاننه صوقولوب « ارنلر ! » خطابیله سلام ویردیکم زمان نه‌قدر شاشالادی ؛ کیم بیلیر ، قوجه مرشد هانکی محبه‌نك پیشنده ایدی . بندن شکایت ایتدی :

« هیچ سمتمزه اوغرادیغکز یوق ، بویله اولادلق اولورمی ؟ » دیدی ؛ صوکره هوائی برقاچ کلمه دها سویله‌شدك . آیریله‌جغمز اثناده سنی‌صوردی : « اونی‌ده هیچ کوره‌مز اولدق ! » دیدی ، بن‌ده ، « بن‌ده هیچ کوردیکم یوق . » دیدم .

كنج قادين ، دليقانلينك يوزينه باقدی . او ، سراپا استهزا ، تزييف واستخفاف ایدی ؛ بو « اونی کوردم . برینی آرار کیدی . سنی صوردی ؛ بنم ده هيچ کوردیکم یوق . » دیشلرنده اویله خصوصی و غریب معنالر واردی که . . .

فقط ، او آقشام ماجدك سوزلرنده کی بو معنیدار شیوه لر نکار خانمی پك آز مشغول ایتدی ؛ کنج قادین بوتون کیجه کندی کندینه : « محقق بنی کورمك امیدیله » دیه سویلندی وبعدما هرشیئه رغماً اوکله صوکاری بك اوغلنه اینمك اونك ایچین یکیلمز بر آرزو حالنه کیردی . اولا ایکی کونده ، اوچ کونده بر ، صوکره کون آشیری واك نهایت هرکون اینمکه باشلادی . آرابه سنی مغازه لرك برینك قاپوسنده براقیور ، وجامکانلر اوکنده اوزون توقفلرله یایا قالديرملر اوزرنده دولاشیور ، اودکاندن بودکانه اوغرایور ، کوزی دیشاریده ، اللری برطاقم قماشلرله ، اوفق تفکرلرله مشغول ، هر یرده اونی بکله یوردی . بکلرکن هریردن بیلزوم شیلر آلیور ، بعض کونلر اودکانك پاکتنی بودکانده ، بونککینی اونده اونوته جق قدر دالغینلقلره دوشیور وآقشام قوناغه شایان حیرت بر طرزده یورغون ، برکین وامیدسز دونیوردی . اوکا بر مکتوبله بو اوکله صوکی تنزهلرندن خبرویرمکی دوشوندی . فقط ؛ بو عادتا « سنی سوقاقلرده ، یوللر اوستنده آرایورم ، بکله یورم . » دیمك کبی اوله جقدی ، هم اوقدر آرزو ایدیلن بوتصادف وقوع بولسه بیله نه یه یارایه جق ؟ نکار خانم ، فی الواقع ، ایلك کونلرده اولدیغی کبی آرابه سنك اوستنده براوشاق ، قارشیسنده برقالفه ، یاننده کوروجه لرندن بریله چیقمیور ، اولسه اولسه چوجقلریله چوجقلرینك ، هرشیئه متحمل کوروتن دادیسنی آلیوردی .

بونکله برابر کونك برنده ، فرض محال اوله رق ، مثلا بونمارشه ده یوزیوزه کاسه لر عجبا دوروب قونوشه بیله جکلرمی ایدی ؟ بوتصادف نکار خانم ایچین اوقدر باش دوندیریجی برشیمی اوله جقدی که او آنده برطانیدیقله یوز یوزه کلمك

٩

کویا کندینی سزدن مغازه مستخدملرندن برینك نظر تجسسنه معروض قالمق کبی بیك تورلو مهالکی اونوتوب کیدییور !

نته کیم ، اویله اولدی . واقعا ، بو اویله وهلةً قارشو قارشویه کلیش کبی معجزه نوعندن، قولای وشاشیرتجی بر تصادف دکلدی . نکارخانم، آرابه سنده، آغیر آغیر (لوبونه) دوغری ایلرکن ، تونلدن هنوز چیقمش برقالابالغك ایچنده درکه نور بابایی کوردی و بوکوروش کنج قادین اوزرنده کویا سنه لردن صوکره کی تصادفلر کبی بر غریب تأثیر یاپدی. اولا اوطوردیغی یردن قالقمق ویا باشنی پنجره دن طیشاری یه اوزاتوب آرابه جی یه برشی سویله مك ایستر کبی سریع ، غیرارادی حرکتلرده بولندی ، صوکره بردن ، بو پریشان حرکتلرك برنده طوکوب قالیویردی . لکن آلیشمدیغی خلق ایچنده اولدقجه دالغین یورویه ن نوربابایه بو حرکت کافی کلدی ، قالدیرمك کنارندن آغیر آغیر کچن بو آرابه نك کیمه عائد اولدیغنی ایچنده کی قادینی کورمکله ، باشنی دوندیرمکسزین، کوز اوجیله درحال طانیویردی. عین زمانده، بالطبع کندیسنك ده کورولدیکنی سزدی، بونك ایچیندرکه کمال امنیتله یولنه دوام ایتدی. فقط آرابه یولنه دوام ایده مدی. بر آز کیتدیکدن صوکره دوردی . بر سوقاغه صاپه جق کبی اولدی ، صاپامادی ، سرعتله کری یه دوندی و نور بابانك یورودیکی قالدیرم بوینجه قوشه رق یوقاری یه دوغری چیقمغه باشلادی . سراپا تیقظ ودقت کسیلان کنج مرشد ، برشیدن اورکمش غریب بر مخلوقی آکدیران بو آرابه یی هیچ کوزدن غائب ایتمدی وخیزلی خیزلی اونك آردنجه یورودی .

بر آز صوکره « بیکر » مغازه سنك اوست قاتنده ، ارککلره مخصوص چماشیر صاتیلان صوفه ایله حاضر قادین اشیاسنه آییرلمش بر اوطه نك قاپوسی اوکنده ، قارشی قارشی یه آیاقده دوران نور بابا ایله نکار خانم یواش سسله شویله قونوشیورلردی :

— سزی آز دها اولدن قاچیره جقدم. آرابه دن اوقدر سرعتله ایندیکنز

وبورایه کیرمز کیرمز اوقدر چابوق کوزدن غائب اولدیکزکه .. برکت ویرسون، ایچمدن برشی بکا محقق بوراده بولنه بیله جککزی سویله دی ؛ چونکه بوندن ایکی سنه اول بنه بك اوغلنده پیشکزده برخیلی قوشدقدن صوکره سزه الك زیاده یاقلاشدیغم یربوراسی اولمشدی .

— تخف ، عینی کونك خاطره سیدرکه بنی ده بیلمیه رك بورایه سوق ایتدی. بوقسه نه یاپاجغمی ، نره یه کیده جکمی هیچ بیلمیوردم ، آز دها اوه عودت ایده جکدم .

— اوزمان بنم حالم نه اولوردی ! کونلر ، هفته لر وارکه بورالرده سورونیورم . . تك ..

— امن یاربی قارشیده شو اشیا بیغیننك اوکنده دوران شیشمان آدم سزه نه قدر دقتله باقیور ؛ صاقین طانیدیغکز بریمی ؟

— خیر ، نورم ، بنی بورالرده کیمسه طانیماز ، یالکز قیافتمدرکه هرکسك نظردقتنی جلب ایدر . .

— واقعا شو آرقامزده کی مغازه قیزلرینك هپسی ده بنی طانیرلر اما ، ضرری یوقدر ، ایسترسه کز اورایه کیرمز ، زیرا بورایه کلن کیده ن مشتری چوق اولیور . هله شو مستخدملرك یلشیق یلشیق باقیشلری سیکرلرمی آلت اوست ایدییور .

— هرزمان ایچین نه قدر اراده کزه صاحب ، نه قدر احتیاطلی سکز . بن ایسه بویله آنلرده کندیمی غیب ایدرم . نره ده اولدیغمی ، نه یاپدیغمی اونوتورم ، اورتبه مست وپریشان اولورم .

— اویله دیمه ییکز ، بابا ! شیمدی شو دقیقه ده یاپدیغم شی امین اولکزکه ، بنم کبی برقادین ایچین احتیاطسزلقلرك ، حتی چیلغینلقلرك الك بویوکیدر ..

— وار اول ، افندم ، وار اول . مقصدم لطیفه .. فقط لطیفه برطرف ، نه اوله جق بویله حالمز ؟ ایکی کوزم .

— اونی سزه صورمالی . . . . ویاخود متبوعکز او مستبد اختیار قرالیچه‌یه . . .

— براقیکز شونی الله عشقنه . . سزده هرکسك سوزینه قاپیلدیکزده بونك حیاتمده ، حقیقتاً جدی برشی اولدیغنه ایناندیکز . یمین ایدرمکه سز ایسترسه‌کز . .

— نه‌ی ، اکمال ایدیکز . . .

— اوزون سوزه نه‌حاجت ، قاچ دفعه یازمدم‌می، قاچ دفعه دیمدم‌می‌که هرشیئه حاضرم ؟ فقط سز . . .

— فقط بن ، پکی أرنلر ، فرض ایده‌لم که بن‌ده حاضرم . . .

بو صیره‌ده مغازه قیزلرندن بری اونلره یاقلاشدی ، نکار خانمه خطاباً :

— اسکمله ویره‌یم افندم . . آیاقده قالدیکز . دیدی .

کنج قادین بوراده چوق دورمیه‌جقلرینی سویله‌دی وکوزلرینی محترزانه نور بابایه قالدیروب ایلك سوزینك جوابنی بکله‌دی ؛ او براز دوشوندی وصوکره :

— یارین آقشام ، آقشام اولمازسه کوندوز، عفیفه خانمك أوینده بولیشه‌لم ، ایسترمیسکز ؟

— بوعفیفه خانم‌ده کیم اولیور ؟

— نه چابوق اونوتدیکز ؟ آل خطوز عفیفه خانم ، سلطان تپه‌سنده اوطوربیور .

— ها . پکی ، پکی .

وبو «پکی»لری ایشیتدیرمکدن قورقیورمش کبی اطرافنه باقیندی؛ صوکره طاتلی برحزن ایله کولکه‌لنن کوزلرینی تکرار نور بابایه توجیه ایتدی وآغزینك براوجنی یوقاری‌یه دوغری چکن اوبیك معنالی تبسمله کولدی . نور بابا صوردی :

— سزی قاچده بکله‌یه‌لم ؟

— یارین، اوکله‌دن اول... اوکله‌دن اول .

ایرتسی کون، اوکله‌دن اول نکار خانم آل خطوز عفیفه خانمك اوینده ایدی . نوربابا صباحدن بری کندیسنی بکله‌یوردی وبوانتظارده‌کی خلجانی یکمك ایچین صباحدن بری، دورمقسزین دم آلیوردی؛ صانکه ایلك دفعه، ایلك بکله‌دیکی قادین نکار خانمدی وصانکه کندیسی یکرمی‌یاشنده‌بر کنجدی؛ قاچ کره ، عفیفه خانمه :

« — یا کلمه‌یی ویریرسه، نه‌یاپارز! سویله کلمه‌یی ویریرسه ... دییور وبونی دیرکن‌سسی‌تیتره‌یوردی. اویله‌که‌نکارخانم اودادن ایچری‌یه‌کیرنجه‌یه قدر نوربابا کندیسنده اوطوردیغی یردن قالقه‌جق قوتی بولامادی. بویوك برچینی‌صوبانك یاننده، یوکسك بر ارکان مندرینك اوستنده ونکارك اوقدر خوشنه کیده‌ن یازلق صاداقور جبه‌سیله اوطوریبوردی ؛ اوکنده بر قدح وبرده شیشه واردی :

« — نکار ، یاوروم ، بنی عفوایت! یرمدن قالقه‌میورم. دیدی.

زیبا خانم افندینك یکنی کوله‌رك اوکا دوغری یاقلاشدی ونیاز ایتمك ایسته‌دی؛ لکن نور بابا بردن بوتون قوتلرینی طوپلادی ، یره قاپاندی وکندی دیزلرینی اویمکه حاضرلانان کنج قادینك آیاقلرینه صاریلدی :

« — واراولسون‌بو آیاقلر ، وار اولسون. براق‌اونلره یوزیمی، کوزمی سوره‌یم . . دییوردی .

نکار خانم بوجوشقلی استقبالدن هم متحیر، هم ممنوندی :

« — استغفرالله ، استغفرالله ،آمان ارنلر نه یاپیورسکز؟ رجا ایدرم ، رجا ایدرم .

دییور، کری کری چکیلیوردی . اوزمان ، نور بابا بر پارص‌چویکلکیله هنوز چارشافنی چیقارمامش کنج قادینی بلندن یاقالادی واوقدر کندینه

دوغری چکدی، قوللرینك آره‌سنده اوقدر تملکه بکزه‌ین برقدر تانه‌صیقدی‌که نکار خانم بر آنده بوتون‌وجودینك اونك وجودینه قاریشدیغنی ظن ایتدی. آل خطوز عفیفه خانم، اودانك اورته‌سنده آیاقده دورییور، چیغرندن چیقمش عجائب کوزلرله بو هیجانلی ملاقاتی سیر ایدییوردی؛ بوروشـوق، دیشسز ویامرو یومرو آغزنده بیوی‌ی بر تبسم واردی.

کندی کندینه:

« — نه‌اوله‌جقسه، بو کون اوله‌جق. آکلاشیلدی.

دیدی و برسحرباز آتشنك اطرافنده دولاشان بر خیالت کبی سـنده‌لیه، سنده‌لیه، سسسزجه دیشاری‌یه چیقدی.

ذيل

ذیل

— ۱ —

سسی چیقمایان قادین

نکار خانم، بلکه بشنجی دفعه‌درکه پنجره‌دن درویش چناری‌یه باغیریور، فقط بر تورلو سسنی ایشیتدیره‌میوردی .

بیچاره درویش چناری آرتق تمامیله اختیارلادی، قولاقلری آغیرلاشدی؛ بلی بوکولدی ، کوزلرینك نوری سوندی ؛ اوته‌دن بری معما انکیز اولان چهره‌سی آرتق هیچ بر معنا افاده ایتمز اولدی ؛ آرتق هیچ کیمسه ایله قونوشمیور واسکیدن شرقی سویلیه‌رك، نفس‌اوقویه‌رق یاپدیغی ایشلره کیتدکجه درینله‌شه‌ن برسکوت ایچنده دوام ایدییور .

نکار خانم آلتنجی دفعه اوله‌رق پنجره‌دن تکرار باغیردی . درویش چناری بو پنجره‌دن آنجق اوتوز قرق آدیم اوزاقده‌در؛ هوا را کدروموسم قیش اولدیغی ایچین تکیه‌یی احاطه ایدن آغاجلرك داللری قورومشدر. نکار خانم بودالرك آره‌سندن اونی کوریبور، باغچه‌ده ، ایکی بوکلوم ، لاحنه‌لرك اولمشلرینی اولمامشلرندن آییرمقله مشغولدر.

صفا افندینك حفیده‌سی سنه‌لرك بر آدامی نه‌حاله قویدیغنه شاشدی : —

«زواللی چناری ایشتمیور .» دیدی . فقط ، سنه‌لرك کندی سنی نه‌حاله قویدیغنك فرقنه وارمدی .

بیچاره نکارخانم ، ایچه زماندن بری آرتق قیصیق سسلی برقادیندر ؛ واقعا کندیسی بونی گاه مزمنلشمش بر نزله‌یه ، گاه عصبی بر بحرانه حمل ایدییور وکونك برنده سسنك مطلقا آچیله‌جغنه قانع بولنیور . لکن چوقدن بری کندیسنی اهمال ایتمکله باشلایان نور بابا بوفکرده دکلدر ونکار خانمك سسی کبی وجودینك‌ده تعمیری غیر قابل بر صورتده ییپراندیغنه قانعدر . یاشی ایلریلدکجه یاشلی قادینلره قارشی نفرت دویان بو آدمك نکار خانم حقنده‌کی بو فکری ایچه مبالغه‌لی اولمقله برابر هیچده حقسز دکلدر . نکارخانمه یاشلی برقادین دینه‌مز ، زیرا اوتوزیدیسنه هنوز کیرمشدر . فقط ، بش آلتی سنه‌دن بری سوردیکی حیات ، اویکرمی‌درت ساعت سوره‌ن دم حاللری ، او فاصله‌سز محبت تقاضالری ونور بابانك او یوریجی عشقی قادینجغزی وقتندن اول چوکدیرمش ، عادتا طانیلماز برحاله صوقمشدر وسسی مطلقا سنه‌لرك تأثیرندن زیاده تابع اولدیغی معیشت شرائطنك تأثیریله قیصیلمشدر . اوقدرکلوله ، اوقدر جیغاره‌یه ، اوقدر باغیروب چاغیرمغه ، اوقدر اویقوسزلقلره نه دایانیر ؟

نکارخانم ، بردفعه دها جامی آچوب ، چاتال چاتال چیقان برسله درویش چناری‌یه باغیردی وبردنبره آغیر بر یوك قالدیرمش برانسان یورغونلغیله ، بوغازی اوکسوروکلرله طیقانه‌رق ، یوزی موص مور ، پنجره‌نك یانینده‌کی مندره ییغیلیویردی .

صفا افندینك حفیده‌سی بر هفته‌دنبری ، درویش چناری ایله تکیه‌ده یاپ یالکزدر . بابا ، باجی وتکیه خلقی کانون‌ثانی ، شباط ومارت آیلرینی نور بابانك قاضی کوینده‌کی محبه‌لرندن برینك أوینده کچیرمك ایچین آشاغی‌یه ایندیلر . واقعا نکار خانمه‌ده برابر کیتمه‌سی ایچین چوق اصرار ایتدیلر .

فقط زیبا خانم افندینك برادر زاده‌سی هرشیئه رغماً هنوز غروورینی محافظه ایتمكده‌در ؛ دیكرلری كبی قولایقله اوزون مسافرلكلره كیده‌میور ؛ كیتسه بیله معناً راحتسز اولیور ، كنـدینی نوریه وعطیه خانملر دركه‌سـنه ایتمش صانیوردی . ذاتاً اك زیاده قورقدیغی شی، تكیه‌نك بو ایكی اسكی صیغینتیسی‌نه بكزه‌مكدی. اوعطیه‌خانم‌كه بروقتلر كندیسنه بابانك مكتوبلرینی كتیریردی ؛ او نوریه خانم‌كه صوفرالرك كدیكلی سـاقیه‌سیدر . كندیلریله دائما برایشـه یارادیقلری زمانلر قونوشولور، بونك خارجنده موجودیتلری اكثریا تماميله مزعج ، بعضاً تماميله مهملدر . بری دوزكوندن آشینمش یوزی ، دیكری آلقولدن شیمش بورنیله انسانه نفرت ومرحمتدن باشقه برحس ویره‌مز .

فقط ، نكار خانم تكیه‌ده‌كی وضـعیتی اعتباریله هیچده بوقادینـلردن فرقلی دكلدر . اونلرده بورایه كنـج ، طراوتلی واعتبارلی اوله‌رق كیرمشلر، برمدت أل اوستنده كزدیرلمشلر ، محبتلرده بابانك یانی باشنده اوطورمشلر ، صوكره یاواش‌یاواش بوتون‌اعتبارلرینی‌غایب‌ایتمكه‌وبوحاله دوشمكه‌باشلامشلر. . بونكله برابر نكار خانم ، حالا اعتبارده اولدیغنه ، حالا سه‌ویلوب آراندیغنه قانلدر. حقیقت حال بویله اولماسـه بیله صفا افندینك حفیده‌سی عمرینـك صوكنه قدر بوتكیه‌یی كندی أوی كبی بیمسه‌یه‌بیلیر ؛ زیرا ، كندی بورایه كدیكلی مهمان اوله‌رق كلدیكی زمان، ییقیلمغه مهیا برویرانه‌دن عبارت‌اولان نور بابا دركاهنك بوشیمدیكی معظم قوناق حالنه كیریشی اونك سـایه‌سنده ، اونك ثروتی سـایه‌سنده‌در . بوتون تكیه ، میدان یرنده‌كی حالیلرینـه قدر تكیه‌نك بوتون اشـیاسی اونكدر . واقعا غروریله برابر بوتون كور-كوسنی وكبارلغنی محافظـه ایده‌ن نكار خانم ، بونلری اصـلا خاطرینه كتیرمز وبابانك محبتندن باشـقه هیچ بر شیئه كووه‌نمزدی . اونی آلتی ییلدر بودركاهده طوتان شی كندی مالی اولدیغنی‌بیلدیكی بوسقفله، بواشیالر دكلدر. آنجق مرشدك برنكاهی، برتبسمی، برسوزیدر .

هرشیئی بونك ایچین ترك ایتمدیمی؟ هانی قوجه‌سی، هانی چوجوقلری، هانی آنه‌سی نره‌ده؟ بونلردن صوكنجیسی كندی یوزندن اولدیغی وقت قاچ كون یاس طوتدی؟ چوجوقلری كندینی بر دها كورمه‌مك اوزره بابالرینك یاننه كیتدیكی زمان قاچ ساعت كوزیاشی دوكدی؟ نور بابا، كوزلرینك ایچنه باقار باقماز صانكه بردن بره بوتون وارلغی قاماشمش كبی، بر ثانیه‌ده، كندی حیاتنه عائد هرشیئی اونوتیورمیدی؟

أوت، صفا افندینك حفیده‌سی هرشیئی اونوتدی. ماضیسنه عائد هیچ بر وقعه‌یی خاطرلایه‌میور. صانكه هپ بوراده یاشامش، بوراده دوغوب بویومشدر. بیچاره قادینك عاقبتنی اوزاقدن تدقیق ایدنلر اونك كئول پرستلك نتیجه‌سی اوله‌رق برنوع مرضی حالته دوچار اولدیغنی سویله‌یورلر.

كئوللی؟ حالبوكه نكار خانم، شیمدی اوقدر چوق ایچیورده اعصابنده ذره قدراویوشوقلق، باشنده ذره‌قدر سرخوشلق حس ایتمیور. كاشكه سرخوش اوله‌بیلسه، كاشكه اسكیسی كبی بش اون قدحدمله اعصابنده هیچ دورمایان بو اختلاجی براز دیندیره‌بیلسه...

نكار خانم، برزمانلر عینی دردده مبتلا اولدیغنی سویله‌ین درویش چناریله بونك ایچیندركه صیقی فیقی دوست اولمشدر. چوجوقلغنده اوموزندن هیچ اینمدیكی لاله‌می نه ایدیسه درویش چناری‌ده اونك ایچین شیمدی اودر. واقعا اوته‌دن بری بو یاری مجذوب، یاری عارف آدامله آرا صیرا قونوشمقدن ذوق آلیردی. لكن صوك كونلرده تكیه خلقی ایچنده همان یالكز اونكله قونوشور اولدی. زیرا، چناری اونك برقاچ دردینه بردن دوا بولمقده واوكا هم باشه طاتلی برخولیا ویرن، هم‌ده بوغازنده‌كی متمادی غیجیغی تسكین ایله‌ین برطاقم حبلر كتیرمكده ایدی. درویش چناری، یردن طوپلانمش برر نبات تخمنه بكزه‌ین بوحبلری نكار خانمه هرویریشنده «صاقین كیمسه‌یه كورمه‌سین ها! چوق كوچلكله بولیورم.» دیمكی‌ده

اونوتمازدی. نكارخانم درویش چنارینك توصیه‌سی اوزرینه بونلری كاه‌توتون آره‌سنده جیغاره ایله ، كاه‌قهوه ایچنده أریته‌رك هیچ كیمسه‌یه كوسترمه‌دن ایچردی . دمیندن بری ، چناری‌یی اوقدر اصرار ایله چاغیریشنك سببی ده بوحبلردی. ایكی كوندن بری‌اونلردن شدتله‌محروم‌بولنیور وترباقیلكنی برتورلو یكه‌میوردی . اشتهاسی كسیلمشدی ، اعصابی آلت اوست اولمشدی ، صیقینتیدن چاتلایوردی و اوكسوروكی اوقدر آرتمشدی‌كه كیجه‌لری اویویامیوردی. كیجه‌لر ایسه ... نوربابانك اوزاق بولندیغی كیجه‌لر ایسه‌قارا، مخوف و نهایتسز بر اوچورومدی .

نكار خانم ، نافله یره پنجره‌دن باغیرمه‌دن‌واز كچه‌رك قالقدی، چنارینك یاننه كیتمك ایسته‌دی . اوحالا لاحنه‌لرك اورته‌سنده عین نقطه‌ده مشغولدی. صفا افندینك حفیده‌سی‌صبرتنه نوربابانك كوركلرندن برینی آلدی وباغچه‌یه چیقدی . هوا صوغوقدی ؛ قادیجغز تیتره‌یه‌رك اینجه كوركه صاریندی وآیاقلرنده‌كی یوكلی واوكچه‌سز ترلكلریله راطب ویاری چاموزلی طوپراق اوزرنده یوریدی . چنارینك یاننه یاقلاشدی :

— هی ، اونلر ینه دالمشسك ، بو نه حال ! دییه سسلندی .

اختیار درویش اڭطوردیغی یردن باشنی قالدیردی وباشی اوجنده آیاقده دوران قادینی ایلك دفعه كوریپورمش كبی بویوك بر دقتله كوزدن كچیردی ؛ صوكره ینه بر آز اولكی مشغله‌سنه دالدی .

— مبارك لاحنه‌بیتمش ... شو اوفاقلرك‌اویله برطورشوسی اولوركه ... پیرم حقی ایچین ...

دییه میرلدانمغه باشلادی . نكارخانم :

— آیول،دمیندن بری باغیره باغیره سسم طیقاندی. سنی‌بوراده اویومش قالمش صاندم ..

— اویومادم دیسه‌م یالان سویله‌مش اولورم ؛ چوملدیکم برده براز کندیمدن کچمشدم ،

— بو صوئوقده ! بو رطوبتده ! ..

— صوئوقله ، صیجاقله نه درم آره‌سنده‌کی مناسبت نه‌در ؟ باخصوص، برقاچ تانه یوتدقدن صوکره ...،

— آیول ، بن ایشته سنی اونك ایچین چاغیریوردم ، هانی بوکون کتیره‌جکدك .

— کتیردم آما ، قالمادی ، قالمادی ، هپسنی یوتدم .

— نه شیمدی بن علاجسزمی قاله‌جغم!

درویش چناری اوموزلرینی سیلکدی ؛ هیچ جواب ویرمدی ونکار خانم، امیدسز کوزلرله اطرافنه باقندی . بوکوزلر فضله سورمه‌لی ایدی ، اوقدرکه هیچ بر حرکتلرنده آقلری کورونمیوردی ؛ صانکه ایچین ایچین توته‌ن واطرافنه ایس صاچان ایکی قورپارچه‌سی کبیدیلر .

نکار خانم ، نکار خانم ، أی بوندن آلتی ییل اولکی بیاض کوکرجین ، أی کنج ماجدك، یوزینه باقمغه قیامادیغی زمین‌وطراوتلی قادین ، سکا نه‌اولدی؟ سکا نه اولدی؟ کوزلریکك اطرافنده‌کی بوقیریشیقلر، آلنکده‌کی بوبوروشقلر، آغزیکك اوجلرینی آشاغی‌یه دوغری چکن بوخطلر نه‌در ؟ صاچلرك نه‌قدر باقمسز ، نه‌قدر قاره‌ه قاریشیق ؛ اونلری آرتق هیچ طاراموریمیسك ؟ ایواه، صاچلریکك رنکنه‌ده برحال اولمش ، کوزل نکار ! اونلری نه‌فنا بر بویا ایله بویامشسك ، دالغه دالغه برشیلر یاپمشسك ؛ نه یوموشاق ایپك کبی صاچلرك واردی ؛ شیمدی بوصاچلرك تیمارسز بریله‌دن فرقی یوق . نه‌در او ؟ دوداقلریکده بر عجائب تقلص عارض اولمش . هانی ، برزمانلر بودوداقلرك براوجنی یوقاری‌یه دوغری چکن اودلفریب غمزه‌ك شیمدی اسکی بریارانك ایزی کبی آغزیکی یانه دوغری چارپیتیور . برطرفك‌می آجیور ؟ نیچین

دوداقلریکی بویله قیصیورسك ؟ نیچین آغزیکی بویله چارپیتیورسك ؟ آه ، زواللی قادین ، بو چیپلاق و ایصلاق قیش منظره‌سنك اورته‌سنده نه قدر حزینسك !

نکار خانم ، بردن بره دیزلرینك باغی چوزلمش کبی چنارینك یاننه چوملدی . بورندیکی کورکك أتکلری چامورلره سورونیوردی . درویش چناری باشنی چویروب قادینه بردها باقدی :

— دقت ایت، بابانك کورکنی کیرله‌تیورسك.

دیدی . نکار خانم ، بر اویقودن اویانیر کبی سیلکیندی و کورکك أتکلرینی طوپلادی ، صوکره ایچینی چکدی :

— اوت، دیدی؛ بوکون جانم چوق صیقلیور ، أرنلر. عجبا قالقوب‌ده قاضی‌کویه اینسه‌می ؟

درویش چناری «نه‌ایسترسه‌ك یاپ!» معناسنی افاده‌ایدر برحرکتله اوموزلرینی سیلکدی و آیاغه قالقدی؛ طوپلادیغی لاحنه‌لری قوجاغنه آلدی ، نکار خانمه هیچ برشی سویله‌مکسزین آغیر آغیر تکیه‌یه دوغری یورودی . کنج قادین بوسبزه تارلاسنك اورته‌سنده اوزون برمدت یالکز قالدی ، تك توك قوری آغاجلر آلتنده‌کی بوقیش‌یشیللکندن روحه‌عجائب برکدر سرایت‌ایدییوردی. اویله‌که باغچه‌نك صول‌طرفنده‌کی مزارلق بیله‌انسانه‌بوقدر غملی کورنمیوردی؛ نته‌کیم نکارخانم‌باشنی چویروب اوطرفه باقدیغی زمان،اوزون براویقوسزلقدن صوکره یتاغنی تخیل‌ایدن کیمسه‌لرك‌دویدیغی تسلی‌یه بکزر برحسله :«أولدیکم وقت بوراده یاته‌جغم ! » دییه دوشوندی ؛ یاواش یاواش یرندن قالقدی وبو دورغون قیش آیدینلغنده لزومندن‌فضله بیاض دوران‌طاش دیزیلرینه‌دوغری کیتدی . اکثریا بوکونکی کبی ایچ صیقیلتیسندن نه یاپه‌جغنی بیله‌مدیکی آنلر، نکار خانم بوکوچوك‌مزارلغك‌ایچنده دولاشیردی. بوراده کندینی بیك‌تورلو مشغولیتلر بولوردی ، کاه ییقیلان بر طاشی یرندن قالدیروب دیکمکه ، کاه

آچیلان برچوقوری طوپراقله اورتمکه چالیشیر، مناسبتسز یرلرده بیتن بعض آزغین اوتلری یولار ومطلقا ازبر بیلدیکی کتابه‌لری هر کوریشنده بردفعه‌دها اوقوردی. بو کتابه‌لرك بویوك بر قسمی نوربابانك ادبیاتندن بر رصحیفه ایدی؛ کیمیسی منظوم، کیمیسی منثوردی. فقط هپسنده اونك طورینی، اونك سسنی، اونك شیوه‌سنی، اونك لاقیردی‌سویله‌یشنی خاطرلاتان برشی واردی. ایشته، نکار خانم دها نصیب آلمازدن اول، برکیجه، بابانك فنا برمعامله‌سی اوزرینه، کندینی تکیه‌نك پنجره‌سندن آشاغی‌یه آته‌رق اوزون مدت ایکی ایاغی کوتروم اونده قالان و مطلقا بورایه دفن ایدلمك وصیتنده بولنان پرستو خانم اسمنده‌کی قادینك مزاری.. واقعا زیبا خانم افندینك برادر زاده‌سی بوقادینی صوك دملرنده کوردی ایدی، فقط بوتون طانیدقلرندن زیاده اونی سومشدی. بو قادینك انسانه باقارکن یاشاران نه مشفق، نه طاتلی، نه آشنا کوزلری واردی!

سنه‌لرجه سسی، صداسی ایشیدلمه‌مش بومحبت قربانی، اولومنه یاقین نور بابایه هرکون خبر خبر اوستنه کوندرمکه وآه وواهی بردن بره پایانسز لاشمغه باشلامشدی.

مسعود قادین، نهایت، صوك نفسنی ألی أرنلرك النده اولدیغی حالده ویردی بونك ایچیندرکه نور بابانك، طاشنه یازدیغی کتابه‌یانیق واوزون بر مرثیه اولمشدی.

نکار خانم بلکه یوزنجی دفعه اوله‌رق بومرثیه‌یی تکرار اوقودی؛ واقعا بومرثیه اوطرزك بر شاه اثری دکلدی، حتی وزن وقافیه اعتباریله باشدن باشه‌خطا آلوددی. لکن صفا افندینك حفیده‌سی ایچین بو، تورك ادبیاتنك أك کوزل برپارچه‌سی ایدی؛ اوقورکن کندندن کچیوردی وخاصةً شو مصرعلرنده سرینه أریلمز برعلویت بولیوردی :

پرستو کوکل باغنده بر مهمان ،
بوتون جانلر ایچنده تك جانان ،
دورمایوب کچدی ، عجب نه دندر ؟
مسعود قالانلر دکل ، مطلق کیده‌ندر
فقط ایواه ، نه حالتدرکه ای موت
کیدندن هیچ خبر کلمز تحاشی ایلرز البت

نکارخانم، برچوق ایریلی اوفاقلی طاشلر آره‌سنده دولاشدقدن صوکره برمدت‌ده آل خطوز عفیفه‌خانمك مزاری اوکنده توقف ایدردی ، بوقادین بوندن اوچ سنه اول بر کیجه بر آیین جم اثناسنده فجئةً کوچدی‌ایدی. زیبا خانم افندینك برادر زاده‌سی ایلك زمانلرده بوقادینك یاننده اوطورمغه بیله تحمل ایده‌مزدی،فقط کیت کیده اوکا اوقدر آلیشمشدی‌که برکون بیله‌جوارندن آریلاماز اولمشدی. واقعا آل خطوز عفیفه خانم ، نوربابا ایله مناسبتلرینك ایلك دوره‌سنده صفا افندینك حفیده‌سنه اُلندن کلان خدمتی ایتمشدی ؛ ایلك دفعه اوله‌رق نور بابا ایله هرکسدن اوزاق، یالکز قالدیغی کیجه‌یی ، — آه، او ایلك عشق کیجه‌سی ! — عفیفه خانمك اسکدارده‌کی اُوینده کچیرمشدی ؛ صوکره‌دن بوکیجه‌لر عینی یرده تکرار برچوق دفعه‌لر احیا ایدلدی وعفیفه خانم سایه‌سنده بر سورو دیدی قودیلرك ، بر سورو شایعه‌لرك اوکی آلندی ایدی . نوربابا بوقادینك مزارطاشنه شو سوزلری حك ایتدیرمشدی :

« طریقت نازنینك صادق قولی عفیفه باجی بوراده مدفوندر . بو درکاه شریفده جان‌دلدن جان ویردی . یاعلی ، حق هو ! »

آل خطوز عفیفه خانمك یانی باشنده ، نقیب پاشا حرمی یاتیور ؛ بوجان اسکدارده‌کی قوناغی قیشدن قیشه نور بابایه مشتا اولان اختیار قادیندر . مقبری دمیر پارماقلقله محاط محتشم مرمردن یاپیلمش واوزرینه غایت حرمتکارانه بر کتابه یازلمشدر . نکارخانم بونلك اوکنده چوق دورمدی ، بر آز اوته‌ده،

میر آلای حمدی بکك مزارینه یاقلاشـدی . زواللی حمدی بك !.. تکیه‌نك مداومی ارکنلر ایچنده اك چوق سودیکی آدام بو ایدی . اوبسیط وقابا صابا کوستریشی آلتنده نه اینجه حسلر طاشیردی ! نه رقیق ، نه‌دل آشـنا ایدی . صوکره نه تحف طورلری ، نه‌قدر نکره سوزلری واردی .

نکار خانم ، بوتون معناسیله اك حقیقی بکتاشی‌یی بوآدامده کوردی. مرحوم حمدی‌بکك هیـچ بردفعه کندیسنه متعلق بر ایش ایچین أوزولدیکی ، قیزدیغی ، مراقلاندیغی اولمامشدر .

نه ایتسه‌لر آکا شاکر نه قیلسه‌لر آکا شاد

سوزی اونك دستور حرکتی ایدی . تکیه‌ده برچوق حقارتلره معروض قالیر ، هیـچ سسنی چیقارماز وکیمسه‌یه اصلا کین باغلامازدی. حلم وسـکونی بعضاً انسانی سیکیرلندیره‌جك درجه‌یه واریردی ؛ نکارخانم ، برقاچ دفعه‌اونی اوموزلرندن طوتوب ناصل صارصدیغنی و :

« — حمدی بك ، حمدی بك ، برشی سویله ، برشی یاپ ! الله عشقنه ! »

دیه ناصل باغیردیغنی خطرلادقجه الآن کوزلری دولمقده‌در. او کولیور:

« — ایوالله، ایوالله‌قردشم، کیمسه‌ایله دعوام یوق؛ ایوالله! دییوردی.

ایوالله !.. بکتاشیلکك بوتون فلسفه‌سی بو دکلمی ؟ هپ بو کلمه‌نك افاده ایتدیکی معنادن چیقمیورمی؟ ألی قلبك اوزرینه قویمق، باشی اوکنه ایکمك ؛ تواضعك ، محویتك روحانی ذوقنه ترك نفس ایتمك ؛ حقارته ، اذا وجفایه ، طعن‌ودشنامه قارشی : « ایوالله ، ایوالله ! » دیمك! طریقتك بوتون سری، بو علوی غایه‌یه ایرمکدن باشـقه نه اوله‌بیلیر ؟ نکار خانم ، بوحالت روحیه‌نك خارجنده دیکر بوتون‌حالتلری مهلك،مشئوم وتحملفرسا بولیوردی. نه‌در،اوبر طاقم حب نفس ، حیثیت ، شرف قایغولری ایچنده چیرپینانلر ؟ کیمدر ، نه زواللیدر او بدبختلرکه ، زیبا خاله کبی بوتون حیاتلری غرورك احتلاجلریله کچمشدر؛ سومك یرینه سویلمك ایسته‌مشلردر ، قیصقانمشلر ، باغیرمشلر ،

چاغیرمشلردر ومغلوب اولمق ، غلبه چالمق کبی برطاقم واهی شیلره اینانمشلردر!

نکار خانم، کندی کندینه : «سومك ،دائما سومك ! قارشمزده کیندن هیچ برشی بکله‌مکسزین ، دائما کندیمزدن ویرمك ، اسف ایتمه‌مك ، پشیمان اولمامق ، سومك ، دائما سومك ! » دییوردی .

هنوز بوسره أرمه‌نیلر نکار خانمك صبر وتحملنه شاشیورلر . نور بابا کوزینك او کنده باشقه‌لریله همبزم ایکن ، اونك بو حاله قارشیدن سا کن بر سیرجی قالیشنده‌کی معنایی برتورلو آکلایه‌مایورلر وهپ بردن نکار خانمك حسسزلکنه ، بدلالغنه حکم ایدییورلر . بوحکمی ویره‌نلرك باشنده زیبا خانم افندی واردر . او ، شیمدی محبت عالملرندن تمامیله چکیلمش وکندینی قمار وتجارت کبی برطاقم ایشلره وقف ایتمش اولمقله‌برابر ینه اوزاقدن‌اوزاغه کوکلك ایلك وطنی‌اولان عالمه دائر مسئله‌لر مشغول اولمقدن خالی قالمیوردی . نکار خانم ایچین : ــ اوته‌دن‌بری سویله‌ردم ، طاش کبی برقلبی وسرسم بر قافاسی واردر ، بدالانك بری ... دییوردی .

ونکار خانم بونلری ایشتدکجه آغزینك براوجنی یوقاری‌یه دوغری قالدیران وصوك زمانلرده آرتق دائمی بر تقلص حالنی آلان معمالی تبسمیله کولیور :

« ــ أوت ، بدالایم ! دیه سویله‌نیوردی . وبونی سویلرکن ایلك دیکله‌دیکی برنفسك شو بیتنی خاطرلایوردی :

بر قبلی قرق یارار کاملز آما
بز بالم سلطانك بدلاسی‌یز .

سنه‌لردن‌بری بکتاشیلکلریله فخر ایده‌نلر ناصل اولیورده ، هیچ دکلسه بوایکی مصراعك کوستردیکی یولی کوره‌میه‌جك قدر کور وسرسم ایدیلر ؟ نکار خانم ، درونی حیاتك بوتون اسرارینه واصل اولمش ارکین واولغون بر روح ایدی . اوقدرکه شیمدی ایچین ایچین یانوب طوتوشمه‌ده بیله

جاودانی بر ذوق دویه‌یور ومتمادیاً کوکسنی طیرمالایان اضطرابلری کندی اوقشایور ، ایصتیور وبسله‌یوردی . آقربالرندن ماجد بك ، اوکا قاچ دفعه خبر کوندردی ، اونی قاچ دفعه بودوشـدیکی بلیه‌دن قوتارمغه چالیشدی ؛ قاچ دفعه دیدی‌که : « نکار آبلا ، بن حالا براقدیغك یرده‌یم . یالکز وسنی بکله‌یورم . » فقط نکار خانم ، بواضطرابك وبوبلانك خارجنده هیچ بر سعادتدن وهیچ برسلامتدن ذوقیاب اوله‌مایه‌جغنی آکلادی وقالدی .

« سومك ، دائما سومك ، حقارتلره ، ردلره ، جوروجفالره ، طعن ودشناملره ، انکارلره واستهزالره رغماً سومك ! » دییوردی .

آه ، کوزلری برقور کبی ایچین ایچین توته‌ن قادین ، سن مضمحلحسینك همشیره‌سی وحلاج منصورك أشیسك ! قانکك آقدیغی یرده کللر بیتیور وکولکك صاوورلدیغی هوالرده عنبرلر قوقیور . سن بوقوقولر وبو کللرله سرمست اولمشسك . أی « بزم الست » ك ازلی سرخوشی !

نکار خانم ، بابانك کورکی ایچنده بیله اوشومکه باشلادیغنی حس ایتدی . هوا قارارمشدی ، آرتق کتابه‌لرك هیچ برینی سچه‌میوردی . یاواش یاواش تکیه‌یه کیردی . فقط تکیه قاراکلقدی ؛ اشیکدن هایقیردی :

« — چناری ، چناری ...

اختیار درویشك تا دیبده‌کی مطبخدن چیقاردیغی صحن وتجره کورولتولری ایشیدیلیوردی . نکار خانم ، ألیله دیوارلره طوتونه‌رق ، آدیم آدیم ایلرلدی و آقشام سربندلکنده بوسبوتون قیصیلان سسیله تکرار باغیردی :

« — چناری ، چناری !

کیرلی وبولانیق برآیدینلغه یول ویره‌ن مطبخك قاپوسی یاواش یاواش آچیلدی ، درویش چناری ألنده طوتدیغی بربیوك لامبه‌یی دهلیزه اوزاتدی :

« — لقمه ایدسه‌ك فنا اولماز ، نه‌دیرسك نکار خانم ؟ دیدی .

— ٢ —

عالم يڭه اول عالم . . .

بوكون نوروزدر . نور بابا ، بوتون جماعتيله برابر دركاهه چيقدى . تكيه‌نك ايچنده دوندن‌برى ، مطبخدن ياتاق اودالرينه‌قدر اساسلى برحاضرلغك حمالى فعاليتلرى واردى . پك چوق راحتسز اولمه‌سنه رغماً نكار خانم بيله بوفعاليته اشتراك ايتدى . ييقانان حاولولرى ، ياتاق چارشافلرينى ، ياصدق اورتولرينى هپ او اوتوله‌دى . زيرا ، جليله باجى آرتق ايشه يارايه‌مايه‌جق درجه‌ده چوكمشدر . هر حركتنده برطرفى آجييان بوقادينجغزك يورغونلقلرى يا مدهش بوبرك صانجيلريله ، يا باجاقلرينى كوتوكلشديرەن « واريس » شيشكينلكلريله نهايتله‌نيوردى .

نور بابا صباحدن‌برى يالكز آقين آقين كلن مهمان ومحبانى قبول ايله مشغولدى . نوروز كونلرى عادت باغچه‌ده طوپلانمنى مستلزم ايكن بوسنه‌ر هوانك فضله صوغوق اولمشى هپسنى كوچوك براوداده برقوجامان مانغالك اطرافنه طوپلامشدى . بوكا رغماً نوروز شرفنه قادينلر پنبه وبياض انتاريلر كيمشلر وأرلر ياقه‌لرينه موسمك چيچكلرندن طاقمشلردى . نور بابانك‌سرت وجوديده يوموشاق وانجه قوماشلر ايچنده ايدى وصاقالى انواع قوقولرله مشبوعدى . آلتى سنه‌دن‌برى هيچ برخطى بوزولمايان چهره‌سنده بوصاقال هروقتدن زياده سياه ومحتشم دوربيوردى ، اطوارينه‌ده وقارى آكديران برآغيرلق كلمشدى . اسكيسى كبى نه‌فضله كوليور ، نه‌فضله سويله‌يور ، نه‌ده فضله لاابالىلكلره دوشيوردى . كوزلرنده طاتلى برحزن كولكه‌سى واردى .

محبان اونك بوحالنی یکی عشقك تجلیاتنه عطف ایدییورلر . هر کس نور بابانك بوسفر جدی اولەرق یاقاسی آله ویردیکنه قائلدر، زیرا آنی آیدن بری بوتون محبتلرده یانی باشندن هیچ آییرمادیغی بر نوشکفته حسن ، قرق بشنی چوقدن آشان بوسودا پیرینی هرطرفندن بربویو کبی صارمشدی . سهیلا نامنده‌کی بوقیز شو دقیقه‌ده نور بابانك پنبه قدحنه کوچوك وپنبه سراحیدن دم دوکیوردی وقادین ، ارکك اوراده حاضر بولونانلر ، اونك فیل دیشی رنکنده‌کی نازین وتراشیده بیله‌کارینه هیچ اولمزسه ، کوز اوجیله بردفعه باققدن منع نفس ایده‌میورلردی. کل قوریسی قره‌پ اثوابنك آچیق یاقاسی ایچندن مجسم برموسیقی بسته‌سی حالنده اوزانان نازنین بوینی ، کونشك صوك ضیالریله‌یذبه‌لشمش صولر آره‌سنده‌قیملدایان‌قوغولرك بویونلرینی‌خاطرلاتیوردی. بوقیز اوقیزلردن بری ایدی که انسان اك یابس أك یانیق زمننده بیله یوزینه باقارکن بریاز کونی برصویك کنارینه وارمش کبی کوکلنده طاتلی بر طراوت وعجائب برزنده‌لك حس ایدر . اساساً هر تازه باکره‌ده بویله‌براق برصو حالی یوقیدر ؟ وهرصو کبی باکره‌لرده اویناق وخائین دکلیدر ؟ اك زاکد دوردیقلری زمانده بیله برآز صوکره نه اوله‌جقلرینی بیله‌مزسکز . سزی بردن‌بره برآله‌و کبی قاپلامه‌لری ویا برسیل کبی آلوب کتورمه‌لری احتمالی واردر . بوتون قوتلرینی طاشیدیقلری سردن آلیرلر . کندیلری ایچین بیله چیبلاق اولمایان وجودلری کوزیمز اوکنده سراپا صویوندقلری وقتلرده‌ده ینه اورتولو قالیر وعشقك قدرتی هنوز دەنەمدکلری ایچین عاشقه مقاومتلری مدهشدر. برکنج قیزك کوکسنده‌کی سرتلك مرمرده وارمی ؟

آه ، اونی نور بابایه صورمالی ! نور باباکه أك سرت وأك خشین‌قابلری برآنده أریتمه‌سنی بیلیردی . شیمدی سهیلانك یاننده برعجمی چوجوق کبیدر ؛ اونی نەطرفندن قاورایەجغنی بیله‌میور ، ایکیده بر :

« — قیزسنك کوکلك نره‌ده ؟ دییور .

سهیلا کولیور :

« — بنم کوکلم یوق، دییه جواب ویرییور . وایچدیکجه اعتدالی آرتیور ونور بابا اوکا دوقوندقجه وجودی برقات دها قاتیلاشیوردی .

« — براق بنی ، براق بنی ، بن دها اولمادم . دییوردی وقوشوب جلیله باجینك آغوشنه صیغینیوردی .

بردفعه‌سنده نکار خانمك بوینه صاریلدی . بیچاره قادین نه یاپه‌جغنی شاشیردی ، قالدی . نور بابانك قوللری نافله یره بوایکی وجودی بری برندن آییرمغه چالیشیوردی ، کنج قیز نکار خانمه عادتا یاپیشمش کیبیدی . نور بابانك اسکی دلداده‌سی بوتماس اثناده حس ایتدی که کنج قیزك هیچ برطرفی رعشه‌دار دکلدر . قلبی بیله هروقتدن نه دها فضله ، نه دها آز آتیور وایچندن کندی کندینه : « آه ، نه یازیق ، هیچ سومیور ، هیچ برشی حس ایتمیور ، اونك اللری دوقونیور و بونك وجودی حالا طاش کبی ! » دییوردی وعشقك چیلغین هجوملری قارشیسنده بوقدر رعشه‌سز قالان برجسمك نه درجه طراوتلی ، نه درجه تازه وکوزل اولورسه اولسون اهل دللر عندنده هیچ براهمیتی ، هیچ برقیمتی اولامایه‌جغنی دوشونیوردی . برازده بودوشونجه سایه‌سنده دکیلمیدرکه نکار خانمك عقلنه نور بابایی قیصقانمق هیچ کلمدی ؟ نور بابا ده‌کی بواتلا اوکا کوره کچیجی برآرزودن عبارتدی . بوکون بیقه‌جق ، یارین بیقه‌جق دییه بکله‌یوردی . لکن بونوروز کونی ، تام هرکس برآرایه طوپلانوب ده شربتلر ایچیلمکه شکرلر ییلمکه وبهاراتلی معجون حقه‌سی اللردن اله کزمکه باشلادیغی برصیره‌ده نور بابا کندینه خاص اولان اوصحنه‌وی اداسیله :

« — جانلر سزه برمژده‌م‌وار ، کله‌جك هفته سهیلا ایله نکاحمز عقد اولنیور . دیردیمز ذاتاً خسته وبیتاب اولان بیچاره نکار بردن بره نفسنك طیقاندیغنی وقلبنك دوردیغنی حس ایتدی . سهیلا ایلك دفعه اوله‌رق آغیر ، جدی

و بر آزده حزنی آکدیران بر سکون ایله اوکنه باقیوردی . جلیله باجی یرندن قالقوب بابایه نیاز ایتدی و کنج قیزك آلنندن اوپدی ؛ بوتون محبلر هپ بر آغزدن : « مبارك باد ، مبارك باد » دییه هایقردیلر . نکار خانم اوندن صوکره نه‌اولدیغنی بیلمیور . باشنه بر آغیرضربه اینمش کبی سرسم وحسسزدی. نور بابا کوزینك اوجیله اوکا باقدی :

— نکار نه‌یك وار ؟ دیدی .

کنج قادین برکابوسدن اویانیر کبی سیلکیندی. قارشیسنده‌کی آدمك سسی اوکا تا اوزاقلردن کلیور کبیدی :

— کیم ؟ بنمی ؟ دیه صوردی .

هرکس کولو شمکه باشلادی . نور بابا حادثه‌یی قاپاتمق ایچین فضولیدن برمصراع میرلداندی :

کر سن سن ایسه‌ك نه‌یم بن أی یار

وعودی نیازی‌یه دونوب :

— هایدی ، آزیجق قیملدان ! دیدی .

نیازی عجم عشیراندن برتقسیمه باشلادی . سهیلاساقیه‌لك ایدییوردی. نکار خانم بوندن صوکره نه‌اولدی ، آرتق مجلسك بوتون آهنکی ، بوتون اوچنك چغانه بیننك ایچنده مخوف بر قیامتك واویلاسی کبیدی . اوکنده ایچن شیلری ، نور بابانك باقیشلرینی ، آغزینك آچیلوب قاپانیشلرینی سهیلانك قیریلوب دوکولوشلرینی ، عودی نیازینك تللر اوستنده چیرپینان ألنی ، جلیله باجینك ایکیلوب دوغرولیشلرینی ، نسیمی بکك سویله‌نن بسته‌یه کوره ایکی یانه صاللانیشلرینی عجائب بر سیس آرقه‌سندن کوربیوردی . اوکا دم ویریورلردی . ایچیوردی ، معجون حقه‌سنی اوزاتیورلردی ، ییوردی. فقط بو ییوب ایچدیکلری اونك ایچین رؤیاده ییوب

ایچیلن شیلر کبی طادی ، ماهیتی مبهم عنصرلر ایدی وطبقی رؤیاده اولدیغی کبی حرکتلرینه کندی ارادەسندن برقطره ویرەمیوردی .

براز صوکره نور بابا ینه سسلندی :

— نکار، نکار ...

یانه کلسی ایچین اشارت ایتدی ؛ نکار خانم یرندن قالقدی ، کیتدی . نوربابا ایله جمیله باجینك آرەسنه صیقیشدی . محبت مرشدی کنج قادینـك اللرینی اللری ایچنه آلدی ویاواش برسسله صوردی :

« — نه یك وار ؟ نه یك وار یاوروم ؟..

زیبا خانم افندینك برادر زادەسی کندیسنه بو عجائب سـوألی صوران آدامك یوزینه حیرتله باقدی . آرتق اونی طانیه‌بوردی ؛ کیمدی بو آدام؟ کیمدی بو آدام ؟ نەدن ، ناصل ونیچین اونك حیاتنه قاریشمشدی ؟ بو سیاه صاقال وبوصولغون بکـز نه یه علامتدی ؟ بر آن ایچنده آرقەسـنده براقدیغی بوتون آشنا چهرەلری خاطرلادی ؛ بونلر زمانك ومسافەلرك اوزونلغنه رغماً اوکا بو آدامدن دها یاقین کورونیورلردی .

یتیشك ، یتیشك ، ماضینك عزیز چهرەلری ! نکار خانم نهایتسز برچولده یولی شاشیرمش زواللی ! سنەلردن بری یورویور ، یەجك ، ایچەجك نامنه داغارجغنده نەسی وارسه هپسنی توکتدی . شیمدی بربوش قویونك باشنده چومەلمش بر «اسفنکس»له یوز یوزەدر وبو «اسفنکس»ك کوزلری اوقویودن داها بوش ، دها قورودر .

وجودینی عجائب براورپرمه آلدی . نوربابا دیدی که :

« — سن خستەسك ، مطلقا کیدوب یاتمالیسك !

نکار خانم یورومك شویله دورسون آیاغه قالقمغه بیله مقتدر دکلدی ؛ بری برینه چارپان دیشلرینك آرەسندن :

— برافلتنی ، براز شوراجقده بوزولوب یاتەیم ! دیدی وچوزولن بر

بوغجه حالنده نور بابانك اوطورديغى پوستك كنارينه ييغيليويردى . مرشد جبه‌سنى چيقاردى ؛ كنج قادينك اوستنه اورتدى وبر مدت خفيف خفيف صيرتنى اوقشادى . بيچاره نكارك بوتون اعضاسى تير تير تيتره‌يوردى ، جليله باجى :

« — بوراده ياتمق اولماز . افندم، مطلقا ياتاغنه كيرمه‌لى !

ديدى. نكار :

« — الله ايچين بنى راحت براقك !

دييه صيزلانيوردى .

بوحادثه‌لرله فاصله‌يه اوغرايان محبته يكيدن شوق ويرمك ايچين نوربابا، صوك يازديغى « نوروزيه » يى اوقومغه باشلادى. بوده، مرشدك ديكر بوتون منظومه‌لرى نفسلرى، شرقى ومرثيه‌لرى كبى وزن وقافيه‌دن معرا ايدى . فقط مجلسده بولنانلر دها ايلك مصراعلردن اعتباراً خشوع ايله ديكله‌مكه باشلاديلر. حتى معلم ناجى و مريدلريله اوزون زمانلر قدح آرقداشلقى ايدن نسيمى بك بيله ايكيده بر فرط دقت و اهميتى افاده ايدر صنعى طورلرله كوزلرينى آچوب مثلا :

بلبل كله كل كل ديدى ،
كل بلبله كلم ديدى .

طرزنده بيتلرى :

« — آمان، آمان نه استادانه تصنع ! صدالريله قارشيلايور وبر زمانلر شاعر عندليبك چيقارديغى بررساله‌ده بر چوق منظومه‌لر نشر ايتمش اولان نجاتى بك متمادياً اللرينى هوايه قالديرارق :

— الله عشقنه بردها تكرار ايدك، ارنلر، بردها .

دييه هايقيريبوردى. جليله‌باجى ، كوز قاپاقلرينى صيقمش ، بر صاغه بر

صوله صالالنیور وعودی نیازی باشنده کیلره دونوب نور بابانك ایشیده جکی بر مسئله :

« — شونی همان بربسته یه قویه‌ق !

دییوردی وسهیلا باشنی مرشدك اوموزینه دایامش کوز اوجیله اونك اوقودیغی سطرلری تعقیب ایدییوردی . یالکز کندیسندن کچن نوربابا ایدی . او، کنج قیزك وجودینه بویله صوقولیشندن بالاستفاده بر طرفدن اوقیور برطرفدن بوشده قالان ألنی نشانلیسنك بلنده دولاشدیرییوردی. نکار خانم اورتولری آراسندن یاواشجه باشنی چیقاردی وکوزلری سهیلا ایله نور بابا آره‌سنده‌کی بوصافیانه معانقه‌یه تصادف ایدر ایتمز تکرار اورتوندی . ایچندن « آه، قالقوب کیده بیلسه‌م ! » دییوردی . شودقیقه‌ده یاتاغنه کیروب یوزی قویون اوزانه‌رق هونکور هونکور آغلامه‌یی هر شیئه ترجیح ایدییوردی. وقتا که نوروزیه نهایت بولدی ، نور بابا ألنده طوتدیغی کاغدی بویوك بر اهتمامله درده بوکدی و مجلد بر دفترك ایچینه یرلشدیردی ، صوکره سهیلایه دونوب ندیمك :

بنی ساقی اوله‌یم بزمه دورور کن سوکیلم
بویله‌سیمین ساقلر بلور بازولرله سن

مصراعلرینی سویله‌دی ، کوزیله بوشالان قدحنی اشارت ایتدی .

سهیلا دولدیردی اوزاتدی ؛ فقط نوربابا قدحی الندن آلمادی ، اونی ألك بیله‌کندن قاورادی وجذبه‌سی طوتمش بر رفاعی درویشی آتشی ناصل آغزینه آلیرسه دمی ساقیه‌نك پارماقلریله‌برابر اویله‌جه‌دوداقلرینه‌کتوردی، بوسه ایله دمك نشوه‌لرینی بردن طاتدی.کنج قیز ، وجودینی شوخ رعشه‌لرله اورپرك کری‌یه چکیور ، قیریلیور ، دوکولیور وبوتون صوفراده کیلره عین ناز ، عین ادا ایله دم داغیتیوردی .

آقشامه دوغرى برر ايكيشر يكى مهمانلر كلمكه باشلادى . بونلر ايچنده رسميلرى ، غير رسميلرى ، وجليله باجينك همشيره زاده‌لرى كبى همان همان تكيه خلقندن اولانلر واردى . اوراده قالابالغك آرتديغنى حس ايدن نكار خانم ، كيدوب ياتمق آرزولرينى كوستردى .

نور بابا ، برطرفدن كلنلرله قونوشيور ، ديكرطرفدن اسكى دلداده‌سنه :

— سنى بن كتوره‌يم ، ياوروم ، بن كتوره‌يم ، ياتاغنكه ياتيره‌يم ، اوستنى اورته‌يم . باشقه‌لرندن خبر يوق .

ديوردى . فى الواقع ، برازصوكره نكارخانم همان‌همان نور بابانك قوجاغنده دنيايه بيله‌جك بروضعيتده ايكيسى بربرينه دولانمش اوله‌رق چيقوب كيتديلر .

سهيلا حدتندن دوداقلرينى ايصيردى . فقط كيده‌نلرك آرقه‌سندن تعقيب ايتسه ايدى بو حدتنك پك واهى اولديغنى آكلايه‌جقدى ؛ زيرا نور بابا بو شفقت ومحبت آثارينى آنجق اوراده بولونانلره قارشى نكار خانمه مديون اولديغى منتدارلقلر حسابنه كوسترمشدى . نته‌كيم دهابزه چيقار چيقمازخسته قادينه يالكز قولنى ويرمك زحمتنى اختيارايتدى وياتاق‌اوداسنك قاپوسى‌اوكنه كلنجه اونى عادتا اوموزلرندن طوتوب ايچرى‌يه آتيويردى . لكن نكار خانم نوربابانك قولنى براقادى ؛ بردن‌بره آمر ومتحكم كسيلن برسسله :

— كيتميه‌جكسك ، كيتميه‌جكسك ، بنمله برابر قاله‌جقسك ! ديدى ؛ بو بو سويلنيشده اوقدر شديد برقطعيت واردى‌كه نور بابا عمرنده ايلك دفعه‌حس ايتديكى بر تسليمتله ساكن ومطيع قادينك آرقه‌سندن كيردى . نكارخانم ، قاپويى قاپادى وآناختارى دليكك ايچنده ايكى دفعه چويردكدن صوكره جيبنه قويدى ؛ بونك اوزرينه مرشد تلاشه دوشدى :

— ناصل اولور ، نكار ، آشاغيده بنى بكلرلر ... ديوردى ، نكار خانم ، هيچ جواب ويرمكسزين اونى كنديسنه‌دوغرى چكدى . ايكيسى بردن «صوميه»لى كنيش بر ياتاغك ايچنه ييقلديلر . اودا قارا كلقدى .

نوربابا :

— براق، باری لامبه‌یی یاقه‌یم . دیدی .

نکار خانم ، قرا کاغده قالمه‌یی ایسته‌یوردی . ودییوردی‌که :

— بو کیجه سسدن ، حرکتدن و آیدینلقدن قورقیورم .

« صوص؛ یانمده اوطور ؛ سویله‌مه ، قیملدامه... وبکا دوقونمه! بوکیجه بن باشقه بر مخلوقم ؛ سنك کورمدیکك شیلری کورمش ، سنك ایشتمدیکك شیلری ایشتمش واوزاقلردن ، اوزاقلزدن کلمش بر عجائب مخلوقم ...

« سن کیمسـك ، بیلمیورم ، سـویله‌سه‌ك دیلمکی آکلامایه‌جغم ؛ لکن ایسـته‌یورم‌که سـن یانمده بولك ؛ زیرا، یالکز قالمقدن قورقیورم ، بوتون بیلدیکم ، اوکرندیکم شیلرله برابر بینمك ایچنده‌کی بو آیدینلقله ، بوقورقونج وضوح ایله قارشی قارشی‌یه تك باشمه قالمقدن قورقیوم . آه هیچ بوکیجه‌کی قدر یالکزلغمی حس ایتمه‌مشدم . آیلرجه، سز، هیکز قاضی کوینده ایدیکز، آیلرجه بن بوراده درویش چناری‌ایله برابر یاپ‌یالکزقالدم ، فقط یالکزلقدن هیچ بوکیجه‌کی قدر اورکدیکمی بیلمیورم ، خاطرلامیورم .

« نه یاپه‌یم ؟ نره‌یه کیده‌یم‌که اوراده بو یالکزلق اولماسین ؛ بنم بیلدیکم شیلری بیلنلرله یان یانه باش باشه قاله‌یم ؛ بن سـویله‌مدن اونلر آکلاسـین ، اونلر سویله‌مدن بن آکلایه‌یم .

نور بابا :

— یاوروم، خسـته‌سك ، نوبتك وار ! صایقلایورسك ، یات ، سـکا نوربه خانمی کونده‌ره‌یم ، ایسترسه‌ك جلیله کلسین بکله‌سین ...

دیدی ونکار خانمك‌سس ویرمه‌یشنه باقه‌رق راضی‌اولدیغنی ظن‌ایتدی، النی یاواشـجه آناختارك بولندیغی جیبه دوغری اوزاتدی . کنج نادین اوزرنده دولاشان آلی طوتدی واو قدر شدتله صیقدی‌که نور بابا آزقالدی هایقراجقدی ؛ نکارخانم :

— كوربيورميسك ، بن آرتق او بيلديككك ضعيف، جيليز ،يوموشاق ومقاومتسز نكاردكلم. ديدي. بن ده يكي يكي قوتلر حاصل اولدي. نه وقتدن بري ؟... بيلمم ؛ بيلمم ... اوني نه سن صورابيليرسك ، نه بن سويله يه بيليرم . بونكله برابر او قوتلري ، او قوتلري بكا ويره ن سنسك . . . خبرك وارمي ؟ بن سنك أللرده ، سنك الكده بوحاله كلدم .

وقرا كاقده بيله پارلتيسي سزيلن كوزلرله نور بابانك كوزلري ايچنه باقدي . ذاتاً قيصيق اولان سسي سويله ديكجه دها زياده قيصيليور عادتا ، برسكرات خيرلتيسي حالني آليوردي .

نور بابا بردفعه دها قالقوب كيتمك ايسته دي وبوسفر مراجعت ايتديكي تدبير نكار خانمي اوقشايه رق قاندرمق اولدي ، لكن كنج قادين قرا كلغك ايچندن كنديسنه دوغري اوزانان أللري كري يه ايتدي:

— بكا دوقونمه ديه دم مي ؟ نه عجائب آدامسك ؛ ديدي . بيليورم ، بو وجود سنكدر ؛ اوني سن ياراتدك وسن محو ايتدك . سكا راست كلمزدن أول او كنجدي ، تازه وطراوتلي ايدي . سكا راست كلديكدن صوكره ، سنك أللرك آلتنده، سنك قوللرك آره سنده بوتون كنجلكني، بوتون طراوتني غايب ايتدي؛ فقط اوزمان هيچ برقيمتي يوقدي، اوزمان هيچ برقيمتي يوقدي. بو احمق، حسسز، شعورسز وكنديني بيلمين بر وجوددي؛ شيمدي ايسه هر طرفي برشي بيليور، برشي حس ايدييور ، خاطرلايور ، دوشونيور ؛ بر كون كوزلرم كور اولسه سني پارماقلرمك اوجيله كوره بيله جكم . شيمدي أتم و دريم باشقه، باشقه كوركو، بيلكي، عرفان وذكادر . لكن نور بابا ، نه يازيق كه سنك نظركده آرتق اونك هيچ برقيمتي قالمامشدر ؛ بني بونك ايچينمي يتيشديردك ؟

بوراده نكارخانمك سسي هيچقريقلر ايچنده بوغولدي. نوربابا بو آغلايشي سكونك مقدمه سي اوله رق تلقي ايتدي وخسته قادينك كوز ياشلريني تزييد ايچين كنديسي ده آغلار كبي برطور طاقيندي؛ باشني أللري ايچنه آلدي .

تام بو صیره‌ده اوده‌نك قاپوسی ووریلدی ؛ دیشاریدن جلیله باجینك سسی :

— أرنلر رجب پاشانڭکیلر کلدی، میدان لبالب دولو... واللهی عیبدر، نه دییه‌جکمی بیله‌میورم ، هپ سزی بکله‌یورلر ...

دییوردی . نکار خانم هیچ سسنی چیقارمقسزین نور بابایه آناختاری اوزاتدی . مرشد ، تأثراتنده راحتسز ایدلمش بر آدم طوریله آناختار الٔنده برمدت اوطوردیغی یرده قالدی . صوکره یاتاغك ایچنده یوزی قویون یاتمش هیچقران قادینه دوغری ایکیلوب :

— سنی بو حالده ناصیل براقیرم ؟ قابل دکل ، قابل دکل ...

دیدی ، نکارخانم أنك ترسیله نوربابانك باشنی ایتدی وکوچ آکلاشیلیر برسسله دیدی‌که :

— اوح، شیمدی کیده‌بیلیرسك! بوراده قالمشسك‌ویا اوراده بولنمشسك، نه‌یه‌یارار ؟ هپسی بر، هپسی بر... عفوایت، نه‌یاپدیغمی بیلمیوردم، عفوایت..

ونوربابا یواشجه اودادن دیشاری‌یه صیویشدی .

— ۳ —

جانی جانانه دیلمسه ...

نورباباایله سهیلانك ازدواجلرندن صوکره نکارخانمك حالی تمامیله معما انکیز برشی اولدی . اوداسندن دیشاری‌یه همان هیچ چیقمیور، تکیه‌ایچنده کیمسه ایله قونوشمیور وهرآن درین برمراقبه‌یه دالمش کبی کورینیوردی . اولجه یوزینك اك سویملی ، اك دلفریب حرکتلرندن بری اولان او انحنالی غمزه‌سی ، شیمدی بر بچاق یاراسنك‌ایزی حالنده اوجلری آشاغی‌یه دوغری صارقمش آغزینی دائما یانه دوغری چکن بر اشمئزاز ایدی وچهره‌سنده بو بو اشمئزازك چیزدیکی آجیقلی معنادن باشقه هیچ بر افاده قالمامشدی . آرا صیرا نور بابا اونی بولدقجه :

— نکار ، نکار . سکا نه اولدی ؟ واللهی بنی دلخون ایدییورسك !

دییوردی ؛ او هیچ برشی آکلامایان کوزلرله نوربابانك یوزینه باقیور . صوکره باشنی اوکنه ایکوب صوصیوردی ه آیینلرده، محبتلرده بولنمق شویله دورسون ، حتی هیچ کیمسه‌لر بولنمدیغی زمانلر ، یمکلره بیله ایتمیوردی ؛ درویش‌چناری اوکا برتپسی ایچنده‌ولادمنی، صوکره یییه‌جکنی کتیریبوردی . نکار خانم یالکز درویش چناری ایله قونوشیوردی . درویش چنارینك وارلغی‌ده یالکز نکار خانمك یاننده‌درکه انسانی بر معنا افاده ایدییوردی . سنه‌لردن بری صاقالنه طاراق وصاچلرینه مقاص دوقونمامش بو عجائب مخلوق نکار خانمك اوداسنك خارجنده قبل‌التاریخی خاطرلاتان بر هیولا هیئتنده دولاشیوردی . مع مافیه، نکار خانمله‌درویش چناری‌یی بری برلرینه

بویله مربوط قیلان سببلر، کچن فصللرك برنده سویله‌دیکمز کبی ایکیسنك‌ده عین رزیلتده برلشمش اولمه‌سندن عبارت دکلدر .

واقعا بو قادینله بو آدام آراسنده‌کی دوستلق ابتدالرده مشترك بر ابتلا سائقه‌سیله باشلامشدی ، ایکیسی‌ده حشیشه و آفیونه دوشکوندیلر ؛ فقط صوکره‌لری بو رابطه بر کوپکله صاحبی آره‌سنده‌کی محبت کبی صرف معنوی بر علاقه حالنه کیردی . درویش چناری ، نکار خانم آغزینی آچوب بر کلمه سویله‌مدن کنج قادینك نه دیه‌جکنی بیلیر و کنج قادین اونك بر باقیشندن نه ایسته‌دیکنی آکلاردی . بویله‌جه درویش چناری نکار خانمك نه‌قدر اضطراب چکدیکنی بیلدی و نکار خانم درویش چناری‌نك کندی اضطرابنه آشنا اولدیغنی حس ایتدی .

ایشته آنجق بو حس ایله‌درکه نکار خانم بو خشین عزلتنده تسلی‌یه بکزر برشی بولیور و محنتی اوکا بر درجه‌یه قدر قابل تحمل کلیوردی . انسانك قلبی نه ناچیز برچوجوق اویونجاغی و عین زمانده نه‌قدر مدهش براوچوروم‌در . بعضاً بر بویوك کدر ایچنده دنیانك هیچ بر سعادتی ، هیچ بر ذوقی ، هیچ بر نشوه‌سی بزی تسلی‌یه قادر دکلدر ؛ بعضاً ینه عینی درجه‌ده بر کدر ایچنده بر هیچ ، بر سوز ، بر باقیش ، بر حرکت ، بر تبسم خلاصمزه دکلسه بیله صبر و تحملمزه مدار اوله‌بیلیر .

بوتون وارلغنی نور باباک عشقنه وقف ایتدیکی کوندن بری قوجه‌سنی ، آناسنی و اولادلرینی اونوتان ، نور بابایه عائد اولمیان بر هوا خارجنده بر دقیقه تنفس ایده‌مین بو ابتلالی قادین ، سوکی و شفقت دنیلن هدایتی ایلك دفعه اوله‌رق بو جنسی و نوعی مشکوك مخلوقك اللرندن آلیرکن هیچ ایکره‌نمیور ، هیچ چکینمیور ، هیچ حیرت و تردده دوشمیوردی و اونده چوجوقلغنك تمیز و طاتلی خاطره‌لرینه قاریشان سیمالری ، روحلری ، دادیسنك و لالاسنك سیمالرینی و روحلرینی بولیوردی . فی الواقع ، کندیسنه کیتدکجه یابانجیلاشان ، کوکل اوقشایجی طرفلری کیتدکجه آزالان بو أوده یالکز بو مجذوب درویشدرکه

اونك ییەجکی ، ایچەجکی ، کییەجکی ایله مشغول اولدیغی قدر وجودینـك راحتی وقلبنك سکونتیلەده علاقەدار بولنیوردی .

برکون ، هروقتدن دها اسرار انکیز برطورله یاننه صوقولدی وجبیندن چیقاردیغی برکوچوك ظرفی اوزاتەرق دیدیکه :

— بوکون، قاضی کوینده، هانی سزك اقربادن بریلك واردی، اوکا راستلادم؛ کیمدی او ، آدی نه ایدی ، دور . جانم هانی برابر نصـیب آلمشدیکز .

نکار خانمك یورەکی هوپلادی ؛ سسی بوسبوتون قیصیلدی :

— ماجدمی ؟ سویله ماجدمی ؟

دیدی . درویش چناری باشنی صاللادی :

— های آلله أیلکنی ویرسـون ! تا کندیسی . . بن طانیمادن یانندن کچوب کیدییوردم‌یا ، اوبنم قولمدن طوتدی. « نره‌یه بویله ارنلر ، سلامسز ، صباحسز ؟ » دیدی ؛ صوکره بردن‌بره سنی صوردی؛ سنك اسمکی سویله‌یجه آکلادم . ایکیده برده ناصـل أیی‌می ؟ ناصل ، دوغری سـویله أیی‌می ؟ دییوردی . ارنلر حق ایچین دوغریسـنی سـویله‌دم . اوزمان دوشوندی ، دوشوندی : « شوراده برشی یازوب سکا ویررسه‌م‌کتورر، أنه ، کندی‌أنه، کیمسه کورمەدن کندی أنه تسلیم‌ایدرمیسك ؟ » دیدی . « ایوالله ! » دیدم. بریره کیردك . برقلم ، برکاغد ، برظرف ایستەدی ، شونی آیاق اوسـتنده یازدی ، قاپادی ویردی . .

بونلری سـویلەدکدن صوکره بون بون اطرافنه باقیندی ؛ نکار خانم ، شاشقین وپریشان ظرفی ألنده طوتیور وصـانکه آچوب اوقومغه جسـارت ایده‌میوردی .

چناری :

— آچ شونی یاهو ! بلکه خیرلی خبردر . دیدی. نکار خانم آچدی؛ مکتوبك محتویاتی شو ایدی :

« آبلا ، اوروپادن دونه‌لی برهفته اولیور. حالبوکه بورایه‌کلیر کلمز ایلك

ایشمه‌سنی کورمك اوله‌جقدی، بر تورلو قولایغی بولامادم. بولندیغك یره کله‌مزدم. مکتوب کوندرسه‌م بلکه الکه کچمز دییه دوشوندم . زیبا خاله‌یی آرادم ، کوردم که اوشیمدی بوسبوتون باشقه برعالمده یاشایور . اسکیسندن دها غریب برعالمده ... سنك اسمك شویله دورسون ، نوربابانك اسمنی بیله اونوتمش کیدر . اومادیغم بر تصادف بکا شوسطرلری یازمق فرصتنی ویردی ؛ بیلمم ، بوفرصتده فرصتلرك اك ایسیمیدر ؟ بومجذوب درویشه اوقدر اعتمادم یوق. هرحالده سنی مطلقا کورمم لازمدر . نره‌ده ؟ نه‌زمان ؟ همان شو آدرسه بیلدیر « نشان طاشی چبوقجیان آپارتمانی ۸ نومرو » ایسترسه‌ك اورایه دوغریدن دوغری‌یه کندك کل . یالکز باشمه اوطوریورم ، هرکون اوکله‌یه قدر اویومده‌یم، شیمدیلك اللرکدن اوپرم . »

نکار خانم ایرتسی کون ماجدك اوینه کیتدی. ایکی سنه‌دن بری بو ایلك شهره اینیشی ایدی . اسکداردن واپوره ناصل بیندی ، واپوردن کوپری‌یه ناصل چیقدی ؟ کوپریدن بر آرابه‌یه‌بینه‌رك بك‌اوغلندن ناصل کچدی ؟ بوتون بونلر آیری آیری تعریفه محتاج حادثه‌لردر .

نکار خانم بوتون بونلری برصولوقده ، رؤیالرده‌کی حرکتلر کبی‌یاپدی؛ اویله‌که چبوقجیان آپارتمانك مردیوه‌نلرندن چیقوب ماجدك دائره‌سنه کیردیکی وقت آرتق آیاقلری باصدیغی یری حس ایتمیوردی وکوزلری قارارییوردی؛ بر خدمتجی اونی براودایه آلدی ، ایکی دقیقه صوکره ماجدی قاپونك اشیکندن کندینه دوغری یورورکن کوردی وکندینی قایب ایتدی. تکرار کوزلرینی آچدیغی زمان ماجدی یانی باشنده اوطورمش، اللرینی ،بیلکلرینی وشقاقلرینی برطاقم کسکین قوقولی صولرله اوغوشدیرر کن بولدی ؛ حیرتله یوزینه باقدی ؛ ماجد نکار خانمدن دها آز صاری دکلدی وچکه‌سنده اونی سوز سویله‌مکدن منع ایدن برعجائب رعشه واردی .

نکار خانم :

— سنی قورقوتدم ... برشی دکل ، برشی دکل ... آه اوقدر

یورولدم‌که... دوشون، ایکی سنه‌دن‌بری یرندن قیملدامایان برقادین بردن‌بره، آرابه ، واپور ، ینه آرابه ، کورولتو ، پاطیردی آپارتمانك مردیوه‌نلری... هپسی ، هپسی بردن‌بره وبرحمله‌ده ...

ماجد ینه برشی سویله‌میوردی ودقتله نکار خانمك یوزینه باقیوردی . نکار خانم دیدی‌که :

— چوجوقلرمدن خبر کتیردك ، اونلری کوردك دکلی ؟

کنج آدام حالا صوصیوردی ؛ بوسفر نکار خانم‌ده صوصدی واوکنه باقدی . بوسکوت نه‌قدر دوام ایتدی ؛ بردقیقه‌می ؟ برساعتمی ؟ بوتون بر کونمی ! اونی نه بو بایغین وپریشان قادین سویلیه بیلیر ، نه‌ده بو صولغون ورعشه‌دار کنج ... زیرا، هرایکیسی‌ده تأثر عالمنك ، بوتون سسلری وبوتون سوزلری داغیتان فورطنه‌لی برمنطقه‌سنده‌ایدیلر. هم‌قونوشمغه‌نه‌لزوم‌واردی؟ نکار خانمك ، قیافتی ، یوزی ، حالی باشندن کچن مهیب ماجرایی کنج آدامه‌کافی بروضوح ایله صفحه‌صفحه آکلاتمیورمیدی؟ اونك هانکی‌سوزی بو فنا سورمه‌لنمش یورغون وبیتکین کوزلری‌قدر ، بوباقمسز اللری، بوباقمسز صاچلری‌قدر بلیغ اوله‌بیلیردی؟ اساساً ماجد اودانك قاپوسندن‌کیررکن‌کنج قادینی دها ایلك کوروشده اونك بوتون اسرارینی اوکرنمش ، بیلمشدی . نیچین چکه‌سی تیتره‌یوردی ؟ نیچین بکزی صاپ صاری اولمشدی ؟ بو،نکار خانمك اوستندن آچیلان پرده‌نك ماوراسنده وهپسی بر پلانده بردن بره کوریلن آلتی سنه‌لك برفاجعه‌نك ویردیکی هیجاندن باشقه نه‌یه عطف اولونه‌بیلیردی ؟ ماجدك برزمانلر نکار خانمه ناصل برعلاقه ایله مربوط بولندیغنی خاطرلایانلر اونك بو پریشانلغنی بلکه اسکی برپارانك یکیدن التهابنه حمل ایده‌جکلردر ؛ لکن کنج آدامك قلبنده نکار خانمه قارشی شو دقیقه‌ده درین ونهایتسز برمرحمتدن باشقه بر شی یوقدی. بوعلوی ضعفك‌ویردیکی جسارتله درکه کنج آدام بردن بره کندینی طوپلادی وآمر، متحکم برسسله :

— نکار آبلا، دیدی؛ سن بور اده قاله‌جقسك؛شیمدی‌برینی‌کوندره‌جکم،

اشيالريکی آلوب کتیره‌جك و چوجوقلرك استانبوله دوندکلری زمان سنی بوراده ، بنم اومده بوله‌جقلر ؛ بوراده ، بوراده ...

نکار خانم اوزرنده بو آنی وغیر منتظر تکلیفك تأثیری پك عجائب اولدی ؛ بوسبوتون شاشیردی قالدی ، ککه‌لیه‌رك :

— ناصل اولور ؟

دیه صوردی . ماجد صانمشدی که نکار خانم بو تکلیفی بویوك بر سوینجله قبول ایده‌جکدر ؛ تخمینك تماميله ضدینه اوله‌رق کنج قادینك ملول بر چهره ایله « ناصل اولور ؟ » دیمشی اونده آجی بر حیرت اویاندیردی :

— ناصلمی اولور ! دیدی اوح ، نکار آبلا ؛ بیلیورم که سنی قورتاره‌جق بر قوله محتاجسك . اوته‌دن بری نه‌قدر اراده‌سز اولدیغکی بیلیرم . بر طاقم مظلم سائقلر سنی کندی آرزوکه مغاير اوله‌رق ایستدکلری یرلره سوروکله‌دلر ، کریوه‌دن کریوه‌یه‌دوشرسك ؛ فقط نه کندیکی قورتارمق ایچین اوفاق بر حرکتده بولنورسك ، نه اطرافکده کیلره « کلك بنی قورتارك ؛ » دیمك زحمتنی اختیار ایدرسك ... سنی بیلیرم ، نکار آبلا ؛ بونك ایچیندرکه ، بو سفر سنی زحمته صوقمقسزین وایجاب ایدن بوتون بوغورنلقلری بن کندی اوزریمه آله‌رق ...

نکار خانم کنج آدامك سوزینی کسدی ، تکرار :

— ناصل اولور ؟

دیه صوردی ومظلوم مظلوم بوینی بوکدی . ماجد جدی وقطعی بر طور طاقیندی ؛ دیدی که :

— دمین سویله‌دیکم کبی ؛ شیمدی برینی کوندریرز ، اشيالريکی آلوب کلیر . بوراده آلتی اودا وار ؛ ایکیسنی سن اشغال ایدرسك ؛ بر ایکی آیه قدر چوجوقلرك عودت ایدییورلر ؛ اوزمان بن یالکز بر اودا ایله اکتفا ایدرم ، بوتون آپارتمانی سزه براقیرم . قیزك بویودی ، بر کنج قیز اولدی ؛ بیلیورمیسك ، شیمدی تام اون اوج یاشنده‌در . یالکز قالدیغمز زمان هپ سندن بحث ایدردك ؛ بکا دیردی که : « آنه‌مه بکزه‌یورمی‌یم ؟ » طبق طبق

دیردم ؛ کوزلرینك ایچی کولردی ، صوکره بردن محزونلاشیر ، صوراردی:
« قباحت کیمده اولدیغنی بیلیورمیسکز ؟ بابامده‌می ، اونده‌می؟ » وبن کولردم:
«اوو» شیمدیدن آناسنی باباسنی محاکمه‌یه قالقیشانشوباصدی‌باجاغه‌باقیك!»دیردم.

ماجد بونلری آکلاتیرکن نکار خانمك یوزینی تدقیق ایدییوردی ؛ بویوزده درین بردالغینلقدن باشقه هیچ برتأثرعلامتی‌سز یلیوردی. کنج آدام:

— یا اوغلك ، نکار آبلا ؛ آمان نه آفاجان شی ! دیدی . أله آووجه صیغار کبی دکل ... بیلمم آما، بو آپارتمانده یا او یا بز خیلی زحمتچکه‌جکز . بر کون . . .

نکار خانم تکرار ماجدك سوزینی کسدی :

— مطلقا اشیامی کیدوب کندیم آلمالی‌یم . دیدی .

ماجدنکارآبلانی‌آرتق‌طانیه‌مایوردی؛بردنبره‌حس‌ایتدی‌که‌اونده‌دکیشمش اولان‌شی یالکزسسی،باقیشی،یوزی، صاچلرینك رنکی وقیافتی دکلدی ، عین زمانده‌قلبی‌ده، برزمانلراوقدرنرمین وبراق اولان‌قلبی‌ده‌قیافتی کبی‌بیاغیله‌شمش وسسی‌کبی اسکیمشدی‌وسسی کبی تیفتیك‌تیفتیك، دیکن‌دیکن‌اولمشدی. بیچاره ماجد بو حال قارشیسنده قیزمقمی ، آجیمقمی لازم کلدیکنی بر تورلو تعیین ایده‌میوردی :

— بوکا نه‌دن لزوم کوریورسك ؟

دیدی. نکار خانم غایت طبیعی برادا ایله جواب ویردی :

— ایسته‌م که آرادہ بر کوجنیکلك اولسون ، دیدی ؛ واقعا الی‌الابد اورادہ قالمغه برمجبوریتم یوقدر؛ فقط‌بوایشه‌مطلقا اونکله‌برلکده‌قرار ویرمه‌مز ایجاب ایدر . هرشیئه رغماً بیلیرسك‌که‌مرشدمدر، باشمی اوکا تسلیم ایتمشم . اونك اذنی اولمقسزین . . .

جمله‌سنی تماملایه‌مادی ؛ بری بری آردی صیره اوکسورمکه باشلادی . ماجد، دمیندن بری حدت ومرحمت آره‌سنده صاللانان قلبنك الیم بر نفرتله دولدیغنی حس ایتدی ؛ پنجره‌دن دیشاری‌یه باقدی :

— أوت، حقك وار . . .

ديدی وحادثا نكار خانم قالقسين، كيتسين ديه بكله‌دی .

اساساً نكار خانم، دها فضله قالمق نيتنده دكلدی؛ ماجـد اوكا « بوراده قاله‌جقسـك ! » ديديكی آندن اعتباراً كوكلنه انديشه‌لی بر قسـوت چوكمش، بوراسی اوكا دار ومهلك كلمكه باشلامشدی . هم قونوشيور ، هم ايچنـدن كندی كنديـنه « الله كوسترمه‌سين . بن بوراده ناصـل قاله بيليرم ؟ يكيدن اسكی چهره‌لر ، اسكی اسملر، اسكی سوزلر ... اسكی خاطره‌لر ... » ديه دوشونيوردی وماجده كوره برقورتولش ديمك اولان بوعاقبتده بوتون تحملنی شـيمديدن صارصان بر فجاعت بوليوردی . بونكله برابر چوجوقلرينی كورمك آرزوسی، اونلرله برلكده ياشامق املی قلبنی هيـچ اشغال ايتميورده دكلدی . ماجده صوردی :

— نه وقت كليورلر ؟ بابالری‌ده برابرمی ؟

كنج آدام حدتندن دوداقلرينی ايصيرييوردی :

— نه‌قدر دالغينسك! ديدی، نه‌زمان كله‌جكلرينی دمين سويله‌مه‌مشمی ايدم؟

نكار خانم محزون ومعصوم برطورله بوينی بوكدی :

— قرده‌شم، بنی معذور كور. ديدی ؛ بيلمم نه‌دن چوق صـارصيلدم، سيكيرلرم آلت اوست اولدی. ظن ايدرمكه برازده نوبتم وار .

بونلری سويله‌يه‌رك ياواش ياواش آياغه قالقدی . ماجد بركلمه سويله‌مكسزين اونی آپارتمانك قاپوسنه قدر تشييع ايتدی، آيريله‌جقلری صيره‌ده نكار خانم :

— كله‌جكلری زمان برقاچ كون اول بكا خبر ويرمكی اونوتمه ! ديدی. بلكه اووقته قدر بابايی اقناع ايده بيليرم .

كنج آدام هيچ برجواب ويرمكسزين باشنی صاللادی ونكار خانمك ألنی صيقمقله اكتفا ايتدی .

صوك

فهرست

صحیفه

٥ بر ایضاح

١٠ بر بکتاشی تکیه‌سنده موملر نصل سونر ؟

٢١ بر بکتاشی شیخی نصل یتیشیر ؟

٣٣ بر ظاهر نصل ارشاد ایدیلیر ؟

٤٠ بر ظاهر نصل ارشاد ایدیلیر ؟ [مابعد]

٥٧ حاجی بکتاش چراغی اطرافنده ایکی بیاض پروانه

٦٣ نور بابا درگاهنده مثلی کورولمه‌مش بر آیین جم

٦٩ نور بابا درگاهنده مثلی کورولمه‌مش بر آیین جم [مابعد]

٩٥ ارشادانك ایکنجی دوره‌سی

١٢١ کاملاً محبته موقوف

ذیل

١٣٧ سنی چیقمایان قادین

١٤٩ عالم ینه اول عالم ...

١٦٠ جانی جانان دیله‌مش ...

PL
248
K3N8